Hannas, Marc Anton, rézmetsző, megh. 1676

Szigetvárnak Siebmacher után való ábrázolása a mocsarakkal és császári seregekkel. Szignatura: "Zu Augspurg/ bey Marx Antoni Hannas/ Formschneider vnd Brieffmaler/ ... 1664. 17. Katalógus. 231.o. MTKCS. 829.T.; App.m.374. Rézkarc röplapon. 16.3+26.1.cm.

Gennerné Wilhelmb Gizella: Zrínyi Miklós, a költő hadjáratainak grafikus ábrázolásai. 225.o.

Folia Archaeologica. XIII. 1961. Bpest. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp.

Hannas Marc Anton, rézmetsző

Kanizsa várának ostroma 1664-ben. Rézkarc röplapon. Siebmacher ábrázolása nyomán. Ütegek erős tevékenysége, 18.9+31.4 cm. Szignatúra: Zu Augspurg bey Marx Antoni Hannas Formschneider vnd Brieffmahler, 1664. MTKcs. 54.163. 36. Katalógus. 234.o.

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő hadjáratainak grafikus ábrázolásai. 225.o.

Folia Archaeologica. XIII. 1961. Bpest. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp.

Hannas

a kanizsai ostrom fejleményeiről

Cennerné: A Frinyi család 1966. 17. o

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Marc Anton Hannas

augsburgi metsgő és kiadó, róplapjai
Frinyi és magyar fotósfelek nevét emelítik

Cennerné: A Frinyi család 1966. 16.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

David Mannasser

grafi grafikus – Péter összecsapása, a csatakép felett a két fivér medaillon arcképe

Cennerné: A Frigyi család 1966. 17.o

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Hannauer Johann

1927-ben festőművezető A Zsolnay-ban

54.o.

Szül München 1893 Művezető 1927-28-
/77 78.o. 46. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

HANNBERG KERESZTELY, textilrestőmester

1819.-Sok vidéki mestert,kik hosszabb ideje a pozsonyi céhben voltak,a budaiak maguknak igényeltek,mert a Helytartó Tanács 1813-ban nem határozta meg pontosan a budai céh területét.-E mesterek egyike volt:
Hannberg Keresztély, Bajaról. 130.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz.évkönyve, 16. Győr, 1974.

Hanneberg Mária

— **Hanneberg Mária** ikonfestő kiállítása a Marcibányi téri művelődési központban január 11-től tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1985. 1. 10.

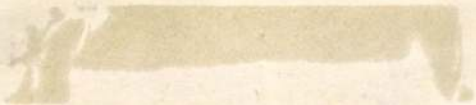

Hanneberg Mária

— **Hanneberg Mária** ikonfestő kiállítása megtekinthető a Marczibányi téri Művelődési Központban 1985. január 11—30-ig.

Nőpress 1985. 1. 10.

Pozsony. 1794. Hannel Ferenc könyvnyomdász.

Pressburger Zeitung

1794, 84. szám

HANNEL, Franz, nonnenyi vzobrácz

F.H. bürgerl. Bildhauer, 2 lves fia meghalt.
(1794, 1039 l)

(vzgghárz 1. 206 l)

Preuburger Zeitung
(Gesthon)

MDK.

H annen : "Téli tájkép"

Vas. Ujs. 1858. 200. 1.

Ø Hannes és

Joann

Könyvkötők XV–XVI

nincs

cid

l.

Magyar Könyvszemle

1893 380 l.

II. RÉSZ.

KÉPMELLÉKLETEK.

Hamm Sebuller, szebeni ötvös

MDK

a szebeni ötvösök egyike, kik egyidöben éltek Hann Sebestyénnel, kinek mesterjegye szintén H.S. ha forditva nézzük: S H. Ily esetben nemcsak a betük, hanem a pajza alakja és nagysága is megkülönböztetö jegyül szolgál.

Gyárfás Tihamér: Hann Sebestyén kelyhe Brassóban. Muz.és Kvt.Ert. 1909. 2-3 sz.

MDK

Hanns Schwarz, szebeni ötvös

a szebeni ötvösök egyike, kik egyidőben éltek Hann Sebestyénnel, kinek mesterjegye szintén H.S. ha fordítva nézzük: S H. Ily esetben nemcsak a betük, hanem a paizs alakja és nagysága is megkülönböztető jegyül szolgál.

Gyárfás Tihamér: Hann Sebestyén kelyhe Brassóban. Muz.és Kvt.Ért. 1909. 2-3 sz.

Hanry Géza né Ebenspanger Ilona

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok képzőművészi Stúdiója 1953-1963. Bev. Vajda Antal Bp. 1963
37.o

Hannes Meson.

Lakatosmester,
A Fekete templom keresztelő medencéje alatti
rácsozatát ajándékozta a templomnak 1710-ben.

Das Burzenland. III. köt. Brassó. 1. rés. E. Zekelius
kiad. Brassó 1928.
eml. l. 131. old.

Ø Hannenheim, Karl v

festi

Nagyszeben 1899.

Ha Eell lásd

Korrespondenzblatt

1901. 80. l.

Hammerstein

Grunthal, Baron von,

l.

Glaser Karlsruhe

125-l.

é 392-17

~~Kés vasból, népvándorlás kori~~ IV. 121.

Hannenstein

festő

M.D.K.

7) A törökkori Buda vára. Verfestmény. 1684.

Budapest székesfőváros történeti muzeuma kiállitása: Buda, Óbuda, Pest. 1800 előtt. Budapest, 1946. 5 oldal.

Hannenstein

Grünthal, B. v

1.

Fe L.

Fek Bp(a)korok korban

Bp. Tőrt

III. k.

31. tábla

53. "

1944

8

ak

Matraverebély

veszélyére, Dr Lux Kálmán
, vasutan, gyorsáruként,
ivétel mellett:
ikezők szerint:
felső részén ivelt keretek 12 mm.
erevítve. Ezen keretek befonva
2·0 m/m. vastag horganyozott sod-
ner szürke olajfestékkel mázolva,
sti vasutállomásra szállítva, még

78 m²
70 "
94 "

Hannes (Gjörg) (Jorg)

ötvös 1604

laid

Gyárfás Brassó 100

Hannes, Jorg

Ötv.

l.

Gyártás Brassó

100 l.

Hannes György (Jörg) ötvös 1604 k. Brassóban.

(Gyárfás I., A brassai ötv. tört. 100. l.)

~~Arad Kölcsey Egyesület~~

~~IX. 137~~

Hannenstein

Badeni Lajos örgróf hadmérnöke

Buda a Krisztina-város felől, szinezett kéziraji a Szekerfőv. Tört. Muzeum rajzgyjtemenyében 1684-ből. A helyszínen készült

Kremnémetmet

119. l. 157. l.

~~Lajd~~

~~Arch. Ert.~~

~~1913 414–423. l.~~

-XVIII.sz.

ZÉS):

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

Hannenstein

l.

Uxg . 124. l.

Korszerű honvédelem kérdései. Hétfő d. u. 5—7-ig. (A parasitologiai intézet ta termében.) *vitéz Holéczy Ödön* vk. őrnagy, szakelőadó.

Johann Philipp

Hannenstein ~~[illegible]~~

hadimérnök

l.

Tanulmányok Bpest I.

72. l.

Flannenstein

császári mérnök

Buda ostrománál 1684.

Kremmer: Arch. Ért

XXXIII. 5. ✡.

ism.

Századok 1914. 230. l.

933/940.eln.
szám.

BUDAPEST
940-MÁJ. 17 "3
P. 5 P

A Müemlékek Országos Bizottsága tek. Elnökségének.

Hivatalból.
Szolgálati ügyben
Díj átalányozva.

Budapest.

IX. Hőgyes Endre-utca 10

Hannenstein

Buda látképe
fenitől
Repr.
Glaser Karlsruhe
19. l –

Toscan iskola a XV. századból:

A szent család:

A térd~~...~~ reczeszkedett ang
del Mária, ~~...~~ és kezeit
jának zöld palástját
~~...~~ a Me
a melyek kät hegyes vi
ton csillag ragyog. ~~...~~

⊥ mi alatt balját, mellére ~~...~~ te-szi.

Kerek olajfest
~~Toscan festő a XV~~
Ára
Ltfa. 11

72

449
2500
2245
898
11225

191/94

Ludwig 3) Johann Philipp

Hannenstein (császári mérnök. Az 1684-iki ostrom alkalmából Baden Lajos őrgróf részére megrajzolta Buda és Pest képét nyugat felől. Az eredeti színes rajz „Ofen im Jahr 1684 unter der Herrschaft der Türken. Prospect von Offen, Pest, Blockhaus" fóliratokkal a Budapest Székesfővárosi Múzeumban van. (Bpest Szfv. Múz. kat. Bp 1907 15. l.)

~~Aradi Kölcsey - Egyesület~~

~~FX. 41, 42~~

Hannenstein

császári mérnök

Buda látképe

Kremmer D 1684.

Laid

Arch. Ert. 1913

421, 422, 423.

képpel.

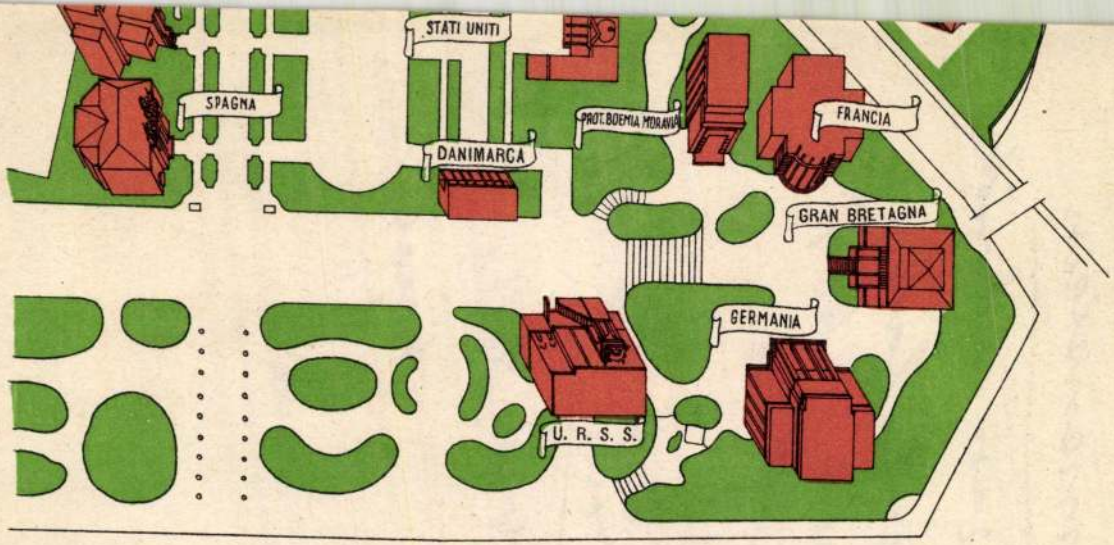

Nel Padiglione della Francia sono esposte le opere del Concorso del ritratto di Pittura e Scultura. I Padiglioni della Danimarca, della Gran Bretagna, dell' U. R. S. S., della Marca Austriaca non sono aperti.

Hannekart Teréz működő festő a 18. század végén Budán. Egy miniatűr képe Nitray Teréz emlékkönyvében maradt fenn. (Schoen A., A Műbarát 1921 80. l.)

~~Arad: Kölcsey Egyesület VIII. 117.~~

Hannehart Teréz

festő

Múbarát

1921. 80 l

Pecsét nyomó eszüstből, a debreczeni

nabóczéhe IX. 57

TÚRAI ORSZÁGOS FŐFELÜGYELŐSÉGE.
---
est, VIII. Fhg. Sándor u. 13.

ás- és közoktatásügyi miniszter ur
deletéből kifolyólag van szerencsém fi-
megjelenő Balkan-Revue cz. közgazdasá-
mas és bennünket közelről érdeklő folyó-
Balkan-Verlag G.m.b.H/ Berlin, W.30.;
re 24 Márka.

Hivatalos tisztelettel

is hó - n

Dr. B é k e f i R e m i g
orsz. főfelügyelő.

M. D. K.

HANNENHEIM, Carl Hann v. festő

Szül. 1828. Nagyszeben

Molnár József festő tanítványa Budapesten.

Johann Carl Schuller arcképe (1865)

Johann Sturm gim. ig. " (1900)

Petrus Haller szász gr. "

Bayer polgármester és Albert Huet arcképe

Brückenthal'sches Mus. Hermannstadt, 1901.

136 - 137. l.

Másolat freskóról Huetplatz Kórolna

D Hannauer György

építész

l.

Zádor - Rados

174. l.

Ellenn

..... Pengő .... fillér, azaz:

..... fillérről, mely összeget a Bu

utca, tér ..... szám alatt fekvő ..

tulajdonát képező és müemléki jelleg

tok után a m.kir.pénzügyminiszter ur

lete, valamint a Müemlékek Országos

alatt kiadott engedélyirata alapján,

1/2 %-os járulék fejében a Müemléke

fizettem.

Budapest, 1938.....

M. D. K

HANNEL, Franz szobrász

1794. Pozsonyban meghalt gyermekl

Agghály: Barokk szobrászat. .. Bp. 1959

I. 206. e

M. D. K.

HANNENSTEIN

Látképe a Budapest Történeti Muzeumban

~~[illegible]~~ Akvarell Budavárból amely az 1684. évi ostrom utáni állapotot tüntéti fel

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 394.1.

Johann Philipp Hannenstein M.D.K.

rajzoló

1684-ből származó vízfestménye
a budai várpalota nyugati nézetéről.
(Kiscelli Múzeum). 199 x 494 mm.

Ennek második példánya 1685-ből
Karlsruhe, Badisches Generallandesarchiv.
195 x 560 mm.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp. 1966. 2 köt.

1. köt. 36. old.
2. " 25. old.
21. a 22. á.

MDK

Hannenstein, Johann Philipp

Borbély Andor: Kéziratos ábrázolások Buda visszafoglalásáról. Tanulmányok Budapest multjából. V.k. Bp.1936, 135,136,139,140 l.

M.D.K.

Hannenstein, Johann Philipp,

császári hadmérnök két képét ismerteti a szerző: az egyik tus, vízfestés papíron, 19.7×49.5 cm. Buda e Pest látképét ábrázolja, egy későbbi felirat szerint 1684-ben, a másik szinezett rajz 19.5×56 cm, Buda látképével.

Rózsa György: Budapest régi látképei /1493-1800/

Bp.1963. 285., 333. old.

Hannes , Goldschmidt

Kassa, 1566

Tört. Tár, 1896, 160

Hanrik Péter ötvös

Győri Szemle 1942. 132.

A győri ipar történetéről

Hanrits Sámuel festö.XVIII.sz./Kupetzky
tanitvány

Művészet.1907.274/75.l.

Hanrits Sámuel Gottlieb festőművén.
Bentercébényén mületett. XVIII. nd. eleje.

Tud. gyűjt.
1828., IV., 3-45.

Hammitál Gizella

192/3 I.

Ferképzomfoiskövk

89, l.

tény kultúrának: Bizánc, Nagy Constantinus városa. Itt a római szellem nemcsak a kereszténységgel s a még mindig eleven görög műveltséggel, de az Ázsiából beáramló keleti kultúra elemeivel is kevereclett, s így egy új

Ø Hanning Bar

Ulm magar

1.

Eperjesy 1929

75 l

Hannig Miklós, [építész ?] MDU

A-országház főmérnöke.

Lovászi Ferenc: Felújították a képviselőházi üléstermet 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp-1963. szept. 8.

MDK

Hannig Miklós

tervezte a Petőfi pihenőt, melyet vasárnap avatnak fel Kőhegyen.

Esti Hirlap 219 sz. 1958. szept. 18 2 old.

9 Joannes Georgius Hannweiler
habán név

1665-1680 között

Román János: A Habánok Sárospatakon
Sárospatak, 1959.

27

Hanno Á.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1939.

Jészai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz , 1970 10 1 149 1

Hanos Ádám ötvösmester

Győri Szemle 1934. 429.

Cikk a győri ötvösmester

Kassa

Hano Goldschmied 1394-1402

Arch.Közl.1899. XXI. 115

M.D.K.

Hans, festő

1434-ben Pozsonyban adót fizet.

Hoffmann Edit: Pozsony a középkorban, elfelejtett művészek, elpusztult emlékek. Bp.é.n. 44. old.

M.D.K.

Hans, festőmester

1514-ben Hans Turkch aranyműves házában lakik, ülő pajzsot fest a Szent Király kapuhoz.

Hoffmann Edit: Pozsony a középkorban, elfeledtett művészek, elpusztult emlékek. Bp.é.n. 44. old.

MDK

Hans Georg ötvöstanuló

Klement Jónás fia 1668 nov.11-én szegödik tanulóul amikor édesapját mint néhait emlitik.

Mikalik Sándor: Besztercebányai ötvösök a XVI.-XIX.sz.-ban
Muz.és Kvt.Ért.1918. 41-53.l.

mdk

Hans Gyula épitész

Ybl Miklos munkatársa

Ybl Ervin: Az Operaház Bp. 1962

11.L

Hans Jakab

[illegible]

A volt Szt Erzsébet apácák ~~kórhá~~/ templomát épitette 1731-37 között /Fő utca 41-43/ a ferencesek számára.

Repr: 41. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
26.1.

szövarch 20.- 150.la

Hans Makart.

A Nemzeti Szalon kiállitást rendezett müveiből 1905-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

M.D.K.

Hans Meid

"Az impresszionisták vezére"- irja a lap, lerajzolta Hollay Kamilla magyar filmszinésznőt. A berlini képzőművészeti kiállitáson külön Hollay-szoba van a berlini művészek képeivel.

V.A.: Megfimesitik Berlinben a János vitézt. c. Szinházi Élet. Bp. 1927. juli 3-10. XVII. évf. 27. sz. 38-39. lap.

MDK

Hansely Sámuel,ötvös
/Samuel Hanselÿ, Hanzeli/.1696-1712.

A czéhkönyvben fleüntetett elhunyt mesterek sorában a 8o-ik.
1686 ápr.21-én szegödtette öt évre Johan Ramszler, de ennek halála miatt Johan Institorihoz kerül, aki 1691 ápr.21-én szabaditja fel.
1696 máj.24-én iktatták a czéhbe.
A remeket nem vállalyán,18o frtot vetnek ki reá.
S mivel Besztercebányán nem dolgozott.még 43 frt 2o d. kellett letennie.

Mihalik Sándor:Besztercebányai ötvösök a XV-XIX.sz.-ban Műz.és Kvt.Ért. 1918. 41-53.l.

MDK

Hansely Sámuel,ötvös
/Samuel Hanselý, Hanzeli/.1696-1712.

1696 nov.12-én szegödtette Paulus Wosar-t öt évre.
Kezesei:Jochann Benedicky és Georg Pál.
1699 jan.11-én átlép hozzá tanulásba Heinrich Ramszle
ki éveit Donát Mihálynál kezdte meg,ki idöközben
meghalt.

Mihalik Sándor:Besztercebányai ötvösök a XV-XIX.sz.-ban
Muz.és Kvt.Ert. 1918. 41-53.1.

MDK

Hansely Sámuel,ötvös
/Samuel Hanselÿ,Hanzeli/. 1696-1712.

1700-ban felszabaditja Paulus Wosar-t,a szabályszerü be- és kiiró pénzt lefizette.
1708 márcz. 6-án szegödteti Ferdinandt Weigl-t öt évre. A fiu feladata a be- és kiiró pénzt fizetni s magát ruházni.
1712- febr. 9-én felszabaditja a b.b.-nyai születésü Weigl Ferdinand-ot,ki 1732-ben Bazinban lakik.
/Illésy: Magyrországi ötvösök 1732-ben.Arch.Ért. 1904,390.1.

Zihalik Sándor:Besztercebányai ötvösök a XV-XIX.sz.-ban
Muz.és Kvt.Ksz. 1918. 41-53.1.

M.D.K.

Theophil Hansen, építész

dán származású és Bécsben működött. Az ő tervei szerint épült 1879-1892 között, klasszicista stílusban, az új, késmárki evangélikus templom.

Hefty J.A. /Gyula Andor/: Die Kesmarker Holzkirche und einstige Holzkirchen in der Zips. Késmark, 1933. 36.old.

MDK

Hansen Theofil építész

Thököly Imre ...késmárki sirkápolnája. Épitő Ipar, 1910. jun. 5. 235.l.

Képek.

MDK

Hansen Tofil

bécsi épitész

hatása látható Czigler Győző

Saxlehner-bérházán.

256.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1959.

Hansen Theofil

A Lipotvárosi "Bazilika" tervezőjének Hild József nek halálakor 1867-ben Ybl Miklós folytatta az épitkezést. a kupola dobjának 1868-ban történt beomlása után 1873-ban Ybl ujratervezésre kapott megbizást. Schmidt Frigyes és Hansen Teofil bécsi mesterek módositó ajánlatait Ybl örömmel tette magáévá .
Ybl Halála után /1891 jan 22/ Kauser József folytatta az épitkezést.
A templom ünnepélyes megnyitása 1905 nov. 19.

253.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest . Bp. 1959.

Hansch festőművész: MDK.

"Tájkép Salzburgnál"

Vas.Ujs. 1958. 2oo. l.

MDK.

Hansch: "Nyári délután Chiem-tónál"

Vas.Ujs. 1858. 200.l.

Patak Jenő

(19.14.)

Hansch bécsi festő szintén képviseli Bécset a Képzőművészeti Társulat vegyes kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

Festészet, önálló táblakép
Tájkép, Hansch

Divatcsarnok, 1854. febr. 15. 9. 215.

Müvészet

Hanno Antal, magyar festő; szül. 1870-ben Budán, halálozási éve ismeretlen. 1899-ben a münchemi Képzőművészeti akadémián tanult s aztán Bécsben működött.

Művészet 1912 179.

Flanno Antal

l.

LykaMagyműI800-50

254. l.

Hanpro (Antal)

festő,

szül. Budán, Magyarországon, lakik Wienben, 29 éves atyja szárados, festészet 1839. nov. 29 –

Somogyi Nikolás: Magyarok a münchenni képző művészeti akadémián.

Művészet 1912. 179

Hanno Antal

Somogyi Miklós: Magyarok a müncheni Képzőművészeti akadémián. Művészet. 1912.

Hanno Antal, festő; szül. 1810-ben Budán.

Atyja szárazdos volt. Korán Bécsbe került s állandóan ott lakott. 1839-ben a münchen képzőművészeti akadémián fejezte be tanulmányait.

I. 3107. Hanno Antal, szül. Budán, Magyarországon, lakik Wienben, 29 éves, atyja százados, festészet, 1839 nov. 29.

Som 179. l.

Telsen, Magyarországon, atyja építőmester, kath., Zlebland építőiskolája, 1858 nov. 18. 1859 febr. 22. megkapja a matrikelt.

A MŰEMLÉKEK ORSZÁ

BUDAPEST, VI., AR

187/1934.
.....szám.

Hanno Antal festő * 1810 Budán.

Korán Bécsbe került s állandóan ott lakott. 1839. a münchení képzőműv. akadémián fejezte be tanulmányait. (Somogyi M., Művészet 1912 179. l.)

Hanno Antal

Muvonet 1912

179

Lümeg VI. 150.

Hanno

Stáb II.	122	

HANSMANN Domokos egri festő. Az egri városi adóösszeirásokban 1785-90 közötti években említik, mint olyan iparost, aki hat segéddel dolgozik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

MDK

Hans Canon, graf.

Szemlér Mihály arcképe. 1852. Ceruzarajz.

Római fürdö 1933.
Szemlér Mihály szül.-nek 100. évf.-án rend.emlékkiáll.
Kat. 8.1.

Patak Jenő

Hansen József /Düsseldorf,19.sz./
festő müve a Müegylet nyereménytárgy

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.12.364.old

Táblakép. Patak Jenő

"Nyári tájkép a Mosel folyó mellet

Hansen József/Düsseldor/müve a Müegylet nyereménytárgya.

Fővárosi Lapok 1864.I.IV.12.364.ol

THEOPHIL HANSEN, építész

A szegedi Kiss Dávid-ház/az 1960-as"Müemlékjegyzék"szerint V.K.a mester/,amennyiben hihetünk a hagyománynak, épitésze bécsi,a század harmadik negyedében müködő érettebb mesterek,Semper,Theofil Hansen,Siccardsburg, van der Nüll,közelebbről Heinrich Ferstel és magyarországi munkája miatt már emlitett Ludwig Förster környezetében kell keresnünk. 254.old. / 60.jegyz

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

THEOPHIL HANSEN, építész

A szegedi Kiss Dávid-ház. Az eklektika egyöntetüségében azok a stiluskritikai érvek, melyek épületünket Hansen, vagy Ludwig Förster egyes alkotásaival közelebbi kapcsolatba hozzák, konkrét adatok hijján nem lehetnel teljes értéküek. 254.old.60.jegyz

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

M.D.K.

Hanskruck, pénzverő

1522-ben a nádor a maga és a veszprémi püspök számára pénzt vert. 201.o.

Huszár Lajos: A visegrádi pénzverde a középkorban. 195.o.

Folia Archaeologica. XVIII. 1966/67. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

Hanslitschek Ede: MDK

Sikdisztmény terv. repr.

Magyar Iparmüvészet 1903. 65.o.

MDK

Hanslitschek Ede

faldiszitmény

Szakirodalom. Magyar Iparművészet, 1903. 303.l.

MDK

Hanslitschek Ede

Falidiszitményei a Mintalapokban.

Müvészet,19o4, 2o9 l.

Hanslicsek Ede

MDK

45.

lapon közölt tervben részes.

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II.rész. Bp. é.n. 35.l.

Hansch Antal

"Tanulmányozott, izletes tájfestvénye" szerepel a "Mütárlat február-márciusi kiállitás"on. A képet megvásárolta a Müegyesület.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
4. sz. 183-185. lap.

Hansch Antal

"Tájképe igenszép, az árnyékos jobb oldal majdnem fölülmulhatatlanul jó, s izletes"- mondja a "Január-februári kiállitás" c. beszámoló a "Müvészet" c. rovatban.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
3. sz. 137-139. lap

Hansch Antal

A Müvészet c. rovatban közölt "Február-márciusi mütárlat" c. kritika megemliti a müvész "Schmadri patakját", de ennél többet nem mond müvészi értékéről.

Családi Lapok, Pest. 1855. I. félév.
5. sz. 228-231. lap

Hansch Antal

„Svájci látképe a Jungfrau havassal igen kedves festvény, mind szinezetre, mind alakitásra nézve",-mint a Müvészet c. rovatban az "Augusztus-szeptemberi mütárlat" cimmel közölt kritika megállapitja.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
4. sz. 187-188. lap.

Hansch Antal MDK

Est a Boden taván
A Langbadh tóhoz vezető ut

Műcsarnok 1877. dec. 16.

Hansch Antal MDK

A mühlsturci csucs Hintersee mellett, Bajorhonban

Mücsarnok 1877. dec. 16.

Magyar Hirdető
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szocialista Művészetért

Hans Erni

1964 AUG

Múzeumok a képzőművészeti ízlésnevelés szolgálatában

1021

HERMAN OTTÓ MÚZEUM
MISKOLC, PAPSZER 1

Kulturális életünket változatossá, eseménydússá teszi az a folyamat, amely a múzeumokban bemutatott képzőművészeti kiállítások sorozatában évek óta megvan, és évről évre új színekkel gyarapítja azt.

A vidéken működő múzeumokról van ez esetben szó, amelyek spontán vagy átgondolt tudatossággal szépszámú képzőművészeti kiállítást szoktak beiktatni évi programukba.

A vidéki múzeumok ilyenirányú tevékenységéről azonban, a tények megállapítása mellett, a magunk részéről azonban túlzás volna ennél többet mondani. Csak a saját tevékenységről beszélhetünk és mondhatjuk el tapasztalatainkat. Alább tehát a *miskolci Herman Ottó Múzeum* és a *borsodi képzőművészek* viszonyáról szólhatunk, arról a viszonyról és kapcsolatról, amely például megtermette a maga gyümölcsét az országos miskolci képzőművészeti kiállítások rendszeres megrendezésében.

1954-ben történt, hogy mint múzeumigazgató, először részt vettem az itteni képzőművészeti csoport évi ülésén. Szó volt ezen a megbízások kiadásáról, kiállítási lehetőségek nehézségéről és meg nem felelő helyiségeiről. Nyilvánvaló volt, hogy mennyivel gazdagítaná a művészeti életet, ha a csoport megfelelő kiállítási lehetőséghez jutna. Közismert, hogy Miskolc rendkívül szűkösen van ellátva ilyen helyiségekkel. Ilyen kiállítások számára addig a megyei vagy a városi tanácsterem állott rendelkezésre.

Ismerve a képzőművészeti csoport színvonalát, erejét, és miután énmagam is az akkor átalakított múzeumnak átütő erejű időszaki kiállítások összeállításával voltam gondban, felajánlottam a csoportnak kiállítási helyiségeinket. Ezt rögtön követte az *országos kiállítás* gondolata, ami akkor — talán — túlzottnak tűnt, de amint az azóta évente megrendezett országos kiállítások bizonyították, sikerrel beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Sőt, amint ma már látjuk, az úttörő gondolat, országos kiállítások rendezése, azóta más nagyobb városokban is testet öltött...

A borsodi képzőművészek nemcsak kitűnő mesterek, hanem jó *szervezői* képességekkel is bírnak. Így kezdődött meg 1955-ben az I. Országos Miskolci Képzőművészeti Kiállítás. A római sorszám azóta elérte a VII.-et.

De a kapcsolat megvolt a művészek és a múzeum között. Ez eredményezett azután az országos kiállításon kívül több olyan bemutatót, amelyet nem kívánunk végig felsorolni. Csak néhányat említünk meg: *Pór Bertalan, Csók István, Medgyessy Ferenc, Hans Erni, Domanovszky Endre* és más mesterek kiállítását, és a most már — helyiségek birtokában — a *megyei* kiállításokat.

Nem érdektelen az sem, hogy mindezek milyen eredménnyel jártak az ízlésnevelés szolgálatában. Tény az, hogy az országos kiállítások bemutatói Miskolc társadalmában külön társadalmi eseményt is jelentettek. A látogatói statisztika pedig azt mutatta, hogy minden ilyen kiállítást 15 000—20 000 látogató tekintett meg.

Köztudomású az is, hogy az országos miskolci kiállítás nemcsak a látogatók ezreit mozgatta meg. A megyei és a városi tanács megértette ennek jelentőségét, nagydíjakkal, vásárlásokkal segítette, *a nagyüzemek pedig jelentős díjakat osztanak ki évről évre.* A Műcsarnok is, mint kiállítási intézmény, a kiállítások művészi megrendezésével, a budapesti művészek és más országrészek képzőművészei munkájának összegyűjtésével a legnagyobb segítséget nyújtotta. Országos zsüri válogatta a műveket, a Szövetség részéről is rendkívül pozitív segítség nyilvánult meg.

Azzal, hogy a miskolci múzeum teret adott e kiállításoknak, az eredmény nem maradhatott el. Képzőművészeink is érezték, hogy az 1954 előtt fennállott objektív nehézségek elmúltak, a múzeum évről évre biztosította az országos kiállítások részére a területet, a munka nagyon sok műteremben, egy-egy mű készültekor, máris azzal az igénnyel készült, hogy az „országosan" nyer bemutatást. Nem beszélve arról, hogy az egyes díjak odaítélésével erkölcsi vonatkozásában is számolni kell.

Ha azt a kérdést nézzük, hogy a múzeumokban megrendezett kisebb *hangversenyek* milyen hatást váltanak ki, ennél kisebb létszámú, de rendkívül igényes közönség részvételére lehet számítanunk. Éppen ezért nagyon ügyelni kell a szerzők és interpretálóik személyeire. Itt csak két hangversenyünket említem, ahol Dvorzsák, Bartók, Brahms, Kodály, Glinka, Farkas Ferenc, Mozart, Beethoven intim műveit tolmácsolták az *szmt kamarakórusa*, a *Diósgyőri Vonósnégyes*, a miskolci *Nemzeti Színház* és a *Zeneművészeti Szakiskola* tagjai.

Javaslatunk a következőkből áll: Miskolcon mielőbb meg kell teremteni e kiállítások további lehetőségét és megfelelő *csarnokot* kell építeni. *A múzeumok* — a színvonalas képzőművészeti csoportok székhelyén — ***mindenütt teremtsék meg annak a lehetőségét, hogy a képzőművészek is kapcsolódjanak be évi kiállítási programjuk összeállításába, tartsanak minél több kamarahangversenyt termeikben.*** Az egyes tanácsok pedig teremtsék meg ennek anyagi fedezetét.

Komáromy József
megyei múzeumigazgató

ádi Korszerű Színház előadásában
avicso — A. Ognyanovics: Beton
jánosbogarak c. drámája

a ljubljanaiak s a már említett
nultak fel. Úgy láttam, hogy a fesz-
lbeli és stílus-kereteit éppen a fen-
ckel említett két előadás és darab
legnagyobb színházi élmény mégis a
mai Színház kimagasló színvonalú
iződik. Igaz, ők versenyen kívül lép-
t nagy sikerrel szerepeltek az itt be-
lukciójukkal **Párizsban,** a Nemzetek
iváján is. Nusics: A gyászoló család
s vígjátékát adták elő. Szinte mind-
k, amit magasfokú igényesség, in-
ádezés, tökéletesre csiszolt színészi
színpadi összjáték, lendületes tempó,
ezés, korszerű színjátszás alatt ér-
ság kézenfekvő volt: bizonyára vala-
játszanunk nekünk **Csiky**-t ahhoz,
tuális és sikeres lehessen napjaink-

lítést tettem arról, hogy a szkopjeiek,
lgrádiak előadásai a két szélső pon-
lenthették. Ehhez annyit még okvet-
ll tennem, hogy a többi, itt nem em-
ió is megérdemelné a részletesebb
nösen is a **Szarajevói Népszínház** ki-
stílusos előadása (Kocsics: A bírás-
című szatirikus vígjátékával), vala-
anaiak izgalmas, kísérletező kedvű
avorsete: Bűnügyi eset című művé-

lapján az is kiderült, hogy színházi
útkereső gondjaink nagyjából azo-
éppen ez a felismerés gondolkozta-
nem lehet nálunk is megrendezni
zervezett és tartalmilag kellően írá-
an a színházi seregszemlét? Senki
issza a korábbi sablonokba mereve-
nné vált, közönybe fulladt fesztivá-
r sem a seregszemle mint forma és
ludas abban, hogy a végeredmény
vált, hanem a **rossz irányítás,** amely
az önmagában jó kezdeményezés el-
ább a hibán kellett volna javítani,
züntetni a fesztivált.
ajta igények vannak, azt számos tény
éldául a vidéki színházak fővárosi
a televízió által kezdeményezett
i bemutatók, vagy a nemrég Bala-
tajlott kisebb színházi fesztivál. Ha
zetten folyna, hasznára válnék szín-
ek éppúgy, mint drámairodalmunk-
tségen és a minisztériumon lenne a
zbe vegye a fesztiválok ügyét, és
ább színvonalra, mint korábban volt.

TAAR FERENC

ajevói Népszínház Kocsić „A bírás-
országa" című drámáját adta elő

HÓNAPRÓL HÓNAPRA

— A szerkesztő naplójából —

Kinek jó a bürokrácia?

Április 28-án a Színházi Dolgozók Szakszervezetének titkára levéllel fordult valamennyi szakszervezetek megyei tanácsa titkárságához, s kérte, hogy a vidéki színházaknál folyó szakszervezeti tevékenység megjavítására, a művészi munka megbecsülésének elősegítésére a szmt alapítson a megye színházánál néhány *nívódíjat*, amit az évad legderekasabban dolgozó művészének adnak ki, természetesen szakszervezeti tag színésznek. A továbbiakban az szmt segítségét kérte még közönségszervező ankétok esetében, általában a művészetpropaganda dolgaiban.

Az egyik színház szb-titkára, aki lelkiismeretesen, áldozatkészen végzi a tagság bizalmából rábízott cseppet sem könnyű munkáját, elmondta, hogy kétszer járt már bent az szmt titkáránál, ottjártamkor éppen *harmadszor*. S akkor is, annyit mondott neki a titkár: jöjjön az elvtárs hétfőn... Vagyis július 6-án. Tehát két hónapig azt se tudták megmondani, mikor beszélhetik meg a megbeszélni valókat!

Nem gondolják egyes szmt-n dolgozó *függetlenített* szaktársak, hogy pontosan úgy bánnak a *társadalmi munkában* fáradozó szakszervezeti funkcionáriusokkal, ahogyan a „Hivatal packázásai" című szatíra-gyűjteményben írva vagyon?

Nem csak szerkesztőségi ügy

Áprilisi számunkban közöltünk egy cikket „Két műsorcsere s ami következik belőle" címmel. Mikor e számunk megjelent, több moziban megfordultunk, s érdeklődtünk: mint vélekednek az üzemvezetők a cikkben felvetett problémákról, lenne-e kedvük bekapcsolódni a vitába. Jártunk olyan helyen is, ahol a FOMO-nak sok dolgozója megfordul, ott is mondogatták: — Helyes volt, elvtársak, leközölni a cikket, majd én is írok... Szó ami szó, egyre másra hangzottak el ilyen fogadalmak is:

— Két nap múlva ott lesz a hozzászólásom...

— Garantálom, hogy több cikket kap, mint amennyi belefér a lapba.

A következő szám tervezésénél hagytunk helyet, s vártunk, várpár kurta nap alatt az írás. Majd a jövő számra. Hanem akkora sem érkezett egyetlen levél, írás, hozzászólás, de még pisszenés sem. Csupán Griesz József főosztályvezető küldte el válaszát. És utána is néma csönd. Kérdeztük pár üzemvezetőtől, hgyan miért nem írta levelét, cikkét, hozzászólását, naplójegyzetét, stb., amit gondolt. S akkor jöttek az ismerős kimagyarázkodások. S az álmélkodás: „Hát maguk nem tudják?"..

Most aztán nem tudja a szegény szerkesztő dilemáját eldönteni: azért kellett más kéziratról gondoskodnia, mert

1. a hozzászólók nem tudták megfogalmazni gondolataikat, mivel azokról írás közben derült ki, hogy mégsem voltak megírásra valók;

2. avagy pedig talán eszükbe jutott ama régi magyar közmondás: ne szólj szám, nem fáj fejem?

Persze, ha elolvasnák Herrer Cézár újabb levelét e számunkban, számosan úgy vélik: a második variáció lehet az igaz. Nekik lenne igazuk? Ma is, 1964. nyarán?

Tanfolyamot vizitáltunk

A nyár a népművelők „vetésideje". Ilyenkor rendezik a különféle továbbképző, népnyelven szólva: „fejtágító" tanfolyamokat. Jártunk egy ilyen, igen gyümölcsözőnek ígérkező népművelési tanfolyamon *Gyulán*, ahova Békés megyei népművelési tanácsi dolgozókat, művelődési otthon vezetőket, KISZ kulturális felelősöket, moziüzemvezetőket hívtak meg. Nyolc napon át folytak az előadások, viták. Az általános művelődéspolitikai témákat közösen hallgatták meg, utána szakmai előadásokat külön-külön. Szervezetileg ügyes megoldás volt ez, mert előadókat kímélt, elhelyezési és ellátási kiadásokat takarított meg, s ami nem lényegtelen: a résztvevők általános művelődéspolitikai tájékoztatását *egységesen* elvégezhették. Kár, hogy a szervezés nem mindenben felelt meg az elgondolás és a tematikai terv várakozásának. Igen nehezményezték például a hallgatók, hogy — *Szabó Jánosnak*, a KISZ KB osztályvezetőjének és *Mezei Évának*, a Népművelési Intézet munkatársának igen emlékezetes előadásai kivételével — nem ér-

Hanns von der Tyla

Kőfaragómester 1458 körül tevékenykedett Pozsonyban.

J. Bunyeš: Die Meister des Presburger Domes. Acta Historiae Artium. Budapest, 1972. 1-2 p.

1030

Hannus üveges

Bartfán 1419 üveges
minkáert 1 frtot kapott

Fejérpataky László
Magyarországi városok
régi számadáskönyvei
1741

Ságüvegesipar 73 l.

fizetőihez

Pesti Hirlap előfizetőinek, hogy
ság tagja, a Pesti Hirlap kiváló

dor Válogatott Munkái

lő művészi kiállításban. A Pesti
lvezhetik Márai Sándor egyedül-
összefoglalása a gyüjtemény
yar irodalom nagy egyénisége.
ség fogadja minden alkalommal
ld legelőkelőbb irodalmi körei is
mítják. Műveiben a mai élet leg-
atlan művészetével és nagy lélek-

amely a Pesti Hirlap előfizetőit
lehetővé akarja tenni, hogy

ap minden előfizetője
ényes áron szerezhesse meg

Hanno János

Kassai ötvös 1385.

vrád

Schey Ilona: A Közép-kori ötvösművészet és az antik hagyomány ok. Bpest. 1935. 35. l.

in einer neuen vollständig geordneten und

reich vermehrten Auflage

mit heraldischen und historisch-genealogischen Erläu

neu herausgegeben.

Siebenbürger Adel,

bearbeitet von

Geza v. Csergheö und Oskar v. Bárczay.

Lieferung: 379 oder Band: IV. 12. Heft: 3

NÜRNBERG 1894.

Verlag von Bauer & Raspe

(Emil Küster.)

Hannus ötvös

1378-ban dolgozott

Selmecbányán

Dercsényi: Nagy Lajos

kora

167 l.

HOLLAND FESTŐ, Y

ADLER, S

EDLINGER, JO

VII. SZÁZAD II. FELE
HER MALER,
I. JAHRHUNDERT

—

ännliches Bildnis

—

— Leinwand

LOMON

—

Hanno aurifaber

Kassa 1385

läsd

Janos Ötvös ddt

Arch Ert 1903. 70 l.

megfelelően elvégeztük a Kaposztasmegy-
nyának és a transzformátorház melletti
megvédésével, illetve az önmüködő habol
csolatos munkálatokat.

Az 5.alrovat alatt számolt
kezeléssel, illetőleg az elhanyagolt e
rü müvelésével kapcsolatos kiadásokat.
eredményéről az 5.alrovat indokolásába

A Termelés

Év	Szállitott viz	Termelési költsége
1935.	69.891.943 m³	3,893.552.41
1936.	7o.182.913 "	3,699.o21.o5
1937.	71.2o9.699 "	3,9o1.917.o4
1938.	73.355.72o "	4,285.7o6.34
1939.	77.495.86o "	3,894.775.85

———Alkotják:
+/ 1. A 2.rovat költségei /:levonva a
2. hozzáadva az épitmények és gépbe
/:egyéb berendezése elhanyagolh
mények teljes értékü beállitás
++/ Ebben több év selejtezésének leirá

Flanno ötvös 1385. Kassán. (Mihalik J., A Kassai
Sz. Erzsébet-templom. Bp 1912. 36. l.)

~~Aradi Kölcsey Egyesület~~

~~IX 139.~~

Hannusmann aranyozó 1399. Besztercebányán.
(Fejérpataky L., Magyarorsz. városok régi számadáskönyvei
Bp. 1885.)

~~Arabi~~ ~~mizemi palota III. 62, 63, 64.~~

Hannusmann Goldner

Besztercebánya 1399.

Hol van Tehér-
partaki adata?

B 173 l.

Hannusz steynmetczyn. Előfordul a kassavárosi adólajstromban 1484-ben.

Ifj. Kemény Lajos: A kassai sz. Erzsébet egyház történetéhez. Arch Ert. XIII. Ujf. 1893. 67 l.

1904 okt 23

II/
6/
4/
4 Vallás alap

24090 Községi nyomda Budapest.

Ij. 787.
II-904.

~~Eötvös~~ Hanos Ádám ötvös

Győr, 1697 – 1732.

lásd, ~~[illegible]~~ de nem ön.

Jankógyöriötv (33. l.

17. l.

18. l.

Ezt Hanos alá kell

venni.

Ladislav Hanouch, szobrász,

A nagyatádi alkotótelepen dolgozik a cseh művész „Ikarus" c. művén, amiből még kevés látható. (repr.)

Schäffer Jenő: Nagyatád.

Magyar Konzervipar, 1977. szept. 14.

Hanreich

Kőfaragómester a pozsonyi Szt. Márton templomnál tevékenykedett: lehet, hogy azonos Heinrich Stengel-lel.

J. Bureš: Die Meister des Pressburger Domes. Acta Historiae Artium. Budapest 1972 1-2 p.

87 P.

Hanrik Péter

győri ötvös

XVII. sz.

Hanrik Péter

Bedy Vince

Adalékok a győri
ipar történetéhez

Győri Szemle

1942. 132. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

M.D.K.

Johann Hauzinger, osztrák festő

nevét a Magyarországon foglalkoztatott, jó felkészültségű, de kevésbé ismert művészek közé sorolják:

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina 175. old.

. . .

M.D.K.

HANRITS Sámuel Gottlieb festő

szül. 1700 előtt

Garas XVIII. 24 222, 267. l.

M. D. K.

HANRITS Sámuel Gottlieb festő
szül 1700 előtt Besztercebányán
Kupetzky tanítványa, arcképfestő

Garas XVIII. sz. 222. l.

M. D. K

HANOLA, Daniel

Vogel alkuluvarotteja 1802

L. S. Vogel 205.

Hannusz Steinmecz

Kassa. 1484 – ben özvegy felesége emlékre.

Vrd

Mih. Erzsébet 42. l.

Örnehas:

Arch. Ért. 1893. 67 l.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhelyfő

Miután keresményemnek 191..... év...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam.

Kelt ....., 191..... évi

.....

tanu.

.....

su festő eltávozott vagy meghalt, ezt a betűt
hatta. A festés jellegéből lehet azután az egyes
éves tehát az az állítás, hogy a gyár jegye H F
jebb a ládákba csomagolt küldemények jelzése

gét néhány kiváló darab igazolja (752., 756. és

emelnem néhány porcellán tárgyat. Kändler
gyár pompás szineit láthatjuk a „Boldog Har-
.

ával van képviselve. Az 1744—49. közötti idő
sz.), melyek pompásan vannak mintázva és a
ı készültek. Ebből az időből származik a Török
si gyár, u. n. „Neuwien"-korszakában is tudott
skákat készíteni, arról az 560. és 561. számu

n az utánzásban remekelt. Erről tanuskodik
615. sz.), mely a benne levő évszám tanusága
is részére készült.

Csányi Károly.

szeretetéről és jó izléséről tesznek tanuságot.

Művészettörténeti irodalmunkban hazai még nincsenek kellőképpen méltatva. A „Műb tervbe vette a holicsi fajánszokat tárgyaló mo viszonyok ebben megakadályozták.

A tárgyak kormeghatározásánál a tárgy zott diszités irányadó. A barok formák a gyá Ezeken a diszités legtöbbször fekete, rozsdavö virágokból áll (Lásd a 757. számot.) E mellett előfordul (762., 730. és 721. szám.)

Ezeken a tárgyakon az egyszerü H jeg szinben.

Később a rokoko formákkal karöltve m egyes tárgyakon az aranydiszités is megjelenik 741. számot.)

Különböző hatások is érvényesülnek.

Tudjuk, hogy a holicsi kastélyt a birt együtt Lotharingiai Ferenc, Mária Terézia kir vásárolta. Ennek a családnak művészetszeretet

Hanrits (Hanrich)

Samuel Bohumil

Hist. 1700 Eöml Beszterce-
bauzgen

irod

Toman 180 l.

Thieme-Becker

XV. 598.

11 JUL 921
LKd 4 LKd

Harrwitz Samuel Gottlieb,

festő. A XVII. század végén Besztercebányán született. Kupeczky tanítványa volt, ki ámbar nem tartozik az elsőbb rangu művészek sorába, – vagy róla Gróf Teleki Sámel – meg is könnyű szerkeztetése tekintetéből és mint magyar mérdemeli harafiai figyelmét." Nagyarakban alighe sinkördött, mert 1726-ban már Bakinben találjuk, a hol egy nagy családi kép festésével szerzett ~~[illegible]~~ elismerést. Braunschweigban és Londonban is dolgozott s valószínűleg a XVIII. század közepe tájon halt meg. Utóbbi műve Orel Tanás sérmetszeteiből ismeretes.

Letiszlázva

Gr(of) T(eleki) S(ámuel). Egyszerűen meghalt Magyar Képiróról. Tud. Gyűjt. 1828. IV. 39–40. ll.

Hanvits Samuel Gottlieb

történeti és arckép festő. Születé-
Kupetzky egyik tanítványa.
ezre magyar. Született Besztercebá-
nyán a XVII. század végén. Művei
legnikább csak könyvszerkezet szemponjá-
ból méltanyoltatnak. Ő is szülföl-
dön futotta pályáját, megfordult
Braunschweigban, Londonban stb —
1726-ban pedig Berlinben egy családso-
portot festvén le, ebben is szerkezeti
ügyességét kitüntété.[1])

1) Tudom. Gyűjt. 1828. II. 39. l.

Nagy Iván. Magyarországi képzőmű-
vészek a legrégibb időktől 1850 ig.
Századok. 1874. évf. 84 l.

Klanvits Sámuel Gottlieb, festő. A XVIII. század végén Besztercebányán született. Kupeczky tanítványa volt „kinek bár nem tartozik az elsőbb rangú művészek sorába — írja róla Teleki Sámuel gróf — még is könnyű szerkesztése (szerkezet) tekintetéből és mint magyar megérdemli hazafiai figyelmét." Hazánkban alighe működött, mert 1726-ban már Berlinben találjuk, a hol egy nagy családi kép festésével szerzett elismerést. Braunschweigben és Londonban is dolgozott s valószínűleg a XVIII. század közepéig élt még. Néhány műve Orel János rézmetszeteiből ismeretes.

Allgemeines Künstlerlexicon. Zürich. 1779.
B. J. Művészet. 1907. 274-5. ll.
Nagy Iván: Magyarországi képzőművészek. Századok. 1874. 84. l. — Gr(óf) T(eleki) S(ámuel): Egynehány megholt Magyar Képiróról. Tud. Gyűjt. 1828. IV. 39-40. ll.

Hanrits Sámuel Gottlieb, magyar festő, szül. a XVII. század végén Besztercebányán. Halálozási éve és helye ismeretlen. Kupetzky János tanítványa volt. 1726 körül ~~[illegible]~~ Berlinben arcképfestéssel foglalkozott. Utóbb Braunschweigben és Londonban is dolgozott.

Füssli, Allg. Künstlerlexicon. Zürich, 1779. – Tudományos Gyűjtemény 1828 IV 39, 40. – Századok 1874 84. – Művészet 1907 274.

HANRITS, *Sámuel Gottlieb*, festő, a XVII. század végén Besztercebányán. Kupetzky János tanítványa volt. 1726. Berlinben arcképfestéssel foglalkozott s egy sokalakos családi csoportképpel magára vonta a figyelmet. 1732. ugyanitt festette Frisch J. L. iskolaigazgató képmását, melyet Ph. J. Frisch, az ábrázolt fia, metszett rézre. Utóbb Braunschweigben, majd Londonban dolgozott. Két arcképét J. Oertl breslaui rézmetsző rézkarcairól ismerjük.

R-Gy. I. 441 l

Károly loth. hg:

Mellig, kissé jobbra
lül faragványos s a me
rát, és tollas sisakot meg
gül félholdas lófark é
jusza és szakálla nincs.
gyapjas rend nyaklánc
dől lelógnak. Feliráto.

CAROLVS VI.

Rézmetszet, méretei

923

Hanvits Sámuel Gottlieb

Münchner 1907, 274

Töke

P f

A kamatozás i

Kamatsz

ségi „Kossuth Lajos" Felsőkereskedelmi Iskola

zámitás

H. bank.

ideje	Napok	Kamatszámok	
		Tartozik	Követel
28. nov. 9	9	450	
" 23	14		293
" 29	6	1075	
29 febr. 14.	75	17042	
" 25.	11	4004	

Hanrits Sámuel Gottlieb ~~mint~~ arctiga festő, mint. a XVII. sz. végén Besztercebányán. Kupetzkynél tanult, azután Berlinben, Braunschweigban és Londonban dolgozott.

GRÓF FESTETICS SÁNDOR
JÓSZÁGFELÜGYELŐSÉGE
DÉG (Veszprém-megye)

VASUT-ÁLLOMÁS: LEPSÉNY

TELEFON: DÉG 3.

I g e n t i s

. . A j

eddig,mert nem tudtuk kinek fize

P 4(

betétitársaságtól a mai napxxx p

Hanvics Sámuel

Kupecky samitvenger
1726 Eörnb

Ind

Schiedel

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

HANRITS SÁMUEL GOTTLIEB. Kupetzky János tanítványai közül a következő idegen művészek váltak hírnevesekké: Fürsti János Gáspár svájci, Müller Gábor anspachi és Müller Benjamin drezdai születésű festők. De volt egy magyar születésű tanítványa is, Hanrits Sámuel Gottlieb, kiről a „Tudományos Gyűjtemény" GRTS. jegyű (Gróf Teleki Sámuel) munkatársa tesz először említést. (1828. IV. k. 39—40. l.) Szerinte bár „nem tartozik az elsőbb rangú művészek sorába, mégis könnyű szerkeztetése tekintetéből, és mint magyar megérdemli hazafiai figyelmét.

Művészet 1907. 274. l.

Művészeti

Az Allgemeines Künstlerlexicon adatai alapján (Zürich, 1779) közli, hogy Besztercebányán született. „Micsoda szüléktől és melyik esztendőben vette eredetét, arról hallgatnak tudósaink" — írja. Annyi mindazonáltal bizonyosnak látszik, hogy 1726-ban Berlinben, „egy nagy familiakép szerkeztetésbeli ügyességét bebizonyította".

Berlinen kívül megfordult Braunschweigban, sőt Londonban is.

Oret János híres rézmetsző „több munkáit közönségessé tette".

Közelebbit nem sikerült róla megtudnunk. Mások tán szerencsésebbek lesznek. —218.

B. J.

megis sokan vannak, kiket mai szemmel is megérzünk. A monumentális szobrászatban ilyen Gaudissart „Tengerész"-e, mögötte egy finoman rajzolt és szélesen mintázott géniusszal. Az emlékmű a touloni tengerész-katasztrófa emlékére készült s nagy egyszerűségével hat.

Friss csoportozat Perrault tevekaravánja. Többen Meunier hatása alá kerültek: így Bouchard, Gasq, Blondat. Sőt a sujet-ért is a bányászok közé szálltak, mindazonáltal nem tagadhatjuk meg tőlük az egyéni felfogást, sőt Bouchard „holt társukat vivő bányászok" csoportja, különösen mély drámai érzéssel van megkomponálva.

irodalom

készséggel magyarázza el, hogy húzza le a berbécsről a mészáros a bőrt, amit azon nyersen átad a szűcsnek. Az lefejti róla a zsírt, kipeckeli, megszárítja, aztán áztatókádban előbb áztatja, majd kimossa sok lében, aztán meleg vízzel só-, timsó-, vitriololaj-, hamuzsírból és dercéből csávát (pácot) kever, evvel bedörzsöli a bőröket, összehajtva a kádba dobja és a megmaradt csávát ráönti. Másnap kiteregetik az udvaron a földre, hogy a föld zsírján száradjon és az így elkészült bőröket a hiuba (padláson) csomókba kötve elrakják. Mert jobb, tartósabb és kidolgozásra is alkalmasabb a pihent bőr. Elmondja a mester, hogyan válogatja széjjel a bőröket egyszerű kozsóknak, ujjas mejjrevalónak, melyet piros bőrrel díszít; dufla elejű mejjrevalónak melyet karmazsinnal

Flans, festő Pozsonyban
a XV–XVI. sz. l.

Amsteter, Hans.

Hans festämester

1451 – 1466

l.

Hoffmann Pozsony

44. l

Hoffmann Südost

3.

4.

Hans festö

1434

l.

Hoffmann ~~[illegible]~~ Pozsony

44. l.

Hoffmann Südost

3.

4.

Hans festö

1574

l.

Hoffmann Pozsony 44. l

Hoffmann Südost

3.

4.

~~MOLER~~, Hans festő

EISLER János: Forráskritika, stíluskritika : Adatok és megfigyelések az 1490 és 1520 közötti évtizedekből a besztercebányai művészettörténet vázlatához. = MNG Évkönyve1991 (1991) 113.p

1504-es adat tevékenységéről

talán ő Hanns maler

U.E./1839-1873/ /MüVé 1984/
ról A Haas-féle palota /VU
Palais Sr. Excellenz des Gr
/"Budapester Bauzeitung" 18
lékok a magyarországi roman
/AH 198o/1. 1o8-11o/. Kalli
tornacsarnok /"Magyarország
59o, 591/; Szendrei Wagner
térium palotája /VU 1882. 6
234-236/. Bukovics Gy.-ról
rium új palotája /VU 1887.
Meissner, A.: Grand Hôtel F
In Budapest /Oesterreichisc
Öffentlichen Baudienst" 189

Hans MDK

Pozsonyi festő, 1514-ben a Szent Mihály-kapuhoz ülőpajzsot festett.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.Bp.1955.144.l.

HANS ötvös

EISLER János: Forráskritika, stíluskritika : Adatok és megfigyelések az 1490 és 1520 közötti évtizedekből a besztercebányai művészettörténet vázlatához. = MNG Évkönyve1991 (1991) 113.p.

1482, 1492 - ben említik a forrással

dapest és környéke /Bp. en.

képalbumok Rückwart, H. /szerk./:

lätter aus Budapest./Berlin

I. /szerk./: Budapest épit-

n. [189o k.]/. A Fővárosi Köz-

ulásáról és müködéséről,

l a széles anyagra támaszkodó

özmunkák Tanácsának Története.

.87o-193o/ /Bp.1931/. Budapest

ból átfogóan tárgyalja Preisich

etéenk története II.kötet.

ztársaságig /Bp.1964/. A kor-

lusztrációs anyaggal bemutató ki-

építészete az egyesitéskor. /Bp.1973/.

Hans Meister

svájci festő
1457.

V. László idejében, ki hűséges és kitűnő szolgálat az ért évjár adelot biztosít neki.

Hoffmann E. Régi m. bibliofilek.
Bp. 1929. 194. l.

Viselet:

Földmivesek Ba
Ketten vannak
~~A~~ balról
~~ben van~~ a vele s
Mellettöle kutya van. vállra vetett pu
~~bátyú~~ Öltözetü
sarkantyus cs
fehér. Az előbbi
~~[illegible]~~
rata a kép ala
balról: Bá
jobbról: Ba

s legalól kö
Rézmetszet, méret
metszette: Blasc
4

Bikkessy J.

Hans, bécsi festő

1561: Sopronban a városi
torony óráján 2 lapot
festett 8 címerrel és a
a Kauffman örökösök
házán naporát.

Csatkról

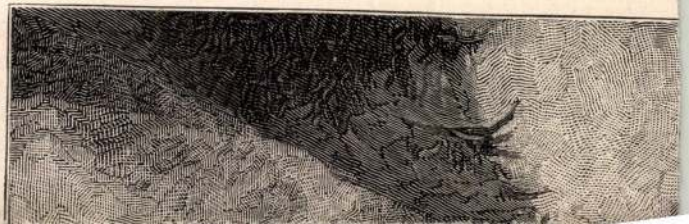

Hans

neustadti festó

1610. tizenhat napig segédjével együtt Kölönféle munkákat végzett Sopron városának.

Csatkörl

Handbeisnythelyi festő
1612

MAGYAR MUVESZET
1928.553

Bruckmann III. 201

Hans bécsi festő 1561

Magyar Nemzeti
1928. 553

1668-909-2
Titkári-szoba.

127. Villamos-óra.

Egy darab őr-ellenőrző és registráló készülék, 60 állomásra, vasszerkezetű állványon, normálozóval, másodpercz ingával, registrálo hengerrel.

Ára.....3100 K

Készitette a Süss és Társa czég az 1905. szeptember 12-én kötött és 1905. oktober 5-én 75576 sz. alatt jóváhagyott szerződés II. költségvetésének első tétele szerint.

Hans

MDK

pozsonyi festő, aranyat ezüstöt hozott be külföldről /1451-1466/

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.87.l.

Hans MDK

az elpusztult pozsonyi oltárok mesterei közé tartozott. A XV. sz. első feléből irásaink megemlékeznek róla /1434/

Zászló, cimer festést, üvegfestést és más kézműves jellegü feladatot is vállalt/1451-1466/

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei. Bp.1955.37.l.

Hans MDK

Besztercebányán XV.sz.-ben számkönyvekben emlitve neve festők között.
/Ipolyi A.: Besztercebánya városa müveltségtörténeti Vázlata.Bp.1887.III. 317-318.32o./

Radocsay Dénes: a középkori Magyarország táblakpei. Bp.1955. 37, 195.l.

Hans

MDK

aranymives, a brassói városháza órájának kézben és ~~csillagokk~~ csillaggal végződő mutatóit kénitette 1528-ban.

Das Burzenland. III. köt. Brassó 1. rén. E. Jekelius kiad. Brassó 1928.

emb. h. 167. old.

M.D.K.

HANS Lasekasmester

Habán mester

Csányi 1954. 111. l. v.t.

Hans J.

tervei alapján épült a bp. i Föntcai

Szt. Ferenc elnevezésű templom (1731-37).

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia,

Budapest, 1970. 4631

261

Hans Jakab
kömüves MDK

1731-1737-ig épitette
a mai /Batthyány tér 1/ templomot, majd
1739-1741-ben a tornyot hozzá.

Zakariás G. Sándor: A budai Batthyány tér.
Bp. 1958.. 6. o.

Repr: Az Erzsébet a ácák temploma és a
menház 1957-ben.

U .o. 10.o. 4. kép.

MDK

Hans Jakab kőmives pallér

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

M.D.K.

HANS János festő

1720-ban nyer polgárjogot Budán

Garas XVIII. A. 222. l.

M. D. K.

HANS János festő

Garas XVIII. 24 222. l

JOHANN H A N S A, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 368.- Herr JOHANN H A N S A
Felvétel ideje: 1821. 23. Aug. 161.old
Hová vet ék fel: Nadost,/Nádasd,Sopron,Vas megye ?/

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. évkönyve, 16. Győr, 1974

Hansági István

a Concertissimo c. magyar rajzfilm – Gémes József, Bélai István és Hansági István munkája, – a zsüri különdíját nyerte el a szaloniki filmfesztiválon.

Magyar Nemzet, 1973. okt. 14.

HANSEL MESTER, ötvös, éremvéső

Munkácson BÜDI MIHÁLY javára dolgozott a krakkói SZANISZLÓ, a szilézsiai HANSEL, TAMÁS és JÁNOS mester, valamint SEBESTYÉN. -A hamisitók lengyel pénzeket és magyar aprópénzeket készitettek. 85.old

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitás Magyarországon a XVI. században 84.old

A Magyar Numizmatikai Társulat Évkönyve, I-II. 1971
Bp. 1972

HANSMANN MÁRTON, építőmester

A tarcali rk. templom megmaradt gótikus tornyának egyik támpillérén talalható felirat is felvidéki mester-Hans mann Márton-1615.évi munkajáról ad szamot. 225.old.

JÓÓ TIBOR-SZŐRY JÓZSEF: Tolcsva műemlékei [illegible].old

A Herman Ottó múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

MDK

Hans Mátyás kőmives inas, kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Müvért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

Hans Neidel MDK

1646-ban készíttette a nemstadti templom
1903-ban eltávolíttatott harangját.
(Felirat: „Gossen mich durch Hans Neidel")

Das Burzenland IV. 1. E. Jekelius kiad. Brassó 1929
ennl. k. 221. old.

Hans Peter

brassói rézmüves-

t(?)

készítette a miklósvári (Miclăuşeni) tem plom harangját 1400-ban. A gót betűs ~~[illegible]~~ felirat harang a mester nevével, foglalkozásának felemlítésével és évszámmal van ellátva-

Reimesch, Friedrich: Zur Glockenkunde. Siebenbürgische Vierteljahrsschrift 1939. 287. l.

Lásd Orbán Balázsnivét!

z helyreállitási költségeinek

e á l l i t á s a:

vett összegek

évben 7400.--

" 36500.--

" 13519.34 ---------- 57419.34

óf urtól 500.--

glenes fedezet 9233.66

összesen Kor.67153.--

olt összegek.

Hans Perolt

M.D.K.

Reneszánsz sorlege

Ars Decorativa: Az Iparmüvészeti Muzeum mestermüvei

13 l.

Hans Gyula

épitész

Ybl munkatársa

Laurisin 43. l.

Hans Gula

opitesz

Rönt vett az operatió

opitésében.

Az operatióban. Vás. Ujs

1884-6 ib l

Hans Gyula

építész

az Operaház építési

irodájában dolgozott.

Vas. Ujs. 1884. 616 l.

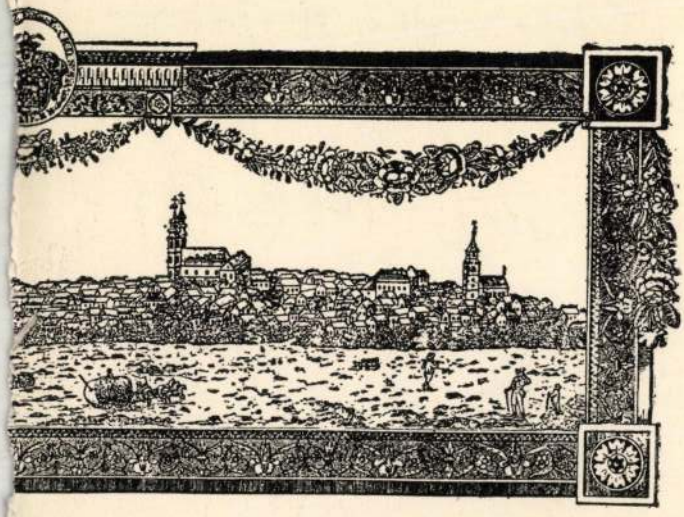

ETSZÖ DEÁKOKNAK A FŐISKOLAI LEVÉLTÁRBAN ŐRZÖTT MŰVE UTÁN.

HANS Siebenbürger festi

A BUDAPESTI ELIGIUS-TÁBLAKÉP: A BÉCSI KÉSŐGÓTIKUS FESTÉSZET ISMERETLEN EMLÉKE

MNG Évkönyve 1991(1991)

TAKÁCS IMRE

Néhány évvel ezelőtt ismeretlen, 15. századi táblakép bukkant fel egy budapesti családi gyűjteményben. Kiemelkedő művészi színvonala mellett ritkán látott, különös témája volt az, amivel e kép az első pillanattól magára vonta a figyelmet. A tárgyról szóló első közlés témájának, eredetének és mesterének kérdésére szeretne választ keresni.

1.

A festményt mai állapotában szétfűrészelt és parkettahálózattal megerősített fenyőfa tábla hordozza.[1] Az elenyésző mértékű restaurátori kiegészítéseket tartalmazó festékréteg az eredetiség szempontjából hitelesnek tekinthető. Az átfestések eltávolítása és a kép restaurálása során tett megfigyeléseit a munkát végző Eisenmayer Tiborné e kötet lapjain publikálja.

A téma első pillantásra zavarba ejtő (1. kép). A jelenet színhelye balról és hátulról fallal lezárt teremsarok. A hátsó falat ólomkeretes üvegtárcsákból összeállított ablak, a bal oldalit (a terem egyetlen díszesnek mondható részleteként) pálcakeretes, sarokáthatásos ajtónyílás töri át. Az ajtón keresztül emeletes házakkal szegélyezett, kanyargós utcára látni. Az utca elején, a terem bejáratától balra toronyszerű, karcsú építmény emelkedik, falához hengeres zárterkély simul. A meredek tetőzetű házak sarkait festett armírozás díszíti. Feltűnő az egyik közeli ház kapuja fölötti, vörös-fehér-vörös színekkel festett, pólyás címer, Alsó-Ausztria jelvénye.

A teremben két csoportra különülnek a jelenet szereplői. A közelebbihez magas trónus tartozik, emelvényén geometrikus mintázatú kék szőnyeggel. Zöld rojtú baldachinja aranyos kárpittal bevont támlán függ. Vörös bársonyból szabott, prémbélésű köpenybe burkolózva, „öregapóként ül nagy trónusán az agg király". Fején gyöngyös korona, kezében hosszú jogar. Előtte könnyed mozdulattal meghajló, sapkáját leemelő férfiú, feje körül dicsfény, arca józan és figyelmes. Viselete kék mesterember-ruha és hátracsapott, hullámzón lobogó, tűzvörös köpeny. Jobb kezében mérleg van, serpenyőin két, fémesen csillogó nyereg hintázik. A háttérben, a trónus által részben takarva két, hivalkodó öltözetű udvaronc áll. A fiatalabbik fejét nagy, puha barett fedi. Rövid köpenye alól kibukkanó karján színes zsinórokkal összehúzott, hasítékos ing. Látszólag hanyag mozdulattal rejti köpenye alá kezét, amellyel hegyes tört fog. A széles kalapot viselő másik udvari ember társa vállára teszi kezét. Tekintetük arra a pontra irányul, ahová a király előrenyújtott jobbjával mutat, a mérlegen csillogó nyergekre.

Az ábrázolt jelenet irodalmi forrása egy 8. századi ismeretlen nevű szerző művében olvasható. A munka Eligiusnak, a 7. században élt, halála után rövidesen szentté avatott, gall-római származású ötvösnek tetteit tárgyalja az Audoenus roueni püspök által 675 előtt írt, elveszett Vita Eligii szövegére támaszkodva.[2]

Pseudo-Audoenus az életrajz I. könyvének 5. fejezetében rövid történetet ad elő arról, hogy milyen módon került kapcsolatba az aranyműves a frank királyi udvarral.[3] A szöveg szerint Chlothár király aranyból és drágakövekből díszes *sellá*-t kívánt készíttetni magának. E szó az ókori szerzőknél szék, illetve trónus értelemben használatos, származékai is az ülő alkalmatosságok és az azokkal összefüggő cselekedetek körét jelölik. A középkorban gyakran nyereg jelentéssel használják.[4] A történet írójának szándéka bizonyára nem volt más, mint az, hogy arany lemezekkel és drágakövekkel borított trónus készítését tulajdonítsa hősének.

A megfelelő aranyműves megkeresésével megbízott kincstárnok Eligiust szemelte ki. Ő a kapott aranyból azonban nem egy, hanem két *sellá*-t készített, majd a kívánt darabot a királyhoz vitte, míg a másikat magánál tartotta. Amikor a király a munka finomságát és eleganciáját kezdte dícsérni, Eligius a másik példányt is átadta a királynak, aki „döbbent csodálkozással" volt kénytelen elismerni egyrészt a mester páratlan tudását és ügyességét, másrészt becsületességét és hűségét. A jutalom nem maradt el, Eligiust a király napról-napra nagyobbá tette udvarában.

A történetből az antik művészanekdoták gyakori típusfigurája, a mesterségét tökéletesen, s amellett szemfényvesztő furfanggal művelő művész lép elénk. Eligius teljesítményét azonban nemcsak képességeinek bizonyítására és közönségének ámulatba ejtésére használja, hanem megbízhatóságának és társadalmi hasznosságának igazolására is. Könnyen lehet, hogy e motívumok ókori minta nyomán szövődtek a történetbe, mégis tagadhatatlanul középkori polgári erényekről van szó.

Kultuszának kibontakozása és elterjedése elválaszthatatlan a városok középkori fejlődésétől. Még későbbi egyházi pályafutása sem homályosíthatta el a kézművesként szerzett érdemeit. Ismeretes, hogy élete utolsó évtizedei-

ben Eligius Noyon püspökeként a flamandok krisztianizációját szervezte. A halál is ott érte 660 körül. Az írott forrásokkal is dokumentált főpapi munkálkodása ellenére a középkorban a fémművesek, elsősorban az ötvösök mintaképe és védőszentje (a középkori hagyomány igazi ötvösműveket is „attribuál" neki), s mint *patronus artificium* esetenként riválisa a festők előkelő védnökének, Szent Lukácsnak is.[5]

A tiszteletére szentelt kápolnák és oltárok Portugáliától az erdélyi városokig mindenütt megtalálhatók. Magyarországi tiszteletéről az úgynevezett váci aranyműves szerkönyv miniatúrája,[6] a temesvári plébániatemplom titulusa,[7] továbbá néhány fennmaradt, vagy említésből ismert középkori oltár[8] mellett Bakabánya és Rudabánya Anjoukori pecsétje,[9] és nem utolsó sorban a hazai ötvöscéhek pecsétjeinek sorozata tanúskodik.[10]

A festők és szobrászok legtöbbször püspöki ornátusban ábrázolják, kezében ötvös szerszámokkal és kehellyel. Olykor a lábánál látható üllő segít azonosítani.[11] Történetének ciklikus ábrázolása a késő középkori művészet leleménye. Tizenhét ábrázolt legenda-jelenetet tart számon az ikonográfia.[12]

A Louvre-ban őrzik azt a Rogier van der Weyden köréből származó triptichon tervet, amely Eligius életének két jelenetét, püspökké szentelését és a lópatkolás csodáját ábrázolja a szárnyakon.[13] Ez utóbbi eseményt – a levágott lóláb előzetes megpatkolását és utólagos visszatapasztását –, Botticelli is megfestette az 1480-as évek végén a firenzei San Marco kolostor Eligius kápolnájának oltárán.[14]

Különösnek tűnik, mégis a narratív ábrázolások közé sorolhatjuk Petrus Christusnak a Lehman-gyűjteménybe került, rejtélyes Eligius képét is, amelynek jelentése Schabacker újabb kutatásai nyomán sem veszítette el titokzatosságát. Kérdéses, hogy az a kettős motívum-kapcsolat, amely a New York-i festmény és a frissen előkerült budapesti tábla között felfedezhető, nevezetesen a mérleg, mint ötvös attribútum, s ugyanakkor mint Eligius pályájának kezdetét jelző tárgy, valamint az esemény tanúiként (Petrus Christusnál a domború tükörben) felbukkanó, divatos öltözékű férfi-páros hozzájárulhat-e ahhoz, hogy az 1449-ben készült flamand kép tartalmát a korábbi elképzeléseknél is bonyolultabbnak lássuk.[15]

Hosszabb sorozathoz tartozhatott két, Taddeo Gaddinak tulajdonított predella-töredék a Pradóban. Az egyiken a Chlothár király udvarában megjelenő Eligiust látjuk, amint megbízatását közlik vele; hátrébb a pultja mögött ülő kincstárnok is feltűnik, aki éppen aranyat mér ki a mesternek. A másik táblán már a nyereg készítésén dolgozik segédei körében.[16]

Szent Eligius ikonográfiájának más tekintetben is jelentős kép-együttese egy 16. század eleji szardíniai retábulum, amelyet jelenleg Cagliariban őriznek. Az oltár predellaképei között a nyergek átadásának ábrázolása is helyet kapott.[17] A provinciális kivitelezésű oltár mestere ugyanazt az ikonográfiai formulát és képtípust választotta, amelyet a budapesti tábla festője. A formula valójában nem más, mint a műtárgy-dedikációnak főként a középkori miniatúra-festészetben alkalmazott toposza. A feltűnő az, hogy mindkét festményen mérlegre helyezve tartja Eligius a nyergeket.

A 8. századi életrajz alapján nem világos, hogy honnét e részlet: miért kell Eligiusnak mérleg segítségével bizonyítani a két nyereg súlyának azonosságát. A nyergek átadásának olyan 16. század eleji ábrázolása is létezik, amelyen e gyanakvást eloszlató mozzanatnak nyoma sincs.[18] Fel kell tételeznünk, hogy a mérlegelési epizód forrása vagy egy középkori legendaverzió, amely az eredeti történetet a művész bevádolásának és a gyanú alóli tisztázásának motívumával színezte ki, vagy a legendairodalom körén kívüli művésztörténet. Pheidias perének ókori elbeszélése is lehet ez utóbbinak mintája. A szobrászt, miként Plutarchos is leírja, azzal vádolták meg, hogy az Athéna Parthenos szobrának beburkolásához felhasznált arany lemezekről hamis elszámolást adott. A probléma ősrégi. Minthogy azonban az arany a szoborról leszedhető és súlya így ellenőrizhető volt, és a népgyűlés előtt elvégzett mérlegelés ártatlannak mutatta a művészt, e vádat elejtették.[19]

2.

A budapesti tábla felfedezését követően rövidesen előkerült a szétfűrészeléskor leválasztott másik oldala. Feltűnt, hogy az esztergomi Keresztény Múzeum egyik, szintén szétfűrészelt és parkettázott táblaképe anyagát, formátumát és összes méretét tekintve pontosan megegyezik az Eligius legenda jelenetét ábrázoló budapesti tábláéval.[20] A két kép stilisztikai hasonlósága, sőt jellemző részleteik pontos ismétlődése festőjük azonosságára vallott[21] (2. kép). A hátoldalukon megfigyelhető, elmetszett erezet folyamatos illeszkedése pedig minden kétséget eloszlatott a legszorosabb együvé tartozásukat illetően (3. kép). A szakirodalomban magyar festő munkájaként számon tartott, ám sohasem reprodukált, alamizsnálkodó püspököt és Szent Tamás apostolt ábrázoló kép egyfelől az egykori szárnyasoltár rekonstrukciójának kulcsát jelenti, másfelől szilárd támpontot nyújt a festő személyének azonosításához.[22]

Az egykori Eligius-oltár becsukott szárnyakkal a tituláris szent históriáját beszélte el talán négy, talán nyolc részletben. (Mivel a nyergek átadását ábrázoló kompozíció csak ritkán, és rendszerint hosszabb ciklusok részeként fordul elő, itt is terjedelmesebb sorozatra gyanakodhatunk.) A legenda-jeleneteken apró arany foltokban csillant meg az égbolt. Ha a szárnyak feltárultak, a mennyei fény ragyogása áradt a földi környezet helyébe. Az álló szentek az alapítók által megszabott rendben, táblánként kettesével sorakoztak e szikrázó közegben.

Még egy további töredékét is azonosíthatjuk e hajdani szárnyasoltárnak az esztergomi tábla sajátos háttérdíszére hagyatkozva. Otto Benesch és Alfred Stange emlegetett egy (a húszas években még bizonyosan) osztrák magántulajdonban lévő, Szent Ágnest és Szent Katalint ábrázoló táblát.[23] A festményt 1947 előtt elvitték Ausztriából. Ez évben Luzernben árverezték.[24] Később az angliai műkereskedelemben tűnt föl.[25] Jelenlegi őrzési helye ismeretlen. 1928-as, első reprodukciója durva átfestésről tanúskodik.[26] Ezt az átfestést az 1947-es árverés előtt eltávolították, miként az aukciós katalógusban közölt fényké-

pen jól látszik.[27] E reprodukciók alapján állítható, hogy a két női alakot ábrázoló tábla az Eligius-oltár belső szárnyképeinek sorozatából való. A kompozíció elosztása és aranymustrás hátterének mintázata az esztergomi tábláéhoz nagy mértékben hasonlít (2., 4. kép). A figurák tekintetének iránya azt is valószínűvé teszi, hogy e tábla helye (az esztergomi darabbal együtt) az oltár bal oldali szárnyán lehetett.[28]

Ágnes és Katalin homlokát különös fejdísz ékesíti. A hajlékony szárakon ülő hármas levélcsoportok, amelyek a hajat leszorító pántból ágaznak ki, első nézésre természetes koszorú tartozékainak tűnnek. Ha jobban szemügyre vesszük e majdnem szabályos közönként sorakozó, és szinte kivétel nélkül felfelé ágaskodó levélkéket, arra a következtetésre juthatunk, hogy a szent nők a növényi formákat csak imitáló, hajlított drótból, textilből, esetleg bőrből készült, a mai menyasszonyfejékhez hasonló pártát viselnek. A régészeti leletként is előforduló[29] fejdísznek számos késő középkori ábrázolását ismerjük. A női divat részeként tűnik fel az 1420 körül készült frankfurti „Paradicsomkert" képen,[30] Schongauer lapjain (pl. Lehrs 67), vagy azon az Eligius-oltárral nagyjából egykorú osztrák táblaképen, amely eredetileg egy Szent Vitus oltárhoz tartozott.[31] Alkalmasint férfiak is viselhettek efféle efemer fejdíszt (legalábbis ábrázolásokon), miként egy 15. század eleji, párizsi Orpheus-rajz tanúsítja.[32]

Hasonló részlet fedezhető fel egy British Museumban őrzött tollrajzon is (5. kép). Az 1470-es évekre datálható, Benesch szerint Bécsben készült, és minden jel szerint vázlatnak szánt rajz Szent Dorottyát ábrázolja, kezében kosárral, mellette a kisgyermekkel.[33] A fejdísznél azonban sokkal több az, ami a rajzot az Eligius-oltár darabjaihoz köti. A test és a ruházat ábrázolásának eszközei, a plasztikus formák kemény stilizálása, például a köpeny élesen tört, lendületes redőinél, a táblaképek festőjének művészi szintjén és stílusfokán állnak.

3.

A Budapesten előkerült tábla provenienciáját a jelenlegi tulajdonosoktól szerzett, megbízható értesülések nyomán kezdhetjük felkutatni. Elmondásuk szerint a tárgy a Torontál megyei Tolvád községben került a birtokukba, valamikor az első világháború előtt, egy kúria berendezéseként (!), amelyet a Dél-Magyarországon kiterjedt földbirtokokkal rendelkező Nákó családtól vásároltak. Erről a Romániához csatolt területről került a kép menekülő új tulajdonosainak poggyászával Budapestre a háború vége körül. Előző birtoklói tehát azok a Nákó grófok, akik között több műkedvelő festő és műgyűjtő is volt a 19. században, „cinquecento oltárral" büszkélkedő gyűjteményüket pedig nagyszentmiklósi kastélyukban őrizték.[34]

Megtalálásakor a táblát jellegtelen, modern keret óvta. A keret hátán a következő nyomtatott szöveget tartalmazó papírszelet tűnt fel:

Zeitbloom, Barth.
531. a) und b) Zwei Sujets aus der Legende der Heiligen Auf Goldgrund. Theilweise beschädigt.
Holz. B. 46. H. 70.

Bebizonyosodott, hogy a papírdarabkát a bécsi Plach aukciós házban 1872. március 14-én lezajlott árverés katalógusából metszették ki. Az elzászi származású gyapjúkereskedő, Friedrich Jakob Gsell számos régi festményt tartalmazó, jelentős részben Festetich-tulajdonból származó művészeti hagyatéka talált új gazdákra ekkor.[35]

Kérdés persze, hogy az 1872-es aukcióról való keret és az 1980-as évek végén benne talált tábla valójában milyen régóta tartoznak egymáshoz. Fenntartások nélkül elfogadhatjuk-e, hogy az Eligius-tábla egykor a bécsi Gsell-gyűjtemény része volt?

A keretre ragasztott cédula szövegében rejlő technikai leírás (fára festett, arany hátterű kompozíció), hasonlóképpen Bartholomeus Zeitblom nevének említése, késő gótikus festményre, valószínűleg szárnyasoltár-töredékre vonatkoztatható. (Már itt le kell szögeznünk, hogy a sváb mester közreműködését képünk esetében kizárhatjuk.)

Arra a kérdésre, hogy miért használ a katalógus szövege következetesen többes számot, s miért ad egy sorszám alatt két betűjelet a tárgynak, az esztergomi töredék adhat kielégítő választ: ha valóban az Eligius-tábláról van szó, és az még egészben, az Esztergomban fellelt oldalával együtt került az árverésre, úgy indokolt lehetett a többes számú nyelvtani alak használata és a kettős jelölés.

Problematikusabbak a kereten feltüntetett méretek, mivel táblánknál néhány centiméterrel kisebb képre látszanak utalni. Mindazonáltal nem hihetünk kritikátlanul e számok pontosságában: egy azoknak megfelelő fatábla ugyanis kibukott volna ebből a keretből.[36]

E szokatlan filológiai eszmefuttatás eredményeként azt mondhatjuk, hogy a Gsell-gyűjtemény árverésén az 531-es számon eladott tárgy, amelynek méreteit csak megközelítőleg ismerjük, késő gótikus (két oldalán festett?) táblakép volt. Témája a meghatározásokat és a felértékelést végző kennert már elbizonytalanította („két jelenet a szentek legendájából"), aki az egyébként elmélyültnek aligha mondható szemrevételezés során Zeitblom közismert nevét hozta kapcsolatba a képpel.

Van e történet Nákókról szóló részének még egy érdekes mozzanata, amely az Eligius-tábla Gsell-gyűjteményből való származásának hipotézisét támasztja alá. Tolvád falu (ahonnan a tábla Budapestre került) a 19. század derekán még nem a Nákó, hanem a Gyertyánffy család tagjainak birtokában volt.[37] Egyikük, Gyertyánffy Berta (1819–1882) Bécsben, Amerling műtermében tanult festeni, s idejét ezt követően is jórészt a monarchia fővárosában töltötte. A Gsell-gyűjtemény árverésének idején már régóta Nákó Kálmán felesége volt.[38] Lehetséges, hogy a tolvádi kúriát közvetlenül Gyertyánffy Berta halála után adták el a képpel együtt.

Nem mond ennek ellen az esztergomi töredéket 1935-ben megvásárló Lepold Antal feljegyzése sem, amely szerint a budapesti műkereskedő a kép származási helyeként a Torontál megyében is kimutatható Margitfalva falut nevezte meg.[39] Az 1935-ös dátum a tábla kettéválasztása szempontjából *terminus ante quem*, s arra enged következtetni, hogy e műveletre a Nákók birtoklása idején kerülhetett sor. Az esztergomi darab a másik oldaltól

függetlenül, ámbár hasonló okok miatt kerülhetett Budapestre.[40]

4.

A tábla Esztergomba jutott oldala 1990 óta a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéhez tartozik (ltsz. 90. 17.M). A figurák hátterét kitöltő, vésett és aranyozott mustrát keskeny, sima, aranyozott keret szegélyezi. A mustra alsó kétharmadát a brokátminták szokványos indás-leveles szövevénye tölti ki. Felül e burjánzó indázattól független, növényi és absztrakt formákból ötvözött motívumok lebegnek. Az izolált, szimmetrikus alakzatok szembetűnő jellegzetessége a hozzájuk alulról és felülről csatlakozó, koronára emlékeztető sugárnyaláb. A ritka ornamentális megoldás, amely a Luzernben árverezett képen is felismerhető, műhelyjegy értékű ismertetőjel.

A sugárkoszorús háttérmustra egy Ausztria-szerte szétszóródott Mária-oltár belső szárnyképein jelenik meg az Eligius-oltár töredékeihez hasonló módon (6. kép). E képek közül hatot, amelyek szintén a Gsell-gyűjteményből származnak, Otto Pächt emelt ki először az osztrák késő gótikus emlékanyagból. Az azóta pontosított meghatározása szerint a képek a bécsi *Schottenmeister középső stílusát* képviselik, és az 1480 körüli években készülhettek.[41] A hat közül négy előbb a Scanavi gyűjteménybe került (ezért Scanavi-oltárnak is nevezik a művet), majd különböző osztrák magángyűjtemények és múzeumok között oszlott szét, kettő pedig napjainkig a Sankt Florian-i kolostor gyűjteményében van.[42]

Benesch két további tábláját ismerte fel az oltárnak, és festőjét elkülönítette a *Schottenaltart* kivitelező, feltevése szerint két mestertől.[43] Eszerint a *Schottenaltar* nagyszabású kép-együttesén egy konzervatívabb irányt követő, ámbár a legfrissebb németalföldi eredményeket (például Dirk Bouts 1469-es leuveni oltárának kompozícióját) is akceptáló, idősebb mester (a Passió-ciklus festője) és egy korszerűbb felfogású, inkább a frank festészet újdonságai iránt fogékony, „fiatalabb" mester (a Mária élete jelenetek festője) dolgozott együtt.[44] A Scanavi-táblák festőjét Benesch a *fiatalabb Schottenmeister* felfogásához vélte közel állónak. Kapcsolatuk azonban továbbra is jórészt tisztázatlan, együttműködésük módja meglehetősen homályos.

Ugyanő volt az, aki a Scanavi-táblák festőjének *œuvre*-jét tovább bővítette. Neki tulajdonította többek között a bécsi Szent István templom Madonna-képét és a Sankt Florianban őrzött Kálvária-triptichont. Attribúcióit a későbbi szakirodalom is elfogadja, és a festőt rendszerint *Triptychonmeister* néven emlegeti.[45] Másik, viszonylag gyakran használt szükségnevét az 1478-ban meghalt Jodok Hauser epitáfiumáról (Österreichische Galerie) nyerte (9. kép).[46] Az Alfred Stange által javasolt további attribúciók erős kritikával kezelendők.[47]

A *Triptychonmeister* munkáinak kronológiájához az egyetlen biztos évszám a Hauser-epitáfium feliratában szereplő 1478-as dátum, amely a festmény készítésére nézve *terminus post quem*, minthogy a lovag elhunytának időpontját jelzi, ráadásul augusztus 3-ára pontosítva.[48] E dátum mégis elégséges támpont ahhoz, hogy a hozzá arányaiban, figurafelfogásában rendkívül hasonló Stephansdombeli Madonna (eredetileg szintén epitáfium) készítési idejét az 1480 körüli évekre helyezzük.[49] E keltezés mellett szól az is, hogy a Madonna-figura és a felette lebegő angyalpár Schongauer két metszet-kompozíciójának (Lehrs 39, 40) ismeretéről tanúskodik.[50]

E késői művektől időben legtávolabb a Scanavi-oltár zsúfolt, mozgalmas kompozíciói állnak, amelyek valóban szorosan kötődnek a *Schottenaltar* Mária élete-tábláihoz (7. kép). A figurák dekoratív rajza, az arcok száraz, aszketikus megformálása, a kezek ideges mozgékonysága ugyanúgy a *fiatalabb Schottenmeister* festői eszköztárából származik, mint a tónusszegény, „barbár intenzitással" izzó színek (Benesch) használata. Tekintve a *Schottenaltar* egyik tábláján olvasható 1469-es évszámot, a Scanavi-oltárt is az 1470 körüli évekre, vagy a 70-es évek első felére datálhatjuk.

Minden jel arra mutat, hogy az Eligius-oltár szóban forgó töredékei is ebből a periódusból valók. Nem csupán az aranyozott háttérmustra említett motívumegyezése köti őket a Scanavi-oltár tábláihoz, hanem a kompozíció telítettsége és a térábrázolás „irracionalitása" (az egymáshoz kapcsolódó terek és tárgyak sok nézőpontú ábrázolása) is azonos festői szándékról és stílustörekvésről tanúskodik.

Kronológiai szempontból sem közömbös az a mesterünket rendkívül foglalkoztató képi megoldás, amely a nyitott ajtón, ablakon vagy városkapun át feltáruló városi utcakép ábrázolásával érhető el. Az Eligius-tábla e mélységnövelő részletének analógiája a Scanavi-oltár több tábláján is megtalálható, például a Mária születését, vagy a Vizitációt ábrázolón (6. kép).[56] Elgondolkodtató, hogy az Egyiptomból hazatérő Szent családot bemutató, erősen kopottnak látszó és csonka táblakép a heiligenkreuzi gyűjteményben az említett festményekhez hasonló veduta-részlete alapján (még a címeres kaput is ugyanazon a helyen találjuk, mint az Eligius-tábla esetében) nem hozható-e szorosabb kapcsolatba a *Triptychonmeisterrel.*[52]

A mester főművének tekintett Sankt Florian-i triptichont (elfogadva Benesch relatív kronológiáját) a két szélső csoport közé, az 1470-es évek közepe tájára datálhatjuk.[53] Megjegyzendő, hogy csak a középtábla bizonyosan az ő keze munkája (8. kép). Stílusában a későbbi epitáfiumok felé mutató lehiggadás jelei mutatkoznak. A figura-csoportok elrendezésében egyensúlyra és korábbi munkáira általában nem jellemző szimmetriára törekszik. Új vonásnak látszik a Rogier van der Weyden Kálvária-képeire visszavezethető Krisztus-alak fénnyel telített, érzékenyen árnyalt testének képen belüli különállása és monumentalitása is. A Sankt Florian-i triptichont és az 1480 körüli epitáfiumokat e stilisztikai jegyek különítik el a legvilágosabban a korábbi művektől.

Nehezen eldönthető kérdés, hogy a Kálvária-kompozíció hátterében feltáruló, Bécs jellegzetes középkori épületeinek emblematikus csoportképét tartalmazó tájkép, amelyet a Dunai iskola tájábrázoló művészetének egyik előfutáraként szoktak értékelni, a mester ez idő szerinti érdeklődés-módosulásának, belső stílusfejlődésének jele-e, vagy

egyszerűen az aktuális téma kívánta környezet, anakronisztikus díszletekkel.[45] Lehetséges, hogy egyszerre mindkettő.

Könnyen lehet, hogy az Eligius-oltár eredeti helyével kapcsolatban a Stephansdom délnyugati sarkához a 14. században épített toldalék emeleti terének késő középkori berendezésére vonatkozó források nyújtanak majd felvilágosítást. E kápolnában 1385-ben említenek egy Szent Eligius-oltárt, és a kápolna védőszentje is ő volt.[55]

A *Triptychonmeister,* akinek művészete az 1470-es évek bécsi festészetének legmagasabb színvonalán áll, a skót bencések főoltárát készítő műhely belső köréhez tartozik. Felfogásmódjának hasonlósága, a számos motívum- és kompozícióátvétel közvetlen munkakapcsolatot sejtet közte és a műhely egyik vezető mestere között. Az Eligius-oltár két, Magyarországon felbukkant töredéke (és a csak reprodukcióból ismert, lappangó harmadik darabja) a mester sajátkezű művei, mégpedig az 1470 körüli periódusban készültek közé tartozik.

5.

A közelmúltban vált ismertté egy 1479-ből származó dokumentum, amely, ha hihetünk a forráskritika és a stíluskritika eredményeinek ilyen példaszerű egybeesésében, a *Triptychonmeister* valódi nevének kérdésére adja meg a választ. A Bécsben kelt feljegyzés 20 magyar forintról szóló kifizetési utasítást tartalmaz egy tábla készítése fejében Hans Siebenbürger festő javára. A pénz kiutalásáról Borbála asszony, az előző évben elhunyt Jodok Hauser özvegye rendelkezett.[56] A forrást publikáló Richard Perger érvelése szerint a szövegben említett *tavel* nem lehet más (figyelembe véve az időpontot, a megrendelő személyét, a kifizetés helyét és a honorárium nagyságát), mint Jodok Hauser máig fennmaradt epitáfiuma, amelyet a *Triptychonmeister* alkotásaként tart nyilván a művészettörténet (9. kép). Az említett szó ugyan bármilyen méretű szárnyasoltárt is jelölhetne, a rendelkezésünkre álló adatok azonban minden kétséget eloszlatnak afelől, hogy a kifizetett összeg csak viszonylag kis méretű, önálló táblakép költségeit fedezhette.[57]

A bécsi *Schottenaltar* művészkörének első, és máig egyetlen, névről ismert személyisége tehát a korábban *Triptychonmeisternek* nevezett Hans Siebenbürger, vagy ha úgy tetszik, János erdélyi festő. A régi szükségnevet a valóságos névvel helyettesítették az Österreichische Galerie művészettörténészei is az epitáfium kiállítási feliratában, miután hasonló javaslattal élt Elfriede Baum a gyűjtemény katalógusának kiegészítő kötetében.[58]

A névazonosítás a Sankt Florian-i triptichon feliratainak rejtélyét is megoldhatja (8. kép). Ismeretes (az oltárka összes közlője kiemeli), hogy a középtábla bal szélén ágaskodó, rúdra tűzött szivacsot tartó figura (Stephaton) ruhaszegélyein nehezen olvasható, nagyrészt értelmezhetetlen betűsor vonul végig. A gallérján kibetűzhető, általában szignatúraként értékelt, vélhetően két nevet tartalmazó szövegtöredékben (IHOANES VII / HERNICV...HRANOPV / S VISAIEIH) talán az Erdélyből származó János festő neve is el van rejtve.[59]

A Perger által publikált kifizetési utasításban színrelépő festő életéről és haláláról még két forrás beszél. Az egyik Orsolya nevű feleségével együtt 1480. augusztus 10-én tett alapítványának latin nyelvű oklevele, amely őt a magyarországi latin földrajzi terminológiában nem túlzottan jártas scriptor tükörfordításában *Johannes pictor de septem castris*-nak nevezi.[60] E névforma azt is elárulja, hogy a Siebenbürger megjelölés nem családnév, hanem szülőhelyére utaló jelző. Az okiratban, amelyet a Bécsben tartózkodó pápai legátus erősített meg, János festő és felesége egy Olajfák hegyét ábrázoló dombormű alapításáról rendelkezett. E dombormű ma is látható a bécsi Szent Mihály templom külső falában. A templomot körülvevő temetőt választhatták leendő nyugvóhelyükül.[61]

A másik forrásadat 1483-ból való. Ekkor már sem János festő, sem hitvese nem volt életben.[62] Végrendeletük teljesítésével Orsolya asszony első házasságából született leányának férje, Hans Hueber volt megbízva (közös, nagykorú gyermekük aligha volt). Nem világos, hogy Hueber az 1480-ban alapított temetői domborművet miért csak 1494-re készíttette el, s akkor is miért helyeztette el rajta saját címerét.[63]

Figyelmet érdemelnek azok az adatok is, amelyek a festő feleségének, Orsolya asszonynak életéről szólnak. Szülei, Niklas von Kalsching és Dorottya 1434-ben vásárolták meg azt a Burg közelében álló házat, amelynek tulajdonjogát Niklas halála után (1462-ben) elharmadolták az özvegy és két gyermekük között. Orsolya ebben az időben már Heinrich Has selyemhímző *(Seidennahter)* felesége volt. Az özvegy hamarosan elidegenítette a maga harmadát, amelyet Orsolya csak 1476-ban tudott visszavásárolni. Minthogy időközben fivére is, férje is meghalt, 1476-tól egyedül birtokolta a házat. Ezen az ingatlanon kívül volt még egy háza is a közelben, amelyet a selyemhímző férjtől örökölt. A tehetős bécsi polgárasszony Hans Siebenbürgerhez 1476 és 1480 között mehetett férjhez.[64] A festő e házassággal tehát tekintélyes vagyonhoz jutott, és az sem kizárt, hogy Heinrich Has műhelyét is átvette, miként erre a lépésre a művészözvegyek újraházasodása esetén rendszerint sor szokott kerülni a középkorban. Ismeretes, hogy a selyemhímző mesterek képzettsége és grafikusi feladatokat is magába foglaló munkája (legalábbis a kiemelkedő képességű műveseknél) nem állt távol a festészettől.[65]

Bárhogyan is dönt majd a kutatás Hans Siebenbürger tanulmányainak itineráriumáról (Pleydenwurff nürnbergi környezete valószínűleg szerepelni fog a feltételezett állomásai között), nehéz ellenállni a kísértésnek, hogy ne hivatkozzunk arra, hogy az 1440-es évek közepén (Hans Siebenbürger vélhető ifjúkorában) már jelen volt Erdélyben az a németalföldi mintákat követő stílusirányzat (például Rozsnyai János 1445-ben készült nagyszebeni Kálvária-falképén), amely az ő egyéni stílusát is jellemzi.[66]

A magyar királyság területéről Ausztriába vándorolt művészek Genthon István által összeállított névsorában Hans Siebenbürger neve is szerepel.[67] A kolónia tagjai között nemcsak festőket, hanem szűcsöket, selyemhímzőket és ötvösöket is találunk. A névsor kultúrális kölcsönösséggel igen kevéssé magyarázható területi aránytalan-

ságról árulkodik, miként ez Genthon Istvánnak is feltűnt. *„A Magyarországról vándorolt ötvösök, akik hazájuk nagymúltú műgyakorlatát meghonosították Ausztriában, többnyire Bécsben telepedtek le, s a magyar műhelyek, ahol mesterségüket elsajátították, jó iskolának bizonyultak, mert mestereink nagyrésze idegen földön fényes karriert futott meg. Nevük többnyire erdélyi származásra mutat...”*[68]

Elvándorlásuk okait a felszínen hiába keresnénk. Ott, úgy tűnik, minden a régi, sőt „újjászületés” jelei mutatkoznak. A királyi udvar előkelőit, a főpapok udvarait távolról jött humanisták újcsengésű beszéde káprázтatja.

A harmónia csalóka látszata mögött azonban ott komorlik a vészterhes tapasztalat: Várna és Rigómező emléke. Mi sem jellemzi élesebben számunkra ezt a kort, mint a biztosan közeledő, borzalmas pusztulás előtti lélegzetvételnyi szünet dermedt csendje, a katasztrófa előestéjének különös fénytörése. Az erdélyi szászok és székelyek 1432 nyara óta az új világbirodalom portyázó csapatait már közelről ismerik.

A reagálások különfélék, valamiben mégis hasonlóak. A politika eleinte kitöréssel kísérletezik. És mintha az egyének is így cselekednének. Van, aki gyorsan gyarapszik javaiban, és habzsol. Mások útnak indulnak, hogy másutt próbálják megtalálni saját maguknak a „béke kertjét”. Tudjuk, sokan közülük el is jutnak Bécsig, Nürnbergig vagy tovább. A legtöbben csak vágyaikban kelnek útra, titkon.

„Nálunk a tükrök mind-mind kancsalítnak,
fonákra fordult mindegyik kilincs.”

Ez a világ érkezett el, normális viselkedésnek látszott a menekülés.

A Hans Siebenbürger életéről ismert adatok és a festő fennmaradt művei elsősorban Ausztria és Magyarország középkori művészettörténetét gazdagítják. Életpályája azonban, amely paradigmaszerűnek látszik, valamint frissen előkerült munkája, a Szent Eligius tábla, amelynek vándorútja majdnem pontos tükörképe alkotójáénak, e régió tragikumáról is beszél. A kép ittléte, túl minden ésszerű magyarázaton, mégis nem a kilátástalanság logikája ellen szól-e?

JEGYZETEK

1 A budapesti magántulajdonban lévő táblakép méretei: 73x48 cm.; 1988 óta tartós kölcsönként a Magyar Nemzeti Galéria állandó középkori kiállításán látható. A tulajdonosokon kívül, akik lehetővé tették a festmény nyilvános kiállítását és publikálását, köszönetet szeretnék mondani Szőke Annamáriának, aki felhívta figyelmemet a tárgyra, továbbá kutatásaimban segítségemre levő munkatársaimnak, főként Mojzer Miklósnak és Tóth Sándornak.

2 Vita Eligii episcopi noviomagensis. ed. *Krusch, B.* in: Monumenta Germaniae historica: Scriptores rerum merovingicarum. IV. Passiones vitaeque sanctorum aevi merovingici. II. Hannover 1902, 663–741. A Vita szerzőjéről: *Fouracre, P.:* The Work of Audoenus of Rouen and Saint Eloi of Noyon... in: The Church in Town and Countryside. ed. Baker, D. 1979, 77–91.

3 Vita Eligii... (előző jegyzetben) i.m. 672.

4 Totius latinitatis lexicon. Opere et studio *Aegidii Forcellini.* V. Prati 1871, 425sk. A szó középkori előfordulásairól: *DuCange:* Glossarium mediae et infimae latinitatis. VI. Paris 1846, 166.; Revisted Medieval Latin Word-list from British and Irish Sources. ed. *Latham, R.E.* London 1965, 431.; Lexicon latinitatis medii aevi Jugoslaviae. ed. *Kostrencic, M.* VI. Zagrabiae 1976, 1069.; A magyarországi latinság szótára. Szerk. *Bartal A.* Budapest 1901, 603.

5 *Feyes, J. M. E.:* Documents concernant le métier des orfèvres à Bruges. Annales de la Société d'émulation de Bruges 31(1880) 84, 104sk, 107skk. Petrus Christus Eligius képe provenienciájának kapcsán hivatkozik rá: *Schabacker, P. H.:* Petrus Christus' Saint Eloy: Problems of Provenance, Sources and Meaning. The Art Quarterly 35(1972) 107.

6 Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, Cod. Lat. 377. 7r. Codices latini medii aevi. Catalogus Bibliothecae Musei Nationalis Hungarici XII. Rec. *Bartoniek E.* Budapest 1940, 332. Reprodukció: Magyarországi művészet 1300–1470 körül. II. Szerk. *Marosi E.* Budapest 1987, 1448.

7 *Juhász K.:* A csanádi püspökség története. IV. Makó 1947, 115.

8 *Radocsay D.:* A középkori Magyarország táblaképei. Budapest 1955, 272.; *Uő.:* A középkori Magyarország faszobrai. Budapest 1967, 155.; *Bálint S.:* Ünnepi kalendárium. I. Budapest 1977, 11.

9 Művészet I. Lajos korában, 1342–1382. Kiállítási katalógus. Székesfehérvár 1982, 327, 357.

10 *Myskovszky V.:* A felsőmagyarországi múzeumban lévő czéhpecsétekről. Archaeologiai Közlemények 12(1878) 95.; *Mihalik J.:* Kassa város ötvösségének története. Archaeologiai Értesítő 19(1899) 19.; *Kőszegi E.:* Hazai ötvöscéhek régi pecsétjei. Múzeumi és Könyvtári Értesítő 6(1912) 288.; *Gyárfás J.:* Hazai ötvöscéhek régi pecsétjei. uo. 10(1917) 287.; *Mihalik S.:* Régi magyar ötvöscéhpecsétek. Turul 47(1930) 20.

11 A Legenda Aurea 15. század végi kiadásait illusztráló fametszetek esetében gyakran. Jacobus de Voragine: Leben der Heiligen. Winterteil. Günther Zainer, Augsburg 1471, 111v.

12 *Baussan, C.:* Saint Éloi. Paris 1932.; *Braun, J.:* Tracht und Attribute der Heiligen in der deutschen Kunst. Stuttgart 1943, 204skk.; *Réau, L.:* Iconographie de l'art chrétien. III. Paris 1958, 452sk.; Lexikon der christlichen Ikonographie. Hg. *Braunfels, W.* VI. Rom-Freiburg-Basel-Wien 1974, 122skk. A Karin von Etzdorf által készített átfogó ikonográfiai feldolgozás függelékében közölt több mint 300 tételes műtárgy és titulus jegyzék azt tanúsítja, hogy Eligius kultuszának fénykora a késő középkorban volt, az emlékek többsége a 14–16. századból való. *Etzdorf, K. v.:* Der Hei-

lige Eligius und die Typen seiner Darstellung als Patron der Goldschmiede und Schmiede. Dissertation. München 1956, 89skk.

13 *Lugt, F.:* Inventaire Général des Dessins des Écoles du Nord. Musée du Louvre. Paris 1968, No. 17. Pl. 11. Polyptyques, le tableau multiple du moyen âge au vingtième siècle. Paris, Musée du Louvre, 27 mars – 23 juillet 1990. Catalogue 88. A rajzra Urbach Zsuzsa hívta fel figyelmemet, amit ez úton is köszönök.

14 Reprodukcióját ld.: L'opera completa del Botticelli. Rizzoli, Milano 1978. 101.

15 *Woltmann, A.:* „Der Heilige Eligius von Petrus Christus". Repertorium für Kunstwissenschaft 2(1879) 298skk.; *Friedländer, M. J.:* Early Netherlandish Painting. I. Leyden-Brussel 1967, 82.; *Schabacker* (5. jegyzetben i.m.) 103skk.

16 *Nuno, J. A. G.:* La Pittura Italiana al Prado. Firenze 1961, 81. Tav. 1–2.

17 *Caftal, G.:* Iconography of the Saints in Central and South Italian Schools of Painting. Firenze 1965, 375skk.; *Squassi, F.:* Sant' Eligio e le antiche corporaizoni artigiane d'Italia. Roma 1965, 742skk., fig. 230–240.

18 Például egy 16. század eleji francia domborművön: *Forsyth, W. H.:* Saint Eloi and King Clothar. Bulletin of the Metropolitan Museum of Art 4(1946) 143skk.

19 Plutarchos a Periklés és Fabius Maximus életéről szóló párhuzamos életrajz 31. fejezetében számol be a perről. Magyar nyelven: *Plutarchos:* Párhuzamos életrajzok. I. Fordította: Máthé E. Budapest 1978, 359sk.

21 Fenyőfa tábla, tempera, Ltsz. 55.82.

21 Különösen szembetűnő az a hasonlóság, amelyet Eligius és a püspökszent arca mutat. Nem lehetetlen, hogy e jelentős részletegyezés az ábrázolt személy azonosságával magyarázható.

22 Esztergom műemlékei. I. Szerk. *Genthon I.* Magyarország műemléki topográfiája I. Budapest 1948, 42. *Radocsay D.:* A középkori Magyarország táblaképei. Budapest 1955, 330.; *Boskovits M.–Mojzer M.–Mucsi A.:* Az esztergomi Keresztény Múzeum. Budapest 1964, 142.

23 *Benesch, O.:* Zur altösterreichischen Tafelmalerei. Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen N. F. 2(1928) in: Collected Writings. III. Ed. *Benesch, E.* London–New York 1972, 61. fig. 51.; *Stange, A.:* Deutsche Malerei der Gotik. XI. München–Berlin 1961, 48. Stange részletesebb jellemzés nélkül, de e táblával összefüggésben említ még egy, osztrák magángyűjteményhez tartozó képet Szent Bertalan és Sebestyén ábrázolásával. Ha léteznek még fellelhető töredékei az Eligius-oltárnak, ez utóbbi valószínűleg közéjük tartozik.

24 Luzern, Fischer, 1947. október 21–25. No. 2934. Az aukciós katalógus szerint a kép hordozója fatábla, háttere aranyozott, méretei: 70,5x45,5 cm.

25 A pontatlan adatot Benesch összegyűjtött írásainak 1972-es kötetében közlik a tábla reprodukcióját magyarázó szövegben. *Benesch* (23. jegyzetben) i.m. fig. 51. Feltehető, hogy a Luzernban történt árverezést követően a tábla Angliába került, amiről a Benesch-kötet szerkesztője tudott, Stange ellenben nem. V.ö. 23. jegyzet.

26 ld. *Benesch* (23. jegyzetben) i.m. fig. 51. A reprodukció alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy az immár három ismert töredék átfestése azonos időszakban, és valószínűleg azonos kéz által készült. Ez pedig azt jelentheti, hogy ez az átfestés nem a különböző gyűjteményekbe került szárnyképeket érte külön-külön, hanem a még egységes, eredeti szerkezetében álló oltárt.

27 A 24. jegyzetben említett aukciós katalógusban közölt, szemmel láthatólag letisztított képet mutató reprodukcióért Diana Brooksnak tartozom köszönettel.

28 Az Eligius-kép restaurálásán dolgozó Eisenmayer Tiborné figyelt fel arra az esztergomi képen is feltűnő jellegzetességre, nevezetesen az alsó részeken látható festék-megcsomósodásra, amely intenzív hőhatással, például gyertyaláng felszálló melegével magyarázható. Feltehető tehát, hogy a Magyarországon előkerült szárnykép az oltár bal szárnyának alsó betétje lehetett. A képre vonatkozó egyéb megfigyelései is nagymértékben segítettek e tanulmány megírásában, amiért fogadja köszönetemet.

29 A fejdísz középkori régészeti összefüggésére Tóth Sándor hívta fel a figyelmemet.

30 Geschichte der deutschen Kunst 1350–1470. Hg. *Ullmann, E.* Leipzig 1981, Abb. 258.

31 *Stange* (23. jegyzetben) i.m. Abb. 156.

32 Ovide moralisé. Paris, Bibliothèque Nationale MS. fr. 871. 149v. *Panofsky, E.:* Renaissance and Renascences in Western art. Stockholm 1960, fig. 52.

33 *Benesch, O.:* Zur österreichischen Handzeichnung der Gotik und Renaissance. Monatschrift für Kultur und Politik 1(1936) in: Collacted Writings (ld. 23. jegyzet) 394. fig. 413. A rajzot Schongauer környezetével hozza kapcsolatba: *Winzinger, F.:* Die Zeichnungen Martin Schongauers. Berlin 1961, 103; és *Bernhard, M.* (hg.): Martin Schongauer und sein Kreis. München 1980, 237.

34 A Nákó gyűjteményről: Torontál vármegye. Magyarország vármegyéi és városai. Szerk. *Borovszky S.* Budapest 1911, 90sk.

35 Versteigerung der Grossen Galerie des am 20. September 1871 verstorbenen Herrn F. J. Gsell, am 14. März 1872. Wien, Georg Plach. A gyűjtemény eredetéről a katalógus bevezetőjében esik szó.

36 A keret nyílásának méretei: 71,5x46,5 cm.

37 *Fényes E.:* Magyarország geographiai szótára. IV. Pest 1851, 208.

38 Gyertyánffy Bertáról: *Lyka K.:* A táblabíró világ művészete. Budapest 1981, 68, 155.

39 Az adatot egy Balla nevű budapesti műkereskedő szolgáltatta. (Leopold Antal bejegyzése a Maszlaghy-féle katalógusnak a Keresztény Múzeum könyvtárához tartozó példányában.)

40 Nákó Sándornénak a Nemzeti Múzeum irattárában dokumentált műtárgy-eladási kísérlete az 1930-as évek elején a család Budapestre került részének rossz anyagi körülményeire enged következtetni. Több mint valószínű, hogy ugyanezekben az években a tábla eladására hasonló okokból kerülhetett sor.

41 *Pächt, O.:* Österreichische Tafelmalerei der Gotik. Ausburg 1929, 72.

42 Jézus születése (ma Bécs, magángyűjtemény); Mária születése (ma Perchtoldsdorf, magángyűjtemény); Mária halála (ugyanott); Mária koronázása (ma Graz, Joanneum); Vizitáció (Stift St. Florian); Mária templomba menetele (Stift St. Florian). Friedrich III. Kaiserresidenz Wiener Neustadt. Austellungskatalog. Wiener Neustadt 1966, 127sk. (a korábbi irodalom felsorolásával). *Biedermann, G.:* Katalog. Alte Galerie am Landesmuseum Joanneum. Graz 1982, 123skk.

43 Angyali üdvözlet (Bécs, magángyűjtemény), Három királyok imádása (Bécs, magángyűjtemény). *Benesch, O.:* Der Meister des Krainburger Altars. Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte 7(1930) 120skk. In: Collected Writings III. (ld. 23. jegyzet) 193skk. fig. 216.; *Stange* (23. jegyzetben) i.m. Abb. 26.

44 *Benesch* uo. 192skk. A „Schottenaltar" németalföldi stiláris előzményeiről ld. még: *Rosenauer, A.:* Zu einer niederländischen Beweinungskomposition und ihren Reflexen in der österreichischen Malerei des 15. Jahrhunderts. Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte 22(1969) 157skk.

45 A mesterről újabban *Trenk, H.:* Wien im Mittelalter, Ausstellungskatalog. Wien 1975, 123sk.

46 *Baldass, L.* in: Österreichische Tafelmalerei der Spätgotik 1400–1525. Ausstellungskatalog. Wien 1934, 28.; *Baum, E.:* Katalog des Museums mittelalterlicher österreichischer Kunst. Österreichische Galerie, Katalog I. Wien – München 1971, 90skk.

47 *Stange* (23. jegyzetben) i.m. 48sk. Abb. 95, 101.

48 A keret alsó részén: *„Herr Jhesu crist Der Junckfrawen Sun Ich lob dich von Grunt mei(n)es hertz(e)n / Anno d(omi)ni 1478 In Die Inve(n)tionis Sancti Stephani Obyt Strennus Miles / D(omi)n(u)s D(omi)n(u)s Jodocus hawser Cui(u)s anima Requiescat In pace Amen."* *Baum* (46. jegyzetben) i.m. 90.; *Perger, R.:* Zur Herkunft der Votivtafel des Jodok Hauser (+1478). Mitteilungen der Österreichischen Galerie 17(1973:61) 7skk.

49 Az 1930-ban restaurált tábla reprodukcióját ld.: *Tietze, H.:* Geschichte und Beschreibung des St.-Stephansdomes in Wien. Österreichische Kunsttopographie XXIII. Wien 1931, Abb. 261. A képen ábrázolt alapító személyét tudomásom szerint még nem határozták meg.

50 A festmény minden bizonnyal az ausztriai Schongauer adaptáció első emlékei közé tartozik, és – miként Benesch állitotta – figyelembe veendő a Schongauer-lapok kronológiájának meghatározásakor. *Gotlob, H.:* Martin Schongauers Marienbild in der Stephanskirche zu Wien. Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte 6(1929) 82.; *Benesch* (43. jegyzetben) i.m. 196.

51 *Benesch* (43. jegyzetben) i.m. fig. 214.; *Stange* (23. jegyzetben) i.m. Abb. 97.

52 Pächt a táblát a „Schottenmeister" művei közé sorolta. *Pächt* (41. jegyzetben) i.m. 72. Abb. 23.; V.ö.: *Stange* (23. jegyzetben) i.m. 51sk.

53 *Benesch* (43. jegyzetben) i.m. 195sk.; V.ö.: Wien im Mittelalter (ld. 45. jegyzet) 123.

54 *Brauneis, W.:* Beitrag zur mittelalterlichen Topographie der Stadt Wien. Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege 27(1973) 124.; *Feuchtmüller. R.:* Wien zur Zeit des Schottenmeisters. in: Friedrich III. (ld. 42. jegyzet) 429.

55 *Tietze* (49. jegyzetben) i.m. 213. V.ö.: *Donin, L.:* Der Stephansdom und seine Geschichte. Wien 1873, 267.

56 *„It(em) Frawn Barbarn Hern Jobstenn Haws(er) seligrn Wittibn Hernn Wernnharts Drukhsess seligenn toch(ter) an irer jargült so derselb ir vater auf der stat hie gekauft vnnd wir Hannsenn Sibenburger dem maler auf irenn Bevelh für ain tavel gebenn hab(e)n XX guld(en) vnng(risch) den guld(en) p(er) X s X d f(acit) XXV t VI s XX d.*
It(em) derselbnn fravn vnnd ist damit aller v(er)sessner jargult genntzlich enntricht vnnd betzallt XI guld(en) vnngr(isch) den guld(en) auch p(er) X s X d f(acit) II t V s X d." Wiener Stadt- und Landesarchiv, Oberkammeramtsrechnung 1/43, fol. 33. *Perger, R.:* Hans Siebenbürger – Meister des Hauser-Epitaphs und Stifter des Ölbergs zu St. Michael in Wien. Österreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege 34(1980) 147.

57 A Kassai Jakab által készített freisingi oltár (1443) 350 guldenbe került. *Zahn, J.:* Die Freisingischen Sal-, Copial- und Urbarbücher in ihren Beziehungen zu Österreich. Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen 27(1861) 242. Michael Pacher művéért, a Sankt Wolfgang-i főoltárért ennél is sokkal többet, 1200 magyar forintot fizettek. *Hempel, E.:* Das Werk Michael Pachers. Wien 1943, 23.

58 *Baum, E.:* Katalog des Museums mittelalterlicher österreichischer Kunst. Supplementum. Wien 1982, 23.

59 *Benesch* (43. jegyzetben) i.m. 437.

60 *„...Johannes pictor de septem castris et Ursula coniuges habitatores civitatis Wiennensis in cimiterio parochialis ecclesiae sancti Michaelis Wiennensis imaginem Christi in monte Oliveti in laudem ipsius omnipontentis Dei fundaverunt et instituerunt."* Pfarrarchiv St. Michael, Wien, Abtlg. VII. Lade 67. Nr. 28. Idézi: *Perger* (57. jegyzetben) i.m. 148.

61 St. Michael, 1288–1988. Stadtpfarrkirche und Künstlerpfarre von Wien. Austellungskatalog. Wien 1988, 292.; V.ö.: *Perger* (57. jegyzetben) i.m. 149sk. Abb. 133.

62 *Uhlirz, K.:* Urkunden und Regesten aus dem Archive der k.k. Haupt- und Residenzstadt Wien 1140–1519. Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen des Ah. Kaiserhauses 17(1896) Nr. 15471. A forrás adatait tévesen értelmezi: *Genthon I.:* Magyar művészek Ausztriában a mohácsi vészig. Budapest 1927, 59. V.ö.: *Perger* (57. jegyzetben) i.m. 149.

63 *Perger* (57. jegyzetben) i.m. 148skk.

64 *Uo.* 149.

65 *Kovács É.:* Egy magyarországi hímzőmester: Étienne le Bièvre. Ars Hungarica 12(1984) 177skk.

66 *Radocsay D.:* A középkori Magyarország falképei. Budapest 1954, 184skk.

67 *Genthon* (62. jegyzetben) i.m. 59, 84.

68 Uo. 60.

DAS BUDAPESTER TAFELBILD DES HEILIGEN ELIGIUS: EIN UNBEKANNTES WERK DER WIENER SPÄTGOTISCHEN MALEREI

Vor einigen Jahren wurde ein unbekanntes Tafelbild aus dem 15. Jahrhundert in einer Budapester Privatsammlung entdeckt. Das Bild weckte die Aufmerksamkeit der Betrachter bereits im ersten Augenblick neben der hohen künstlerischen Qualität mit dem sonderbaren Thema: Es zeigt den Schutzpatron der Goldschmiede, den Heiligen Eligius, wie er zwei Satteln, seine eigenen Arbeiten, auf einer Waage den Merovingerkönig Chlothar II. überreicht (Abb. 1). Diese Tafel, ursprünglich Bestandteil eines Altars mit der ausführlichen Darstellung der Eligiuslegende, konnte mit einem Stück der im Jahre 1872 versteigerten Sammlung Gsell (Wien, Plach, 14. März 1872. Nr. 531/a und b) indentifiziert werden. Sie kam zuerst in die Sammlung der Grafen Nákó in die südungarische Ortschaft Tolvád, dann wurde sie nach einem Besitzerwechsel, gegen Ende des ersten Weltkriegs nach Budapest gebracht.

Zur Zeit der Versteigerung, im Jahre 1872 war die Tafel noch beidseitig bemalt, dafür spricht die Doppelnummer im Katalog. Die andere, einen Bischof und den Apostel Thomas zeigende Seite habe ich im Christlichen Museum in Esztergom entdeckt. Diese wurde seither auch von der Ungarischen Nationalgalerie erworben (Abb. 2). Sie fügen sich mit ihrer Rückseite vollkommen ineinander, was ihre Zusammengehörigkeit unbestreitbar beweist (Abb. 3).

Das dritte, bekannte Bruchstück des Altars wurde als Arbeit des Triptychonmeisters von St. Florian von Otto Benesch im Jahre 1928 publiziert. Damals war die Tafel mit den Heiligen Agnes und Katharina in österreichischem Privatbesitz, im Jahre 1947 wurde sie in Luzern versteigert, dann tauchte sie im englischen Kunsthandel auf (Benesch 1972.), jetzt ist sie am unbekannten Ort bewahrt.

Die von Benesch vorgeschlagene Attribution der Bilder wird durch die Stilunterssuchung der neugefundenen Bruchstücke und ihre Hintergrundmuster verstärkt. Dieses Hintergrundmuster kann als Werkstattzeichen gelten, das Motiv mit dem Strahlenkranz kommt auch auf den Tafeln des Marienaltars des Triptychonmeisters (Wien; Perchtoldsdorf; Graz, Joanneum; St. Florian) vor. Die Auffassung der Eligius-Tafel steht im Oeuvre des Malers diesen Werken am nächsten.

Nach einhelliger Meinung der Forschung sind die Kompositionen des Marienaltars mit dem Stil des von Benesch den "jüngeren Schottenmeister" genannten Wiener Malers eng verwandt. Zur Entstehungszeit der Schottenaltars gibt das auf dem Altar lesbare Jahreszahl 1469 einen Anhaltspunkt. Die für die Werkstatt charakteristischen niederländischen Merkmale wurden wahrscheinlich über Nürnberg nach Wien vermittelt. Aufgrund dieser Beziehungen können wir annehmen, daß der Eligius-Altar, dessen ursprünglicher Standort weiterhin fraglich bleibt, in den Jahren um 1470 entstand. Man möchte vermuten, daß er ursprünglich für die Eligiuskapelle im Obergeschoß des nordwestlichen Anbaus des Stephansdoms bestimmt war, die dort bereits am Ende des 14. Jahrhunderts erwähnt wurde. Diese Vermutung wird allerdings nur nach einer gründlichen Quellenforschung zu bekräftigen sein. Aufgrund der bekannten Bruchstücke des Eligius-Altars ist es möglich, daß die Federzeichnung der Heiligen Dorothea im British Museum (Abb.5) das Werk des Triptychonmeisters sei. Darauf deutet die sensible und nervös bewegliche Erfassung der Gesichter und Hände, der harte, scharf gebrochene Faltenwurf der Draperien. Darüber hinaus ist auf dem Kopf der Dorothea der gleiche, aus künstlichen Stoffen geflochtene Fräuleinkranz zu sehen wie auf den Figuren der verschollenen Tafel des Eligius-Altars.

Da die Quellenforschungen von Richard Perger den Triptychonmeister mit dem im Jahre 1483 bereits verstorbenen Hans Siebenbürger verläßlich indentifiziert haben, darf man also den Eligius-Altar auch als ein Werk des aus Ungarn abgewanderten Wiener Malers ansprechen. Zur Zeit ist Hans Siebenbürger der einzige namentlich bekannte Meister aus dem Künstlerkreis des Schottenaltars. Seine Tätigkeit bereichert die Kunstgeschichte Mitteleuropas, besonders die Kunstgeschichte der eng zusammenhängende Gebiete Österreichs und Ungarns.

A „SZENT ELIGIUS CHLOTHÁR KIRÁLY ELŐTT" CÍMŰ KÉP RESTAURÁLÁSÁRÓL

EISENMAYER TIBORNÉ

A valaha kétoldalas, kettéfűrészelt fatábla gótikus szárnyasoltár külső (és alsó?) táblája lehetett. A kép Szent Eligiust ábrázolja, amint nyergeket ad át Chlothár frank királynak. A jobb oldalon baldachinos, brokátmintás trónuson a király ül, jobb kezével a nyergekre mutat, bal kezében jogart tart. Prémszegélyű köpenye mélyvörös bársony. A bal oldalon Szent Eligius áll, jobb kezében leemelt fövegét tartja, bal kezében nyeles, kétserpenyős mérlegen egy-egy kicsinyke nyereg. Ruhája zöld, köpenye kármin. Hátrébb két udvaronc áll. A fiatalabb harisnyája, rövid köpenye és sapkája kék. Az idősebb kalapja fekete. Mögöttük a fal sötétbarna. A kőkockás padlózat lilás rózsaszín. Baloldalt nyitott ajtón át középkori város utcájára nyílik kitekintés, az egyik házfalon piros-fehér-piros sávos címer látható. A háztetők felett, az ajtónyílás félkörívében arany égbolt.

A kép hordozója, a mintegy 3 mm vastagságúra elvékonyított fenyőfatábla kiszáradt. Íves görbületét a parkettarendszer hosszirányú, rögzített lécei miatt keletkezett feszültségek több helyen megtörték. Az alsó harmadban több helyen átrepedt. Helyenként szújáratok voltak láthatók. Az enyveskréta alapozás jó megtartású, a fához való kötése stabil. A felület javításait a vastag, elsárgult védőréteg jótékonyan „összehozta", a festékréteg valódi állapota nem volt felmérhető. Az átfestésekre csak egyes részek szikföldszerű repedezettsége engedett következtetni, amelyek különböztek a fa természetes mozgásából adódó jellegzetes repedezettségtől.

A tábla állapotfelmérése után kis felületeken, több helyen próbatisztításokat végeztem, amelyek alapján szükségesnek látszott a műtárgy röntgenezése. A röntgen-diffrakciós vizsgálat alkalmával 4 felvétel készült a tábla egy-egy negyedéről, amelyeket Kriston László készített el az Országos Kriminalisztikai Intézetben. Ennek célja az átfestések mértékének és az eredeti réteg hiányainak megállapítása volt. A vizsgálatok eredményeképpen az átfestések alatt láthatóvá váltak az eredeti motívumok és a hiányok mértéke. Ez sokkal kisebbnek bizonyult, mint ahogyan várható volt a nagyfokú átfestések alapján. Láthatóvá vált, hogy a vászon alláragasztás csak a tábla felső harmadáig tart. A trónus talapzatát borító mintás, kék azurit szőnyegen volt még egy, szintén azurit réteg, amely nagyobb terjedelmű volt az eredetinél. Itt is a röntgen felvétel segített eldönteni, hogy nagyon óvatos tisztítással kibontható az eredeti mintás szőnyegfelület. Az utcán lévő két kis figura a röntgen felvételeken nem jelent meg, tehát ez is utólagos, ügyes ráfestés volt.

A korábbi javítások a kép hordozójára is kiterjedtek. A fatáblát kettéfűrészelése, levékonyítása után látták el a ma is látható parkettarendszerrel, amely 9 függőleges rögzített és 10 csúszó keresztlécből áll. A parketta fenyőfából készült. A fatábla sérült sarkait, széleit hársfával, az alsó szélen kiesett csomót kemény enyveskrétával pótolták. Ez utóbbit még négy szöggel is rögzítették, amelyek a röntgen felvételen jól láthatók voltak. A szintbeli hiányokat, s körben a széleket enyveskréta tömítőanyaggal pótolták. Ebből kétfélét találtam – a régebbi kemény, gipszes. Helyenként még viaszos tömítések is előfordultak.

A tisztítás közben egy előző, radikális tisztításra az alábbiakból lehetett következtetni: az eredeti védőréteg csak nyomokban (mélyedésekben) maradt meg. Hasonlóképpen Eligius glóriájában az eredeti laparany. Az ajtónyílás aranyának eltávolításakor először szemcsés, kemény, kék temperaréteg tűnt elő. Nagyon óvatosan tovább bontva kiderült, hogy alatta laparany található. A kék átfestés közép felé haladva mesterségesen koptatott volt, eltávolítását megkezdték, de nem fejezték be. Az ablakkeret barnája és Chlothár király köpenyének prémszegélye is valószínűleg ennek a tisztításnak esett áldozatul.

A kép több részletét átfestés, illetve átalakítás módosította. Eligius eredetileg azurit ruhája olajjal zöld színűre, a háttér ólomkarikás üvegablaka a falrésszel együtt mélybarnára, a baldachin felső ferde síkja egyenesre lett korrigálva. A trónus talapzatán a mintás kék szőnyeget egy régebbi egyszínű azuritréteg fedte, amelyet okkerrel festettek át, egyúttal kiigazítva annak furcsa perspektíváját is. A szélek pótlásait úgy festették le, hogy az eredeti felületekre is rámentek. A valamikor laparannyal bevont részeket (glória, égbolt) újraaranyozták, olajjal feltéve az aranyfüstöt, – ebből adódott a felületek ráncos repedezettsége. Az átfestést fedő védőbevonat valószínűleg színezett, olajos, vastag lakk volt, amely még el is sárgult.

Az előzetes vizsgálatok után a képoldal fokozatos feltárása következett. A tisztítás vegyszeres és mechanikus módon, egymást váltva és kiegészítve történt. Olaj és tempera átfestést egyaránt találtam a képen. A felhasznált vegyszerek: dimetilformamid, cellosolve-butilacetát-aceton keveréke, butylamin vizes oldata, hangyasav, lakkbenzin. Eltávolítot-

tam a régi tömítéseket a szélekről, a viasz és vastag enyvmaradványokat. A teljes feltárás után a képoldal 2%-os paraloiddal való levédése következett.

Az igen jelentős előző beavatkozás ellenére az eredeti festékréteg viszonylag ép maradt. Talán az előző tisztítás ártott a legtöbbet. Sok helyen elsoványodott, megkopott a legfelső réteg. Eligius vörös köpenye és a trónus brokát mintájában a sötét, pasztózus színek zsugorodva, széthúzódva megrepedeztek.

Az igen vékony faalap a hátoldal felől teljesen kiszáradt. A jelenlegi parkettarendszer a feltehetően közel száz év alatt stabil maradt, de nem akadályozta meg, sőt inkább kiváltotta az íves megtöréseket és az alsó részen keletkezett szétrepedést. A csúszólécek a tábla deformálódása miatt beszorultak, tovább akadályozva a fa szabad mozgását. A parkettarendszer kicserélését egyelőre nem terveztük, de a hátoldal paraloiddal való konzerválását és a csúszólécek felszabadítását elvégeztük. Ez a művelet a képoldal levédésével kezdődött: a felületet fehérített méhviasz és dammár gyanta 3:2 arányú keverékével vontam be. Ere melegítés közben 15x15 cm méretű vékony japánpapír-négyzeteket simítottam fel, amelyek rugalmas és ellenálló védelmet biztosítottak a hátoldal munkálatai alatt. A táblát ezután egy vele azonos méretű, filccel ellátott panelra fektettük. A csúszóléceket szakaszosan és párosával óvatosan kiütögettük a tábla leszorítása közben. A szabaddá tett fafelületeket és parkettaléceket toluolban oldott paraloiddal konzerváltuk (először 2, majd 4%-os oldattal). A hiányokat és repedéseket fával pótoltuk. A famunkákat és a hordozó konzerválását Lakatos József végezte.

Az esztétikai helyreállítás módszere a teljes kiegészítés volt. A hiányok mértéke nem indokolta a megkülönböztető kiegészítést. A szintbeli hiányokat enyveskréta tömítőmasszával pótoltam. A retusálás során a hiányokat először akvarellel, a környezethez illeszkedően egészítettem ki. A tábla második, dammárlakkal való levédése után sovány olajlazúrral folytattam a retusálást. A hiányok kiegészítésén túl a felület kopottságának mérséklésére az elsoványodott és hiányzó lazúrok pótlására törekedtem.

ÜBER DIE RESTAURIERUNG DER ALTARTAFEL "DER HEILIGE ELIGIUS VOR KÖNIG CHLOTHAR"

Der Träger des Bildes ist eine auf 3 mm gedünnte Fichtentafel. Bei der Zersägung der Tafel wurde die Rückseite mit Flachparkett verstärkt.

Die Farbenschicht ist teilweise schrundig aufgesprungen, was auf eine Übermalung hinweist, aber der wahre Zustand der Farbenschicht war wegen der dichten und vergilbten Schutzschicht nicht gut beurteilbar.

Nach den Reinigungsproben schien es notwendig, die Tafel durchzustrahlen. Bei der Röntgendifraktionsuntersuchung machte László Kriston 4 Aufnahmen. Als Ergebnis der Untersuchungen konnte man das ursprüngliche Gemälde und die Ausmaße seiner Mängel erkennen, die kleiner waren, als erwartet. Die beiden Figuren auf der Straße fehlen auf der Röntgenaufnahme, so waren auch diese spätere gewandte Übermalungen. Der Meister, der die Übermalungen unternahm, veränderte das Postament des Thrones und das Fenster in der hinteren Wand. Er "verbesserte" die Perspektive des Thrones mit der Veränderung der Lage des Teppiches. Das Fenster wurde einfach weggezaubert.

Von der ursprünglichen Schutzschicht habe ich nach der Reinigung nur Spuren gefunden. Unter dem goldenen Himmel der Türöffnung habe ich erst eine körnige, harte, blaue Temperaschicht gefunden, darunter lag das ursprüngliche, gut erhaltene Blattgold.

Diese Veränderung berührte auch die anderen Detail des Bildes. Das ursprüngliche azurfarbene Gewand des Eligius wurde zum Beispiel mit Ölfarbe grün übermalt. Die Reinigung geschah abwechslungsweise mit mechanischen und chemischen Methoden. Übermalungen mit Öl und auch mit Tempera habe ich auf dem Bild gefunden. Bei der Arbeit benutzte Chemikalien: Dimethylformamid, eine Mischung von Cellosolvebutilazetat und Azeton, Wasserlösung von Butylamin, Ameisensäure, Lackbenzin. Nach der Freilegung habe ich die gesamte Bildfläche mit einer zweiprozentigen Paraloidlösung geschützt.

Die Oberfläche der nach der Reinigung zum Vorschein vorgekommenen, ursprünglichen Farbenschicht war an vielen Stellen abgenutzt. Der rote Mantel des Eligius und die dunklen, pastosen Farben im Muster des Thronbrokates sind zusammengeschrumpft und aufgesprungen.

Die Methode der ästhetischen Rekonstuktion war die volle Ergänzung. Die Lücken waren so klein, daß keine unterscheidende Ergänzung nötig war. Die Niveauunterschiede wurden mit Leimkreide ausgekittet. Darauf folgten Schutzschichten mit Aquarellfarbe und mit Dammarlack, dann wurde das Bild mit magerer Öllasur überzogen. Die fehlenden Lasuriten wurden im Interresse der Verminderung der abgenutzten Oberfläche ergänzt.

Der alte, aber stabile Flachparkett brauchte man nicht auszutauschen, es war aber nötig, das Holz mit Paraloid zu konservieren und die Gleitbrettchen zu befreien. Die Holzarbeiten und die Konservierung des Trägers hat József Lakatos durchgeführt.

1. Hans Siebenbürger: Szent Eligius Chlothár király előtt, 1470 körül. Budapest, magángyűjtemény

2. Hans Siebenbürger: Püspökszent és Szent Tamás apostol, 1470 körül. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria

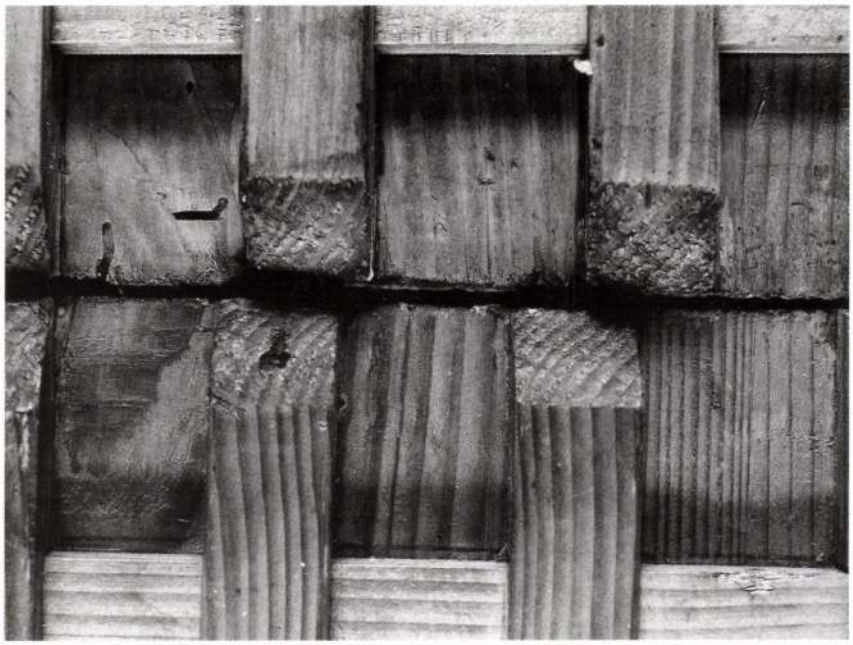

3. Az 1. és 2. számú kép hátoldalának részlete

4. Hans Siebenbürger: Szent Ágnes és Szent Katalin, 1470 körül. Egykor osztrák magángyűjteményben, Luzern, Fischer, 1947

5. Bécsi festő (Hans Siebenbürger?): Szent Dorottya. London, British Museum

6. Hans Siebenbürger: Vizitáció, 1470 körül. Stift St. Florian

7. „Fiatalabb Schottenmeister": Vizitáció. Wien, Schottenstift

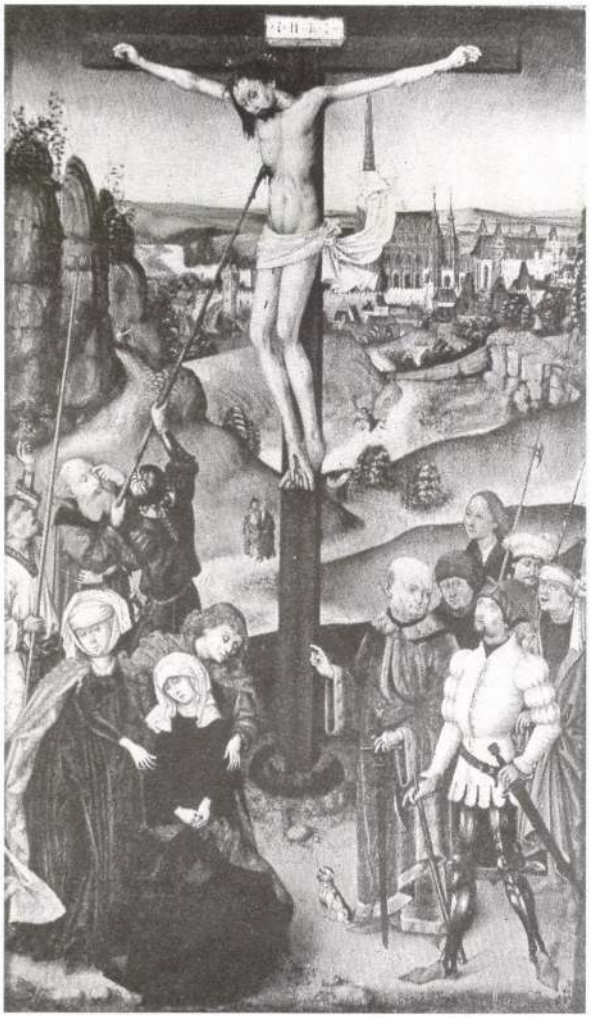

8. Hans Siebenbürger: Kálvária triptichon, részlet, 1475 körül. Stift St. Florian

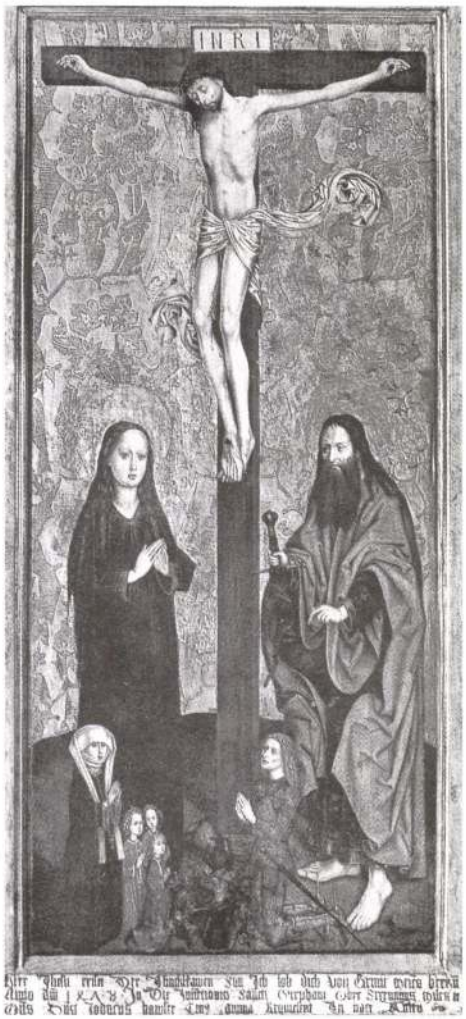

9. Hans Siebenbürger: Jodok Hauser epitáfiuma, 1478/79. Wien, Österreichische Galerie.

D Hans =

Passau, Perg, Teben

l.

Hoffmann Porsony

28.1.

Hoffmann Südost

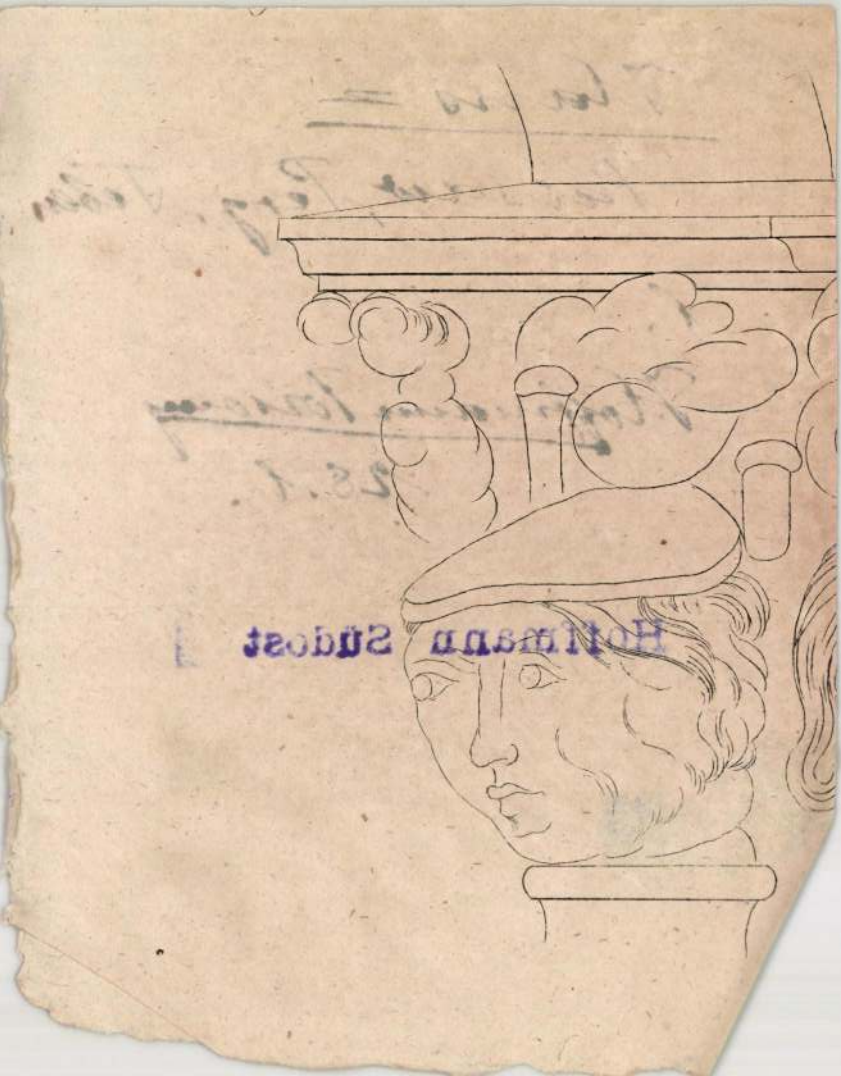

Hans Erni
grafikus

M.D.K.

A „Suvoló lány", „Megakadályozzuk", és kiállitásának egyet anyagáról.

Hans Erni grafikusművész kiállitása . . . . . .
Magyar Nemzet, 1959. jan. 29.

4l.

M. D. K.

HANS Gyula építész

Ybl munkatársa az Operaház épí-
tésénél

Ybl Ervin: Ybl Miklós 174.,

Hans Erni
grafikus

M.D.K.

Méltatás

Magyar Nemzet, 1959. aug. 13.
d.m.: Szlovák György grafikai kiállítása

UP

Harsi Ernő
festő

M.D.K.

A Nemzeti Szalonban május 24-én kiállítása.

Napló-
Magyar Nemzet, 1959. jan. 23.

7 l.

M.D.K.

Hans Ernő
grafikus

Január második felében a Nemzeti Szalon-
ban lesz a kiállítása.

Napló-
Magyar Nemzet, 1959. jan. 17.

71

Haus Zorni
Grafikus

M.D.K.

Méltatás. — Kiállítása a nyílt a Nemzeti Szalonban. —— "Ülő akt" repro.

Megnyílt Haus Zorni kiállítása
Magyar Nemzet, 1959. jan. 25. 9l.

M.D.K.

Hans Erni
grafikus

A Nemzeti Szalonban van a svájci grafikusművész kiállítása.

Magyar Nemzet, 1959. febr. 1.

42.

Hans Erni
festő

M.D.K.

A svájci grafikus művészet a Nemzeti Szalonban állít ki grafikai műveiből.

Kiállítások.

Magyar Nemzet, Bp. 1959. febr. 8. 6l.

M.D.K.

Hlavs Ervin
grafikus

A miskolci Herman Otto Múzeumban febr. 15-én
lesz a kiállítása

Napló.
Magyar Nemzet, Bp. 1959. febr. 12. 9l.

M.D.K.

Hans Gabrysi von der Cremnitz ötvös

beáll tanoncnak 3 évre Barlász

Jelen krakkói ötvöskör

Művert. 1955. 1. sz.
Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök [illegible]
a XIV-XVIII. szazadban [illegible]

Hans Guldinsmid,
Goldsmid

Ötvös?
1434 – 1455

Hoffmann Porsony 52.C

Hoffmann Südost

2.

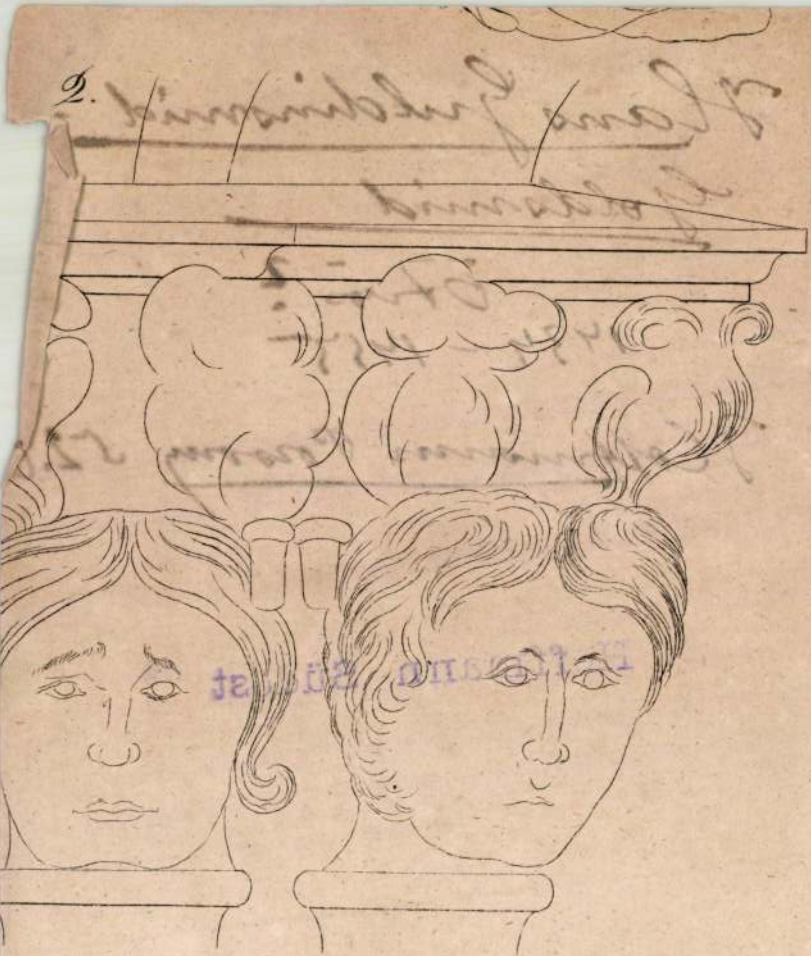

Hans Gustav EDŐCS

kiáll. Néprajzi Múzeum -> [a kiáll. 2. része néprajzos – munka (szociológiai szempontú]

ism.

VARSÁNYI Gyula: Két ptókiállításról.

Cigányok =

Kritika, 1989/10, 44-45.

„belső" alcím

XX. sz. 45. u / Mesterek

MDK

Hans Swabnitzer (Hans v. Judenburg?)

Kieslinger nerint erdélyi művén is lehetett. Kismérétű Mária szobra sok szempontból rokonjellegű a szebeni, Ulrich von Kronstadt-nak tulajdonított Pietával, s lehet, hogy mindkét szobor egy művén alkotása

Das Burzenland. IV. 1. E. Jekelius kiad. Brassó 1929.

eml. L. 212-213. old.

M.D.K.

Hans Synither Ungarus =
Joannes Ungarus
Wegrzyn ~~ötvös~~
ötvös
1558-1570 között működik Krakkóban

Müvért. 1955. 1. sz.
Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök Lengyelországban
a XIV-XVIII. században 53 l.

HANS tischler

EISLER János: Forráskritika, stíluskritika : Adatok és megfigyelések az 1490 és 1520 közötti évtizedekből a besztercebányai művészettörténet vázlatához. = MNG Évkönyve1991 (1991) 114,118.p.

30 fasc. 374 nr. 1. fol. 2 verso, fasc. 290 fol. 34 vonatkozik 1506-ra, ahol érdekes bejegyzés is olvasható: „Meister Hans Tischler das er dy puxum hath eingefasst fl.1 75 fillér". A szó latin használatából csak puszpángfából készült tárgyra gondolhatunk – de a fizetség nagyságából csakis valamilyen kisebb méretűre. Az is elgondolkoztató, hogy a korban szokásos színezést itt valami más helyettesíti, a tischler ugyanis mestersége szerint nem foglalkozott ezidőben színes befogással, befestéssel.

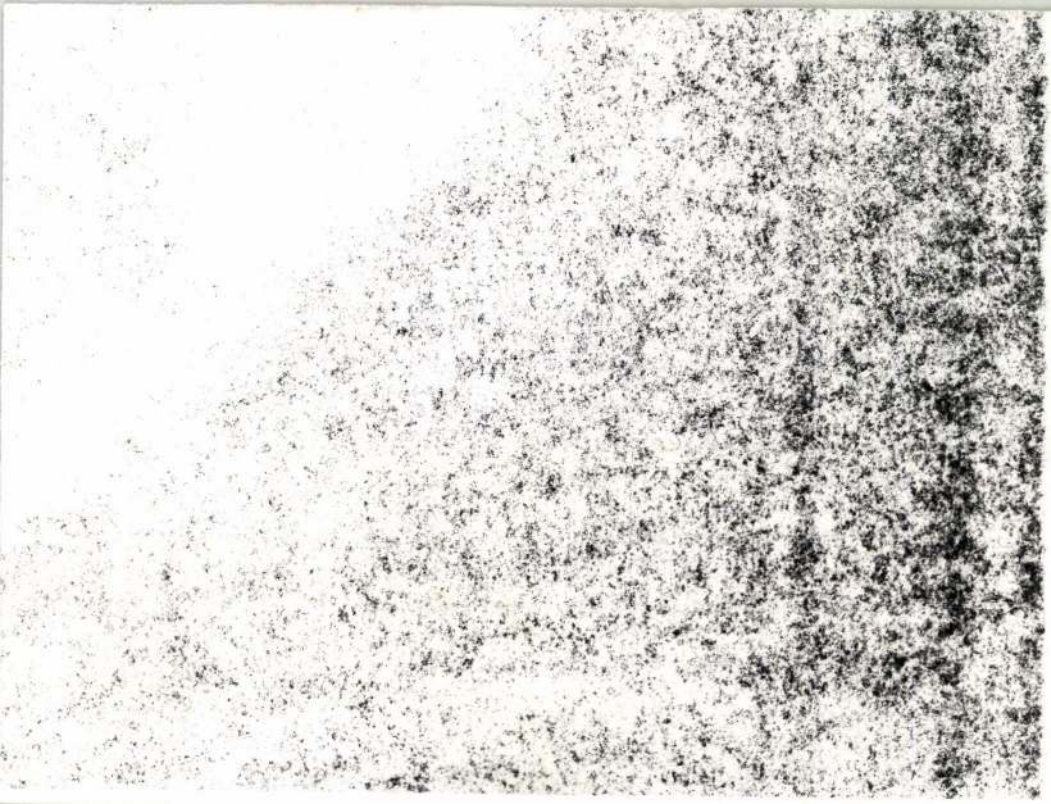

M.D.K.

Hans Zacherus ötvös

1545-ben körmöcbányárvé Bartos Jelen ötvöshöz 2 évre áll be tanoncnak

Művért. 1955. 1. sz.

Divéky Adorján: Magyarországi ötvösök Lengyelországban A XIV-XVIII. században 55. 1.

Ø

Hansch, Anton

festō

mikor?
hol?
mūvei?
l.

Hevesi Oest

98,257 l.

~~Révai nagy lexikon VIII. 179~~

Hlavoch Anton

l.

Lykanemzromantika
52. l.

PAPÍR
NYOMTATVÁNY

Újságbolt

FOTÓ
IRÓGÉP

NYIREGYHÁZA, BETHLEN-

T.

EURÓPA LAP ÉS KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST
V. Visegrádi-utca 36.

Hansch Anton

Ltab IV. 112

Hanse

pesti orgonakészítő

1520.

Lásd.

Arch. Ért. 1879.

278. l.

és lásd

=

Péter magyar orgona-

készítő czomagjában

Horváth Henrik

czikkét

Hanselly János /Johannes Hanselly, Hanseli/
1730-1745

1730 márc. 19-én iktatták az ötvöscéhbe

H.Mihalik Sándor: Besztercebányai ötvösök a XV-XIX. sz.-ban. Muzeumi és Könyvtári Értesitő, 1918, 2.sz.

129 1.

s-nemzetség birtoka, majd a Pásztohi-
zágh Mihály és a Nánai Kompolthy-család
eirás szerint üresen áll. A XVII. szá-

cás település, fésüs beépitéssel. ~~A~~
~~és. Az ujabbtipusu házak majdnem mind~~
~~nak.~~ A házak között a lo-es számu

zázadban.

u közepén, a szuhaihoz hasonló.

Hanselly János

ötvös

1730–1745.

Besztercebánya

Mihalik S.

Muz és Kut. Ért

1918. 129. l.

159/1940.

J e g y z é

az Ács Gézának kötésre kiadott k

Budapest, 1940 április 1.

Ars Una		feke
Dolgozatok	2 köt	mi
Deutsche Kunst....	1 köt.	
Numizmatikai Közl.	2 köt	
Pantheon 1939/2	1 köt	
Századok 1938	1 köt	
Wltkunst 1939	1 köt	
Mérnökegylet 1939	1 köt	

Pozsony látképe (tarokkártyán) a „Friedliche Hütte"

felől IX. 88.

Hanselly / Ismír

ötr.

Mus. kl. Erz.

1918. 129.

Muzeumok és Könyvtárak

/Budapest, VIII.F

360.sz.

A nagyméltóságu va
ter Ur a Muzeumok és Könyv
körébe tartozó valamennyi
Iparmüvészet" cz. folyóira
nül az Orsz. Magyar Iparmü
tése alatt álló intézet ré
Miről szives tudom
Budapest, 1917.máju

Hanseli János

ötvös

1732 Besztercebánya ~~18 l.~~

Kapmagyarorszötvösök 18 l.

Lipp Vilnos VI. 132.

Hanseli, Tanós

ötvös

1732-ben Beszterczebányán lakott.
u. ott tanult.

Dr. Illésy Tanós. Magyarországi
ötvösök 1732-ben. Arch. Ert
1904 évf 390. l.

Letiszt

Flanseli János, ötvös. A XVIII. század elején Beszterce-bányán tanulta az ötvösséget. Később ugyanitt telepedett meg, s még 1732-ben élt.

Hansely Sámuel

Mur. kat. Ét.
1918. 53

Pozsony IX. 87.

Hanselly (Hanseli) János ötvös. 1721–5. Schüszler Máté beszterczebányai mesternél tanult. 1730. lett mesterré Beszterczebányán, hol még 1745. is élt. (Mihalik S., Műv. Kut. Ért. 1918 129. l.) — Jánnel ötvös. 1686–91. Ramszler János, majd Institoris János beszterczebányai ötvösnél tanult. A beszterczebányai ötvösöket 1696. avatta mesterré. 1712. említik utoljára. (Mihalik S., Műv. Kut. Ért. 1918 53. l.)

P Hansely,

Ø Hansen?

1579 ben az Imaginem Justitie Hansen festo megnyitja - Pozsonyi városház.

Lród

Szolyár 4. l.

(Szántó K., Pozsonyi att. fels. leányisk. évf. 1906-7.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Hansen Theofil épületei M.D.K.

a késmárki ev. templom tervezője.

Czigler Ignác: művelődéstörténet. Bpo. 1902, 191.

M.D.K.

HANSEN, Teofil bécsi építész

Ybl Bazilika-Tervét bírálja

Ybl Ervin: Ybl Miklós 182., 183., 184., 209.,

Hansen Teofil

épitéz

l.

Bierbejstört

254. l.

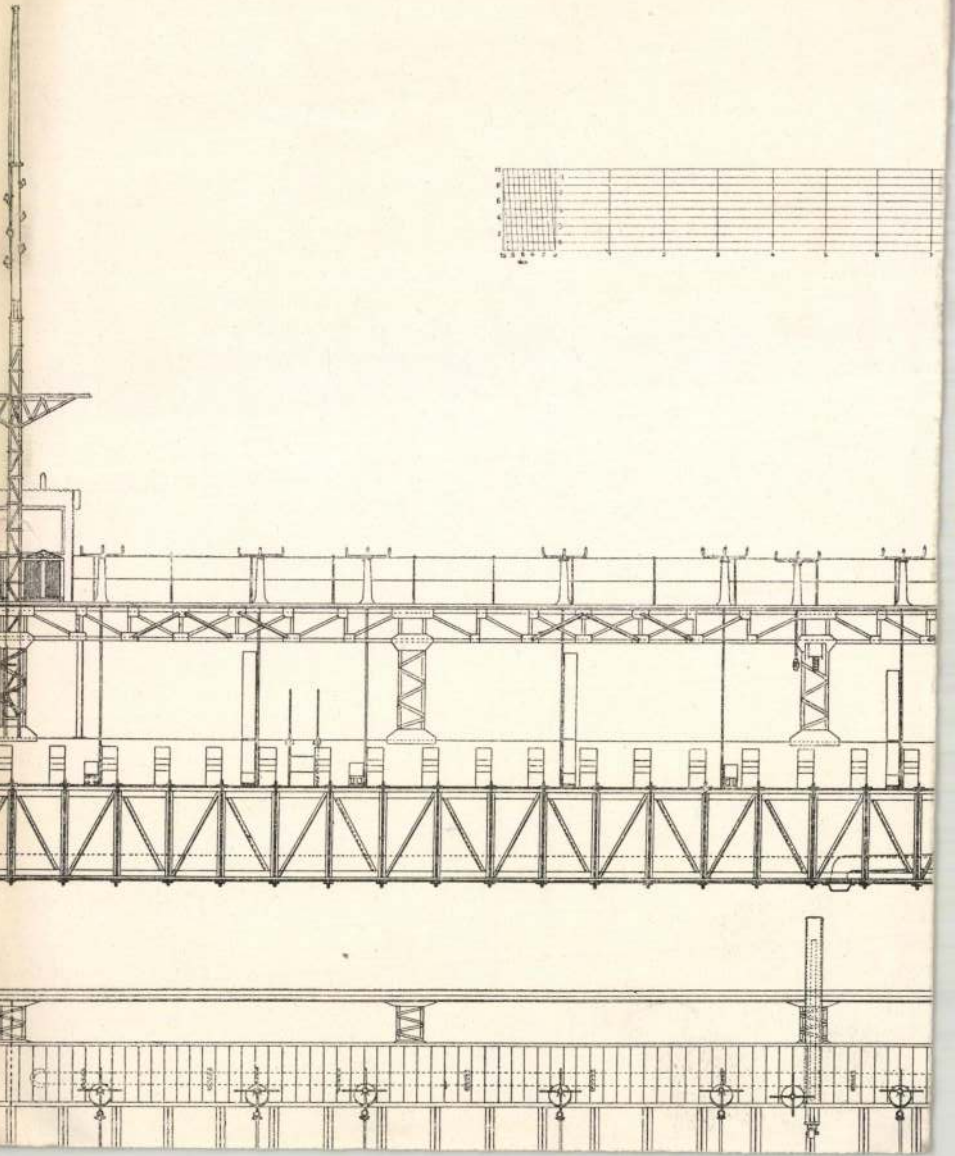

Hansen Teofil

tervezte a késmárki új ev. templomot neoroman stilben.

Bruckner Győző dr. és Bruckner Károly: Késmárki kalauz. Késmárk, c. n. 39 — 42. lapjaival

A Tower-híd Londonban.

tott VII. nemzetközi építészkongresszus.

Hansen Teofil

Hansen Theofilos. Írta Csányi Károly. Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítője, XXII. 24.

Hansen. Írta Ezrey. Vállalkozók Lapja, júl. 22.

(Művészet 1903. 358 l.)

Hansen Theofil

rombach-utcai zsi-
nagógája.
Romantikus
(Lechnertől?)

Gerőpesti

263.

Hansen, Theofil

1813 - 1891 -

L.

Kirn Lechn

110-L

Hansen Teofil

Mérnök egylet palotája
s több bérpalota
Bpesten

irád

Lechnégyn. 516.l.

1928

estett AR C K É P E K E T,Rómában
pei festőibbek lesznek,sokkal ma-
rtaitokat már a stanzákban is fes-
vannak foglalva a kompozicióba.
ette meg.A XVI.századi portrait-
pviseli II.Gyula pápának,ennek a
rgikus,hatalmas egyéniségnek az
inden energiája és finomsága.Az
ben isvan egy másolata.Az egész
ancsak két példányban van meg
itti és Amerika./1514 körül ké-
eti benne.--Az előkelő udvari
mutatja be Castiglione arcképében,
kkal /Páris,Louvre./.--Beállitásá-
képtárban őrzött Ismeretlen férfi
g az egész kép.A ruha,a csipke já-
gában.Megfestésben közel áll hozzá
ve.Ez a Sixtusi Madonna modellje.
n hiteles.-- Fornarina /Roma,Pal.
e Rafael többi portraitjainak
ulio Romano müvének tartja.A Pitti-
dinálissal /Ludovico de Rossi és
ckképét.A II.Gyula képhez hasonlóan
nálnak.

zott a Madonna ábrázolásának prob-
icióba kapcsolódik az egykori,
Madonna d'Alba.Azonban itt már
lmazott szigoru háromszög,illet-
.A háttérben széles tájkép van.A
zei képein.A Megváltó tragédiajá-
gitás problémái jobban érdeklik,

Hansen Teofil

épitette a Késmárki ev. templomot.

Lechner Jenő dr. A Szepesség és Sáros vármegye műemlékei. Magyar Műemlékek (Historia) 2. k. 1. f. 12. l.

Hansen Teofil

l – A m. ép. a ren. kor-
tól a mill.-ig.
tépm. korve

Lechner 1940

193. l. 203 l.

Hansen Teofil

l.

Lykanemzromantika
65.l

MAGYAR KIR. POSTA
3f
MAGYAR KIR. POSTA
4f
MAGYAR KIR. POSTA
3f
MAGYAR KIR. POSTA
4f

Hansen Th. MDK II

építész

a Rumbach utcai zsinagóga tervezője.

Gerő:ÉpMüe 406.o.

HANSEN, Theofil

nem ö terverte a Bp. V. Reáltanoda u. 13-15.

ld. Egri Nyári Egyetem 1994. Bp. [1995]
58-59.

Ars Hungarica 1994/2

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI BIBLIOGR

TARTALOM

Bevezető
A bibliográfia rendszere
A feldolgozott periodikák jegyzéke
Rövidítések
Bibliográfia
Topográfiai mutató
Személynévmutató

BEVEZETŐ

A bibliográfia rendszere és a feldolgozás módja me
bevezetőjében leírtakkal (Ars Hungarica, 1992 113)
Köszönetet mondunk a Művelődési és Közoktatási

HANSEN, Teofil

Jovanović, Miograd: Teofil Hansen „hansenatika" i Hansenovi srpski učenici. = Zbornik za likovne umetnosti 21(1985) 235-258. ill F

Jebl!

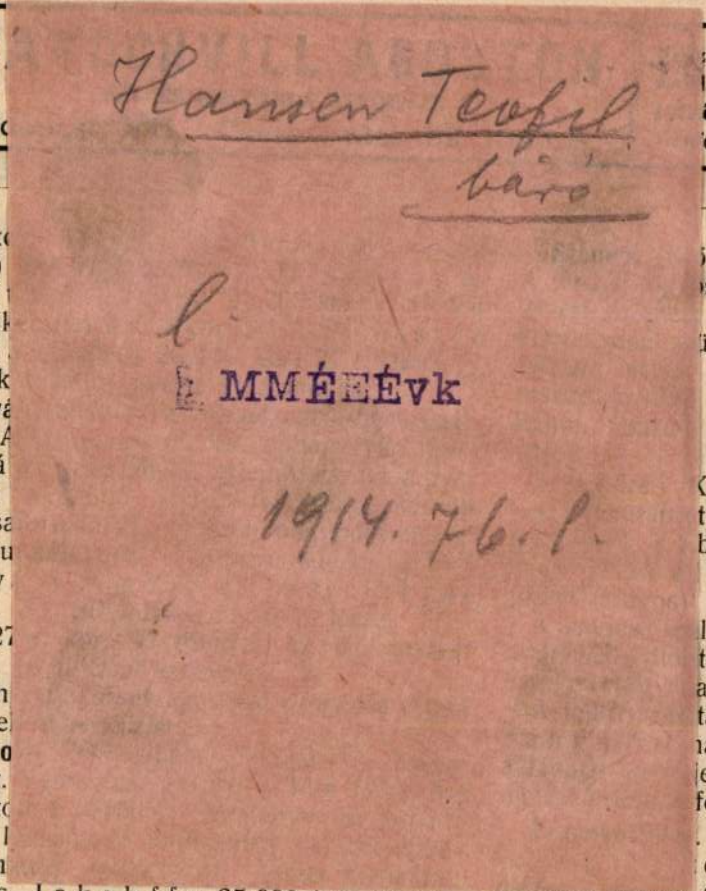

de és Jakabffy 65.992 kor. 22 fill., kay és Lipiczky a kályhás, kárpitos ilágitás berendezési munkák kivételével 2 kor. 68 fillérrel, továbbá Tóth Mihály ni a föld, kőmüves, ács, árnyékszék, fás- ik, kövezési és a keritési munkálatokra mind om épületnél 52.033 k. 30 f., Meszessy c az asztalos, lakatos, üveges és mázoló ára mind a három épületnél 7621 kor. 75 Klein Ferenc ugyanarra 8476 kor. 86

tott plébánia és kán tettek: Boros Jár 01 fill., Kovács 41870 k. 23 f., D falva) 42269 kor. 4 (Budapest) 40873 Reisinger (Ara

Az épitkezés kivit megbizást.

llás mellett készittetnek. — Mámpák, ...
— Csillárok átalakitása és csiszolása. — Villamos készülékek
. — Wolfram lámpák kaphatók ; 70% áram megtakaritás.

s üzlete ■■
ter-utca 3.
sarok. :: :: ::
:: :: :: Jó izlés, kitünő munka. :: :: ::
Ajánlom magam háló-, ebédlő-, uri szalon szobák, iroda és üzletberendezések izléses kivitelére. ::
Butortisztitást, pulitorozást, javitást jutányosan és pontosan készitek.

i k Antal (Szob)
erenc (Budapest)

talpfatelitő
tási és erő-
A máv. Sofronya
elitő-telep villa-
endezésének biz-
ályafentartási fő-
árlejtést tartottak.
in és Brant
vill. és gép-
f., Magyar
művek 27.951
30.846 k. 87 f.,
30.400 k. alter-

lanak.
és berende-
április 6-án
s tanyai iskola
jánlatot tettek: az
Gyula), Schnei-
), a berendezésre:

der Ferenc és
berendezésre Sall
jánlatát terjesztik
özgyülés elé.
épités.) Pozsony
lis 20-án árlej-
létesitendő mun-

(Temesvár) 182.174 kor. 61 fill., Merb
Arnold (Temesvár) 192.473 kor. 44 fill., Grü
wald testvérek (Budapest) 211.791 kor. 6
fillérrel;

a beton munkára: Goldstein Fülöp (Teme
vár) 169.758 kor. 98 fillérből 2% engedmény
Lenarduzzi János (Budapest) 194.9
kor. 10 fill., Magyar beton és va
beton épitési vállalat (Budape
189.953 kor. 25 fillérből 3½% engedmény

a lakatos és vizvezetéki munkára: Ve
János (Temesvár) 4835 kor., Leth E
(Temesvár) 4910 kor. 50 fill., Hirschl
társa (Temesvár) 4351 kor. 70 fill.;

a bádogos munkára: Joszt Mátyás (Teme
vár) 3799 kor. 75 fill., Lenkei Laj
(Temesvár) 3585 kor. 25 fill., Reiss
Ferenc (Temesvár) 3880 kor. 68 fill, Bit
Ferenc (Temesvár) 2565 kor. 77 fillérrel;

a festő és mázoló munkára: Maros
Mátyás (Temesvár) 630 kor. 06 fill., Strau
János (Temesvár) 775 kor.-val.

Döntés még nem történt.

Arad. (Magasépitkezések Ujszá
állomáson.) A máv. aradi üzletvezetős
április 16 án árlejtést tartott az Ujsz
állomáson létesitendő marharakodó épitésén
valamint az áruraktár és felvételi épület bő
tésének munkálataira. Ajánlatot tettek: Bi
Lajos és Piffkó János (Jászberény) 20
kor. 04 fill., Popják György és Pál
Laukó Soma (Szarvas) 21.597 kor. 82
Bányász János és fia és Andrási De

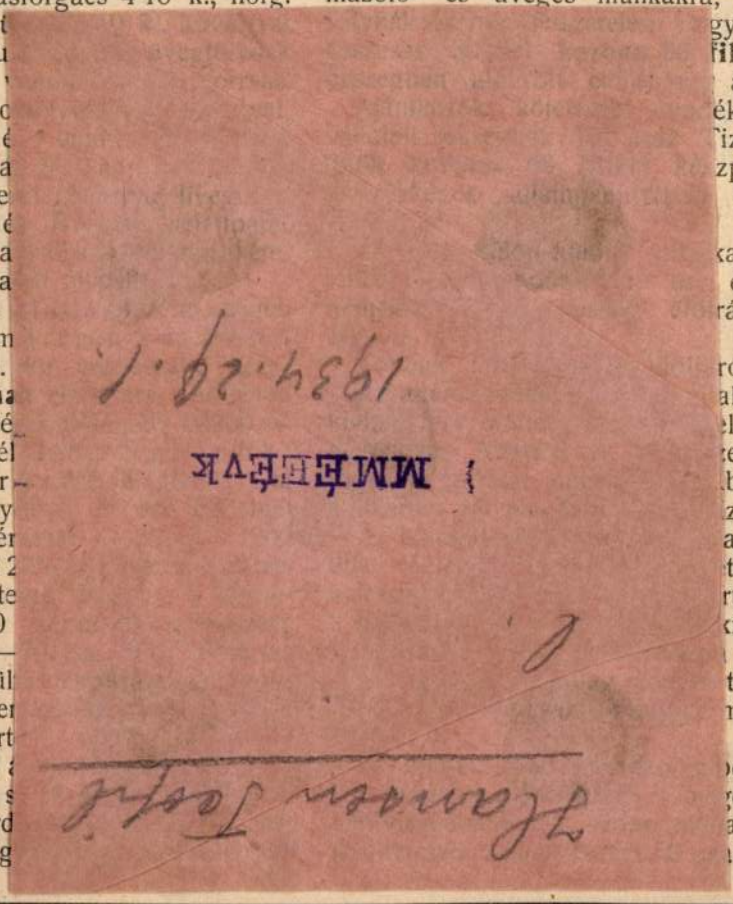

Kálnó községben egy egytanterm
iskola, két szoba és a szükség
helyiségekből álló **tanitói lakás**, e
és egy játszóteremből álló községi
szükséges mellékhelyiségekkel is e
szobás **óvónői** lakás, az iskolához é
szükséges mellékhelyiségek felépitésé
járó föld-, kőmüves-, elhelyező-,
ács-, tetőfedő-, bádogos-, asztalos-
mázoló- és üveges munkákra, a

ner (Budapest) 96.668 kor. 87 fill.,
er Ignác (Győr) 95.177 kor. 73 fill.,
90.418 kor. 88 fillérrel.
nlatok felett a kereskedelemügyi minis-
lönteni.
vár. (Paplak épités.) Az öreglaki
plak épületének helyreállitását Dom-
jos kaposvári kőmüvesmester az elő-
4572 kor. 65 fillérből 5·5% árenge-
yerte el a kaposvári m. kir. államépi-
ivatalban március 16-án tartott ár-
Pályáztak még: Nasiczi I. és fia
tóti) 15%, Huszár Lőrinc (Zics)
gedéssel.
as. [Bács-Bodrog m.] (Vágóhid
s) Madaras község előljárósága már-
6-án árlejtést tartott 3563 kor. 34 fil-
vezett vágóhid épitésére. Mivel az ár-
edményre nem vezetett, ujabbi ver-
valás fog kitüzetni.
Ujhely. (Óvoda épités.) A márki
pitésére a s.-a.-ujhelyi m. kir. állam-
hivatalban március 16-án tartott
a következők pályáztak: Snega
Nagymihály) 22 397 kor 90 fill., Len-
János (S.-A.-Ujhely) 22.620 k. 50 fill.,
János (Királyhelmec) 21.335 kor. 38

ó János ajánlatát jóváhagyás végett
elyre terjesztették.
y. (Postapalota épitése.) A
postaigazgatóság március 3-án
tartott a postapalota épitésére. Ajánlatot

Erno (Budapest) 6001·
6684·70 kor.;
az aszfalt munkára:
(Budapest) 5049·89 k
együtt), Neuchatel
pest) 3809.37 kor.;
a falburkolásra: Te
(Budapest) 10.602·41 k
(Budapest) 7647·64 kor
10.289·5[illegible] k., Lange
9646·46 k., Magyar
r. t. 5770 kor.;
a burkoló munkára:
12.757·54 k.. Testor
kor., Cristofoli
Walla József 14.519
Péter r. t. (Budapest) 1.
a bádogos munkára:
k., Kösztler J. 26.6
mond (Budapest) 23.168
az asztalos munkára:
(Budapest) 61.951·26 k.,
69.892·26 kor.;
az ácsmunkára: Hu
az üveges munkára: (
pest) 18.606·19 k., Lan
zsony) 19.675·49 kor.;
a cserépfedő munkára
15 224 kor.;
a falconier munkára:
(Pozsony) 1747·20 koron
Az ajánlatokat átszámi
tos Gyula tervező épité
Kassa. (Fedanyag
Torna vármegye th. k

OHN ÉS FRIED UJPEST.
lemez-, vegyi termék és „GROSSOL"-gyár.
KÖZ
Budapest,

Hansen Theophil

† 1891 feb. 17 Bécs

Művészi Ipar

1891. 64. l.

Korona		Korona
1500	62. TÁNYÉR, Herend, rózsamintával	—
—	63. BONBONNIÈRE, aljjal és fedővel, francia	—
600	64. BONBONNIÈRE, Herend, jel nélkül	
1000	65. CSÉSZE, rózsamintával, Herend	—
800	66. TÁL, fayence, domboru disszel, mely egy sárkányölő kinait ábrázol	—
1000	67—68. TÁL, Bécs, rózsamintával, két darab	—
600	69—74. TÁNYÉR, rózsamintával, karirozott széllel, Bécs, XVIII. század, 17 drb.	—
—	74 a. CSERMÁK tanár gipszmellszobra	—

Hansen

építészeti fotanácsos terverte 1860 ban a Herkules-fürdőt Erzsébet fürdő épületet. E szép kupolás épületben van egy nagy tágas fürdő, az előtérben öltöző szobákkal és a hozzacsatolt osztagban 9 kabinfürdő öltözőkkel. E fürdőhaz külseje terrakottából készült alvokkal és Herkulesnek egy szobrával van díszítve, s az építés of modorban van tartva, hogy ozurség esetén az épület kiegészítésére s a fürdők szaporítása végett egy második rész emelésére a lehetőség fennmaradjon;

Sámi Lajos Mehádia és a Herkules fürdők. Vas. Ujs 1872. 466. (képekkel)

Hans zu Teben

~~Frank, Stefan/Stephan/, kőmüves pallér~~
~~1439-1455 Pozsony~~
~~belvárosban háza volt~~

~~Freudenstein, Hans, kümöves mester 1439-~~
~~1474 Pozsony, háza, szőllő~~
~~je van, köveket becsül~~

~~Friedrich, kőmüves 1455. Pozsonyban~~

~~Gabriel, kőmüv. 1472-1517, szőllő, ház, két~~
~~feleség Pozsonyban~~

~~Gassur, Melchior, ötvös, Pozs.-ban tanult,~~
~~itt müköd. 1588-1599. 1592.~~
~~második céhmester~~

~~Geysa, budai ötvösmester 1448-1454~~
16.1. 1.okv.

~~Gilig, festőmester~~, 1457. képet hoz P.-ba

~~Gradisch, Leopold~~, ötvös 1589-91. 89-ben
szabadul

Hans zu Teben, kőfaragó, 1509-ig Dévény-
ben fejt, ott faragja
kenyeresbódék 7 ablakát
Pozs.-ban a viztorony
ablakkeretét faragja
12.1.

1495-1509

-1-

Hoffmann E.: Pozsony a középkorban. Magtudomány tanulmányai VII. Bp.é.n.

események [illegible]r
totta fel a gyulai plébáni
képes siremlékét. Ugyancs
emléke Nagyszebenben. Utó
fántcsontból - faragott eg
1818. Esterházy hcg. a/részé
sával bizta meg. Valószin
lota /most városháza/ homl
Mária-szobrot 1820. Batthy

•

É-G. I.
---
stadt. Küssnacht am Rigi, I
zése. XII.k. 454,508,543.1
Meller S.: Az Esterházy-kép

Pigler,A.: A barok müvésze

Scherer,F.: Gyula város tö

/Képpel./ - Spek,R.: Die G

Hans
köfaragómester
1509, Dévény

l.

Hoffmann Pozsony

10. l.

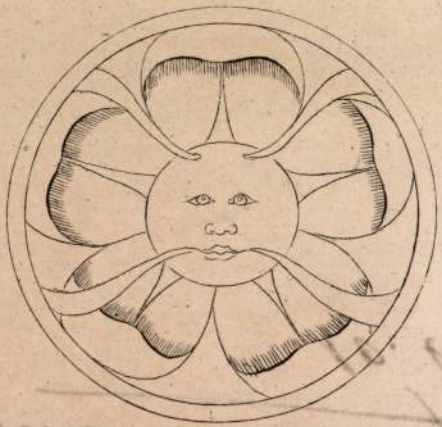

9.

5.

Hanser Károly

ötvös

~~1862.~~ 1845-ben Alt Kirchenben (Franciaország) született. 1862. jun. 29-én vétetik fel Horák Eděher 5 évre tanulónk. Tanulóévei 1859. nagy 1-tól szamíttatnak. Felszab. 1866. decz. 21-én. A céh 1868. dec. 8-án ígyhat ja be segédül, miért 1 frt 50 kr fizet.

Lottaztázva

Mihalik József. Kassavárós ötvösségének tört. Bpest. 1900. 313. l.

Freddo, Bart.

festō

Hauser Karl

ötvös

Megvezin

Mihalik

Kassa ötv

313 l.

Neue

Häuser

Knab

täjfe

Szül 1837. Meghalt 1902.
Münchenben.

Hanser Károly ötvös * 1845 Altkirchenben. Még gyermekkorában Kassára került, hol 1862–6. Horák Edénél tanulta az ötvösséget. Felszabadulása után mint legény nehány évig Kassán dolgozott. (Mihalik J., Kassa ötv. tört. Bp 1900 313. l.)

Hauser Károly, ötvös,
szül. 1845-ben Altkirchenben
(Franciaország). Még gyermekkorában Kassára került, hol
Horák Ede-nél 1862-1866-ig
tanulta az ötvösséget. Az utóbbi
évben felszabadult, s ettől kezdve egy ideig mint legény működött Kassán. Későbbi szerepléséről nincsenek adataink.

Ø Hansen József
kompakötő
(Károly)
kiselejtezett irat.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
82/1917 szám
Krk.: 917 év febr. hó 1. n.

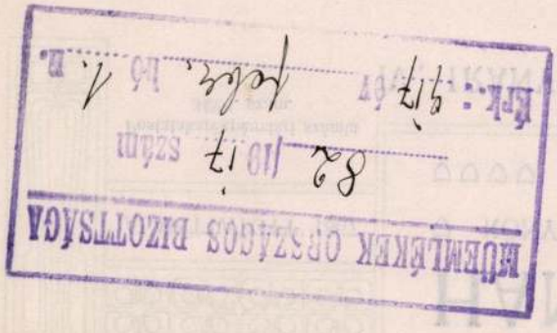

HANSER JÓZSEF

ALAPÍTTATOTT 1867

▽ KÖNYVKÖTŐ ÉS DÍSZMŰÁRÚ-KÉSZÍTŐ ▽

▽▽▽▽ **BUDAPESTEN** ▽▽▽▽

TELEFON: 8—25.

Postatakarékpénztári számla 34594. szám.

Postatakarékpénztári számla 34594. szám.

IV., IRÁNYI-UTCZA 20. (KIRÁLY-BAZÁR.)

Budapest, 1917 január 31 én

Tekintetes

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

BUDAPEST.

Állatkerti-ut 1.

A hivatalnál szükséges könyvkötői munkálatokra vonatkozóan van szerencsém tisztelettelteljesen: a következő árakat közölni, félvászon kötés a szokásos arany cimnyomással normal vastagságban

24 cmig K. 2.40

27 cmig K. 2.80

32 cmig K. 4.--

42 cmig K. 5.--

A szokásnál vastagabb könyvek kötési ára valamivel drágább.-

Szives és nagyrabecsült megrendeléseiket kérve vagyok.-

teljes tisztelettel

Hanser Károly

Hanslitschek Ede

Müvészet 1904

209

Hanzlitschek Ede

Ékítmenyes rajz.

Repr.

Értimisk. 1902/3. 10. l.

Groh Isto

~~Alsókubin VII. 166.~~

Hanslitsek Ede

diszletfestő
4 reál, 2 iparműv. isk.
alakrajzi ont.
5 hónap, jó eredm.
Tanár Prenoszil Sándor
Iparrajziskola 1905

VÁRKONY (Csallóköz)

Gotikus templom, külső falán Gr. Kristóf freskó, faragott kőből épült

Csallóközi úti-képek. VU 1858, 78 l.

M. D. K.

HANSL. kőfaragó, pallér.

Esztergomban

1771. Vác, székesegyházba márvánnyal - tárolt szállításáért 2,76 forintot kap

Aggházy: Barokk szobrászat ... Bp. 1959.

I. 207. l.

Ø Hanslik Antal

1879/80. I. - esti tanf. - nül. Budapesten 1862 dec. 13. Rk. - 2 reál. Körnpoló a Lejrády testvérekuél -

~~Gejthe h. n. II. 40~~

6 drb.

1907. július 28. 379

A képviselőház elnökének, a tud. egyetem, a kir. József műegyetem, az iparművészeti múzeum, a kereskedelmi és iparkamara könyvtárainak és az ország. levéltárnak: köszönet a könyvtárnoki tanfolyam hallgatóinak adott látogatási engedélyért (534/1907.)

Hanson Duane,

Nagy Zoltán: Ludwig, a Közgyűjtő, kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában.

„Nő bevásárlókocsival", műanyag, utcai ruhában, életnagyságú, 1970. (repr.)

Hanson: Nő bevásárlókocsival, műanyag, utcai ruhában, életnagyságú, 1970

Művészet, 1988. máj., 42-old.

Hansen Teofil, müépitész

Förster bécsi müépitész veje. Akadémiai tanár. Ullein József soproni müépitész tanára volt. 169.old

Mocsa Jenő: Bécsi müépitészek szerepe Sopronban a 19.sz.második felében 168.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII.évf.1968 Sopron

Hanspriefmaler
(metszetfestő, metszet-
nincső és nem mi-
niator) von Pescht

lásd

Hoffmann Porsony

13. l.

6.

8

Hanns priefmaler
von Pescht

VII. FÉMTÁRGYAK.

991. KANDALLÓKÉSZLET, aranyozott br
(Petit Fabt) és két-két kandeláber putt
vergoldet, mit Putten, eine Uhr mit B
Französisch, XIX. Jh.

992. TROJKA, öntött bronzszobrocska. C

993. KANDALLÓKÉSZLET, öntött bro
négykarú kandeláber szárán Szatirgy
Kamingarnitur, Bronze, eine Stutzuh
um 1850.

994. KÉT KANDELÁBER, lakkfestésü, r
10 levélidomu karral. Francia, Louis i
mit Lackmalerei und Bronzefassun
Philippe.

995. HOSSZUKÁS DOBOZ, fehér fém, dor
metall, mit Reliefszenen. XIX. Jh.

996. ANYAKANCA CSIKÓVAL, öntött br
Francia, XIX. sz. — Pferd mit Fü

Szent György és vitorlás hajó. Jelezve: Breguete, XIX. sz.
lmantel der Heilige Georg und Segelschiff. Signiert: Breguete.

k, arany foglalatban. XVIII. sz. e. — Dose, Amethist, ovale
II. Jh.

es zománcdisszel, ovális fejében antik intaglio hármas fejjel.
it Emaildekor, im antiken Kopf antike Intaglios. Italienisch,

nánc, aranyozott rézfoglalatban, épületekkel, barna szinben.
se, Maleremail, in vergoldeter Kupferfassung, mit Gebäude.

tokban, barokkdiszü hátlapján domboru mithológiai jelenet
einer, London. — Taschenuhr, Gold, in Doppelmantel, auf der
mithologische Reliefszene. London.

uleurs, Louis XVI. disszel, kis gyémántokkal és némi zomán-
ags O By. Girod fréres. Francia, 1780 k. — Damenuhr, Gold,
. Dekor, kleine Diamanten und Emaillierung. Französisch,

ománc, ezüst foglalatban, felületén mithológiai jelenetek.
se, Maleremail in Silberfassung, mit mithologischen Szenen.

Hansmann Márton

épitett 1615.

Lásd

alakította át a régi farcali templomot, gotikus, mehbít pelenlegmáj csak egy hosz. ott. még a templom többi rész még a XVIII-ban elhurcult.

BZe II 121. l.

okr. megnézni

Borovszky Samu

Magy. orsz. vármegyei és városai

Templen vármegye

Bp. é. n.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Hansmann Márton építőmester. 1615. alakította át a régi gótikus tarcali templomot, melyből jelenleg csak egy tornya van meg. A templom többi része a 18. században elpusztult. (Borovszky S.: Magyarország vármegyéi és városai. Zemplén vm. Bp. é.n. II. 121. l.)

F (Hankman)

Hanzlicsko László

ötv.

lásd

Arch. Ert. 1904. 392. l

1910. 451.

350

1724-ben
45 éves

stil. 1679

1724

Pilassy György ötvös
mühelyben dolg.
mint legény

Hauzlicko László

ötvös

laid

Arch Kiob

1910. 350
451

1724
4.5
1679
1724

Hanzlicskó László

ötvös.

Nagyszombatban tanúlt. 1732-ben Kassán élt.

Dr. Illésy János: Magyarországi ötvösök 1732-ben. Arch. Ert. 1904 évf. 392. l.

Hanzlicskó László

ötvös

1732 Kassa

Nagyszombatban Tanult.

Kapmagyarországötvösök 18 l.

Lovas sírlelet, mike - budaházai avar

VI. 132.

Hauszlicskó Láczko.

ötvös vinas.

Mestere és apja (Einer elsö fiachája) Hauszlicskó László Kassai. 4 évre szegödöt 1727. decz. 30.

Mihalik József Kassavárosi ötvösszemek története. Bpest. 1900. 325. l.

Pásztori József, id.

Hanszlicskó (Hanzlicskó) László ötvös * 1679. ~~valószínűleg~~ Nagyszombatban, † 1757 u. Kassán. Az ötvösséget szülőhelyében tanulta, aztán mint legény Szilassy György kassai mesternél dolgozott. 1707. belépett a kassai ötvöscéhbe s még ez évben megszerezte a polgárjogot is. Egyike volt a legjobban foglalkoztatott kassai mestereknek. Az ötvöscéh hat ízben választotta meg első céhmesterré s 25 évig volt tagja a városi communitásnak. Fiai: László (1727–), János (1728–) és Mihály (1747-től) nála tanulták az ötvösséget. (Mihalik J., Kassa ötv. tört. 302, 303. l.)

Hanszlicskó Janko

ötvös inas.

Mestere és azja (kinek második fiacskája) Hanszlicskó László Kassán. Zevré szegődött 1728. Jan. 13.

Mihalik József Kassavárosi ötvösszéjének története. Bpest. 1900. 325. l.

Pásztori József ifj.

Hanszlicsko Mihály

ötvös mas.

Mestere és apja (mind Hansz-
harmadik fia)
licsko László Kassán.
4 évre szegödött 1747. szept.
25. felszab. 1749. szept.
20. A cek szabadit ja fel.

Mihalik József Kassavárosi
ötvösségének története.
Bpest. 1900. 325. l.

Pataky László

festő.

Hanstovicz Ferenc

antalos

1689-ben Pest város
tanácsosává vá-
lasztották

Schmall

I. 181. l.

. & O.

lis 1.

-TARSASÁG KÖNYVELŐSÉGE

Mur. és Kot. Egy

Hansz, pozsonyi ötvöslegény V. 108.

Hansz

Hansz Mátyás

késmárki ötvös

Özv. Görgey Kristófné emliti 1595-ben kelt végrendeletében, hogy fentinek 12 kanál készitésére adott ezüstöt.

Radvánszky: Magy. cs. és háztart. II. 165. l.

Kmetty 68. l.

Hanzlicska László, magyar ötvös; szül. 1679-ben valószínűleg Nagyszombatban, megh. 1760 [illegible] Kassán. Az ötvösséget szülővárosában tanulta s a XVIII. század elején mint ötvöslegény került Kassára. Ugyanott 1707-ben polgárjogot nyert és belépett az ötvöscéhbe. Egy a céh, mint a város közületében előkelő helyet foglalt el; hat ízben választották meg első céhmesternek, s 25-ig volt tagja a városi communitásnak. A maga idejében egyike volt a legkeresettebb kassai ötvösmestereknek. Fiai: János, László és Mihály, szintén ötvösök voltak.

Mihalik J., Kassa város ötvösségének története. 1900 302, 303. — Archaeologiai Értesítő 1904 392, 1910 350.

+ (Hanzlicska Éva)

MDK.

Hansza Erzsébet

Riport üvegiparunkról

Magyar Nemzet 1965 juni 27.lap -

Hansza Erzsébet M.D.K.

A Salgótarjáni Üveggyár formatervezője

A Képző -és Iparmüvészeti Gimnáziumban tanult

Kesereü Ernő: A salgótarjáni mester és tanitványai

Magyar Nemzet 1965. junius 27. 9. l.

xMagyar

Hanszély Gizi MDK

Női fej, gipsz

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Hanszki Tamás MDK

Utcarészlet, vizf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Hanuš Jasan

Ubezpečitel, vlast.

belvárosi adószedő 1733-34-ben; belvárosi adószedő 1735., 1736-38., és 1744-ben; hús, zsír és sóinspector 1718-ban; szőlőinspector 1722-23., 1725-26., 1729-ben, alkapitány 1723-25., 1730., 1732-33-ban, egyházfi 1727-ben és hegy inspector 1730-32-ben. Az a körülmény, hogy a czéhregestromban egy csomó inas szegődtetéssel és szabadítással kapcsolatban szerepel arra mutat, hogy ~~mindvégig~~ sok munkával rendelkező mindvégig mivelő ötvös volt. Fiai: János és László [szintén az ötvösséget tanultál, s atyjuk műhelyében szabadúltak fel.

[és Mihály

Dr. Illéssy János: Magyarországi ötv. Arch. Ért. 1904. 392. l. — Mihalik József: Kassa város ötv. tört. Bpest. 1900. 302-3. ll.

Hanszlicskó ötvös László

1707–1757.
Polgárjogot 1707. dec. 28-an nyer.
Első céhmester 1721–22, 1725–26, 1728, 1739–40, 1745, 1747, és 1748. második céhmester 1723, 1729–30, 1733, 1741–44. Harmadik céhmester 1731-ben. A communitásnak tagja az 1712–16, 1721, 1723–25, 1727–38, 1740–52, 1755–57-ik években. Ezeken kívül a következő városi tisztségeket viselte: fertály os kapitány (1712, 1721) zsindely tiszt (1714) külvárosi adószedő (1716) kul s belvárosi adószedő 1733–34, belvárosi adószedő 1735–1738, 1744), hus, zsír, és sóinspector (1718) szőlőinspector (1722–23, 1725–26, 1729,) alkapitány (1723–25, 1730, 1732–33) egyházfi (1727), mundicici inspector (1728), hegy inspector (1730–32). A céhregeszrombán egy csomó más szegődtetéssel és szabadítással kapcsolatban szerepel.

Mihalik József Kassavárosi ötvösségének könt. Bpest 1900. 302–303. l.

Neudorfer Gergely

ötvös.

XVIII. 27.

Nagy Mátyás

ötvös

XVIII. 27.

Hanszlicskó [László] ötvös.

A XVII. század utolsó negyedében valószínűleg Nagyszombatban született, megh. 1760. körül Kassán. Az ötvösséget Nagyszombatban tanulta s a XVIII. század legelején mint ötvöslegény került Kassára. Ugyanitt 1707. decz. 28-án polgárjogot nyert s úgy látszik ez évben lépett az ötvös czéhbe is. Úgy a czéh, mint a város közéletében előkelő helyet foglalt el, s hosszú pályáján számtalan tisztséget viselt. 1712-től haláláig csaknem állandóan tagja volt a városi Közgyűlésnek s igen sokszor viselte az első czéhmesteri tisztet is. Mihalik József összeállítása alapján hivatalainak sorozata a következő: Első czéhmester 1721–22., 1725–26., 1728., 1739–40., 1745., 1747. és 1748. — második czéhmester 1723., 1729–30., 1733., 1741–44.; — harmadik czéhmester 1731-ben. A communitásnak tagja az 1712–16., 1721., 1723–25., 1727–38., 1740–52., és 1755–57-ik években. Ezeken kívül a következő városi tisztségeket viselte: fertályos Kapitány 1712. és 1721-ben; zsindely tiszt 1714-ben; külvárosi adószedő 1716-ban; kül-,

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest, VII., Lenin-körút 9—11.
TELEFON: 227—651, 221—685

1954 MAR 12.
CONTEMPORANUL BUKAREST

6/10

GHITA HANTA. Tai Ho (Macul Roşu)
(Expoziţia Anuală de Stat a Artelor Plastice)

bine o fi că aici... Să-i spui lui Barbu că n-am să-l uit. Nici pe tine n-am să te uit...

Radu și Tinca dispar în desișul pădurii. Radu îi spune:

— Îți dau eu de știre unde mă aflu și te aștept...

— Mergi sănătos... Aștept să-mi dai veste...

Se îmbrățișează, se sărută.

Radu îl scoate pe bătrînul său tată dintr-un bordei. Îl ia în spate și se afundă în tăria codrului nemărginit.

Tinca stă în ușa bordeiului. Nu doarme. De-odată aude semnul lui Radu, fluierul de mierlă. Fata tresare. Se ridică și ascultă. Fluieratul vine de departe... Tinca izbucnește în lacrimi, zicînd:

— A fugit... A scăpat de obidă...

*

Într-o poiană din pădure.

Radu și Barbu stau cu picioarele în butuci. E cald. Soarele arde. Pe osînditi îi mănîncă muștele.

Pădurea e mută. Rar cînd se aude cîte o izbitură de topor.

Arnăuții păzesc pe osînditi, umblînd pe marginea poienii, gonind pe cei ce ar vrea să se apropie.

Radu — Tu pentru ce stai în butuc?

Barbu — Pentru cîntecul acela...

Radu — Bine l-ai ticluit...

Barbu — Din gura oamenilor l-am cules... Ei m-au făcut să-l potrivesc... De la unul o vorbă, de la altul, alta...

Bătrînul Ciuraru e legat de falangă.

Nazirul numără loviturile la tălpi..

— Una, două, trei, patru, cinci, șase, șapte... douăzeci... treizeci... patruzeci...

În acea clipă Barbu își dă seama cît de crunt a fost bătut și Radu.

Se aud izbiturile vătafilor.

Radu e plin de sînge, cămașa îi-i ruptă.

— Nu-l cruță nici pe bătrîn, zice Radu după o tăcere grea și chinuitoare.

Bătrînul Ciuraru e adus la butuc. Un butuc e gol.

Tinca se repede din pădure și dă apă clă-

Hanstovitz Ferenc

ártalos

1689-től pestvárosi
panácsos

Schmall Lajos:

Adalékok Budapest
Héres főváros történeté-
hez. (Bp. 1899. 39. l.
I. K)

ÖZPONT

Budapest, 1946. május 29.

gató Ur !

, hogy a Pázmány Péter Tudományegyetem
abad Egyetemének 1945.46.II.félévében
. előadását f.évi június hó 14-én, pén-
mányegyetem Bölcsészeti Karának VIII.,
etében megtartani méltóztassék.
őigazgató Urat, hogy az előadás tiszte-
ozva az előadás megtartásakor érvényes

Ø Hantelmann K

1891

l. Gereczerajztár

211. h.

FENYVES

FENYVES

Hantai Sándor

A Szépmüvészeti Muzeum állandó tárlatán nem szerepel,bár jogos lenne, Moholy Nagy,Tihanyi Kassák,Uitz,Hantai Sándor.

Rajztanitás 1974/1/28

Bodri:Modern müvészek állandó tárlata Budapesten

Hantai Simon, festő

d: Beöthy Ishón

Bernáth László: Asszúrok, Modigliani és 2

Esti Hirlap, Bp. 1981 junius 5.

Hantai Simon

festő 1922.

1943-ban 21 éves, szül.
Bia(?)
Szőnyi hatás

Lásd

Vízy Elemér
Levente művészek.
39. l. 40. l.
képekkel

Saxophone VIII. 242.

Hantai Simon

festő

l.

Szabad Művészet

1947. 178. l

9–10. sz.

vaapáti egyház évi 50 P-t, Kelemen Ferenc
vi 30 P-t.
egyház évi 25 P-t, Orbán Elek lelkész évi

k egyház évi 10 P-t, Bakó Gyula lelkész

Szabó József ny. debreceni gimnáziumi igaz-
főigazgató (Cegléd) 200 P-t.
áth Károly tanító (Szentgál) a Baltazár-
kapott segélyeit fizeti vissza, két éven
összesen 80 P-t.
jay Géza lelkész (Békésszentandrás) évi

szempontjából [illegible]
adatra vonatkozó kutatásomat tovább f
s amint errenézve bármely jelentős értesülés
azonnal szolgálni fogok vele.

B. Szücs Feren

a Dóczi-tanítóképző-intéz

Az öreg Kollégium

Történelmi szemüvegen nézve, de bizony
tikus érzékkel szólva, azt mondhatjuk az egy
letek főiskoláinak és a vidéki egyházak vis
hogy a főiskolák, a kollégiumok az anyaintéz
vidéki egyházak pedig a fiókintézetek. E
materialisztikus felfogásnak látszik. De van
vények az anyagi világban, amelyek a szell
ban is örökérvényűek.

Ha az anyaintézet elsorvad, elsorvadnak
intézetek is. A debreceni öreg Kollégium az

HANTAI SIMON, festő

A müvészek felajánlásaikkal is gyarapitják a Modern magyar Képtár anyagát. Sokszor kiállitásokhoz kötődnek e kapcsolatok. A külföldön élő mag arok budapesti kiállitása alkalmával ugyancsak számos adománnyal gaz dagodott a Képtár. Többek között Hantai Simon müvel is. 290.old. 1 db jegy.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287.old

A JANUS PANNONIUS Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73.- Pécs, 1975.

Hantai Simon

A képzőművészet és az irodalom, a költők, irók és képzőművészek kapcsolatáról ir Frank János: "Egy fiu a házból" cimmel. A kölcsönös megértést, barátságot, azonos felfogást tárgyalja s állitását megerősitve, Móricz és Medgyessy, Karinthy és Bokros Birman, Juhász Ferenc és Hantai Simon közötti barátságra, kölcsönös megértésre, szellemi kapcsolatra, azonos felfogásra emlékeztet. A fenti három képzőművészen kivül: Ferenczi Béni, Kondor Béla, Schaár Erzsébet nevét, mint u.n. "irodalmi művészeket" is megemliti.
Frank János fenti c. cikkét lásd: Medgyessy Ferenc nevénél.
Elet és Irodalom, Bp. 1976. aug. 14. XX. évf 33. sz. 13. lap.

Hantai Simon

Az elmult héten Pécsett megnyilt Vasarely Muzeumról ir Vadas József: "Ami a mappából kimaradt" cimmel. Ezzel kapcsolatban hivatkozik a Népmüvelési Intézet kiadványára: amely "Kortárs magyar mesterek" cimmel jelent meg, s felsorolja közülük -a különféle müvészeti irányt képviselőhazai és a külföldön élő, vagy élt magyar müvészeket: Barcsay Jenő, Bortnyik Sándor, Derkovits Gyula, Hantai Simon, Hincz Gyula, Kassák Lajos, Kepes György, Lakner László, Martyn Ferenc, Moholy-Nagy László Paizs László, Tóth Menyhért, Z. Gács György. Az erről szóló cikket lásd: Victor Vasarely nevénél.

Elet és Irodalom, Bp. 1976. juni 12. XX. évf. 24. sz. 12. lap.

1021

Kantai Simon

1973. március 17. Televizió 17,40 /11/ Kögné

Képes krónika

- Az elmult években egyre több irás foglalkozik a külföldön élő magyar művészeknek a bemutatásával, mégis igen sokaknak meglepetést keltett Juhász Ferencnek az Uj Irásban megjelent lírai megemlékezése Kantai Simonról. Kantai a 40-es évek vége felé került ki Párizsba és jelenleg a modern művészetnek egyik legelismertebb mesterének tisztelik őt. Nevét megtaláljuk a kortárs művészekkel foglalkozó enciklopédiában, kézikönyvekben.

Juhász Ferenc nemcsak, mint ifjukori barátról beszél Kantai Simonról, hanem

némiképpen művészetében szellemi rokonságot is lát saját versei és Hantai művei között.

- Ehhez nekem beszélni Hantai Simonról, mert nagyon hiányzik. Hiányzik a barátsága, hiányzik a testvériessége, hiányzik, mint mester, mint tanítóm. Hantai Simonnal én együtt nőttem fel Bián, ahogy az Új írásban írtam Hantai Simon 1923-ban született, hát ebből következtethetünk, hogy nálam néhány esztendővel idősebb. Mégis együtt nőttünk fel, Ő volt az, aki engem sok mindenre megtanított az életben és a művészetben is. Sokat leveleztünk, ahogy az Új írásban írtam, hát nemcsak levélben beszélgettünk egymással, hanem a szívünk között épült aranyhidon, mondom, ahogy az Új írásban írtam - hallgattuk át egymáshoz életünk minden pillanatában, mondhatnám azt is, hogy megbeszélve minden kérdésünket az életben és művészetben. Valóban szellemi rokonomnak és szellemi mesteremnek, vagy testvéremnek tekintem Őt, annak ellenére, hogy más - más műfajban próbáljuk megvalósítani a magunk mondanivalóit. Lényegében ugyanazt.

Az én hitem szerint Hantai Simon a művészetében lét-értelmezési kérdéseket fogalmaz meg, lét-értelmezésű kérdéseket kutat. Ezért is van az, hogy annyi fajta, annyi ágazású az Ő művészete és ezért is van az, hogy voltaképpen bár sok periódusra osztható a munkássága, iskolázhatatlan művész Ő. Egy lángelme hitem szerint, aki mindig rejtelmeket kutat és mindig óriási lánnyal valaminek a titkát kutatja. Azt szeretném még, hogy nagyon örülök, hogy az Új írásban bemutathattam Hantai Simont, megismertethettem Őt újra annak a hazával, amelyhez tartozik.

- Talán az a néhány kép, amit közben be tudtunk mutatni mejtet valamit ebből a programból, tehát ezek reprodukciókról készült felvételek voltak és az igazi megismerésnek azonban az a zálogs, hogy egy nagy Hantai kiállítást kell rendezni itt, ahol csakugyan meg lehet ezeket nézni. Ahogy befejezted Hantai művészete azért európai is, világművészet is de azért innenről nerjad és tartja is a kapcsolatot a magyar művészettel.

Hantai Simon, Jestő

Megemlítve.

Pomogáts Béla: Szárnyas csikó 27-30.

Tiszatá;, Szeged, 1978. next. XXXII/9.

Hantai Simon (ksk)

L: Csáky József

Vadas József: A hazai pálya(mű) előnyei 13

Élet és Irodalom (Bp 1983 (jan. 7 XXVII/1

Hantai Simon festőművész

Sinkovits Péter: Futamok a térben

Művészet, 1983. június

Hantai Simon

Szabadi Judit: Hagyomány és korszerűség

Selenkor, 1984. IX

Hantai Simon, festő

L. Hajdú, Etienne

Sík Csaba: Művek, jelek, jelképek 100-114

Új Tükör, Budapest, 1983 aug. XXIII/8.

Hantai

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV.

Hantai Simon

Párisban él

Műve került a modern

magyar képtárba (Pécs)

N.N: Láthatók az új

szerzemények

Dunántúli Napló 1971 VIII. 27

Hantai Simon 1

szerepel a „A mai párizsi iskola" c. táslaton a Műcsarnokban

Képzőművészet

Vigilia 1969 október
706. old.

Hantai Simon

2

neurégiben az „Új Irásban
ist róla Sulcz Ferenc

Képzőművészet

Vigilia 1969 oktober
706. old.

Hantai Simon

Erkélyen c. műve (eml.)
a pécsi Képtárban van

Jelenkor 1968 IV. 383 old.

Hantay Simon

A borítólap... Hantay Simon egyik művének (Fontoskodók fája) a reprodukciója. A Virágzó világfa az első Magyarországon kiadott verseskönyv, amelyet külföldre szakadt hazánkfia műve is díszít.

Czine Mihály: Juhász Ferenc: Virágzó világfa.

Új Irás, V. évf. 1965 szept., 9. sz. 118. l.

Hantai Simon

Említve

A.T. Külföldtől élő magyar művészet

Zalai Hírlap, 1970. aug. 30.

Hantai Simon, festő,
grafikus

Szerepel a Műcsarnok ban. (1970. aug. - szept.)

A tavinta irány egyik jelentős
képviselője.

Beke László: Külföldi magyar művészet?
1-6. o.

KRITIKA, Bp. 1970. október VIII/10

Hantai Simon

Említve

Major Máté: Külföldi magyar minné-
szet kiállítása

Nagyvilág, Tgs. 1970. 1715-1720. l.
nov.

Kantai Simon

szül.: 1922, Bia. Festő & grafikus. Szürrealista, majd kasinta. 1947: gyűjteményes kiállítása Bp.-en. 1948 óta Párizsban él. Nemcsak a francia, hanem a hazai fiatal generációra is nagy hatással van.

Kiállított művei:

Vadász őzzel 1946 akvarell 410 x 300 mm
(reprodukált!)

Külföldön.
XX. századi magyar-származású művészek ~~kiállítása~~.
Bp. Műcsarnok, 1970. Kiáll. kat. Bev.: Dr. Bogner F.
27. l.

Kantai Sándor

Kompozíció I.	olaj, vászon	125 × 115 cm
— " — II.	— " —	115 × 140 cm
— " — III.	— " —	213 × 171 cm
a. n. 17.	— " —	225 × 172 cm
No. 84	— " —	216 × 151 cm

külföldön.

XX. századi magyar művészet ~~kiállítása~~.
Bp. Művésznő, 1970. Kiáll.-kat. Bev.: Dr. Bognár József

27.1.

HANTAI SIMON

NÉHÁNY FESTMÉNYE SZEREPEL A MŰCSARNOKBAN.

BEKE LÁSZLÓ: KÜLFÖLDI MAGYAR MŰVÉSZET?

KRITIKA, 1970. OKT.

HANTAI SIMON

Tassista foltfestésű képei szerepelnek az alábbi tárlatou.

Artner Tivadar: Külföldön élő magyar művészek kiállítása a Műcsarnokban.

BÉKÉS MEGYEI NÉPUJSÁG, 1970. SZEPT. 27.

Hantai Simon

Szerepel a modern francia festészeti kiállításban a hűsarnokban (jul. 12-től)

N. N.: hagyak képzőművészeti bemutató külföldön

Nagyabadság 1969 VII. 5

Hantai Simon, festő, grafikus

Szerepel.

MDK

Rózsa Gyula: Magyar szárnyazású művészek kiállítása a Műcsarnokban 7.

Népszabadság, Bp. 1970. szept. 9.

Hantai Simon

festő

1953-ban André Breton vezeti be Hantai Simon kiállítását az Étoile Scellée-ben.

Chantal Beret: Objektivitás és variatlanság. Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Kantai Sándor
festő

1948-ban Kantai bejárta gyalog Olaszországot, majd 1949-ben letelepszik Franciaországban és felveszi a francia állampolgárságot.

Charles Beret · Objektivitás és valótlanság.
Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Ghantai Simon

festő

Ghantai Simon 1922-ben szü-
letett Bécsben. A képzőművészeti
Főiskolán tanult.

Chantal Beret: Objektivitás és véletlenség.
Művészet, 1974. augusztus – 46 lap

Chantal Simon

festő

A „mesés lények" fantasztikus lépek kivetítése, biomorf és emberi alakok, földanabolt testek, havangó-csepp folyós alakok egymáshoz való kapcsoló diása.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság.

Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Chantai Simon
festő

1951 és 1954 között keletkezett festményein a kép dominál. Ezekről egy sorozatából Andrie Breton rendezett kiállítást.

Chantel Beret: Objektivitás és változatlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Ihantai Simon

festő

Ihantai behatóan foglalkozik a különböző technikai módszerekkel: a szinzetegel egymásra helyezése és kidöresölése eljárással.

Chantal Beret: Objektivitás és vánatlanság.

Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Thanhai Simon
festő

Thanhai behatóan foglalkozik az
lenyomatok, hajtogatások, hullá-
zsok, nem festéki anyagok
hatásaival.

Thanhai Bence: Objektivitás és váratlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Hontai Simon festőnüv. növ.

Meyer Bernat.

1947. VI. 3.; III. évf. 123. a.

3. old.

(: Hir. :)

Hontai Simon: Akt drapériával.

Meyer Nemet.

1947. VI. 3.; III. ivf. 123. n.

3. old.

(: Hír. :)

Hantai Simon

festő

Amikor Hantai 1949-ben Franciaország-
ba érkezett, az akkori avantgarde, a sur-
realizmus uralta a festészetet, éppúgy,
mint az egész kultúrát.

Chantal Beret: Objektivitás és vánatlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Szántai Simon
festő

A művész a festményeit kezdetben kis formátumban készíti el, és bármilyen anyagra hajlandó festeni takarékossági okokból.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság. Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon
festő

Hantai 1955-ben szakít a szürrealistákkal az Alice a Csodák földjén kiállítás alkalmával.

Chantal Bernt · Objektivitás és váratlanság.
Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon
festő

1964-64-ben jelent meg Hantai
Catamurons-a, 1964-1965-
ben a „La Saucisse" (A virsli).
Ámü müve.

Chrant al Beret: Objektivitás és variatlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Hantai Simon

festő

1959-ben jelent meg a Hantai a hajlogatások („pliages") első sorozata. 1960-71-ben a Mariales-sorozat.

Chantal Beret: Objektivitás és határtalanság. Művészet, 1977. augusztus - 46 lap.

Hantai Simon
festő

1967-ben jelent meg Hantai „Menus"-e
és ugyanebben az ívben elnyerte az
Maught-alapítvány díjat.

Chantal Bezet: Objektivitás és váratlanság.
Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon
festő

Hantai nagy formátumokban dolgozik és az egész felületet befedi, külön fontosságot ad a fehete szinnek, amit vagy magában használ vagy a többi szín fölé helyezve.

Chantel Beret: Objektivitás és vánatlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Szantai Simon
festő

Szattkai pirosat, sárgat, narancsot, zöldet és lilát helyez egymás mellé képein.

Urvantel Béret: Objektivitás és vánatlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Ihantai Simon
festő

Ihantai képein éles kromatikus
kontrasztok tesznek hangsúlyosab-
bá a bája, formátlan tengészetet
- és fokozatosan a kép helyébe lépnek.

Chantel Beret: Objektivitás és vánatlanság.
Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Hantai Simon

festő

1954-ben szakított a művész André Bretonnal és a szürrealizmussal. A „~~[illegible]~~ Szürrealizmus és festészet" cenni munkájában kifejti elvett.

Chantel Beret: Objektivitás és vonatlanság.

Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Hantai Simon

festő

1967-beli ugrásával a művész
terlajdonképpeni eredeménye, hogy
nincs tölbé keret, eltűnt a kompo-
ziciv, a földön folyik a munka
vizsintesen.

Chantal Beret: Objektivitas és váratlanság.
Műrészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon

festő

Hantai hajlogatásai szerint „a nyugati festészeti kód két háttérbe szorított eleme": a gesztus és a szín heriel előtérbe.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság.

Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon

festő

1967-ben Hantai egy újabb válto-
zatot honosít meg: összeköti a vá-
szon 4 sarkát, így egy duvzadt for-
mát nyer.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság.
Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon

festő

Hantai új módszerrel dolgozik, összehajtogatja és összegyűrve a vasznat, amelyet fehete, majd fehér folyadékkal készít elő.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság.

Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon

festő

Hantai a hajtogatás módszeret már 1949-ben alkalmazta, akkor fantáziahépekkel borította el a kép alapanyagát,

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság. Művészet, 1974. augusztus – 46 lap.

Hantai Simon

festő

1959-1960-ban festi a Mariales-t, ujra a hajtogatás (pliage) módszerét alkalmazza.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság.

Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Ihantai Simon
festő

1958-ban Ihantai már nem akarja folytatni eddigi módszeret, tehát már nem expresszionista jelleket akar írni.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság. Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Hantai Simon

festő

Hantai a függőleges sekra hirtelen felöntött festéke a csurgatásokban és a keresztfekvésű hajlásokban helyenhedik el. Erre a felületre a művész gőzbékből álló jelhet ir.

Chantal Beret: Objektivitás és váratlanság. Művészet, 1974. augusztus - 46 lap.

Hantai Simon

neve emlitve, Rabinovsky

Mázinyi írt róla 1947-ben mint akkor

fiatal művészről

Kritika 1973 március

27. old.

Hantai Simon

A Képzőművészet fejlődését a század elejétől kezdődően ismerteti a Larousse sorozat uj képzőművészeti kötete "Művészet és modern világ" cimmel. A lap Tájékozódás c. rovata azonos cimmel számol be a kiadványról s idézi az abban felsorolt, -itthon és külföldön működő- magyar művészeket, közöttük művészt is.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. okt. 7.
XVI. évf. 41. sz. 6. lap.

Hantai Simon

Weöres külföldön élő kiváló magyar művészkát említi.

Dévényi Iván: Weöres Sándor otthonában; Mügyüjtő 1972/4.sz. 49.l.

Hantai
fesső

A pécsi héptárban láthatók
a művész alkotásai.

Romváry Ferenc: Pécs - a muzeumok városa.
Müvészet, 1973. szeptember - 33.oldal

Hantai Simon

Képviselve van Weöres Sándor gyűjteményében.

Dévényi Judit: Weöres S. otthonában; Mű gyűjtő 1972/4 sz. 48. p.

HANTAI SIMON, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár 343 darabból álló
Gyűjteményének jegyzéke.
Festmények, grafikák.
160./.-HANTAI SIMON,- Önarckép, /1947/,-olaj, karton.
40+34 cm.-Ltsz.68.544,-308.old.

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története,
Új szerzeMények, II. 305.old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XIII. 1968.
Pécs, 1971.

HANTAI SIMON, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár 343 darabból álló Kunvári gyüjteményének jegyzéke.
Festmények, grafikák.
159./.-HANTAI SIMON,- Erkélyen, /1947/.-olaj, vászon,-105 200 cm.-Ltsz.68.543,- 308.old.
70.sz.kép.-

ROMVÁRY FERENC: A Modern agyar Képtar története, Uj szerzeMények, II. 305.old.

A Janus Pannonius Múzeum évkönyve, XIII. 1968. Pécs, 1971.

HANTAI SIMON, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár új szerzeményeinek jegyzékéből.
A közölt képek jegyzéke:
30./-HANTAI SIMON,- Erkélyen.-vászon,olaj.-105x200 cm.-Ltsz.68.543.-Kunvári gyüjteményből.-Fekete repr. 305.old.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Uj szerzemények, II. 301.old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XIII. 1968. Pécs, 1971.

HANTAI SIMON, festő

A Pécsi Janus Pannonius Múzeum Kunvári gyüjteménye 343 darab. Kiemelkedő művekkel is büszkélkedik. Igy HANTAI-nak "Erkélyen" cimü képével is. /30. sz. kép./ 303. old.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Uj szerzemények, II. 301. old.

Á Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XIII. 1968. Pécs, 1971.

Hantai Simon:

Művei Borító 1; 2; 3; 4.

Uj írás 1973/2

HANTAI SIMON

ÚJ MŰVÉSZET

1996/ május

23.o.

l se helytálló szemléletű, se helyt

rt nem ismerek. Ha azonban átböngészi a

allg. [emeine] Kunstwissenschaft

vagy rossz értekezéseket e

b. [elül] teljes bibliográfiát,

meg művek ilyen irányban.

zönve

zli

HANTAI SIMON

ÚJ MŰVÉSZET

1998/szept.

P - 9396

33.0.

e alla cara Signora

— Öleli szeretettel

az elitélt. →

ek 5 nagyon felgyültek. Legköze-

üldöm őket.

HANTAI SIMON

ÚJ MŰVÉSZET

1998 / ~~NOV.~~ DEC.

P - 9396

8.o.

holnap, csütörtökön kiruccan ide
nek proponáltam, hogy Téged is h
igen, ha van elég hely az autón.
jönnek, az ő autóján./ Nagyon ör

Szives elnézésed kérve a mc

Hantai Simon

"12 év francia művészete" cimmel a "Tájékozódás" c. rovat beszámol a francia Kulturális Ügyek Minisztériuma által rendezett kiállitásról, melyen a francia művészet utolsó tizenkét esztendejének /1960-1972/ irányzatait és alkotóit mutatták be. „A májustól szeptember végéig nyitvatartó hatalmas méretü" tárlaton szerepel a művész is, akinek nevét kiemelve irja a lap: "az elmult évek Hantai Simon párizsi beérkezését hozták."
Élet és Irodalom, Bp. 1972. nov. 4.
XVI. évf. 45. sz. 6. lap.

Hantai Simon

a Max Ernst-féle szürrealizmus
néhány eleme, és a tasizmus eredmé-
nyeképpen létrejött technikai eljárások
az ő tolmácsolásán át jutottak el
Csernushoz, és tőle a magyar szürnatu-
ralista festőkhöz

Kritika 1971 október
20. old.

Hantai Simon
grafikus

A magyar művészetet csinálja
ott ahol él.

Kurthy Sándor: A nonfiguratív művészet világában
Művészet, 1972 március - 8 oldal

Hantai Simon, Jelö

Juhász Ferenc olvasónaplójában:
„odébb egy Hantai Simon kép..."
[Hantai Simon külföldön él.]

Bertha Bulcsu: Interjú Juhász Ferenccel
968-985.

JELENKOR, Pécs, 1972 november XV/11.

Hantai Simon, festő

Juhász Ferenc: „[H. S.] gyermekkori barátom volt. Öt évvel idősebb nálam.... rengeteget tanultam tőle..... ő ismertetett meg a modern képzőművészettel."

Bertha Bulcsu: Interjú Juhász Ferenccel 968-985.

JELENKOR, Pécs, 1972. november XV/11.

Kantai Simon [ ]

A pécsi nyári művésztelep
hallgatója volt.

— : A pécsi Képzőművészet Kistükre (9.)
957-960.

JELENKOR, Pécs, 1971. október XIV/10.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 NOV 4.

ÉLET ÉS IRODALOM

Hantai Simon

Saens műveit láthatta a közönség.

12 ÉV FRANCIA MŰVÉSZETE

Több kitűnő egyéni gyűjteményes tárlat után (*Picasso, Chagall, Léger, Francis Bacon* apoteózisa) a párizsi *Grand Palais a francia művészet utolsó tizenkét esztendejének* (1960—1972) irányzatait és alkotóit mutatta be. A májustól szeptember végéig nyitva tartó hatalmas méretű kiállítást *a francia Kulturális Ügyek Minisztériuma* rendezte. A katalógus nemcsak a bemutatott sokrétű anyagot ismerteti, a korszak művészeti irodalmának gyűjteménye is. Retrospektív fejezetei a geometrikus irányzatokról, „a tárgy trónra lépéséről", az audiovizuális műfajok fejlődéséről, a művészfilmekről, az új grafikai ábrázolás kísérleteiről szólnak.

A kiállítók hosszú sorából sok csoport és művész nevét emelhetnénk ki; az elmúlt évek *Hantai Simon* párizsi beérkezését hozták, *Yvaral* (Vasarely fia) emlékezetes jelentkezését és sikereit. Az idősebb „nagy nemzedék" (Picasso, Chagall, Vasarely) kivételével mindenki szerepel itt. A katalógus kronológiája felsorolja a jelentős művészi felfedezéseket és emlékezetes eseményeket 1943-tól napjainkig. Figyelemre méltó párizsi és nemzetközi adatokat közöl, a velencei biennálék és egyéb nemzetközi díjak nyerteseinek listáját adja.

A JÓ THÉO

Önmarcangolással
A régit, a megszok
Az újdonság erejé
Kezembe veszem c
Hegedűvonót, s el
Amit még nem ját
Amit még nem bo
És nem fogadom n
Utolsó leheletemn
Trombitába, kürtl
Végső erőmmel te
És örömet kénysze
A munkától zajos

Tec

Mindennap úja
Megrohamoz a
Kérdez és fagg
Csak azt nem k
Töltöttem el tö
Mire megöregec
Látszatra még it

NDK

Hantai Simon

Európai Isk. "Fiatalok" kiáll.

Pán I: Az európai iskola. Index. 21-24. 1947.

Hantai Simon

Szerepelt az Európai Iskola 1946 októberi kiállításán mint az utánpótlásnak tekinthető fiatal festők egyike.

Németh Lajos: Modern magyar művészet
Corvina 1968

146. l.

Hantai Simon

Az Európai Iskolával rokon szellemben dolgozott, de hamarosan Párizsba került, és ott a tachizmus ismert képviselője lett.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina 1968

128. l.

Homtai Simon

1950-ben festi a Metszett smaragdszem c. képét.

Nemeth Lajos, Modern magyar mummi
Corvina 1968

177.l.

Hantai Simon

Komponíció c. műve szerző/
szerepel a „Külföldi magyar
művészek" kiállításán

Kritika 1970 X.

MDK

Hantai Simon festő

Rabinovszky M: Kiállitások. Szab.Müvészet,
1947. 9-10.sz. 178 1.

Hantai Simon, [ ]

Megemlítve.

Bodri Ferenc: képzőmű vészeti krónika
– Nemes Endre tárlatai Csehszlovákiában
548-553.

JELENKOR, Pécs, 1972. június

XV/6.

Kantai Simon, kesző

1: Nagy László

Tüskés Tibor: Nagy László 263-270

Jelenkor, Pécs, 1982 márc. XXV/3

HANTAI SIMON

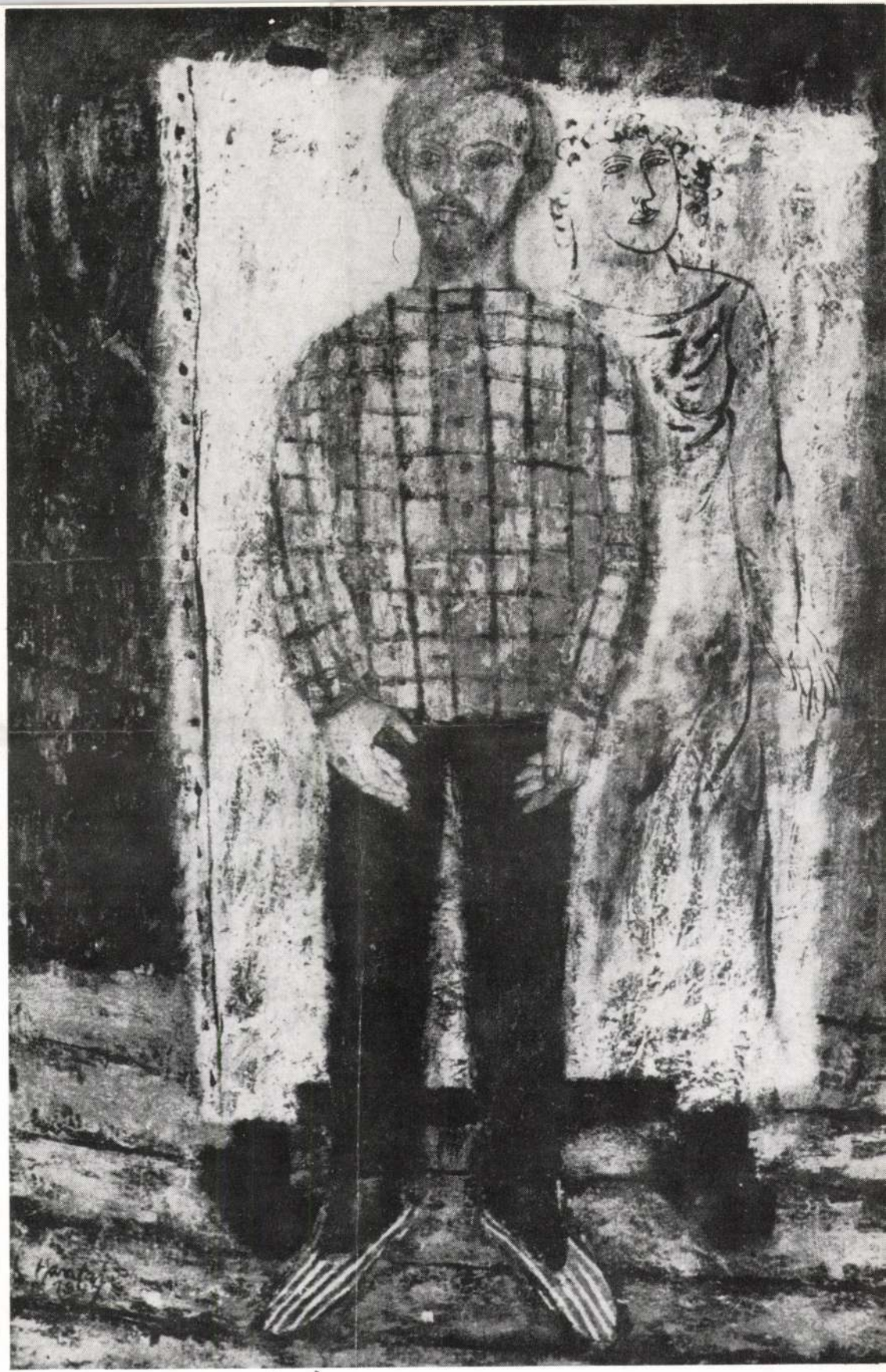

HANTAI SIMON
(1922–)
29. Önarckép 1947.
o. v. 150x100 cm
MNG, ltsz: F. K. 8849 (2832)

29.

MAGYAR MŰVÉSZET 1945-49

43.

Hantai Simon, festő

Nagy hatással volt barátjára,
Juhász Ferenc költőre.

Juhász Ferenc: Ezen az égitesten 486-500.

Jelenkor, Pécs, 1976. június XIX/6.

Hantai Simon, festő-

megemlékezés.

Bertha Bulcsu: Interjú Kormos Istvánnal 869-878

Ellenpont, Pécs 1976. október XIX/10.

HANTAI SIMON, festő

Aug.20-A Külföldön élő magyar mesterek-Budapesten,c. kiállitáson részt vesz.Kompozicióket igért a tárlatra a 48 éves mester,napjainkban a fasizmus ünnepelt céhelső je. 25.old

László Miklós: Külföldön élő magyar mesterek-Budapesten 24.old

Muzsák,Múzeumi Magazin, 1970. 2.sz. Bpest

Hantai Simon, festő

Megemlítve.

Bodri Ferenc: A lírikus „nem" 67-73.

TISZATÁJ, Szeged, 1975. július XXIX/7.

Kantai Simon, festő

L.:Bencze László

Rózsa Gyula :Képzőművészetünk szép kezdetei 7.

Népszabadság Bp. 1977 nov. 16.

MDK

Hantai, [Simon], festő

A magyar származású Simon Hantai képei is szerepelnek a párizsi modern francia festészeti kiállításon.

– : Magyar képző művészeti bemutató külföldön 13.

Népszabadság, Bp. 1969. júl. 5.

MDK

Hantai Simon, [ ]

Szerepelni jog.

(f.f.): Külföldön élő magyar művészek
tárlata 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. dec. 31.

Hantai Simon

Szerepelni fog az alábbi táslaton a Szépművészeti Múzeumban

(f.f.): Külföldön élő magyar művészek táslata

Esti Hírlap 1969 XII. 31,

M.D.K.

Hantai Simon

"Ami Párisban elmult" cimmel ir Perneczky Géza a Mücsarnokban rendezett francia festészeti kiállitásról, s megemliti a müvész "elvontabb képét" cim nélkül.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. juli. 26.
XIII. évf. 3o. sz. 8. lap.

M.O.K.

Hanlai (?) ... festő

HANTAI SIMON, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár gyüjtemények vétele, vagy ajandékozas révén gazdagodik, ill. esetenként vásalasok utjan gyarapodik. 1968-tól 1973-ig kb. 1500 darabbal nőtt a gyüjtemény anyaga. Ezekből képek jegyzéke. Festmények: 45. sz.-HANTAI SIMON: "KÉP", c. müve.-v.o.-89+72 cm. Ltsz: 71.359.-VIII. tabla.-299.old.-Fekete repr.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Evkönyve, XVII-XVIII.
1972-1973. Pécs, 1975.

Hantay Simon, [ ] MDK

Gyémánt hárló maga mondja, hogy sokat tanult Hantay Simontól.

(Zs. i.): Gyémánt Kiállítás 2

ESTI HIRLAP Bp, 1967, ápr. 27.

SIMON HANTAI, grafikus

Az 1972-ben rendezett grafikai kiállítás kapcsán közel 100 lapból álló modern grafikai gyüjtemény alakult ki, elsősorban a múzeum és a művészek között létrejött személyes jó kapcsolatok eredményeként. Így Simonnak is van műve a Pécsi Modern Magyar Képtárban. 287.old. 4kjegyz

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények III. 287.old

A JANUS PANNONIUS Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73.-Pécs, 1975

Hantai Simon, festő

L.: Komis Dezső

Gábor Eszter: Magyar művészet 1945-1949 29-30

Kritika, Bp. 1978. jan - 78/1.

Hankai Simon

Részt vett a "XX. sz. magyar származásu müvészek külföldön" c. kiállitáson.

Mücsarnok, 197o.

Major Máté: Külföldi magyar müvészek kiállitása

Nagyvilág 7o/11 1715. old.

Hantai Simon

festő

M.D.K

Képei a Musée d'Art Moderne kiállításán szerepelnek.

Sohymár István: A párizsi Musée National D'art Moderne

Művészet, 1963. szeptember – 22 kap

Hantai Simon

A müvész "..alkotó módon vett részt a közelmult francia müvészetében", most "két igen kvalitásos és néhány egyszerübb müvével szerepel a Mücsarnokban rendezett, -a XX. századi magyar müvészek külföldön" c.- kiállitáson, melyről Perneczky Géza: Magyar származásu müvészek cimmel ir.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. szept. 5.
XIV. évf. 36. sz. 13. lap

Hantai Simon

Tassista festményeivel szerepel az alábbi tárlaton.

Aitner Tivadar: Külföldön élő magyar művészek kiállítása a Műcsarnokban.

Vesz prémi Napló. 1970. okt. 3.

Hantai Simon

Informel művel /művekkel?/ szerepelt a kiállításon.

Havas Lujza; A Montreali EXPO 68 Francia festészeti kiállitás; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 61.l.

Hantai Simon

Önarckép /repr./

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
képjegyzék

Hantai Simon

... már tizennég-éves korombban olyan
zseniális barát fogadott szívébe, mint
a festő Hantai Simon...

Ankét a fiatal írókról. Juhász Ferenc
Új Irás IX. évf. 1969. júl., 7. sz. 63. l.

Hontai Simon

Rabinovszky 1947-ben felismerte tehetségét.

Kovács Tibor: Rabinovszky M.: Két korszak határán; Magyar Műhely, 967.1.15.62.l.

Hantai Simon

Szerepelt a Musée des Arts Décoratifs-ban A Ma Európai Festők (Peintres Européens d'Aujourd'hui) címen rendezett kiállításon.

Major Máté: Franciaországi útijegyzet – művészetről; Valóság, 1969-7. sz. 76-8.

Hantai Simon

1947. a Forum klubban kiállitott.
Mindenbe belekostól, nagyméretü kompozíciókba, kisméretü montázsba, expresszionizmusba, szöürrealizmusba.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
215.1.

Hantai Simon
festő

VII. Damjanich
u. 30.

MKSz 1947

Hantai Simon, festő és grafikusművész

4 Hantai Simon: Fontoskodók fája, 1950

Művészet, 1944. júlis 44-old.

5

A festő két kezét, mint két zavaró tárgyat, tétován és tanácstalanul tartja, lábán meghökkentő csíkos papucs. A triviális és a magasztos, a profán és a szent úgy találkozik itt, mint *Bernáth Aurél*

ing meg a csíkos papucs köznapisága között jól érzékelteti az égi és földi közelségét és áthághatatlan távolságát is. Hantai csalhatatlanul ráérzett az 1930-as Bernáth-képben a magyar festészet egyik

6 Hantai Simon: Erkélyen, olaj, vászon, 105x200 cm, 1947–8 (Modern Magyar Képtár, Pécs),

A Főiskola Diákszervezetének titkáraként 1944. március 15-én erősen német- és háborúellenes hangnemben tartott beszédet: kockázatos tett volt, fel is figyeltek rá a hatóságok.[6] Még ugyanennek az évnek a nyarán az összes felsőoktatási intézmény diákját munkatáborba szólították; Hantai feltehetőleg ekkor került Óradnára. Két kisebb itt készített munkája tanúskodik erről az időről. A *Vörös ló* elmosódott krétával papírra készített vázlat.[7] A *Női akt* szintén papírra, vegyes technikával készült.[8] Ez és egy későbbi *Férfi figura* hasonló technikai megoldású:[9] itt az alapszínből mosta ki a festő vizes ecsettel az alakot, ott kemény tárggyal karcolta be a vastag és még puha festékbe a körvonalakat, s ezt a módszert később is megismételte. Tekinthetjük-e ezt a díszítőfestői gyakorlatban használatos metódust a későbbi, *Max Ernst* hatására megszilárdult festői módszer első jelentkezésének?

Alig ért véget Budapest ostroma, már szerveződni kezdtek a különféle ifjúsági szövetségek. A MADISZ égisze alatt február végén egy csoport diák: festők, szobrászok, költők és zenészek birtokba vették a Damjanich utca 4. szám alatti volt Német Birodalmi Iskola helyiségeit. Rózsa György festő volt az egyik vezetőjük. A képzőművészek társasága lisában, a József körúton a Bányász mozi épületének első emeleti lakásában: Hantai, Rózsa, Sarkantyú, Fiedler, Zugor.[10] Közösen programnyilatkozatot fogalmaztak meg, melynek talán nem is annyira liberális, progresszív céljai jelentettek állásfoglalást, hanem az a gesztus, hogy Lukács Györgynél jelentkeztek vele. A csoportot baráti szálak tartották össze akkor is, amikor már elhagyták a Damjanich utcai tanyájukat. De kitartottak 1945-ös szellemi és politikai nézeteik mellett is. Ezt bizonyítja a Függetlenségi Front balszárnyát képviselő Forum Klubban szervezett Fiatalok Hete 1947-ben, amikor többek között Sárközy-műveket hallhatott a közönség, és Rózsa, Fiedler, Hantai és Sjöholm munkáit láthatta.

Hantai első jelentős festménye egy nagyméretű csoportkép. Közönséges, alapozatlan zsákvászonra készült, a viasszal kevert festék adja a vaskos faktúrát és a pasztell színhatást. Nem volna könnyű címet adni neki. Különös atmoszférája, a figurák furcsa beállítása nem a kezdő bizonytalanságát tükrözi, hanem átgondolt festői elképzelés megvalósítása. A kompozíció valamennyi apró részlete jelentőségteljesnek látszik. Társaságot látunk, a Damjanich utcai csoportot: többek között Rózsát, Sárközyt, Juhászt és Hantai feleolyen szertartást? Mozdulatával a gyümölcs jelképes tartalmat kap. Homályos és ismeretlen bibliai jelenet emléke suhan át: valamely sohasem volt apokrif története a kereszténység korai korszakából. És az egyszerű összejövetel hirtelen ünnepélyes alkalommá válik: ami közönséges, az titokzatosan emelkedett lesz. A korai Hantai-képek ennek az emelkedettségnek a megsejtésével lepnek meg.

Mert Hantai nemcsak itt néz szembe önmagával. Egy kisméretű önarckép[11] mellett újra megfesti magát lenyűgöző egész alakos képen: Hantai egyetlen itthon is jól ismert festménye ez, a korszak magyar művészetének kiemelkedő darabja. Alakja világos festővászon előtt bontakozik ki: erre könnyed és sötét vonallal hosszú ruhás női alakot vázolt föl. Nem lehet kétségünk: ez itt a Múzsa.

Hantai Simon, festő-grafikus-
[illegible]

1

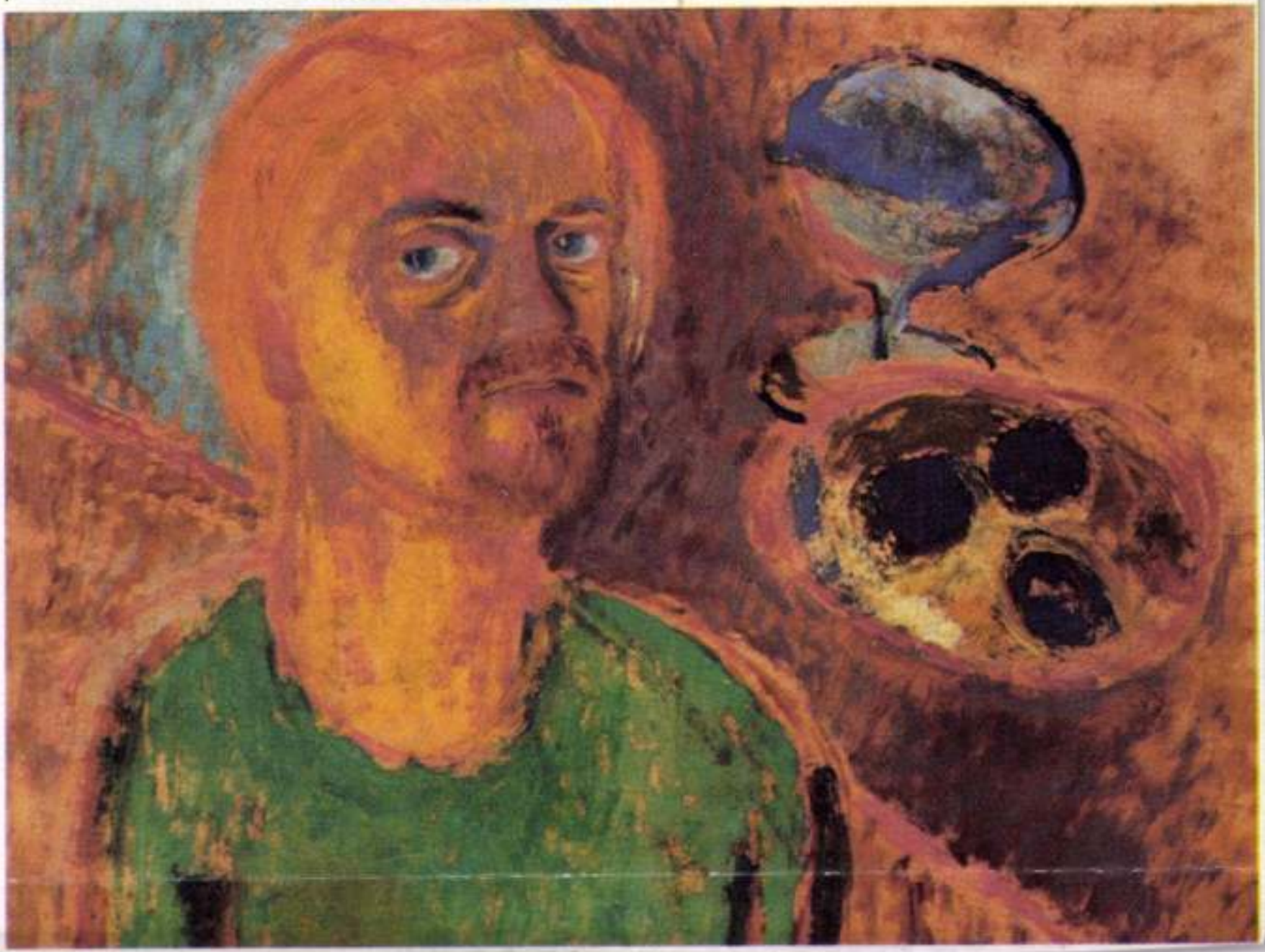

Művészet, 1984. jul. 44-oldal.

Hantai Simon

festő

Magy. Nemzet 83. VI. 22.

Hantai Simon

festő - grafikusművén

a Tintelet a Szülőföldnek c. kiállításon

a Műszaknoltban.

Láttuk, hallottuk
1982 XII. 22
Petőfi 1045

HANTAI SIMON

EIGEL istván: Amíg lehetséges. = Uj Irás, XXXI. évf. 6.sz. 1991 113 - 128. p. ill.

(Önéletrajzi visszaemlékezésa)

M.D.K.

Hantai Simon

23 éves, Szőnyi István V. éves növendéke.
Gál Zsuzsanna: "Fiatal képzőművészek" cimmel
folytat interjut az ifju müvészekkel.
Fényképet és rövid leirást hoz a lap.

Szinház, Bp. 1946. juli 24-3o. / II. évf.
28. sz. 2o. lap

Hantai Simon

kerepelt az első szabad
nemzeti kiállítások 1945
júliusában a Műcsarnokban
ma Párisban él

Vigilia, 1960, 6 sz., 347 old

Hantai Simon

festő

Kollégiumi kiállítás a Fórumban

1947. szept.

Pán Imre = Kéz kiállítás. Kortárs, 1947. 1. sz. 23. l.

K

22.) Kolozsvári Mátyás kir. h

23.) Kisebb helk – ra } költségo 5000

Hantai Simon M.D.K.

Budapesten, 1922-ben született. A Képzőművészeti Akadémiának volt a növendéke. 1949 óta Párizsban él, ahol az öt legnagyobb élő festők közé sorozzák. A newyorki Guggenheim Muzeum vásárolta meg az itt közölt festményét.

Magyar album. Szerk.Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 5o.p.

Hantai Simon.festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekü gyüjteményét.A 19.-20.sz. magy.képzőművészetének keresztmetszte.388.mü,180 művész Hantai egy művelszerepel. 227.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve,1967.Pécs,1968

MDK

Hantai Simon

"Figura", vizfestm.
"Ülő nő", montage

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm. Kiall.1947.Jan.Ernst Múzeum.Kat. 8.l.

MDK

Hantai Simon

"Figura", vizfestm.
"Ülő nő", montage

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan.4-26-ig.8.o.

MDK

Hantai Simon

Jordán, o.

Lázálom, v.

Ülő alak, v.

Képzőm. Főisk. Ifj.körének karácsonyi kiáll. 1943.

MDK

Hantai Simon

Házerdő

Képzőművészeti Főisk. pécsi müv. telep kiáll.

1943. aug.

MDK

Hantai Simon

Nyerskoszt

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai Simon

Sápadt arcu

Képzőmüv. Főisk. pécsi müv.telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Cigány

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Sárga táblák

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Lila virágok

Képzőm. Főisk. pécsi műv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Pohár, körte, paradicsom

Képzőm. Főisk. pécsi müv.telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Alak

Képzőm.Főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Vörösek

Lányka

Képzőm. Főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1945. aug.

Hantai

Kezek, temp.

Képzőm. Főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1945. aug.

MOK

Hantai

Kék-piros szinharc

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Székesegyház

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Kéktorony

Képzőmüv. Főisk. pécsi müv. telep kiáll.
1943. aug.

MDK

Hantai

Jordán, of.

Tejespoharak

Képzőmüv. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Bibor

képzőműv. Főisk. pécsi műv.telep kiáll.
1943. aug.

MDK

Hantai

Utca

Képzőmüv. Főisk. pécsi müv.telep kiáll.
1943. aug.

MDK

Hantai

Fiuk, of.

Kataklizma előtt ~~xxxxxx~~

Képzőm. Főisk. Pécs müv.telep kiáll. 1943.aug.

MDK

Hantai

Hegyek felhők

Képzőm. Főisk. pécsi müv.telep kiáll. 1943.aug.

MDK

Hantai

Lány csikos ruhában

Megbontott fények

Képzőm. Főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1943.aug.

MDK

Hantai

Tenyeres talpas

Képzőm. Főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1943.aug.

MDK

Hantai

Vörös vonalak

Képzőm. Főisk. pécsi műv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai

Hepe

Hupa

Képzőm. főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1945. aug.

MDK

Hantai

Bábi kedvence

Képzőm. Főisk. pécsi müv.telep kiáll. ~~1943~~ x 1943. aug.

MDK

Hantai

Kataklizma után

Képzőm. Főisk. Pécs müv.telep kiáll. 1943.aug.

MDK

Hanta

Naplemente

Felhők

Képzőm. Főisk. pécsi müv.telep kiáll. 1943.aug.

MDK

Hantai Simon

Szőlőhegyen keresztül

Cinikus, of.

Képzőműv. Főisk. pécsi műv.telep kiáll. 1943.

aug.

MDK

Hantai Simon

Irocska, szén

Képzőm. Főisk. pécsi müv.telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai Simon

Szénfej

Képzőm. Főisk. pécsi müv.tel p kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai Simon

Piros virág

Tettye

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

MDK

Hantai Simon

Kék kontur

Bucsu

Képzőm. Főisk. pécsi müv. telep kiáll. 1943. aug.

Hantai Simon

MDK

Ujvilág

Képzőm. Főisk. pécsi műv. telep kiáll. 1945. aug.

MDK

Hantai Simon

Vasárnap nyilik meg a pécsi müv.telep kiállitása.
Dunántul Pécs, 1943. aug. 11.

MDK

Hantai Simon

Képzőművészeti Főiskola Ifjusági Köre 1945 karácsonyi kiállitáson állami vásárlás:

"Leány"

M.Meil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945. utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.

234.l.

MDK

Hantai Simon

Képzőművészeti Főiskola Ifjusági Köre 1945 karácsonyi kiállitása:

2 Önarckép "
"Utolsó vacsora"
"Fej"
"Leány "
"~~Fej~~" "Fej"

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.

231.l.

MDK

Hantai Simon

Ülő akt, gouache

XIX. tavaszi szalon, 1947. máj.

Hantay Simon

Részt vett az 1942-es fiszeri pályázaton

Széj Rezső: Nagy Gyula művészete
Jelenkor 1965 9 sz. 849. l.

K

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . .Hely: . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltat

Hantai Simon, festő

a székesfehérvári Csók István képtárban rendezett kiállításon szerepel a művész képe.

Gábor Eszter: Magyar művészet 1945-1949. Kritika, Budapest, 1978. jan.

Hantai Simon

MM 23, 1964; olaj,vászon, loox 162 cm; a művész tul.

Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o

Hantai Simon MDK

festő

Magyar Nemzet 1945. nov.28.
A Képzőm. Főisk. Ifjusági Köre kiáll.

Hantai Simon

MDK

36o- Ft. vásárlási előlegben részesült

9o művész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

Hantai Simon MDK

festő

Magyar Nemzet 1948. jun. 22
Itáliai magyar hirek.

Hantai Simon, festő, grafikus

Kompozíció:

Repr.

– : Külföldi magyar művének kiállítása

Műmelléklet: 3. o

KRITIKA, Bp. 1970. október VIII./10.

Hantai Simon

a Montreal-i képzőművészeti világkiállitáson szerepel műveivel.

Lajta Edit: Képzőművészet a montreáli világkiállitáson. „Művészet" folyóirat, Bpest. 1968. március 3 sz.

33 f.

Hontai Simon

Párizsban élő magyar művész; műveit a Műcsarnok 1970. augusztusi tárlatán mutatták be. A muttban szürrealista képeiről volt ismert;

Passuth Krisztina: Modern Hungarian Artists living abroad; The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41 sz. 2071

Hontai Simon

Meglepetésül szolgáltak legutóbbi művei: dekorativ jéllegű nagyméretű képeket szerepeltetet a kiállitáson; élénk, vidám, derűs ábrázolásban.

Passuth Kristina: Modern Hungarian Artists living abroad. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41 p. 2071

Konkoly Simon

Reprodukció: egész táblán, fekete-fehérben:
„Kompozíció" II. (olaj, vászon, 151 x 140 cm.
1960.

Passuth Krisztina: Modern Hungarian
Artists living abroad. The New Hungarian
Quarterly, Budapest, 1961. 41 p.

200 p

Hantai Simon, „festő-grafikusművész"

Művészet, 1984. júl. 44-old.

Hantai Simon, festő – grafikusművész

5. „Csoportkép", vászon, vegyes technika, 140×244 cm, 1946. (képf.)

5 Hantai Simon: Csoportkép,
vászon, vegyes technika, 140x244 cm, 1946
(budapesti magántulajdon), (fotó Ruzsonyi G.)

8. „Csendélet", olaj, vászon, 40×54 cm, 1947. (képf.)

8 Hantai Simon: Csendélet,
olaj, vászon, 40x54 cm, 1947
(budapesti magántulajdon)

„Művészet", 1984. júl., 46–47. old.

Hantai Simon

Pécs - a múzeumok városa

Veszprém 1985. III. 6.

Hantai Simon festőn

→ Vilt Tibor

MŰVÉSZET 1985/7/12

HANTAI Simon

ROMÁN József: (Fel)szabadult művészet. -
Valóság, 1991. 7.sz. 95.p.

HANTAI SIMON

ILLYÉS Mária: Elemi élmények szintjén : Hantai Simon pályakezdése. = Müvészet, XXV.évf.7.sz. 1984 44 - 47.p. ill.

Hantai Simon

Párizsban élő magyar származása festő, ki 1958 folyamán megismerkedett Csernus Tiborral.

Szabadi Judit: Magic Naturalism.
The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1966. 22. sz. 1961.

Hantai Simon

Legszebb szintézisü képe „A kot-nyeles fa," mely 1950 időből ered. Alkotójának művészete: figurális festészet avant-garde technikával való alkalmazással.

Szabadi Judit: Magic Naturalism.
The New Hung. Quarterly, Bpest, 1966.
22. sz. 1961.

Hantai Simon

Született Pécsen 1922-ben. Festői tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán (1941-47) 1948: római ösztöndíjasként. 1949-ben Párizsban telepedett le.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l.

119 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Hantai Simon

Absztrakt festő. Breton André csoportjának tagja. Számos önálló tárlata volt.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 119 l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

HANTAI Simon festő

György – Pataki 1990 106, 109, 152, 200, + ill.

7-7. Scatter charts emphasize the distribution of data.

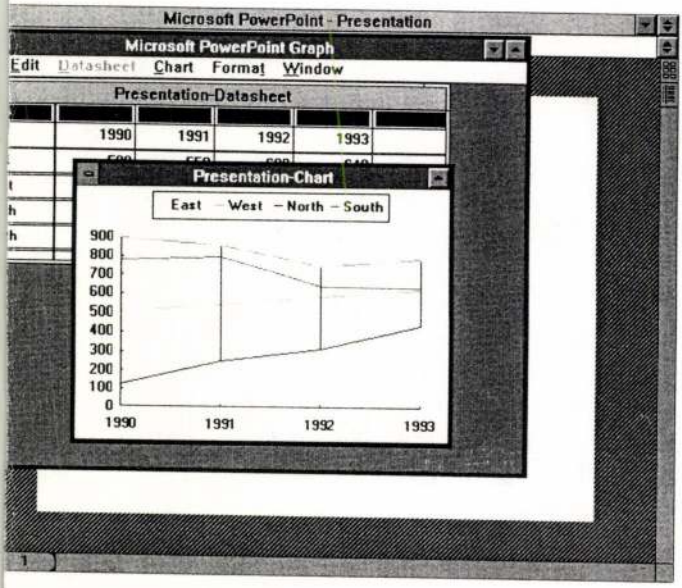

7-8. Add high–low lines when you want to emphasize data
nces.

1021

Tárgyaim

Mi lett a tárgyakkal, amikhez valami közöm volt életemben? Nem tudom, hogy kívülem érdekel-e valakit (gondolom: nem), ezért csak magam elé idézem néhányuk emlékét, s fölmutatom a megmaradtakat. Soha nem volt sok, tehát nincs is sok belőlük, nem szentferenckedésből, hanem mert nem köt semmiféle tárgy-misztika. Az is csoda, hogy a meglevőkből néhány az enyém.

Például egy körtéskosárra gondolok, hatalmas kosár volt, sűrűfonatú, talán 50 kiló körte is belefért, de nagymama elbírta, csak föl kellett adják neki, rá az összetekert fejkendőre, s egyenes derékkal, egyik karja a csípőjén, meg se állva a szomszéd faluig, vitte a fején egy szuszra, ahogy mások, fiatalok is nehezen. Sarka meg nem bicsaklott, mivelhogy mezítláb ment, persze nemcsak a jobb egyensúlyozás kedvéért. Egyszer kiemeltem egy körtét ebből a kosárból, azóta is az a körte-mértékem, annak az íze, mert olyat soha többé nem ettem, pedig mindig ahhoz viszonyítottam az elmúlt évtizedek megevett körtéit. De főként azért emlékezetes tárgyam, mert

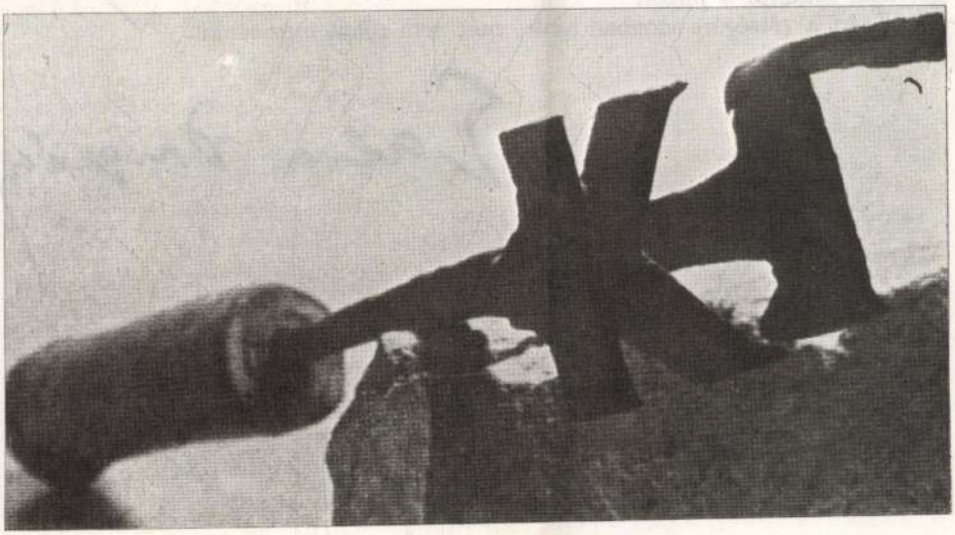

Lőrinc, Basch Loránd, Zilahy. Pártfogók és képzelt ellenségek. Ez utóbbiak voltak döntő többségben.

Másnap reggel Kodolányi írógépének jégeső-verésére ébredtem.

Kodolányi látszólag évekig meddő volt. Egyetlen sort se írt. Emlékezetében rögzítette bibliai félistenektől és szörnyektől hemzsegő, zsúfolt meseszövevényű, archaizált stílusú regényeit. Elejétől a végéig. Se puskát, se mankót, se jegyzetet nem használt. Majd, amikor a mű „fejben" elkészült, boszorkányos gyorsasággal kopogta papírra a szöveget. Naponta tíz sűrű oldalt írt, szinte diktandóra, gyakran mondat közben, a kötőjelnél hagyva abba a munkát. Ezzel a képességével nemegyszer dicsekedett is.

Hanem amikor kiléptem a meleg, ágyneműszagú „tanyából", újabb meglepetés ért. Kodolányi a falnak fordított íróasztalnál, otthonkában verte gépbe *Az égő csipkebokor* soros napi penzumát – miközben házias eszmecserét folytatott a feleségével. Hogy mit vásároljon a boltban, s mennyiért. Kihez ugorjon be útközben. Azt a levelet is föl kellene adni ifjabb Jánosnak! S ideje lenne már a diót összesöpörni a padláson...

Amikor pedig *megérzett* a háta mögött:

– Jól aludtál? – kérdezte. – Örülök. És az éjszakai beszélgetés is a kedvemre való volt. De a barátságunk azért nem felhőtlen. Ezt ne feledd! – mondta a tegnapi fogadtatás vicsorával, s írt tovább. – *Osvát púpjáért* még lakolni fogsz!

(Boldog békeidők című regényét is ekképp dedikálta később:

„G. Pongrácnak, bár olykor-máskor zúgolódva, mégis szeretettel, meleg kézszorítással: Kodolányi".)

Majd levette ujjait a billentyűkről, s hátrafordult:

– Míg el nem felejtjük... Lediktálom neked a helyreigazító nyilatkozatot. Itt a papír, ceruza, írjad! „Legutóbbi közleményünk 30. lapján az Osvát Ernőről szóló rész helyesen így hangzik..."

Milyen emlékidéző is egyetlen szó hatása!

Kellér Andor *Palásthy titka* című esszéportréjának idézett mondata eredetileg így jelent meg, ugyancsak a Dunántúlban, a 19–20. szám 128. lapján:

„Köztük ott szorongott a *papos*, fekete nyakkendős Osvát Ernő."

De *Az élet édes tarkasága* című kötet gépszedője a kitűnő szerkesztő hátára megintcsak fölrakta a *púpot*.

Ezért a vétségért azonban az író már nem róhat meg senkit.

Galgóczi Erzsébet

szekerezésre is jó volt: beléálltam, pereme az orromig ért, kutyánk lónak befogva, és fuvarozhatott föl-alá reggeltől estig; bujócskajátékban fölborítottam, s lapultam alátta, kukán, hiába szólítgattak. Ezt a kosarat megette az idő.

De az itt látható vasmozsarat nem. Pedig komoly veszélyben volt az élete: 44 nyarán két összekötözött bomba eltüntette a házunkat, szerencsére senki nem volt otthon: az öregek és a gyerekek falun, a Galánta melletti Nemeskajalon, rokonoknál, én bent Pesten, munkában; az erzsébeti ház napközben szétrepült. Helyén agyagos kráter, mocskos sárga vízzel a fenekén, néhány könyvem: a Medvetánc, Weöres Medúzája, Szabó Lőrinc Összese, Sinka Vádja, Károli Bibliája odalett – ez volt egyébként akkor a teljes könyvtáram, ami nyavalyás filléreimből állt össze. A mozsár 30 méterre a krátertől, mellette a törője, egy falat csorbulással túlélte a bombákat. Egyetlen tárgyam a gyerekkorból, sok diót, mákot, cukrot törtem a hasában húsvét és karácsony előtt; számomra érték csak, de nekem nagyon az.

A másik vas: egy bikabillog, 3 éve kaptam Jékelytől nászajándékul, monogramja KL; mivel marhajószágom soha nem volt, s gondolom, nem is lesz, a monogramnak nem volt értéke az adományozás pillanatában, de ha most egyéves Luca lányom valamikor gulyát vásálna, lesz mit a bikák farára üssön.

Tulajdonképpen alig van említésre méltó értékem, olyan, ami másnak is érték.

De íme: ez József Attila kézírása! Talán a legszebb verse, ha választani lehet az ő versei közt egyetlen legszebbet. Rajta a nyomdának szánt szedési jelzés is, s a feledhetetlen tizenkét sor, alatta a repülni vágyó drága név. Ezt cipeltem magammal albérletből albérletbe, párizsi útjaimra is, ott volt öreg hotelemben, a Hotel de la Gironde-ban

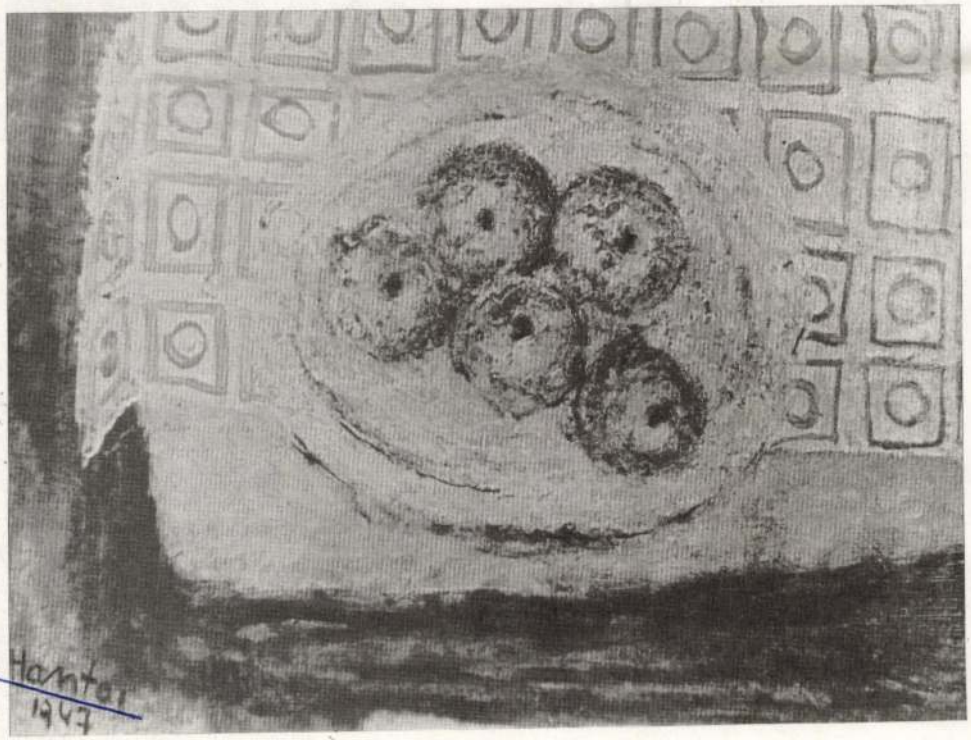

Gyr. Evvig
1/2 [illegible]

Lassan, tünődve
= = = = = = =

A ember végül, homokos,
szomorú, vizes sikra ér,
szétnéz merengve és okos
fejével biccent; ném remél.

Én is így próbálok csalás
nélkül szétnézni könnyedén,
ezüstös fejsze = suhanás
játszik a nyárfa levelén.

A semmi ágán ül szivem,
kis teste hangtalan vacog;
köréje gyűlnek szeliden
s nézik, nézik a csillagok.

József Attila

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS

velem – néhány lépésre a Szajnától s a saroktól, ahol Curiet elgázolták a söröslovak – falamra szögezve. „Ezüstös fejszesuhanás játszik a nyárfa levelén" – olvasom; ez József Attila korai őszülését jelentheti, ha jól értem. Senkinek nem adom.

Hantai Simon 1947-ből keltezett Almás csendéletét se, egy elsüllyedt barátság emléke ifjúkoromból. Hantai egészen másképp dolgozik ma, azaz mást fest,

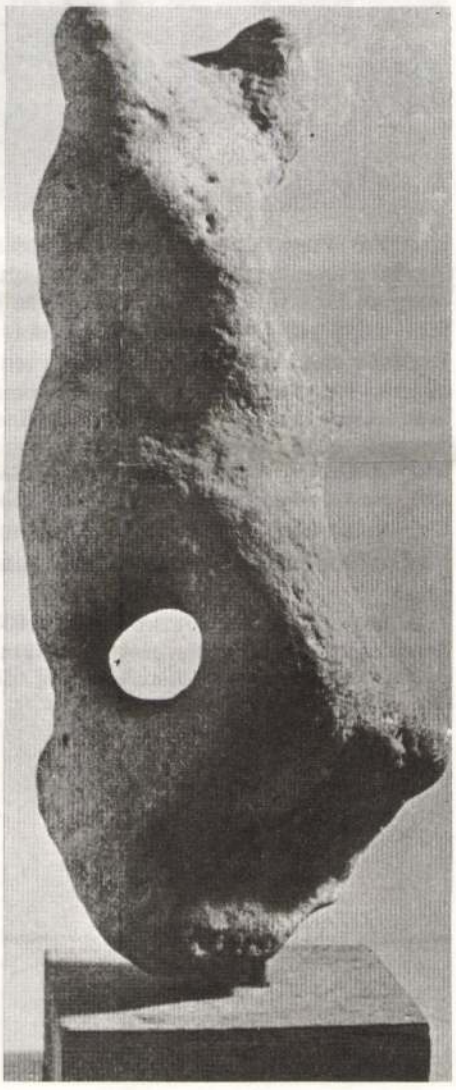

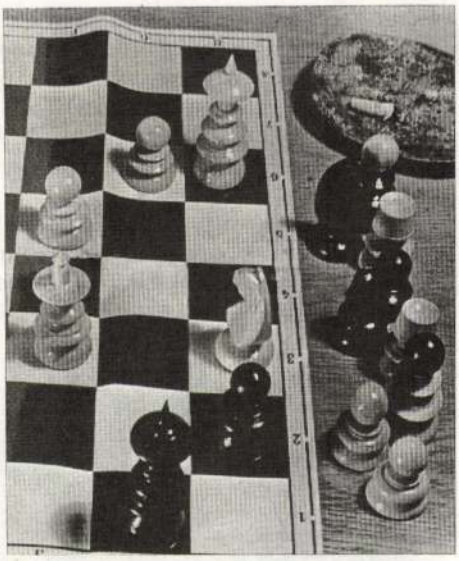

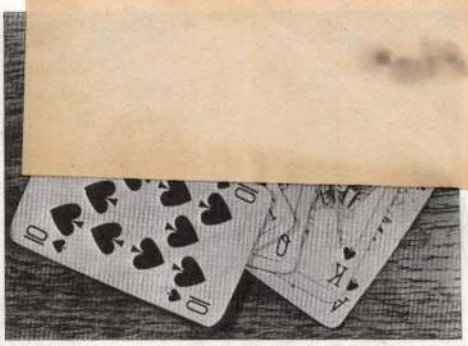

nagy kár, hogy nem ismerik itthon, csak Juhász Ferenc egy-egy könyvének borítólapján látható az ő keze. Arra jó ez a fotó, hogy elküldjek neki egy példányt Párizsba, nem is oda, mert vidékre ment nemrég, hogy dolgozni tudjon. Talán nem is emlékszik erre a gyönyörűségre, a félrecsúszott terítőn megálló tányérra, a rusztikus asztalra. *Akkor* szegény volt Pesten, *most*, világhíresen, puritán Párizsban – tehát ő ugyanaz, aki volt; remélem, nem dühös ezért a kéretlen publicitásért.

A két szobrocskáról: az egyik 2400 éves terrakotta, úgynevezett Tanagra-figura; természetesen nem eredeti, de múzeumban őrzött eredetinek ritka másolata, én az egyik görög Múzsának képzelem. A másik se eredeti Moore, csak annak látszik; egyébként sokkal régibb mint a görög: alkotója a Duna, mert Dunaföldvár löszfalából került elő.

Végezetül két kedves játékom: az öt kártyalap utolsó paklimból rakódott ilyen komollyá: a póker legerősebb figurája, pikk ászig érő royal-flush; ilyen erős lap nem volt még önszántából a kezemben, de ha egyszer lesz, Réz Pali, Csurka és Abody majd belesápad, ha kiterítem. A sakk! Világos mattadásának pillanata, ez utolsó valóságos játszmám, a sötét bábukat szegény jó Lator László vezette. Mivel profi partikat játszunk, a boldogtalanul hangzó „Matt!"-szó utáni percben 20 forintot zsebeltem be tőle.

Más értékem nincs.

Illyés István

HANTAI SIMON

Magyar Nemzet 1981. dec. 24.

Művészbarátság

A TRAGIKUSAN fiatalon elhunyt festőnek, Vajda Lajosnak a *Barátok* és a *Két fej* című grafikáin férfiarcok rajza tűnik át egymáson. Csak gondos megfigyelessel lehet egyik vagy másik arcot kiemelni az egymást átható vonalak hálójából. *Mándy* Stefánia kismonográfiájából tudjuk, hogy a festő önarcképébe illeszkedő másik portré *Bálint* Endréé, a fiatal baráté. A harmadik változatban az egymást átszövő kettős portré egy akt könnyed vonalai közé ágyazódik.

Bár a két fej önmagában is kiváló munka, teljes hatást mégis a kettős portré nyújt, noha az egymást indázva áthatoló vonalak nem „adják meg" könnyen magukat. A két koponya rajza harmonikusan illeszkedik egymásra — *a szellemi közösséget sugallva. Ami maga a barátság.*

Petőfi és Arany óta természetes volna? De hiszen annyi villongást és meg nem bocsátást jegyzett fel a művészetek krónikája. Hogy csak a Babits és József Attila közötti asszóra utaljunk. Van, akinek ebből csak az ifjú költőnek az irodalmi nagyságot nem tisztelő, kíméletlen cikke imponál. Pedig hozzátartozik az 1934-es vers, a *Magad emésztő* feledhetetlen gesztusa is: *„— hiszen lehetnénk / jóbarátok, együtt mehetnénk / a kávéházba s teát kavarva, / szépet, jót, igazat akarva / beszélgethetnénk irodalomról, / vagy más ily fontos emberi lomról / és telt szavadra, / mit óvatosan vetnél a latra, / utalván a tapasztalatra, / indulatom messze ragadna, / te — hozzátéve: „Szívedre ne vedd" — / leintenél, mint az apám / s én bosszankodnék, de nem mondanám."*

Mert a szellem emberéhez ez, az egymást óvó mozdulat a méltó. Nem langy kiegyenlítés, megalkuvás kívánalma ez, hanem — a viták ellenére és vitákon túl — a társ megbecsülése.

Ezért öröm, ha kortársi megnyilatkozásokban rálelni a barátság jeleire, amelyek a szellemi családiasság — de nem elvtelen hódolás! — levegőjét árasztják.

Hamarjában két olyan egyéniség tűnik elő az emlékezetből, akik — szinte kisajátíthatatlanul — oly sokaknak voltak barátaik. Ilyen volt a jóra mindig kész Váci Mihály vagy Kormos István, akinek játékos, garabonciás alakját „kedves-Harlekin"-ként említette nemrégiben egy esszé.

A HARCOSTÁRS elvesztését, a pótolhatatlan csonkaság érzését *Garai* Gábor így fogalmazta meg a *Bertha* Bulcsúnak adott interjúban: *„Tulajdonképpen az élet legnagyobb dolgának érzem a barátságot. Utolsó nagy barátom Váci Mihály volt. Vannak még barátaim és talán lesznek is. De az ember negyven körül inkább veszít a barátok közül, mint újakat szerez."*

Molnár Géza *Doktor Klauss különös élete* című munkája nem kulcsregény, s a nyilvánvalóan önéletrajzi fogantatás ellenére az olvasó nehezen szabadul a gondolattól, hogy egyik hősében, a nagy tehetségű, de torzóban maradt életművet hátrahagyó művészben Váci Mihály alakját véli fölfedezni.

Molnár Géza Kortárs-beli pályaemlékezete, a *Jégtörő* egy részlete tanúskodik arról, hogyan születhet szinte észrevétlenül, deklarált eszmei közösség nélkül is barátság. Így ír: *„Következetes, rendszeres munkával átdolgoztuk a telet Örkénnyel. Minden héten egyszer, kora délután, a megbeszélt időben csöngettem a Gábor Áron utcai lakás ajtaján. Ma is meghatottan gondolok vissza a kedvességre, a nyílt baráti szívre, a póztalan egyszerűségre, a jóakaratra, melylyel Örkény fogadott. Már várt a frissen lefőzött török kávé s a megbeszélésre előkészített kézirat. S a jóság, mely ennek a nagy tehetségű embernek kék szemeiből világított. (Örkényt — háta mögött, természetesen — gyakran vádolták cinizmussal, nagypolgári szemlélettel, mondták, csak álarcként hordja kommunistaságát. Egyik öreg veterán írónk bizalmasan közölte velem: Örkény „mérgekeverő". Bizonyos, hogy alapjában mélyen érző, segítőkész, jó ember volt. Lehettek s voltak hibái. Messziről jött a szegényeket megváltó rendszerbe, s a családást, a Rákosi-korszak torzulásait maradandóbb megrázkódtatással viselte talán, mint mások...)*

Észrevételei, tanácsai nyomán minden novellát újraírtam, eleitől végig.

Elfeledhetetlen tanórák Örkény írói műhelyében! (...)

Ma is látom a szürke eget, érzem a puha hóval fedett Pasarét csendjét, orromban a török kávé illata, rám világít Örkény kék szeme."

MIKÉPP SEGÍT a tehetséget kilomboztatni egy barát figyelme, arról vallanak *Juhász* Ferenc sorai *A tenyészet országa* című kötete előszavából: *„Ez idő tájt lett barátom, illetve lettem tanítvány-barátja egy nálam öt évvel idősebb festőnövendéknek, képzőművészeti főiskolásnak, nekem mesternek, akit rajongásig szerettem és tiszteltem, s annak ellenére, hogy már nyolc éve nem láttam, ma is úgy emlékezem rá, mint a megtestesült Művészetre, kis paprika piros szakállára, szeplős fejére, cinóber piros hajára, gyors, lobogó mozdulatára, tettre buzdító barátságára, a legnagyobb fokú önzetlenségére gondolva, ma is azt az odaadó kamaszrajongást érzem, mint hajdanában, amikor hajviselete utánzásra, állandó lelki izgalma munkára késztetett, egyszóval a hűségre."*

Félig kiszakadva már az óvó, féltő szülői szeretetből, az apának kijáró tisztelet és a testvérbátyot megillető nyíltság egyesül abban az érzelemben, amibe a vallomás beavat bennünket. A barát, *Hantai* Simon Párizsba került — neve ott áll a modern magyar festészet történetének lapjain. A lelkesült visszaemlékezés révén pedig a művészeteket övező viszonyok, személyes kapcsolatok összegzőn talán soha meg nem írható históriájában, amelynek légköre viszont beszélgetésekben és memoárokban szinte belélegezhető sűrűséggel él, beszüremkedik az alkotásokba, inspirál.

VALLATÓ IDŐK persze próbára tehetik a barátságokat, s eközben vizsgáznak barátok is. *Szántó* Piroska, ugyancsak a Kortársban 1981-ben publikált visszaemlékezéseiben írta meg az ötvenes évek elejét, a vendégjárást, amikor esténként lakásukban összegyűltek az íróbarátok. *Vas* István akkoriban már hosszú idő óta nehéz helyzetben volt.

„Meg is bolondulna, ha nem lennének körülötte a fiúk" — írja Szántó Piroska. *„De a fiúk itt vannak, nálunk ülnek majdnem minden este. Kormos rendszerint Pistával érkezik, és mindazt, ami napközben a Kiadóban gyötri őket, most elfújja a tea gőze és Juhász Ferkó bajuszt rágó, vakkantó nevetése. Nagy Laci keveset beszél, inkább a botjával üt egy-egy nyomatékot a többiek szavára, Simon Pista ritkább vendég, de mindig jókedvű, különösen ha borküldemény érkezik Bazsiból."*

Úgyszintén Bertha Bulcsúnak nyilatkozta a hetvenes években Nagy László: *„Azt is tudom, hogy barátok nélkül nemigen lehet élni. Én azokhoz a barátokhoz is ragaszkodom, akik tulajdonképpen már nem barátaim, mert elszakadtunk egymástól, olyanokhoz is ragaszkodom, akik esetleg mások lettek, mint voltak, akik engem nem tartanak már számon úgy, mint barátot. Azt nem kell elmondani, hogy a barátok együtt mire képesek. Nemcsak vigasztalják, segítik egymást, hanem megjelenésükkel, légkörükkel nagy hiányt pótolnak. Valamit, ami nincs a világban ma már."*

Mert az író, a művész is esendő lény, ugyanazt éli meg, mint bárki más, de ebből olyat tud felmutatni, amit más nem. Neki is szüksége van *az oltalomra, a barátság szigeteire.* Hogy hihesse és elhitethesse, amit Illyés — kinek nehéz időkben barátmentő, barát-segítő tetteit feljegyezte a kortárs-emlékezet — így fogalmazott meg: „A legnagyobb bátorság a remény."

Marafkó László

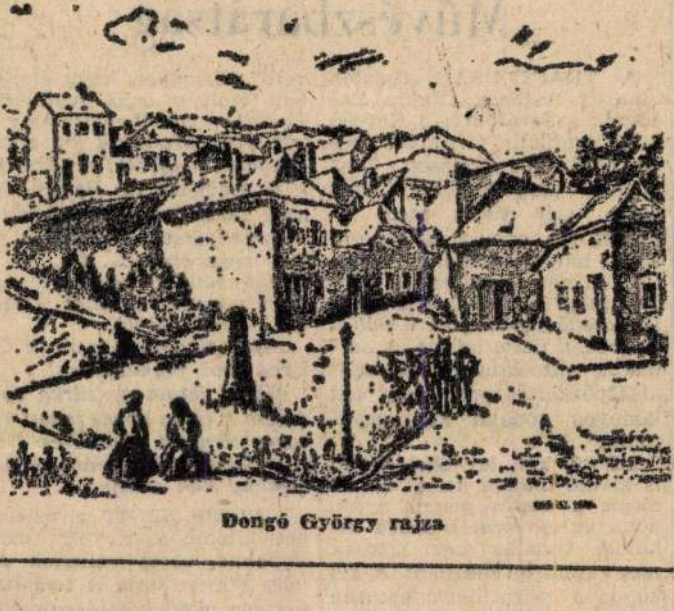

Dongó György rajza

Szigeti Lajos

ALKONYATTAL HAZAFELÉ

Kilépve ágas zuhatag alól,
érdes szél-kendővel
törölköztünk, szúnyogtáncban
saraboltunk harmatot,
köténybe illatos zöldet.
S hazaindultunk,
harangszó imbolygással
tárta kapuját az este,
ismerős íz futott össze szánkban,
s langyos fény loccsant
konyhakövekre.

Udvar végén elültek a bokrok,
istálló szusszant, ólak,
fészer fölé kinyúlva
reccsent a göncöl rúdja.
Súlyától eloldott a föld,
szívverés mérte időnk,
s megütött üvegharang
borult ránk — úri csönd.

CSURKA ISTVÁN:

Nagy Formát

Mormoncs Antal az ágyán feküdt és egy „szerzői film" gondolata foglalkoztatta. „Mi lenne, ha megengednék, hogy elfoglaljak egy műtermet?" „Miért? Nekem nem lehet? Az én életem talán alábbvaló?" A szerzői film ugyanis — ezt csak a gyöngébbek kedvéért jegyezzük meg — alanyi fogantatású, a rendező a saját életéről beszél benne, miként azt az alanyi költők teszik. Mások viszont — és ezek között még esztéták is akadnak — sokkal egyszerűbben határozzák meg a szerzői film mibenlétét. Ezek szerint szerzői film az, amikor a forgatókönyvért járó dohányt is maga a rendező veszi föl.

Vasárnap volt, nyár, meleg, szabadidő. Mormoncs nem kelt föl, és olvasáshoz sem volt kedve. Bejött a felesége a konyhából pongyolában.

— Nem kelsz fel?

— Nem.

— Nem viszed le a gyereket a parkba?

— Nem.

— Mit csinálsz?

— Gondolkozom — mondta Mormoncs.

Az asszonyt nem hatotta meg ez a kijelentés.

— Egész délelőtt? Nem tudok takarítani. Legalább kelj föl, hogy beágyazhassak. Felöltözve is gondolkodhatsz.

Mormoncs élesen válaszolt:

— Amennyi gyakorlatra te szert tettél, ebben a műfajban...

Az asszony nem maradt adós:

— A felöltözésben? Nem mondanád meg, mit vegyek föl, ha fel akarok öltözni?

Mormoncs megelégelte az értelmetlen szópárbajt.

— Mi lesz az ebéd?

— Sült hús.

— Mi is lehetne? Tudsz te mást főzni, mint sült húst?

— Tudnék — mondta az asszony és kiment. Mormoncs lehunyta a szemét.

Folyópart, gátoldal, szomorú fűzek, ártéri erdőcske. Mindez először a maga valójában, pontosan úgy jelent meg a képzeletében, ahogyan annak idején látta és megélte. Egy élmény, egy darab a világból, az életből, pontosan úgy, ahogy volt, az illataival, a hőmérsékletével, a moccanatlanságával. Ez azonban csak egy pillanatig tartott. Akkor ezen a valóságos tájon elkezdett pásztázni egy kamera, laza mozgással sorra vette egyes elemeit, megült a víz hátán és végül megérkezett egy picike öblöbe, ahol egy fiú meg egy lány... A fiú természetesen az ifjú Mormoncs volt. Mormoncs? De milyen Mormoncs? Az ifjú Mormoncsot ugyanis sehogyan sem tudta ugyanazzal a valódisággal előhívni Mormoncs, mint magát a tájat, vagy mint a kislányt, akivel az ifjú Mormoncs hevesen csókolózott ott a vízben, s akit arra óhajtott rábírlandani, hogy vesse le a fürdőruháját. Ennek az ifjú Mormoncsnak a helyébe minduntalan az az öreg, vagy mondjuk, meglett Mormoncs tolakodott oda, aki itt képzeleg az ágyon. És ez magát Mormoncsot is zavarta. „Kivel játszassam?" „Ki tud ezek közül a silány ripacsok közül egy korszakokon átívelő figurát megjeleníteni?" Aztán még távolabb került a valódi élménytől. Megállapította, hogy az indítás jó, mert egy szerzői filmnek mindenképpen az első szerelemmel kell kezdődnie. Talán még fejezetcímet is ki lehet írni a vászonra: AZ ELSŐ SZERELEM. Ámbár ez nem modern.

Visszatért a felesége. Már ügyet sem vetett arra, hogy Mormoncs ágyban van.

— Odalent a Kökösöknél megint áll a bál.

— Nem érdekel.

— Dehogynem, figyelj csak — mondta Mormoncsné kacarászva. — A változatosság kedvéért most mindannyian részegek. — Nem érdekel! — Az öreg Kökös, az öreg Kökösné, az ifjú Kökösné és az ifjú Kökös is. — Nem érdekel! — Apja és fia reggel hétkor már kimentek a csehóba, az asszonyok tudták, hogy csak közvetlenül ebéd előtt jönnek haza, tökrészegen, ők is kimentek nyolc óra felé a másik kocsmába, vagy talán a restibe, mindegy, vettek egy üveg piát és most hullarészegek. — Most már csak egy sóhajra futotta. — Sokkal részegebbek mint a férfiak. Ezek jönnek haza, hogy megebédeljenek, ledőlnek egy kicsit, aztán délután folytathatják és ebéd meg sehol, mind a két öreglány hullarészeg. Jó, mi? Csendélet! Az öreg Kökös csak ül az udvar közepén és azt mondja: el vagyunk árulva, fiam!

— Nem érdekel. Mondtam már?

— Miért? Nem jó helyzet? Még témának se rossz.

— Lerágott csont.

— Nem az alkoholizmusra

Európai Fesztiválkörkép

Hantai Simon

A kultúráért – főleg a muzsikáért – lelkesedők gazdag programok közül választhatnak az idei nyári fesztiválokon Granadától Varsóig. Spanyolországban a fesztivál-rendezvények középpontjában Federico Garcia Lorca áll, ugyanis a költő és drámaíró születésének 100. évfordulójáról emlékeznek meg idén az ibériai országban. Barcelonában a június 25-én megnyílt és augusztus 19-ig tartó fesztivál műsorán 138 színházi, tánc- és filmelőadás szerepel. Ausztriában a legnagyobb érdeklődés idén is a Salzburgi Ünnepi Játékokat kíséri. A gazdag választék közt éppen úgy megtalálhatók színművek (Kurt Weil és Bertolt Brecht darabjai), mint Verdi Don Carlosa és az amerikai Hal Hartley „Soon" című musicaljének ősbemutatója. Bregenzben a tószínpadon ismét láthatja a nagyérdemű Gerschwin Porgy és Bessét.

Svájcban július 3-án kezdődik és 18-ig tart az immár híres Montreux-i fesztivál, amelyen olyan nagyságok lépnek fel, mint *Bob Dylan* és *Phil Collins*. Gstaad-Saanenland zenei fesztiválja klasszikus muzsikával, Beethoven, Dvorak, Csajkovszkij, Schubert és Haydn remekműveivel kedveskedik a közönségnek *Gidon Kremer* vezényletével. Az Alpoktól délre, Itáliában nagy érdeklődésre tarthat számot a Spoletói Fesztivál, amelyen egyebek közt Mozart Szöktetés a szerájból című operája szerepel a műsoron. Rómeó és Júlia városába, Veronába az operarajongók sereglenek a világ minden részéből. A veronai arénában Verdi Aida és Nabucco, valamint Puccini Tosca című operáját tekinthetik meg. A szicíliai Taormina antik színházában nemzetközi film- és balettfesztivált rendeznek.

Franciaországban idén ötvenedszer rendezik meg az Aix-en-Provence-i fesztivált. A július 3-tól 31-ig tartó rendezvénysorozat műsorán öt új produkció szerepel, köztük Bartók A kékszakállú herceg vára című operája és Monteverdi Orfeója. Avignonban immár 52. alkalommal rendeznek fesztivált, amelynek műsorán Hölderlin Szophoklészről szóló drámája szerepel francia nyelven.

Ugyancsak bőséges a kínálat a németországi nyári fesztiválokon. Münchentől Rügen szigetéig sok szabadtéri színpad várja a közönséget. A komolyzenei rendezvényeken fellép *Yehudi Menuhin, Plácido Domingo* és *Anne-Sophie Mutter* is. Bayreuthban A bolygó hollandival nyit az évenként megrendezésre kerülő Wagner-fesztivál. Idén félmillió jegyet igényeltek az operarajongók – csak minden tizedik jutott jegyhez. A lipcsei Gewandhaus koncertjében kedden este ünnepi hangversennyel nyílt meg a XI. Nemzetközi Bach-fesztivál – 43 országból érkezett 146 résztvevővel. MTI

Hantai Simon visszatért

A biai születésű mestert Franciaországban a modern képzőművészet egyik legmarkánsabb alakjának tekintik. Éppen ezért különös fájdalmat okozott mind a szakértőknek, mind a nagyközönségnek eme büszkeségük érthetetlen „elnémulása" tizenhat évvel ezelőtt: sikerei fénypontján a francia földön 1949-ben meghonosodott bálvány egyszerre csak megszűnt kiállítani, nyilatkozni és talán alkotni is. Attól tartottak, hogy a makacsul elhúzódó magábaszállás az intézményesítő felszentelés elől véglegessé válik. Félelmüknek tápot adott a magas kor is. A növekvő aggodalom tavaly enyhült, amikor a hetvenöt éves művész új szerigráfiákkal kapcsolódott be a Pompidou Központ „A lenyomat" (L'Empreinte) című tárlatába.

Múlt márciusban aztán újabb megkönnyebbülést jelentett a párizsi Renn galéria (Renn Espace) közel négyhónapos Hantai-meglepetése; tíz, Matisse technikáját idéző kivágás (Laissées) egy 1981-es akrilfestékes kompozíció óriási vásznából, egy velük rokonítható szerigráfia és egy további tucat akril-, illetve akril- és olajfestmény.

Párizs városa az alkotót tavaly a Művészetek Nagydíjával tüntette ki. Talán ezzel magyarázható, hogy az így megtisztelt magyar bevándorolt tavasszal tizenöt művét a francia főváros modern (és kortárs) szépművészeti múzeumának, a Musée d'Art Modern-nek ajándékozta. Ezeket az eseményeket egy sor tanulmány és méltatás megjelenése, illetve médiabeli sugárzása kíséri, amely mind Hantai absztrakt expresszionizmushoz kötődő gesztus-líráját dicséri.

MARCZELL PÉTER
SVÁJC

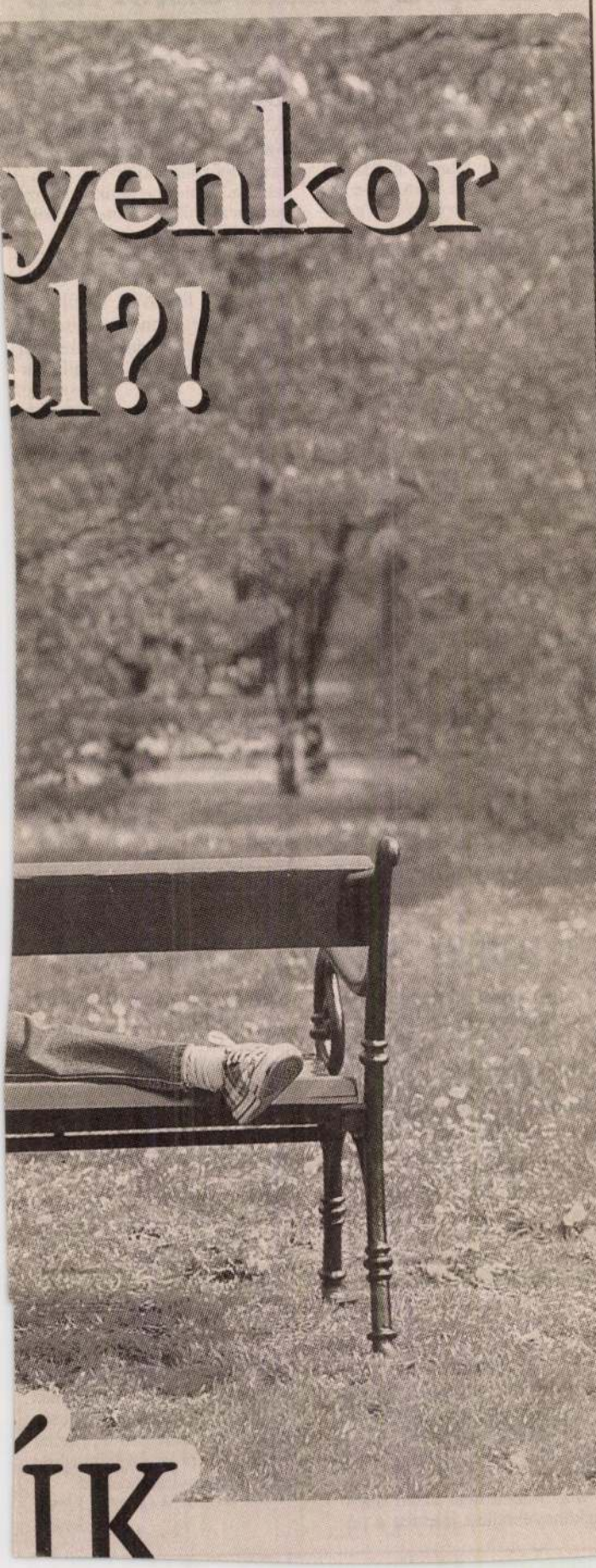
yenkor
al?!
ÍK

Hantai Simon: festő-grafikusművész

7

Műrészet, 1984. jul. 47-old.

Paulovics László és a színv

A nagybányai festészet fogalommá vált a magyar művészettörténetben, a szomszédos Szatmárnémetiben viszont (azaz Szatmáron, ahogy újabban mondjuk) egészen a közelmúltig csak egy-két képzőművész élt. És noha oly jelentősek is voltak közöttük, mint *Papp Aurél,* az expresszionista festő – Ady egykori barátja, szellemének továbbéltetője –, a szatmári polgár gondolkodását, ízlését lényegesen nem tudták befolyásolni, művészetre hangolni. A Nagybányáról az ötvenes évek vége felé Szatmárra átelepedett, tehetséges fiatal színészekből lakult állandó magyar színház már több tehetett e téren. De mindennek mi

lépéstartásra ösztönözte. Paulovics László egyébként mint grafikus már a főiskolai években hasznosítani igyekezett a művészettörténet XX. századi modern tanulságait, és Szatmáron is mindvégig tudatában volt annak, hogy a színpadi díszletek az előadásokkal együtt elkopnak, aki tehát tartósabb sikerekre vágyik, s maga is részese akar lenni ama bizonyos művészettörténetnek, nem elégedhetik meg a színikritikákban esetleg nyugtázott elismeréssel: a rivaldafény nem pótolhatja a rajzasztal fölött a festőállvány előtt eltöltendő órákat.

Még 1965-ben írta le Páskándi Géza (aki ugyancsak szatmári) Paulovics-

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatóintézet Könyvtár Budapest
26 757

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

HANTAI SIMON
1922 -

Magyar származású festő, grafikus. Művészeti tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte 1941 és 1947 között. Tanárai Aba Novák Vilmos és Kontuly Béla voltak. A világháború után festményei több kiállításon szerepeltek Budapesten (Ernst Múzeum - 1947, Nemzeti Szalon Tavaszi Tárlata - 1947. stb.).

A negyvenes évek végén Párizsban telepedett le, ahol szürrealista kísérletek után a tasizmus egyik legjelentősebb képviselőjévé vált. Első párizsi tárlatát 1953-ban André Bréton nyitotta meg a Galerie L' Etoile Scellée-ben.

1976-ban a párizsi Musée Nationale d'Art Modern-ben megrendezésre került nagy, retrospektív kiállítása.

FEKETE KOMPOZÍCIÓ
papír, szitanyomat, 470x270 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85.545.1.

KOMPOZÍCIÓ
papír, szitanyomat, 635x580 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85.547.1.

"Hantai festészete egyfelől - az elemi élmények szintjén - a hazai föld mélységében gyökerezik, másfelől ott van benne az igény az univerzum átfogására vagy legalábbis átlátására. A tömött, síkban kiterülő, már-már követhetetlenül bonyolult szövevény Hantai munkáin azonban felszakadozik, körülötte levegős tér támad, később eltünnek a látvány felismerhető elemei és a formák asszociatív tartalmúvá válnak; ezekből a természeti, vagyis inkább organikus alakzatokból lesznek kalligráfiák, írásjelek" -

Illyés Mária

IRODALOM

XX.századi magyar származású művészek külföldön. Budapest - 1970. Katalógus.
Modern magyar grafika. Pécs - 1972. Katalógus.
XXX: Kiállítások. Magyar Műhely. 1977. XV. évf., 50. sz., 63.o.
Paris 1937 - 1957. Paris - 1981. Katalógus.
Sinkovits Péter: Tisztelet a szülőföldnek. Művészet. 1983. XXIV. évf., 6. sz., 42-44.o.
Illyés Mária: Elemi élmények színtjén. Művészet. 1984. XXV. évf., 7. sz., 44-47.o.
Berecz Ágnes:"A vászonfalba ablakot vájtam..." Művészettörténeti Értesítő. 1996. XIV. évf., 1-2. sz., 35-45.o.
Szabadi Judit: Max Ernst nyomdokain... Új Művészet. 1996. VII. évf., 5. sz., 21-24.o.
Cserba Júlia: Vakon festeni. Balkon. 1998. IV. sz., 11-15.o.

MDK

Hantal Sári

Pompár Bozinfestő -csoportján dolgozott

47.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.

Pécs. 1959.

Hantal Sára eozin edényfestő,kifitelező MDK

A Zsolnay-gyár művészeti munkáiban
közreműködött
1923-tól.

66.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

Ø Hantelmann Werner

vrbász, épitész fia,
szül. 1871 febr. 24 Buda-
pesten

bás a
Fleischer Beis 49. l.

~~Brünn b. n. VI 183~~

Hanter Beáta, gobelin-iparművész

a hagyományoknak tudott gobelin műfajában egy 24 éves művész, Hanter Beáta kapta a Miniatűr-díjat.

N. Nagy Tibor: Kortárs textilművészet itthon és külföldön.
Kisalföld, 1984. júl. 14, 9. old.

Hanthy Kinga, grafikus MDk

Három rajz.

Repr

Zolnay László: A magyar képzőművészet múltjából 13

NÉPSZABADSÁG, BP. 1965. okt. 17.

Hanti Emma

MDK

Karádi himzésü párnahuzat

Műcsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Hantes Árpád MDK

szobafestő és mázoló

Koszorus mesterek
Magyar Iparmüvészet 1928. 2o6.o.

- Mindjárt azt kérdezem meg, amit nem értek.
- Diakgretekre vannak kifeszitve az anyagok, textilek. Van itt egy vetitő is, és még az ablakra is, azt hiszem, hogy a fény és az árnyék lehetőségét kihasználva egy csomó vázlat és az ön monogramja H.K., Hantos Károly. A fény az nélkülözhetetlen magának.
- Igen. Hát én egy olyan problémával foglalkozom, amihez kell az áttetszőség, az átlátszóság, a térbeli szelepelés.
- És ez akkor már tulajdonképpen a textilelmélet, nem?
- Egyfajta textilelmélet is. Hogyha egy ilyen textilre azt a meg van gyürve, akkor egy téli medert kapok. És ezt a téli medert meg tudom változtatni értékben, tartalomban, hogyha kivetitem. Tulajdonképpen léptéktelen téranalizálás. Metszeteket lehet készitení például a téli mederről.
- Tulajdonképpen az anyag, szinte belsejébe - is bele lehet látni. Kipróbálhatunk egyet?
- Hogyha a fókuszt változtatom, akkor az a szelep az eltolódik.
- Furcsa, hogy ez a kis darab textil egészen szoborszerü kivetitve a vászonra.
- Igen.
- Most kezdem csak megérteni, hogy milyen végtelen lehetősége-

Hantos Károly szobrász és textilművész

1980. XI.3. P. 20,30 /FE/,
Textilművészek Velemben.

ket rejt magában a vászon, mert ahogyan mozditja, ahogyan gyüri, ahogyan szeletoli ezt a darab textilt, annyiféle képet kapunk, sőt annyiféle képzettársitást kap az, aki nézi.
- Egy idő után fogalma sincs az embernek, hogy ez ~~xxxxxxxxx~~ ~~xxxxxx~~ kozmikus méretü, vagy egy nagyon picike.
- Az elméletén kivül beszélhetünk ennek a gyakorlati használról is?
- A textil médiumának a kutatása nagyon fontos eszköz a képzőművészetben, mert hát azt hozzá kell tennem, hogy én mint képzőművész dolgozom itt.
- Ön szobrász.
- Igen. Hát erre ez tulajdonképpen azért borzasztó jó, mert mindig ilyen téri modellt ad, és mindig követhető, mert mércerendszer. Ebben a bizonyos térelemzésben van egyfajta olyan cél, hogy korunknak a térfelfogását megmutassuk. Környezetünk, vizuális környezetünk állandó része a textil. Ugyhogy nem lehet kikerülni.

Hantos Károly

MDK
MDK

1951-ben az államosított Zsolnay-gyár
"Nemzeti Vállalatnál"

műszaki igazgató és cégvezető

78.o.51. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

MDK

Hantos Károly

A Zsolnay "Nemzeti Vállalat"

üzemvezetője

62.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay gyár művészete.
Pécs. 1959.

Hantos Károly, szobrászművész

Rudnay Gyula 1952-ig a szabadakadémia művésztelep és festőiskolaként folytatta munkáját, az iskola irányítását B. Mikli Ferencnek adták át, azóta mint képzőművészeti kör működik. Ma már jónevű alkotók – pld. Széchenyi Lenke, Hantos Károly, Klossy Irén és számos rajztanár, kirakatrendező került ki innen.

W.E.: Rudnay nyomán a Mecsekben.
Dunántúli Napló, 1984. aug. 27. 6-old.

Hantos Károly.

Kisplasztikai bienmálé Pécsett.

M. Nemzet.

1987. VIII. 15.

Hantos Károly.

Derkovits-öktöndíjasok kiállítása

Magyar Nemzet
1987. II. 21.

Harsos Károly szobrász

kiállítás nívódíjat

kapott

Népszabadság, 1987. XII. 25.

Kantos Tibor, [ ]

L: Schöffer, Nicolas

A.T: számítógépes grafikák 24-25.

Új Tükör Bp. 1986. dec. 14. XXIII/50

Hantos Károly,

L: Bor Pál

Vadas József: Számítókép 12.

Élet és Irodalom Bp. 1986 dec. 12 XXX/50

Hantos Károly, szobrász- és textiltervezőművész

A népszerű bajai képzőművészeti kört Rudnay Gyula vezette, B. Mikli Ferenc a művésztelepen tanárként és titkárként dolgozott. – Nehéz volna felsorolni, hogy hány volt körtag[o]rszágos híru, ma már, pld.: Szurcsik János, Udvardi Erzsébet, Hantos Károly, Novák Lajos, Weintrager Adolf, Klossy Irén, Bakay Erzsébet...

Koloh Elek: B. Mikli Ferenc.
Petőfi Népe, 1984. jan. 29.

Károly Hantos

Dunaharaszti
Marx K. u. 57.

1955
geboren in Baja
1969
Besuch der Kunstfachmittelschule in Szeged
1975
Studium an der Budapester Hochschule für Bildende Kunst
Seit 1980
Mitglied des Künstlerfonds der UVR und des Studios junger bildender Künstler
Seit 1981
Lehrer an der Kunstfachmittelschule in Budapest
Leitungsmitglied des Studios junger bildender Künstler
Seit 1986
Derkovits-Stipendium

Buddhistische Symmetrie I
1986
Gips, 45 x 39 x 25 cm

Das große Lächeln II
1986
Gips, 150 x 50 x 30 cm

Tautologisches Torso I
1986
Gips, 37 x 16 x 16 cm

Tautologisches Torso II
1986
Gips, 45 x 42 x 22 cm

Melancholisches Tabernakel II
1986
Gips, 45 x 25 x 26 cm ●

Personalausstellung
1987
Studio-Galerie, Budapest

Ausstellungsbeteiligungen
1978
I. Festival der Studenten der Kunsthochschulen, Szentendre
1980
Diplomanten-Ausstellung, Bartók-Galerie, Budapest; Entropie-Modell, Hochschule für Kunsthandwerk, Budapest
1981
Situationsanalyse, Burg-Klub, Budapest
1982
Studio-Ausstellung, Kunsthalle, Budapest; Schaufenster-Galerie, Baja
1984
Metareihen, HV-Studio, Budapest
1986
Digit-Art, Museum der Schönen Künste, Budapest; Gotisches Schach, Lágymányosi-Galerie, Budapest
1987
Ausstellung Klub 2000, Kultur- und Freizeitzentrum am Almássy-tér, Budapest; Ausstellung der Derkovits-Stipendiaten, Ernst-Museum, Budapest

Hantos Csaba

festőművén

Kiállítása Szombathelyen, a
Derkovits teremben.

Salamon Nándor
ciffe

Új Tükör
1984 máj 28.

Hantos Csaba festménye

Művészeti szerkesztő:
CSÍK BENCE

Meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

MDK

dr. Hantos Elemér, mügyüjtö

balatoni pohárgyüjteménye stilszerüen kiegészíti a mi magyar tengerünk milieujének képét.

Dr. Márffy Oszkár:
Tárlat. A Balatoni Társaság Tárlata.
"Képzömüvészet" 1928. lo. sz. 132.l.

Hantos György

Találkozás a Fészek Klubban

Magyar Nemzet 1987. III. 24.

Hantos Györgyi

A Gulácsy Lajos Alkotóközösség kiállítóterme a Novotel Szálló közelében lévő Fürj u.-ban van. Az Alkotóközösség tagjai között szerepel, a fiatal Hantos Györgyi.

(ász): Galéria Budán.
Fejérmegyei Hírlap, 1984. júl. 5.

Hantos János artifex 1700

(A viski templom restauratora)

Knauz Magyar Sion II. 510.

Palásthy Pál: A Palásthyak III. 103.

5405 "

5406 "

5407 "

5408 "

Herzog

3. Homlokzat.

Kapu.

Nagyterem.

" Mennyezetfreskó.

" " Részlet.

" " "

Lépcsőház felülről.

" alulról.

Pauley Edi-utcai homlokzat.

Szalon és ebédlő.

om. Sósvér.

. Külső kép.

Szentségfülke.

. Északi oldal és főbejárat.

Hantos Zanós

epitész XVII–XVIII. sz.

A viski templom ujja
epitésére vonatkozólag lásd

Horváth Mártont

Nagy Iván, Magyarországi képzőmű-
vészek a legrégibb időktől 1850 ig.
Századok 1874. évf. 86. l.

Pósta Béla dr. V.307

Hantos János építőmester. 1700. Horváth Mártonnal együtt restaurálta az ipolyvíski (Hont-m.) templomot. (Nagy Iván, Századok 1874 86.l.)

Arasti Kölcsey-Egyesület ~~X. 80-83~~

MDK

Hantos /Hübler/ Károly

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közreműködött /üzemvezető/ 1923-tól.

71.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Ø Hartmann János

münchem nóbrán

Kalocsa 1863

(Hartmann?)

wód

z

Velvánd

175. l.

MDK

Hantos /Hübler/ Károly, üzemvezető

1923 -tól dolgozik a gyárban, ennek most 26 éve.

Nikolenky Géza beszámolója Dr.Szentiványi Gyulámk.
A Zsolnay gyár művészei és kivitelezői.
Pécs. 1948.nov.16.

HANTOS KÁROLY

müveimek illusztrálva

Hitel, 1990. 22. sz.

nyunk rövid tartalmi kivonato
matervezés - a product design
belsőépítészet - témakörében me
külföldi szakirodalmi forrásmu
vek, konferenciakiadványok, st
rinti tematikus csoportosítást

A rezüméket gyakorlott szakemb
80 legfontosabb formatervezési
területi sajtótermékből válogat
len külföldi folyóirat előfize
szegért széleskörű és naprakés
- műszaki, gazdasági és kultúr
berek számára mind nélkülözhet

./

M.D.K.

Hantos Testvérek

A Kossuth Lajos téri MÁK palota iparművészeti munkáit végezték. A "Husz év előtt" c. közölt beszámoló felsőrolja a Hantos Testvérek eddigi iparművészeti munkáinak, illetve berendezéseinek helyeit: Ujlóverseny-pálya, Pénzjegynyomda, Pénzverde, Keleti pályaudvar nagycsarnoka, várótermei és folyosói, Spolarich-sörözö, a tatabányai katholikus templom, a tatabányai Casino és gőzfürdő iparművészeti munkáit.
Fényképfelv. a Mák-palota lépcsőházáról.
Szinházi Élet. Bp. 1928. juli 8-14. XVIII. évf. 28. sz. llo. lap.

Hantos László

restaurator

A soproni Erdészeti Egyetem munkatársa Hantos László 10 éve preparál állatokat oktatási célokra.

— Oktatás

Tudós, 1974 ajszlis 16-7 oldal.

Hantos Margit

A Telefongyár képzőművészx körének tagja, müve szerepel a Rátka i Márton művészklubban rendezett munkás-művész kiállitáson

Magyar Nemzet 1973 február 8
4. old

Hantsch
festő

Der Ungar 1844. jul. 24.
Wegweiser u. Anzeigeblatt
(Sz.: Pesther Kunstausstellung 1844.)

Kalmár

HANSS HANTSCHEL, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.-Kihirdetve:1716.febr.14-én.-A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névsorát tartalmazza 1608-tól 1869.ig.- E mesterek egyike volt:
24.- HANNS Hantschel,Eppermess. 151.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

HANSSHANT

mdk

Hautus Gyula

a tokaji festőktől fartozik

Varga Imre: Tokaji napló.

Népművelés 1956 ev. 9 sz 44. l.

mdk

Hautus Gyula, Tamás Ervin festőm.-ek

részt vesznek a tokáji táborozáson.

Vajna Eva: Képzőművész-körök táborozása Tokajon.
Népművelés 1959. 9. sz 27. l

HANTY LÁSZLÓ, térképész, /1875/

ULBRICH könyve II.részében Burgenland és környező államok községi térképei,legtöbb 1770 után.A koraiak méret arányai premetrikus korból való,a későbbiek legtöbbje méterrendszerben készült és nagyrészük a bpesti Államnyomda terméke.A térképek szerzoi többségükben magyarok igy Hanty László is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

Ø Hantz Győző

kolozsvári Könyvkötő

l. (mikor?)

Könyvkötő czímek

264. l

ter f,évi okt. 7-én 64569 sz.a.
alispáni hivatalához intézett ren-

ó 27-én, 16212/902 sz .a.kelt fel
közig.bizottsággal való szives
talt,hogy f.évi 6394 sz. rendele-
y a zólyomi vár körüli kert után
indenkor a zólyomi várfelügyelő
lányból.
hivatalt, sziveskedjék a szük-
ra nézve, hogy ezen adók az is-
területeket terhelő adóktól el-

M.D.K.

HANTZ Ilona

1918-ban Nagybányán a "szabadiskola tagja.

Réti: Nagybánya..... Bp. 1954.333. l.

M.D.K.

Hantz Mátyás, kovácsmester

1786-87-ben kérik a várost, hogy velük is dolgoztassanak.

Bodgál Ferenc: A miskolci kovács-kerékgyártó céh. 315.o.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. V. Miskolc, 1965

Hamula
fotós

Hamula fotós kérdezte a
fotóhat az „Ikonográfia
szőlőpréssel" című akkor.

P.Szücs Julia: Ikonográfia szőlőpréssel.
Művészet, 1975.április - 16.oldal

Hamula
fotós

Hamula fotós készítette a fotó-
kat Pap Gábor „Változások So-
mogyi-témákra" című cikké-
hez.

Pap Gábor: Vázlatok Somogyi-témákra.
Művészet, 1975. április - 20. oldal

Hamula
fotós

Hamula fotós készítette a fotókat Kovács Gyula „Emlékportrék a jelenkornak" című cikkéhez.

Kovács Gyula: Emlékportrék a jelenkornak.
Művészet, 1975. április - 26. oldal

Hamula
fotós

Hamula fotós hérzetette Somogyi József „Táncoló láng" fotóját a Művészet számára.

A borító hátoldalán.
Művészet, 1975. április.

Hanula
fotós

Hanula fotós készítette a
fotókat a Kortársak Somo-
gyiról című ákhkor.

Petrovics Emil, Simon István: Kortársak Somogyiról.
Művészet, 1975. április - 3. oldal

Hamula
fotós

Hamula fotós készítette a
fotót Somogyi József „Med-
anyánszky-síremlékéről".

Rózsa Gyula: Szobrászatunk 30 esztendeje.
Művészet, 1975. április - 8. oldal

Hamula
fotós

Hamula fotós készítette a
fotóhat a „Somogyi szobrok
drámaisága" című cikkhez.

Illés Jenő: A Somogyi szobrok drámaisága.
Művészet, 1975.április - 42.oldal

Hanula Edit
iparművész

Cságoly Klára levét a lausanneki állításra
Hanula Edit kivitezte.

A.Tóth Sándor: Az 5.nemzetközi kárpit biennálén.
Müvészet, 1971.december - 39.oldal

Hanula Endre

az alábbi fotopályázaton I. dijat nyert

Kathy Imre: Müemlék és szabadidő. Épitészeti fotopályázat, 1971. - Magyar Épitőművészet, 1972, 3.sz. 58-63.l.

Hanula Lajos

az alábbi fotopályázaton T. díjat nyert

Kathy Imre: Műemlék és szabadidő. Építészeti foto-
pályázat, 1971. - Magyar Építőművészet, 1972. 3. sz.
58-63. l.

Hanula Endre

az 1968. évi építészeti fényképpályázaton 2500 forintos díjat nyert.

Tillai Erhő: Épületek, fényképek. - Magyar Építőművészet, 1969.3.sz. 55-59. l.

Hamula Endre

K.Gy.: Társasházak, Budapest, XI. Meredek utca. Építész: Kévés György, építész-munkatárs: Földváry Éva, statikus: Komlóssy István. /ismertetés, képekkel; fotók: Hamula Endre./

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz.

21-23. l.

MDK

Hanula J.

Résztvett az Iparmőv.Társ. 1936.évi jan.19.-én megnyilt rigai kiáll.-on. (Kerámia.)

Cikk: Képművészeti,...

Magyar Iparművészet, 1936. 3-4.lap

Hemia 4.

MDK

Hanula J. keramikus

Népmüv. háziip. és ipm. kiáll. Rigában.
M. Iparmüvészet 1956. 1.sz. 4.l.

MDK

Hanula J.

Kerámiai műveit küldte a tallini kiállitásra.

Cikk: Népművészeti, háziipari és ...

Magyar Iparművészet, 1936. 29-30.lap

M. D. K.

Hanula József, festő, 1863-1944.

münchenben négyfte tanulmányait. Festett portrékat csárda és tájképeket. 1896-ba vissza jön Münchenből és Felső-magyarországon telepszik le, 1918 után Slovákia számos templomá részére vállal megbízatást. 1936. ban a Slovák liga üllés tolmo részére megfesti.

Marian Váross: Slovenské vytvarné mnemie 1918-1945.
Slovenské vydavatelstvo krásnej literatury 1960.
36-37-38-39. old.

 M. J. K.

Hanula József, festő, 1863-1944

Kérői korának sikerült alkotása Önarchépe 1933 és Kern P. J. festő archépe 1935. vörös háttarel. 37. old.

Marian Váross: Slovenská výtvarná umeni 1918-1945.
1960. 36-37-38-39. old.

HANULA JÓZSEF

1918-ban Liptó Szt. Miklóson, 1920-ban Martin (Túrócz Szt. Márton)-ban és 1925-ben Poprádon voltak önálló kiállításai.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 45.

 M. D. K.

Hanula József, festő, 1863-1944

Bratislavában „Cyril és Metod meg
éskepését Slovákiaba". – Élete sége felé
kiadja emlék iratait „egy slovák festő
visszaemlékezései" 1940.
Korábbi művei nem érték el münchenikéjének szinvonalát. – „Tükör előtt" 1931
olaj, 402. old. „Vásári úrus" 1938, 403. old

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie
1918-1945.
Slovenské vydavatelstvo krásnej literatúry
1960.

36-37-38-39. old

Hanula József

festő

Műcs. kiáll. 1896tól
Pipics 113. l

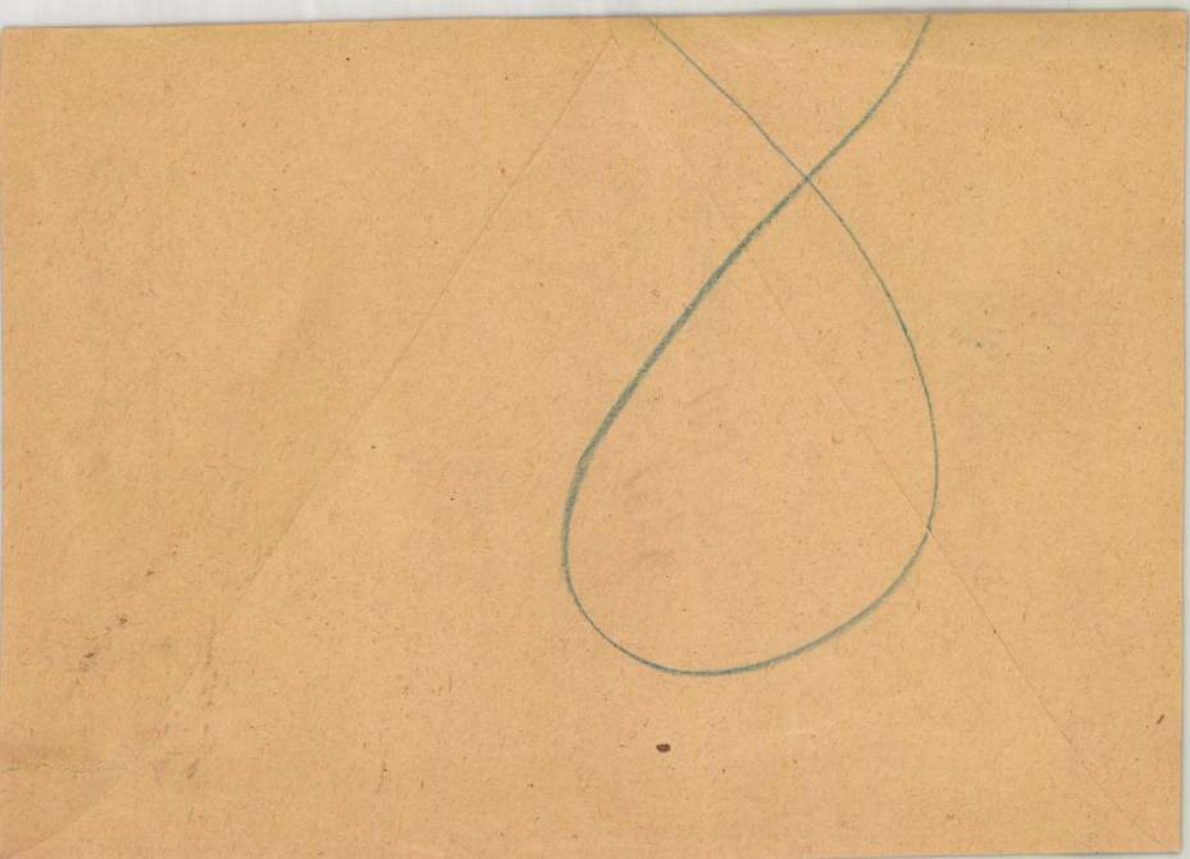

HANULA JÓZSEF

1945-ben Kőrös kiállítása volt

Csordár Lajoval Kassán.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 45.

HANULA

Nevét Mitrovský, Kern, Benka és Kovácsikkal kapcsolatban említi:

Slovenské pohľady 1922. 38. 451.

HANULA JÓZSEF

Lotz Károly tanítvány volt.

1938-ban Pozsonyban elnyerte az Stefánik díjat, 1941-ben államdíjat ~~nyert~~ lett.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 45

MDK

Hanula József

Aradi N: A m.tört.festészet az 188o-as évektől az 1919-es Tanácsközt.ig. Művtört. Dok. Közp. 1954-55. Bp. 1957.

3oo l.

Ø Hantz Ibolya

grafikus

1913

Einvisk 1930.84.l.

Hantz Ibolya

1916/17 - 1919/20.

Ferképzomfoiskàvk

89, l.

Hanula József

szül. Három-Szlécsen
Litómegye 1863 ápr. 4.
Atyja H. János fafárajó
Szepesváraljan. 2 polg. isk.
és utóbb 2 1/2 évig az orsz.
mintarajztanodában. A sze-
pesi püspöktől 150 frt ösztöndi-
sat hűz.
1886/87 I - gyakorló fertészeti osztály
1886/87 II. " " —
1887/88 I. " " —
1887/88 II " "

Horvátország IV. 90.

HANULA József

„List z Ameriky"

„Levél Amerikából" c. képé vel kapcsolatban ír róla.

K., Slovenské pohľady. Martin 1922. 120.

HANULA JÓZSEF

Szántóvető, olaj, 1938

Vásáros, olaj, 1938

Reprodukció

Ladislav Saucin. Vytvarne umenie na vychodnom Slovensku 1918-1938. Kosice 1964. 215.

HANULA JÓZSEF.

Sány virággal, olaj 1918 utánról

Tükör előtt, olaj 1931

Nyomolyólány, olaj, 1918 tá-

járól

Reprodukcióval.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 215.

HANULA József

Nevével kapcsolatban említi László Fülöpöt is.

K., Slovenské pohľady. Martin 1922. 120.

HANULA József

Rövid bír a „Při čítaní" – Otvasás közben c. kéféről.

Slovenské pohlády 1922. 38. 320.

Hamula József

Ideo-esztétikai szemléletét elemzi.

Ladislav Sančin: Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918–1938. Košice 1964. 19.

Hanula J.

Sány virággal, olaj,

1918 utánról.

Repr.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 214.

HANULA JÓZSEF

Az 1921-ben újnaszerezett „Szlovák Művészek Együttese"-nek vezetőtagja

Slovenské pohľady. Turčiansky Svätý Martin
1922. 60.

Hannula Lóisef

festo

lásd

Daberto Felixét

Hanula József

festo

festette a bosáczi

(Trencsén megye!)

templom falképeit

Művészet 1913. 77.

Kerület.

Az Orsz. Magy

országgyülési képviselő va

Sorsz.	Név	Állás (rang)	Fizetés Kor.	Fizetés f.	Születési év	u

Hanula József

Szlovák nemzeti-mozgalmi tag, Liptói szü-
letésű, de életének nagyrészét a Szepességben
élte le.

Ladislav Sančin: Výtvarné umenie na východnom
Slovensku 1918–1939. Košice 1964. 19.

HANULA F.

A monumentális festénet keletszlovákiai képviselője. Templomi festményeiről ten említést.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918--1938. Košice 1964. 36.

Hanula J. MDK

Divald közlése szerint Hanula J. Bontotta ki a haraszti r. kat.templom falképeit.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország falképei. Bp.1954.144.l.

Hanula József

l.

Wagdej

212. l.

HELYSÉG

BUDAPEST

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

Ötv

KOR

XV

ŐRZÉSI HELYISÉG

Iparmüv.Muz.

MÉRET

TULAJDONOS

Esterházy hg.-i hitbizomány.

TÁRGY

Serleg.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS)

Chrysopras serleg. Zápolya-

FÉNYKÉP, RAJZ

Hanula József

MDK

Gátépitő

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Hanula József

MDK

Keves, gipsz

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Hannula József

München 1913

65, 70, ~~77~~

Simor János érsek levele

VI. 146

M. D. K.

HANULA József festő

Tömöri kolozsai érsek a mohácsi csatában

Aradi Történ. 300. l.

HANULA ?

1922-ben részt vett a Szlovák művészegyüttes kiállításán Hermely, Jurkovics, Kern, Kern., Kovácsik, Mallý, Milan, Mitrovský, Polkorát, Švehl, Ruttkay-Nedecký, Auguszta, Benk. + és Gwerk. művészekkel együtt.

Tomáš Štrauss: Autor Jasusch a zrod východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 35. l.

HANULA

Kiállításáról olvashatunk: Mitrovský M. TH., Výstava Spolku slovenských umelcov v Košiciach. Slovenské pohľady, 38, 184, 1922.

Tomáš Štrauss: Anton Jasusch a zrod východoslovenskej avantgardy dvadsiatych rokov. Bratislava, 1966. 36. l. vélj.

Kamula József

1920 után a Kassa-i Kelet-Szlovákiai Múzeum igazgatója, művészete alapvető jelentőségű volt.

Ladislav Šaučin: Výtvarné umenie na východnom Slovensku 1918–1938. Košice 1964. 19.

Hanula

1922. jún. 11-én tőbb művészel közös kiállítása volt pr Losoncon.

Slovenské pohľady 1922. 38. 451.

Hanuła Józef

festő

l.

Wagner Profil

36. l. 11, 12. t

Hanula Józef

Mucsarnok München

1896. mill. kiáh. festő

Abbeville h.n. X.44.

Hanula József

Arcmás, gipsz

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Kücs.

MDK

Hamula József, szobrász

Gátépitö.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 14.1.

Hanula J. MDK

19o9-ben akvarellmásolatokat készitett a radványi r.kat.templom falképeiről. Akvarellmásolatok és ezek fényképei a MOB gyüjteményében.

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország falképei. Bp.1954.2ol.l.

MDK

Hanula József

Arcmás. Gipsz.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 22.1.

MDK

Hanula József, nobrán.

Táncisnő, bronz.

Neuv. Szal: Mův. E. - Szinyei Társ. X. tav. kiáll. - 1935. V. 8-19.
Kat.

Hanula József MDK

Arcmás, gipsz

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Rónay Mária

Hanula, Jozef: Ősi rögön, of.

SZABAD MŰVÉSZET

1954.jul.sz. 155.l.

/Aradi N.: Csehszlovák képzm.kiállitás/

MDK

Hanula József

Művével résztvett a kiallitason.

KmTars. 1943. marc. - apr. tav. kiall.
Kiallitó művészek nevsora. 26.lap

Hanuda J.

Horváth Jenő

1863 – 1944

l.

Szabad Művészet

1950. 214. l.

kepjel

ÁT-EGYESÜLET.

Tagjaink figyelmébe!

Tagsági oklevél..	5 K. — f.	Melltű-jelvény	..2 K. — f
Nagy je vény	3 K. — f.	Arck. ig jegy	.. 1 K. — f

Tisztelt Tagtárs!

10 K. — fill. ~~tagdijat~~ előfizetést megkaptuk s az könyveltük.

dozatkészségét midőn mepköszönjük, tisztelettel yesületünk nagy és nemes ügyét továbbra is önösen **uj ~~tagok~~ gyüjtésében** nekünk segit- sziveskedjék. E célra az alant közölt rovatokat ni, melyet az uj tagok **sajátkezü** aláirásával assék nekünk beküldeni.

190 5. jun. hó 17-én.

Hanula József festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
64 - 70.
"Divald:A bogoszloi kápolna"

Falkép - Mennyezetfestmény

Bosácz-i r.k.plébániatemplom
mennyezetképei/Hanula József/

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
77-78.
"Ismeretlen képek..."

H a n u l a József festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
77-78.
"Ismeretlen képek..."

Hanula József

MDK

Phyrne, gipsz

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDK

Hamula Jéssef

Pyrrho, Elpas

Micocarnok 1941 Jubilaeum Médaillée

Rómay Mária

Hamula,J.: Szlovák paraszt, of.

SZABAD MÜVÉSZET

1950.máj.-jul. 5-7.sz. 214.l.

/Pogány Ö.G.: A csehszlovák képzőművészet
félévszázados fejlődése

/Kiállitás/

MDK

Hanula József, szobrász
/M.Akv.- és Paszt.fest.Egy./

Napsugár. Gipsz.

Mücs.-OMKT.:Őszi Tárlat.1943.okt.2.-nov.1. Kat. 9.1.

Hanula József

MDK

Arcmás, gipsz

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Hanula József, szobrász-festö

Kedves.	Gipsz.
A Rózsadomb novemberben.	Gouache.
A Cefalui dóm./Szicilia./	Szinezett rajz.
Estefelé a Dunán.	
Árviz Csanádban. I.	

Műcs.-OMKT. Öszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat. 14.1.

MDK

Hanula József

Kelet-Szlovákia XIX. és XX. századbeli képző-művészetének történetén / Kassa 1957 márc/ szerepelt műveivel.

Mésáros Gyula: Kelet-Szlovákia képzőművészete a XIX. és XX. században.
Uj Szó. Bratislava. 1957 márc. 10.

Hanula ~~Károly~~ József

Szabad Művészet

1951. 85. l.

296-17. 19

41452. szám.

Folyó évi m
kelt felterjesztésére
Möller István épít
vezetői tiszteletdíjak
geket f. évi júniu
ratommal nyitott h
és számolja el. M
vánál végzendő
alatt álló összegek

Hanula József

MDK

Napsugár, gipsz

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Hanůla Jozsef

nobrán

l.

Budiparrajzisk.

1934-35. 34 l.

Lencsőház

Hanula József

zobrán

l Ferkápzomfoiskávk

1939-41. 149. l

z. kir. város polgármestere

Kassa 1. — Postafiók szám: 20.

Tárgy: Orbántorony árkádjainak rendezéséhez kifizetett hozzájárulás elszámolása.

zágos Bizottsága

Budapest.

ide intézett, 1943. évi október hó 23-án
item, hogy tudomásul vettem a 8.000.--P.
ott számlák szerinti elszámolását és a
assai vállalkozó cég kezeihez való kifi-

mber hó 3.

polgármester h.:

Hamula József

1880/81 – 1882/83, 1886/87 –
1887/88

Ferképzomfoiskèvk

89. l.

tozatokat [illegible]
A Zsófia-templom a B. fejlődésének legmagasabb fokát jelzi s ma is a világ egyik legszebb és leghíresebb temploma. A B.-művészet eme első virágkorának külön fejezete játszódik le olasz földön, Ravennában.

A későbbi századok új templomtípust teremtettek; magva a központi kupola, amelyhez, keresztszárak formájában, dongával födött terek csatlakoznak. A kereszt szárai közt előálló négyzeteket egy-egy kis kupolával födték (Konstantinápoly: Kilissee Dzsámi, régebben tévesen Hagia Theotokos).

Bizánc „makedon" korából (IX—X. század) a skripu-i egykupolás zárdatemplom, az eregli-i (herakleai) katedrális, a bizánci Theodosius-templom s a myrelaioni zárdatemplom maradtak fenn, a XI. sz.-ból a szaloniki-i Theotokos, a stirisi Hosios Lukas-zárda temploma, a daphnii zárdatemplom, s a késői B. gyöngye, a finom részletekben bővelkedő athéni „kis metropolis" (Gorgopiko). A bizánci építészet formái lényegileg a késő antik formanyelvre támaszkodnak, de attól mindjobban eltávolodnak. Bizánc építészete nagyon szabadon bánik a görög-római hagyományokkal, új oszlopfő-formákat teremt (kosárfejezet), az oszlopfő és boltváll közé vállpárkányszerű gerendázatdarabot iktat s a dekoratív formákat is teljesen a maga ízléséhez idomítja; különösen feltűnő az akanthus hegyes, csipkés kezelése.

A bizánci építészet nem szorítkozott

Hanula József MDK

Tomory kalocsai érsek a mohácsi csatában,

olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

HANULA József festő

A visnyói kegytemplom falképeit festette, 19o2

IPOLYVÖLGYI NÉMETH J. Krizosztom: Búcsújárók könyve. Balassagyarmat : Novitas B., 1991
3o1.p.

HANULA József rajtanai

falképmásolatairól

AH 1995 310.

(Kat. É.4.).[50] Ennek az épület
fennmaradt (Kat. É.5.).[51] Vala
Schickedanz a sugárúti ún. Hé
elkészítésében is.[52] Feltehető
Vámház távlatrajza, amely ere
publikálták a Vasárnapi Újság
Schickedanz szignója, de a ké
rajza után készítette Rausche

Ezek a szórványos infor
fel, hogy hogyan működött az
nem adott választ, és az Ybl
származó visszaemlékezések se
kutatások azt a verziót valós
Ybl-irodáról. A nagyobb építk
az aktuális terveket készítet
munkához alkalmazták. A Bazil
építészeti irodáiról konkrét
közül az Operaház-építkezés i

---

[50] A földszinti ala
tulajdonában.

Hanula József

Festette a körtvélyesi (Szepesség) középkori templom falképeit. Haraszt községben (Szepesség) lakott itt találkozott vele Divald.* A haraszti régi kastélyban lakott télen, meget pár szár forintért vett. Nyaratszaka a Felvidék falusi templomaiban festett.

Divfelséták. 57-58. l.
1938

* Ha jól értem ez 1904 ben történt.
Mert a Divald-féle séta olyan regényesen van megírá, hogy pozitív adat, pláné évszám nincsbenne.

T. 5393.

athaus, a Thumb és a Spital Kirch
az Agrius Flus szeli. Felirata a le-

10.3 cm.

Hanula József.

1896. mill. kiáll

Mücsarnok

Imling K. dr. V. 46.

Hanula József

Daberto Felixel együtt 1888-89-ben festette a szepesi székesegyház freskóit a szentélyben és a középső néphajóban.

Velics László. Az egyházi művészetek tanulmányozásáról. Apest 1894, 92. l.

Hanula József

zsobrán

Ferkèpzomfoisk k

l. 1939-41. 142. l.

149

IV. Városház u. 10.

1 — 45.

Tekintetes Lerkesztőség!

A műemlékek Orsz. Bizottsága már régebben tervbe vette, hogy a nagyközönségnek ~~az ország műemlékei~~ iránti érdeklődésének fokozása és általánossá tétele céljából megmaradt műemlékeinkről műrészi kivitelű, ~~képeslapokat is~~ Képeslapokat ad ki. Ezirányú actiójának első eredménye volt az a 12 lapból álló sorozat, meg a múlt ér tavaszán ke-

Hamula Judit

"Kamasz" a szerepel a tárlaton.

Vidos István: A "Studio 70" -
Művészet, 1970.november - 34.lap

Hanula József

X. Tavaszi Salon
1935

HANULA JÓZSEF
60 Táncosnő
bronz 100.— pengő

Hanula Józef

deszczowobrán

d

Budiparrajzisk

1935-36. 41 l.

+ 1944 aug. 22
Haraszt
(szepesi)

1880-83
[illegible]
1886-88

HANULA *József*, festő, * Szliács (Liptó vm.) 1863 ápr. 4. A bpesti mintarajziskolában és Münchenben végezte tanulmányait. 1888—9. Daberto Félixszel együtt a szepesi székesegyház freskóit festette. A millenniumi kiállításon Tomory kalocsai érsek a mohácsi csatában c. képével szerepelt. H. festette a körtvélyesi (Szepes vm.), a bosáci (Trencsén vm.) templom falképeit és restaurálta a bogoszlói (Trencsén vm.) kápolna Maulbertsch által festett mennyezetképeit. Olajfestményeinek tárgyát főleg a szlovák népéletből meríti.

1905.
vitfalni
(szepes m.)
rk. tegl.
falképeit
felszab. a
mészréteg alól

E-G. I. 442 l

3 műve a Turócszt. más-
Toni szlovák muz-ban

9. Kilencres csoport.

E

~~A~~ ~~ezen~~ lapon ~~lév~~

cken Kajser" – „SELYM

TURK. KAYS." – „SELIM II

Der XIV. Turcken Kajser"

„ACHMETH T. Der XVI. Tü

cken Kajser" és „MUS

szemléljük tojásdad r

Rézmetszet

Happel: Thesaurus E

Kürtze Beschrei

M.D.K.

Hanula József.

Szepesi festőművész Igló város számára megfestette Folgens Cornél volt polgármester arcképét.

Igló városa megfesteti volt polgármesterének arcképét.

Városok Lapja 1914. IX.évf. 14.szám.

Hanula József

Fafaragó
tegeszóstalja

A liptói Szliácsról származott ~~[illegible]~~ család fiaként. Kora gyermekségében kezdett már rajzolgatni. Atyja látva a koránébredő tehetséget, Bohúňhoz vitte el, aki magánál tartotta a fiatal Hanulát és tanította. Sok nyomorom szenvedésenment keresztül, amíg Münchenben teljesen kifejlesztette tehetséget. Hanula is a szlovenszkói tatajszépségeit vetette vászonra. A szlovák nép, a falu és vidék szín- és hangulati tartalmát festette.

Brogyányi Kálmán: Festőművészet Szlovenszkóm Kassa 1931. 41. l.

VASÁRNAP
KIADÓHIVATALA BUDAPEST

Nagys.

szentiván

a Szépmüvész

kár

I.Lenke-tér

Hanula Jozef

szlovák festő

szül 1863. apr. 6.

Tri Sliačoch-ban

Budapesten és München-ben végezte művészeti tanulmányait

3 műve a turócszentmartoni szlovák. múzeumban.

Sprievodca

22, 23 l.

Keppel

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Hanula József

A vitfalni rk. templom (szepes vm) falképeit a mészkereg alól fölszabadította fenti 1905-ben.

Div Felsőm ortuj ingatlan és ugó vénemlin lapjtr. bérinat é. n. MOB Kot

381. l.

- nerium oleander

oleander

Hanula József

festő

l. Magy. Művészlexikon

III. 280. l.

53 Ismeretlen festő
A XVIII. századból.

Bercsényi Miklós gróf

55. BERCSÉNYI MIKLÓS.

van ábrázolva, jobbra?

Derékon alól, balra fordul
személdöke és kis bajusza fekete, s
Vértet viselt aranyozott, jobb vál
kendő vonul, derekát ékköves öv szo
csak markolata látható. Felirata al
nyi Miklós Ung Vármegyének örökös F

563
(TK)

Vászon, méretei 112: 82.
A Nemz. Muz. képtárából.
Át Képt. 329.

Kifüggesztésére vonatkozó
a Tört. Képcsarnokban. 18

gov: v. 2.

Hanula József

Bosácz. R. k. pléb. templom, XVIII. sz.-i épület, szószék és keresztkút rokokó copfstílű fehérre festett, részben aranyozott szobrokkal és faragványokkal. A templom boltozatán új falképek Hanula Józseftől.

Divald Kornél. Ismeretlen képek a XVII–XIX. Századból Trencsén vármegyében. Művé. net 1913. 77. 1.

4858

Hanula József

festő

szül 1863. ápr. 6.

leő életrajz

Toman

180, 181. l.

18.134/1940
.....szám.
III.

A Müemlékek Orsz.Bizottsága tek.Elnökségének,

Budapest

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

IX.Hőgyes Endre-u.10.

Hanula József -

1896-ban festő - München

Tomory kalocsai érsek

1896 a mohácsi csatában

egyedek

kiállítva Olajf

Hamula József

festő

l.

Jendrassik Borbála:

Szepes vármegye középkori falképei.

Bp. 1938. 45. l. 60. l.

Hanula József

festő

szepesi szekesegyház

1889

erőd

z Velics 1894

92. l

1661. Telepy Károly:

Almádi napn

Az Almádi-i határt képe
a domb ~~...~~ tulsó oldalán, ~~...~~ jo
szemünkbe; mig középütt ~~pedig~~
vel. A háttért Balaton t
nap sugarait ~~...~~ tükröz
és öltözete: ingváll, sötét
sonlóan ruházott kis leá
bolt felhözött. Tehése alól

Vászon, méretei 54
Vétetett a 90432/98
1899: IV. 6-án (14/99) az el
~~A 24335/99. sz. lei~~
29855 sz. leirattal (277/9
1899. V. 24. átad. lajst

Az 1899: V. 24 - diki
sz. leirat alapján (275/99)
megyei Muzeumnak (263

F 1898: XII. 31-én

? Ln 2 ?

Hanula József

festő

a mik-vh-ig

l.

Lykafest 1896-1914

111. l.

1953

Hanula Judit:

Kisplantikával vett részt a XVI. k-i Tanács által az Ifjúsági Művelődési Házban rendezett kiállításon.

M.L.: A XVI. k-i Pedagógus Képzőművészeti Kiállítás

Rajztanítás 1971/2

31. old.

Hamula Judit
Nobrán

„Shaman" - a nevezet a
tartalon

Ujvári Béla Studio 70.
MŰVÉSZET, 1970. julius - 32. lap

HANULÁK, Jozef

BAGIN, Anton – ŠAŠKY, Ladislav:
Umelecký vývoj barokového
kostola vo Višňovom*
ARS I. 1967, 1. sz. 38-52

*(Felsővisnyó, v. Trencsén vm.)

munkamegbeszéléseket.

g/ Szánvizsgáló bi

Kis létszámu alapszerveze
laszthatő. A szánvizsgáló
lésen, illetve a bizalmi
titkosan megválasztani.

h/ Társadalombizto

Minden olyan alapszerveze
kifizetőhely ván, vagy a
haladja, választani kell
BT-i ülésen nyilt szavazá

i/ Állandó /reszor
/3-9 fő/

.Az alapszervezetek összev

St.451/234.

Hanula Judit

Egényes anyagot, egy háromfigurás szoborkompozíciót (Család) egy finomam mintázott terakotta fiúfejet, egy szellemes alakítású, szecessiós reminiszcenciájú tálat, és egy íres, amorf formájú vázát mutatott be

Dr. Domonkos Imre

A XVI. k-i Képzőművéneti és Művénetpedagógiai kiállítás

Rajztanítás 1971/4

32. old

A TETŐ GALÉRIA

meghívja Önt és kedves családját

HANULA JUDIT

„LEBEGÉS"
c. pasztellkép kiállítására

A kiállítást megnyitja:

SZESZTAY ANDRÁS iparmûvész

A megnyitó időpontja: **1997. november 19. 18 h. /szerda/**
A kiállítás helyszíne : **Budapest XI. Ecsed u. 13**
Telefon/fax: **203 57 10**

Hanula Judit

Szeretettel meghívom

pasztellkép kiállításom megnyitójára

1997. október 29-én (szerdán) 17 órára
az Újpesti Gyermek és Ifjúsági Házba
(Bp., IV. ker. István út 17-19.).

A kiállítást megnyitja
Dr. Bánszky Pál művészettörténész.

Hanula Judit

Hanula Judit

A kiállítás okt.28 - nov.6-ig látható, 10 és 18 óra között.

A Csokonai Művelődési Ház találkozóra hívja Önt

HANULA JUDIT

kiállítása alkalmából

1996. feruár 9-én pénteken 18 órára.

"Beszédet" mond: Topor András

A kiállítás megtekinthető: január 22 -től február 26-ig, 9-21 óráig.
Csokonai Művelődési Ház Bp. XV., Eötvös u. 64-66.
Megközelíthető a 25-ös és 70-es autóbuszokkal.

HANULA Judit

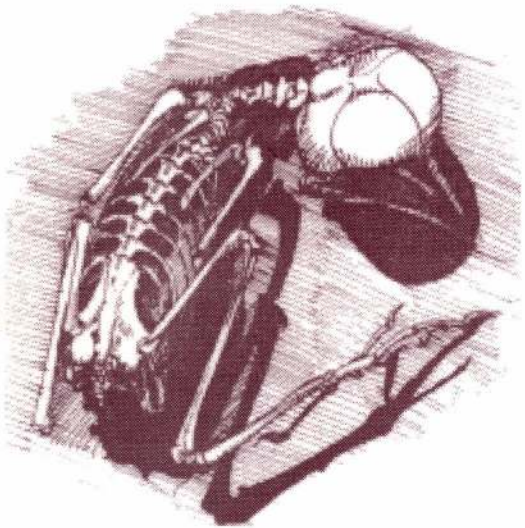

MEGHÍVÓ

Hamula Pálné sz. Halmos Teréz

arckipfestő

59 éve

(gümös gerinc csigolya gyulad.)

+1945. V. 11 temet. V. 17

Farkasrét

Halotti főkönyv

2478 folyósz.

Hanulf J./Johannes/,/Hanulfwan/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:"Zeit,Meissen: Hanulf.J." 129.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.Kantus János Múz.~~Évkönyve~~ Győr,1967.
A Győri Múz.Évkönyve

Hanulfwan /Hanulf/ J./Johannes/,asztaloslegény
--- ---

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke származási hely szerint:"Zeit,Meissen: Hanulf J." 124.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9.Xantus János Múz.~~Évkönyve~~ Győr,1967.
A Győri Múz.Évkönyve

Johannes hanulf, asztaloslegény

A győri asztalos és puskaag, készitő céh legénykőnyvéből, 1675-től: "Johannes hanulf wan aus meissen von Zeitz /!/". 102. old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században. Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez. 93. old

Arrabona, 9. Xantus János Múz. Győr. 1967. A győri Múz. Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Hanulfwan,? Johannes,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordált asztaloslegények jegyzéke:"Hanulfwan,? Johannes,Zeitz,Meissen, 1676". 116.old. 13.jegyz.

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9. - Kantus János Ház.Győr,1967
A Győri Ház.Évkönyve

Hanus (Hanusz,⌈) 1. köfaragó. 1484. özvegyét emlitik Kassán. (Kemény L., Arch. Ért. 1893 67. l.) — ~~2. festő. 1503.~~ Besztercebánya város részére dolgozott. (Ipolyi A., Besztercebánya v. műveltségt. vázl. Bp 1874 100. l.)

⌈ Hannusz

~~Kölesönkönyvtára~~

~~Aradi Kölcsey Egyesület~~ ~~IX. 132~~

MDK

Hanus festő

1503-beli számadásokban szerepel, egy munkájáért 3 frtot kapott.

Besztercebányai festők a XVI. századból.
Müvészet, 1904. 345 l.

Hanus MDK

besztercebányai festő, 1503-ban a templom keresztjének gombját három forintért aranyozza

/irodalmat lásd 415.jegyzetben/

Radocsay Dénes: A középkori Magyarország táblaképei.Bp.1955.142.l.

Hamula Judit

Kamasz fenolitta 30 cm

Studió '20. Ernst Múzeum Bp. 1920. Kiáll. kat.
Bev.: Bereczky Lóránd

Hanus
festő

Beszterczebányán
1503-ban og munkájáért
a várostól 3 fokot
kapott

Müvészet 1904 345

Hanus festö

Besztercebánya 1503.

iród

Ipolyi, Arnold: Geschichte der Stadt Neusohl. Wien 1875. 105. l. 106. l.

MECHIAQ

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNŐKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Hanus festő

többször 3 pontot fizetéssel elégítettek ki, és 1503-ban az egyházfető keresztjének gombja aranyozásáért is 3 frt díjat kapott.
Besztercebánya. Szánkimező.

Ipolyi Arnold. Besztercebánya városa műveltségtörténeti vázlata.
Budapest, 1874.

100. l-101

Dég, 1927 május hó 26.

s z t e l t D o k t o r U r!

elzett összeget azért nem utaltuk ki
esünk,most már tudatában vagyunk igy
O.t a Faubel,Szlavnich és Társai Bank-
énzeslevélben b.Címére elküldettük.

Kiváló tisztelettel

jószágfelügyelő.

Hanuschel András

ötvös

Gyike azolnak a kolozsvári ötvösöknek, akik 1473-ban az oltani ötvösich szabályzatának megerősítését kérik a városi banáctól.

Nokolótvech · 7. l.

s jannár hó 1 ~1000 P~

fizessen Ön ezen első

enderesi Béla úrnak vagy rendelet é re

r pengőt

aye számolásba tudósitás

Zurai Lajos s. k.

Hanuschel András
ötvös Kolozsvárt.
Emliti az 1473. évi céh-
levél

Makkai László: Társa-
dalom és nemzetiség a
közgyikon Kolozsváron.
Kolozsvári Szemle
1943. 207. l

Hlamuschek (Hlamuscherl) András ötvös. 1473. a kolozsvári ötvösök fogja. (Finály H., Erdélyi Muz. Egyl. évk. Kolozsvár 1863 II. 3. l.)

~~Arabi museum II 202, 208. = III. 179.~~

~~IV 113, 264.~~

Hanuscherl András

ötvös

Kolozsvár

1472

l.

Korrespblatt

1884. 33. l.

vegyes

j. 35

1 Bd. 8°

Hiersemann

Karl W.

Manuscripte des Mittelalters
und späterer Zeit —
Einzel-Miniaturen — Reproductionen

Mit 23 Tafeln

HANUS maler

EISLER János: Forráskritika, stíluskritika : Adatok és megfigyelések az 1490 és 1520 közötti évtizedekből a besztercebányai művészettörténet vázlatához. = MNG Évkönyve 1991 (1991) 113. p. 114. p.

aronosítás Hans Malessel 1504

Talán a fvoltáron dolgozott 1511-1516

A Sugár út épitéstörté
legrészletesebben Brosc
Budapest /Kézirat, Diss
c munkája adja. Egy m
Hatolkay A.: A Nemzeti
negyed története /MüVé
szól.Két város histori
elméleti szempontból i
pest és Szeged, két je
végi városépités időszz

Ybl M.-ról szól a
példamutató épitészmon
mus egy épitészét tárg

Hanuschel, Andreas, ötvös MDK

A /kolozsvári/ ötvösök 1473. évi első céhlevelén megnevezett négy mester egyike.

257.o.

Entz. Géza: Müvészek és mesterek az erdélyi gótikában.
KelemenEml.249-264.o.

MDK

Hanusfalvi Petrich András altábornagy

A Ludovika Akadémia első parancsnoka volt, kiváló rajzművész. 1842.-ben halt meg. A vizivárosi katonai temetőből áthelyezik sirját az emlékkertbe.

Pakots György: Hires halottak emlékkertje lesz a lezárt németvölgyi temető.

Az Est 1937.okt.17. 14.1.

19. — HANUSFALVA ♆: Várkastély
Schloss — Château — Castle

Hanusfalva — Várkastély

Rados Jenő dr. — Magyar kastélyok 35. l.

19. — HANUSFALVA ✠: Várkastély
Schloss — Château — Castle

Hanusfalvi rk. pléb.

templom

(Szepes om.)

l. Div Felsőm

199. l.

~~Dugonics-Társaság VII. 280.~~

Hanuschek , ötvös, MDK
XV.sz.

Finály kolozsvári ötvös czéh szabályairól kiadott okmányai már 1426 és 1475ből szólnak A főmesterek nevei között az ö neve is nevezetik, t.i. Hanuschek.

I.A.: Magyar mü- és történeti emlékek kiállitása, Századok. 1876. 554.l.

Hanuska Gyula

1916. Szent György Céh 27ik aukció-
jan.

1) Selmeci táj, akvarell
2) Részlet a selmeci Krum-
begről, akvarell
3) Lágymányosi részlet, akvarell
4 Régi parkban akvarell
és két figurális paszteli.

A. Gyűjtő. 1916. 44. l.

Ispettori onorari VII. 207.

Hamuska Gyula

1913/14, 1914/16, 1916/17 I.

Ferképzomfoiskèvk

89. e.

A B. kezdetei a IV. sz.-ba esnek, de úgy ebből az időből, mint az V. sz.-ból nem sok emlékünk van. Nagy Theodosius konstantinápolyi aranykapujának maradványai a IV. sz. végéről, néhány földalatti, nyilvános vízpincéül használt oszlopos terem (*bodrúm*), Bizáncban és Alexandriában, a legregibbek az V. sz. első negyedéből, végül a háromhajós János-bazilika Konstantinápolyban: ez jóformán minden, amit a két század építészete ránk hagyott.

A B. virágkora a VI. sz.-ba esik, Justinianus császár korába, amikor — a nyugatrómai birodalom bukása után — Bizánc a veszendő római civilizáció utolsó fellegvára lett. A korszak nagyszerű profán építészete teljesen elpusztult, de a templomépítészetnek több jelentékeny emléke maradt reánk. Thessalonikében, a mai Salonikiben, két nagyobb bazilikális templom található ez időből: a három-, majd öthajós Demetrios-bazilika s a Hagia Sophia-székesegyház, amely a kupolás bazilika típusának egyik tiszta példája. A kupolás bazilikát csakhamar kiszorítja a görögkereszt magvú kupolás elrendezés, amelynek Philippi templomán kívül főleg Bizáncban maradtak emlékei, a Szt. Irén és a Szt. Sergius és Bacchus, előfutárjai a bizánci templomépítészet legszebb és legtipikusabb megnyilvánulásának, a konstantinápolyi Hagia Sophiának.

Az eredeti Hagia Sophia-templomot Nagy Constantinus építtette, de ezt tűzvész pusztította el s Justinianus *Anthemios*-szal (l. o.) és *Isidoros*-szal újra felépíttette. Alaprajza kompromisszum a bazilikális és centrális rendszer között. Magva a kupolás tér, amelyhez hosszirányban egy-egy félkörös, félkupolával lefödött tér csatlakozik. Ehhez a hármas tagozódású, hosszirányú térhez kétoldalt egy-egy mellékhajó csatlakozik, amelyekkel

Hanuska Gyula

XXVII. aukció
a Gyűjtő 1916. 44. l.

Selmeci táj, akvarell 40.–
Részlet a selmeci Krumbergről, akvarell 60.–
Lágymányosi részlet akvarell 40.–
Régi parkban, akvarell 20.–
Két figurális pasztell á 40.–

Hajós, kast

75 – 76, 241,
kép 83

Hanusz Janós

l. rajztanító

LykaMagymű1800-50

160, 162, 164, 316. l

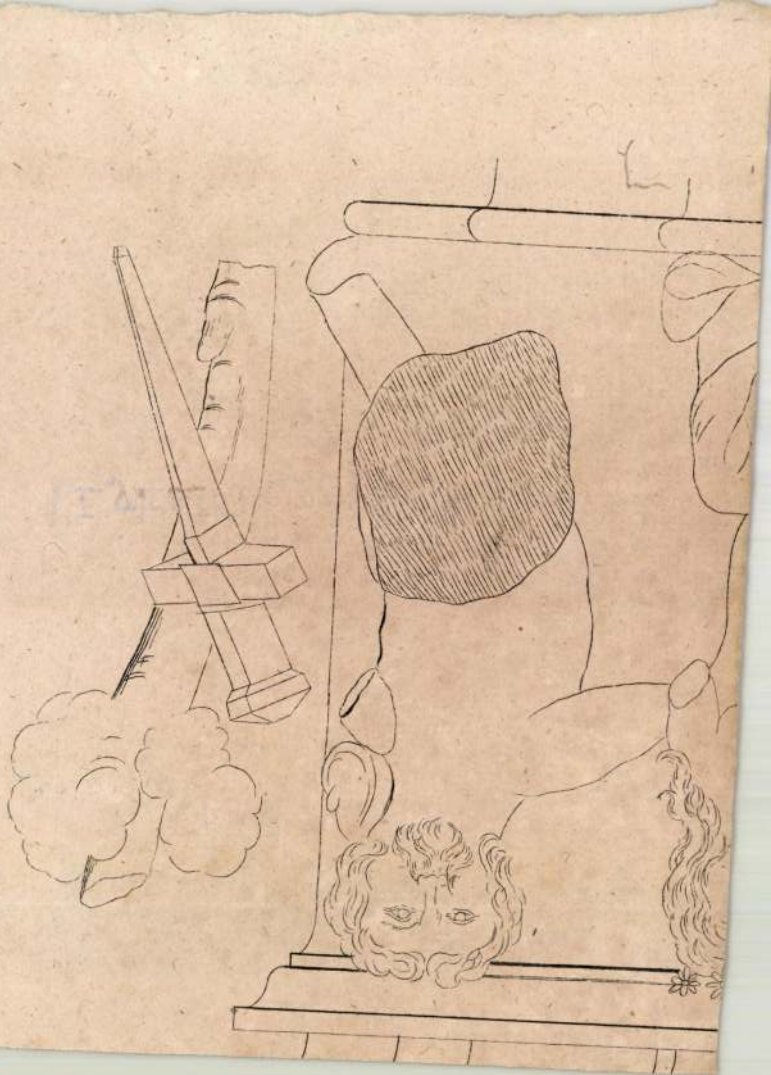

1810 Trencsénben tanitott,
1824-28 [illegible]

pianista rajztanár

pap rajztanár [illegible]
[illegible]
1830 – 1876.

irod

Rajztatás, 1906. IX.
6 sz. 289. l.

...agyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Hanusz János piarista-rajztanár. 1830–46. Szegeden tanított. (Rajzoktatás 1906 289. l.)

~~Aradi Kölcsey Egyesület minisztrumma~~

~~épitési államsegély~~ ~~III. 172.~~ = ~~IV. 179~~

Hanuss János

a szegedi nagyobb nejtanoda vajzmestere, kegyesrendi szerzetes

Tanügyi Nestár

1845. 77. l.

28 Kap. János		**Görög** István **Izraelita** Nizan 12
Csütörtök **29** Nagycsütörtök		**Protestáns** Cirill **Görög** Márk pk. **Izraelita** Nizan 13
Péntek **30** Nagypéntek		**Protestáns** Nagypént. **Görög** Nagypént. **Izraelita** Nizan 14
Szombat **31** Nagyszombat	Holdtölte 2 óra 15 pk.	**Protestáns** Izidor **Görög** Hipác **Izraelita** Passah I.n.

1934 **Március** 31 nap

13-ik hét

Nap kelte 5 óra 55 pk. — Nyugta 18 óra 27 pk.

Hanuš, Jan

perlo

Slovák z Kremnice.
Byl ok. r. 1842 v Segedíne profesorem a učitelem kreslení. Maloval podobizny a květiny.
Byl učitelem Jana Kollára v malířství.

Toman.

181. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

BUDAPEST, IX., HŐGYES ENDRE-U. 10.

.....szám

G y u l a bácsinak

Jeli

Hanusz János

rajztanító

Szeged. 1830.

Laid Illyés Agostont

HANUSZ József asztalos XIX. szd. eleje MDK.

Kubinyi András: Adatok Újpest 1848. előtti történetéhez
Tanulmányok Bp. multjából 1956. XI. köt. 293. l.

HANUSZEK JÁNOS, térképész, /1906-1913/

ULBRICH könyve II. részében Burgenland és környező államok községi térképei, legtöbb 1770 után. A koraiak méret arányai premetrikus korból való, a későbbiek legtöbbje méterrendszerben készült és nagyrészt a bpesti Állam-nyomda termékei. A térképek szerzői többségükben magyarok így Hanuszek János is. 289.old

BENDEFY LÁSZLÓ: Karl Ulbrich: Allgemeine Bibliographie des Burgenlandes 287.old

VASI SZEMLE, XXVIII.évf. 1974. 2.sz. Szombathely

Hanusek József

majolikafestő
az alábbi iskolában
tanult, aztán a Fischer-
féle majolika gyárban
nyert alkalmazást.

Ipariskola 1881.
16. l.

M.D.K.

Hanuszik

Somlyó Zoltán: Szürkeség c. verséhez készitett illusztrációt.

Szinházi Élet. Bp. 1928. május 6-12. XVIII. évf. 19. sz. 64. lap.

M.D.K.

Hanuszik

Aktuális nyári rajz az "Intim Pista" c. rovathoz.

/Ebben a rovatban változnak a rajzok és a rajzolók/

Szinházi Élet. Bp. 1928. aug. 12-18. XVIII. évf. 33. sz. 33. lap.

M.D.K.

Hanuszik

Somlyó Zoltán: Estém c. versét illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1928. ápr. 15-21. XVIII. évf. 16. sz. 67. lap.

M.D.K.

Hanuszik

Rajz "Filozófia" című tréfa illusztrálására "A hét humora" c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 1928. ápr. 29.-május 5.
XVIII. évf. 18. sz. 54-55. lap.

Hanuszik Béla

szobrász

lásd

Farkas Béla,

pankotai

alatt

Hamuszky László

festő, litográfus

László

Lex Magyarország

213. b. l.

1907.

de egy oldalú csegely előlapján ~~nemlélhető~~,
ltan, arczélben, ~~és~~ nyilt koronával és olyhegén.
afésült haja hosszú, bajusza ~~ne~~ sza-
fölött prémgallérú palástot visel.
~~at~~ kör között:

VNGARIE.

~~a és előlapjának háttere sima.~~

anyozott ezüstcsegely, méretei 4:4 cm.--
Emil ajándéka 1907. április 30-án (787-

195

1609

Hanuszek László

festő

Thököli ut 93. sz. szerv
bárban lévő lakásán
mellbelőtte magát.
Rokusba vitték. Anyagi
gondok.

Budapesti Hirlap

1913 máj. 31.
(Életmű festő.)

739. sz

Művészi kivitelben készitek:

cimereket, bizonyság - leveleket,
ősfákat, családfákat, diszokleveleket,
emléklapokat, dekorációs cimereket,
üdvözlő feliratokat, exlibriseket.

HANUSZIK LÁSZLÓ

az Országos Levéltár festője

Műterem: Budapest, XI., Rezeda-utca 11.

Fk.: Schmidt Magda. Dénes I. Bp.

Eskütéri, (5000 koronáért megvett) h

Pályázók: Rieppel A. gépgyárigazgató Nürnbergb

Hanuszik László

Bpesti heraldikai festő

1926-ban készítette Mohács város címerét.

Horváth Kázmér dr

Mohács város pecsétjei. A Pécs-Baranyamegyei Múzeum Egyesület Értesítője. 1928. 63. l.

lep bővitési munkálatainál, a központi kéménynek és az ahhoz tartozó száló porcsatornáknak épitésében, a beváltmányok gyorsabb s célszerübb feldolgozását célzó berendezéseknél, a pörkölők és körolvasztók érctárak épitésénél. Azonkivül része volt az iparvasutak épitésénél, a fémkohó fejlesztésénél és ezen munkálatok költségvetését és az épitési számadásokat is nagyrészben ő végezte. Ezen beosztásával kapcsolatban több alkalommal volt hosszabb kiküldetéseken, igy az aranyhidai kir. kohóhivatalnál huzamosabb időn át mint helyettes főnök működött. A pénzügyminiszter megbizásából tagja volt annak a háromtagu bizottságnak, amely a vörösvágás-dubniki opálbányák jövőjét volt hivatva biztositani, olyan módon, hogy az állami kezelésbe léphetett át. Dubnikon az opálcsiszolómühelyt és kézipénztárt vezette. 1910-től 1911-ig Vridniken volt kiküldetésben, ahol a m. kir. állami szénbányák központi igazgatósága alá tartozó vridniki kőszénbányánál a villamosközpont épitésével kapcsolatos munkálatokat vezette és elienőrizte. Innen visszatért a selmecbányai m. kir. kohóhivatalhoz, ahol az egyes vállalkozók részéről szállitott gépberendezéseket próbálta ki és az ezek által felhasznált üzemi anyagra vonatkozólag szükséges számitásokat eszközölte. 1913-ban a bányászati XVI. ügyosztályba osztották be, ahol nyugdijaztatásáig teljesitett szolgálatot. 1918-ban elnyerte a VI. fizetési osztályt és

Pápán. A theológiát az innsbrucki egyetemen végezte, ahol a hittudományok doktorává avatták. 1892-ben szentelték pappá. Kevéssel ezután a veszprémi papnevelő-intézetben lett lelki igazgató s itt egy évtizednél tovább müködött. 1904-ben a budapesti központi szeminárium lelki igazgatójává, 1911-ben a budapesti Szent Imre Kollégium igazgatójává nevezték ki s ez állásában érte el a pápai kamarási és a cimzetes apáti méltóságot. 1918-ban a veszprémi püspök mellé került oldalkanonoknak és irodaigazgatónak. 1919 októberében szentelték váci püspökké a veszprémi székesegyházban és 1919 december 19-én vette át az egyházmegye kormányzását. Rendkivül sokat tett a papnevelés előmozditása ügyében. A váci szemináriumot ujjá alakitotta és sok helyen létesitett uj lelkészi állomásokat. Résztvett az amsterdami és csikágói eukarisztikus kongresszuson s ugy az Egyesült Államoknak, mint pedig Kanadának magyarjait meglátogatta és lelki vigaszban részesitette. Élénk irodalmi munkásságot fejt ki. Főbb munkái: A kölcsönös igazságosság a katholikus erkölcstanban, A bérmálás kegyelme. Cikkeit különböző folyóiratok és lapok igen gyakran közlik.

Hanisch György, ny. főjegyző, Pest vármegye tüzrendészeti felügyelője. Verseg községben született, 1869-ben. Középiskolai tanulmányait Kalocsán és Budapesten végezte, majd a cs. és kir. 24. tábori vadászszászlóaljnál egy évi önkéntesi szolgálatot teljesitett, mely után Pécelen, mint jegyzőgyakornok kezdte meg közigazgatási pályáját. Rövid idő alatt jegyzői oklevelet nyert és 1893-ban Bag községben főjegyzővé választották, ahol 1919-ig megszakitás nélkül müködött. 1919-ben megrendült egészségi állapota miatt nyugalomba vonult. Még 1890-ben Pécel község tüzoltó testületét ujjá alakitotta és 1893-ban Bagon az önkéntes tüzoltóság parancsnoka lett. 1916-ban Őfelsége diszéremmel tüntette ki a 25 évi szolgálata és a tüzoltás terén szerzett érdemei elismeréséül. 1907-ben Gödöllő járás tüzrendészeti felügyelőjévé nevezték ki, majd az aszódi járás tüzrendészeti felügyelője lett. 1919-ben Gödöllőre helyezték vissza. Ugyanakkor kitüntetést nyert és Pestmegye tüzoltószövetségnek t.-beli tagja lett. 1923-ban pedig Pestmegye tüzrendészeti felügyelőjének nevezték ki. Az Országos Tüzoltó Szövetség 1930-ban aranyozott ezüst érmével, majd 1930 szeptember hó 6-án, sisakdiszes zománcozott, aranyozott ezüst éremmel tüntette ki. A Kormányzó Ur Őfőméltósága a közélet és tüzrendészet terén szerzett érdemei elismeréséül, Signum Laudis-szal tüntette

ki, 1931 julius 28-án. Tiz község tüzoltótestületének tiszteletbeli parancsnoka.

Hanny Tódor dr. *(gyöngyösapáti)*, m. kir. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző. Született Szombathelyen, 1865-ben. Középiskoláit Sopronban, egyetemi tanulmányait Budapesten és Wienben végezte, majd jogtudori oklevelet szerzett. Az ügyvédi vizsgát Budapesten tette le. Előbb ügyvédjelöltösködött, 1903—1910-ig pedig Kismartonban volt közjegyző. 1911-ben ugyanebben a minőségben Győrbe került. 1914-ben a király a közjótékonyság terén kifejtett munkásságának elismeréséül a kir. tanácsosi cimmel tüntette ki. 1923-ban m. kir. kormányfőtanácsos lett. A szombathelyi Közjegyzői Kamara alelnöke és a Győri Első Takarékpénztár igazgatósági tagja.

Hantos Elemér, volt országgyülési képviselő, államtitkár. 1881-ben született Budapesten. Egyetemi tanulmányait Budapesten kezdte, majd hosszabb időt töltött Bécs, Lipcse és Páris egyetemein. Tanulmányainak befejezése után ösztöndijjal Angliába ment, ahol Cambridge és Oxford egyetemein töltött egy esztendőt. Itt irta meg angol nyelven nagy munkáját az angol és a magyar alkotmány párhuzamáról, amely 1904-ben Londonban jelent meg. Hazatérve, ügyvédi irodában működött és a pénzintézetek akkor kezdődő szervezkedési mozgalmában vett részt. Még 1904-ben a Vidéki Pénzintézetek Szövetségének ügyvezető s később főtitkára lett. 1908 után ügyvédi gyakorlatot folytatott a fővárosban. Megalapitója volt több pénzintézetnek és ipari vállalatnak. 1909-ben kezdeményezésére Lukács László elnöklésével megalakult a Pénzintézetek Országos Nyugdij Egyesülete, amely ügyvezető elnökké választotta. 1910-ben a dobrai kerületben munkapárti programmal képviselővé választották. 1916-ban a kereskedelmi minisztérium politikai államtitkárává nevezték ki. 1917-ben a budapesti egyetemen magántanárrá habilitálták. 1918-ban a Postatakarékpénztár elnöke, 1924-ben a Nemzetek Szövetségének szakértője lett. Mint jogi és közgazdasági iró is nagy sikereket aratott s itthon és külföldön több önálló müve jelent meg, amelyekben elsősorban pénzügyi kérdésekkel foglalkozott.

Hanuszik László festőművész, iró. Született Miskolcon 1888-ban. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd grafikai tanulmányokat folytatott és a nagybányai müvésztelepen fejezte be tanulmányait. Mint ujságrajzoló csakhamar előkelő nevet szerzett magának. Az Athenaeum és Franklin könyvkiadó vállalatok megbizásából nemcsak ezek folyóirataiban, hanem könyvkiadmányaiban is számos grafikai munkája jelent meg. Ő illusztrálta József főherceg könyveit is. Kis Ferenc anatómiai könyvét is ő látta el illusztrációkkal. Mint diszlettervező is a legelsők közé tartozik. 1905-től 1910-ig Budapest összes szinházainak diszleteit tervezte. Munkáival gyakrabban szerepelt külföldi tárlatokon és kiállitott munkái Londonban és Párisban a legnagyobb elismerésre találtak. Mint heraldikai festő is ismertté tette nevét. Megalapitója volt „A Magyar Magazin" c. folyóiratnak. Mint tájkép- és portrait-festő is igen keresett. Festőművészete mellett szépirodalommal is foglalkozik, verseskötete „Nem mindenkinek" cimmel jelent meg. 1922-ben „Tardy Bálint" cimü regénye kedvező fogadtatásban részesült. Szak- és szépirodalmi cikkei és értekezései a napilapok hasábjain jelennek meg, munkatársa az Egyetértésnek és a Pesti Hirlapnak.

Hányi Győző dr. *(hányi)*, kir. ügyész. Született Kassán, 1857-ben. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, majd a budapesti tudományegyetem jogi karának hallgatója lett. Jogi, továbbá természettudományi doktorátusának megszerzése után a hadbirói vizsgát tette le sikerrel. Müködését Budapesten kezdte meg, mint a kir. ügyészség joggyakornoka, később a sátoraljaujhelyi.

D

Hany

hadímérnök

l

Gerő Bvár

105. l.

HANVA

Ref. tpl, egyetlen hosszlokrati órás tornyal,
XVIII. sz.

Képe VV 1917, 625 l.

Hanvai ref. templom

Hanuszik László.
festő.

Csoportkiállítás nyílt Szerveta tér 5. n. alatt, melyen kompozíciói szerepelnek.
(ecsetlítve.)

Magyarság, 1927. dec. 4.

Hannovrile Tarlo.

Pecto.

Csapatkiállítás nyílt Csemete tér 5. r. alatt, melyen hamporicsi rezepel-nek.

(Ecsettel.)

Nagyszalás, 1927. dec. 4.

M. D. M.

HANUSZIK Magda

A sárospataki kollegiumi épületek a XIX. sz. első felében, Agyagmodell (8-9. kép)

Román János: A sárospataki kollégium
Bp. 1956., 16.

Tétel-szám	Méretek és mennyiség	A munka

eme	Egységár		Összesen	
	kor.	fill.	korona	fill.
Áthozat . .				

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
607/914
számon

1.)

Mdlk

Hanuszlik János filialis mester
Nagykáta

1831-ben a nagykőrösi szűcsöcebe belépett

Horváth Loltán: Egy Mezőváros Celes Ipara
Nagykőrös 1943. 101. l

MDK

Hanuszik László, festő

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliografiája Művért 1957.VI.évf.4.sz.341.l.

Joseph de Hany

a budai vázról hénitett helyszínrajzán tintán látnik, ami az előudvar (várpiac) énaki kapuloznyából, a nagy cavalierből átvénelte az 1686-os ostromot

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 214 kép.

18. l.

Hany, Joseph

Budát ábrázoló térképét (1687) említi

z.l.: Újonnan feltárt régészeti emlékek

Budapest, 1972. 8. sz.

18-19. l.

Joseph de Hany

„Plan de la ville et chateau de Bude", 1687. (Réalet: A St. György tér helyszínrajza). (repr.)

Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Bp. 1966. Müszaki k., 194 l., 212 kép.

152. l.

Havy, Joseph

budavári helyszínrajzára (1687) hivat-
kozik

Czagány István: A budavári volt nőegyleti palota helyreállitása. - Épités-Épitészettudomány, 1969. 3-4.sz.341-369.l.

342.l.

Hánykovicai gk.
Fatemplom

HÁNYKOVICA. (Bereg.)

G. k. fatemplom.

Gerecze, 1906, 187 l.

Hanyisz (Hanyicz) Miklós

egri kőművesmester építette az egri Belvianisz u. 9. sz. a. házat.

Voit Pál stb: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarország műemlékitaprográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

2151

Hanyisz Miklós

egri kőműves pallér épitette 1782 előtt az egri Belcianniszt u. 9 sz. a. Reprodukció.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfia VIII.

Budapest 1972

2158

M.D.K.

Hanyisz Miklós, könüve

Egerben 1780-90 köröki adóösszeírásokban szerepel. 1800-ban ujra említik, mint könüvest. 1782-91-ig a Mártonffy ház tulajdonása, melyet 1795-1805-ig örvegye birtokol.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémia i Kiadó, 337. old.

HANYISZ /Hanyicz/ Miklós kőmüves, aki Egerben az 1780-90 közötti adóösszeirásokban mint pallér szerepel, majd a város 1800-as évi adókönyvében, mint kőmüvest emlitik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

megkönnyebbíti a világtól való elválását.

«Utolsó verseim» keletétől a népdalok és nép-

reményi korszaka. E majdnem egy negyed század a Tompa költői működésének valódi

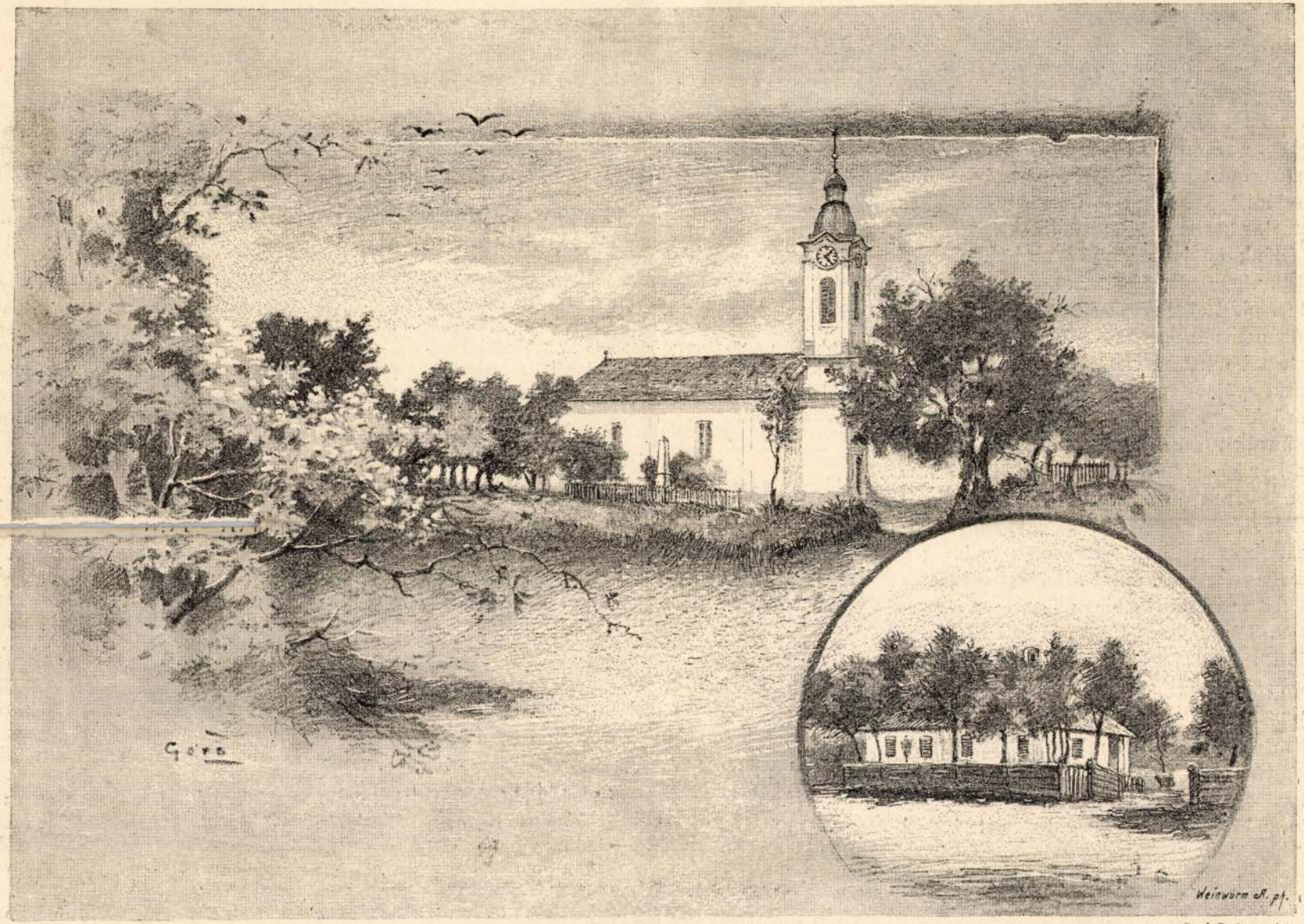

A HANVAI REFORMÁTUS TEMPLOM ÉS PAPLAK. Goró Lajos rajza.

Vas. Ujs. 1893 52. l

tartásra, a szenvedések békeséges türésére buzdítás ódáival váltotta föl. Megzendült lantján a «Gólyához», «Pusztán», «Levél egy kibujdosott barátom után», «Pusztuló erdő», «Az öreg szolga», «Sírboltban», «Uj Simeon», a «Sólyom», stb., a melyek «nyomon követték egymást, vagy csoportosan szállva, mint a sasok». A természet változásai és képei, a hazai föld szépségei, a növényzet gazdag színpompája s a borongó honfit jellemző humoros kedv, e mellett családi gyásza és a nemzet kínos igája, az elnyomatás keserve, a lassankint kiépülő magyar félénk önbizalma, a szenvedésben megedzett türelem ama források, a melyekből költészete árad. E költészet igazi enyhületet nyujtott az egész nemzetnek, s Arany János elegiái mellett a legtöbb hatású volt. Kimondhatjuk, hogy a nemzet gyászos éveinek Tompa majdnem oly jellemző kifejezője, mint Vörösmarty az 1825 óta felbuzdult nemzet törekvéseinek és haladásának. Lyrájának hangjai, mint népdalaié előbb («Télen, nyáron pusztán az én lakásom», «Békót tettem», «Nem szól a tilinkóm», stb.) visszhangzottak nemzetünk szivében, s e hangok varázsa hazafiságot és művészetet összeolvasztva mindenkit meghatott, a kiben igaz magyar vér lüktetett. Egyik kezével a mult szenvedéseire mutatott, másikkal a hit húrjain játszott, hogy segítse azok munkáját, a kik meg akarták menteni a magyart.

Tetemes része volt e munkában Tompának, a mit hogy beismer nemzetünk, mutatja legújabban a költő halálának huszonötödik évfordulóján ünneplő Hanva is, mely kegyelettel őrzi kitünő papjának, Gömörmegye e nagy fiának emlékét. Ez ünnepély legyen újabb forrása a Tompa iránti kegyeletünknek s terjesztője a költő dicsőségének. A ki a nemzet titkos, de

körülnéz . . . Borzongó remegés járja át egész testét . . . Fabius ott fekszik mellette. Alszik; de arcza az ablakon át bekandikáló kerek és fényes hold világánál halvány, mint a halotté . . . szomorúbb még a halott arczánál is. Valéria felkeltette az urát, a ki, a mint rápillantott, így kiáltott fel: «Mi történt veled?» «Borzasztót . . . borzasztót álmodtam!» suttogta még mindig remegve Valéria . . .

Ebben a pillanatban erőteljes hangok hallatszottak a pavillon felől s mindketten — Fabius is, Valéria is — felismerték azt a melodiát, melyet Mucius játszott nekik, s melyet a kielégített, a diadalmas szerelem dalának nevezett. Fabius meglepetve nézett Valériára, a ki lehunyta szemeit és elfordult, s mind a ketten, lélegzetüket visszafojtva, hallgatták végig a dalt. Mikor az utolsó hang is elhalt, a hold felhő mögé bujt, s a szobában egyszerre sötét lett . . . A két házastárs, szót sem váltva egymással, a párnára hajtotta fejét, s egyikük sem vette észre, mikor a másik elaludt.

V.

Másnap reggel Mucius eljött reggelizni; elégedettnek látszott és vidáman üdvözölte Valériát. Ez zavartan felelt neki, alig-alig hogy rápillantott, s elborzadt ettől az elégült, vidám arcztól, ezektől az átható, kiváncsi szemektől. Mucius újra elkezdett volna már mesélni, de Fabius mindjárt az első szónál félbeszakította.

— «Te alkalmasint nem tudtál elaludni az új helyen? A feleségemmel hallottuk, a mint a tegnapi dalt játszottad.»

— «Igen? Hallottátok? — szólt Mucius. — Valóban, játszottam; de előbb már aludtam és csodálatos álmom is volt.»

Valéria figyelmessé lett.

— «Mi volt az az álom?» kérdé Fabius.

— «Úgy tetszett — felelt Mucius le nem véve szemeit Valériáról, — mintha keletiesen diszített, boltíves, tágas szobában járnék. Faragott oszlopok tartották a boltozatot, a falak cseréppel voltak beborítva, s bár se ablak, se gyertya nem volt, az egész szobában rózsaszinű

Fabius lesietett a kertbe, s ott egyik legtávolabbeső fasorban megpillantotta Valériát. Lehorgasztott fővel, térdein keresztbefont karokkal ott ült egy padon, s mögötte a cyprusok sötét zöldjéből, kárörvendő mosolytól eltorzult arczczal domborodott ki egy márvány szatyr, s hegyes fogait odaszorította nádsipjához. Valéria észrevehetőleg megörült férjének, és aggódó kérdéseire ezt felelte, hogy kissé fáj a feje, de hogy ez nem tesz semmit, — s hogy kész neki ülni. Fabius bevezette őt a műterembe, beállította és ecsetet fogott; de nagy boszúságára sehogy se tudta befejezni az arczot úgy, a hogy szerette volna. És nem ám azért, mert kissé halvány volt és kimerültnek látszott . . . nem; hanem azt a tiszta, szent kifejezést, mely annyira tetszett neki benne, s mely őt arra a gondolatra vitte, hogy Valériát mint Szent Czeczíliát fesse le, ma nem találta meg. Végre félre dobta az ecsetet, azt mondta feleségének, hogy ma nincs a kellő hangulatban, s hogy őt se hátráltatja abban, hogy kissé ledőljön, miután látszik rajta, hogy nincs egészen jól s a festői állványt a képpel együtt a fal felé fordította. Valéria is azt mondta, hogy pihennie kell s miután még egyszer ismételte, hogy a feje fáj, visszavonult a háloszobájába.

Fabius a műteremben maradt. Valami különös érzés fogta el, melyet maga sem értett. Mucius jelenléte az ő házában, jelenléte, melyet ő, Fabius idézett elő, ez bántotta. És nem ám azért, mintha féltékenykedett volna . . . Hát lehetett-e Valériát félteni! — De barátjában nem ismert rá egykori czimborájára. Mindaz az idegenszerű, furcsa és új, a mit Mucius azokból a messze országokból magával hozott — és a mi, úgy látszik, teljesen átment a vérébe — mind azok a bűvös szokások, dalok, különös italok, az a néma maláji, sőt még az az erős illat is, melyet Mucius ruhája, haja és lehellete szerteárasztott, — mindez valami olyan érzést támasztott Fabiusban, mely hasonló volt a bizalmatlansághoz, sőt a félelemhez. És miért néz ez a maláji, mikor az asztalról felszolgál, oly kellemetlen figyelemmel ő reá, Fabiusra?

Hanva ref. templom

Hanvai ref. templom

Köppel

Vas. Ujs. 1917. 625. l.

Batthyanyi Vincze gr:

Mellig, hétnyolczad job
lonban. Haja hullámos, old
leberetvált. Nyakkendője kör
pettyes s kettös elejü kabátj
irata a kép alatt három s

„Graf Vincenz Ba
Verfasser der Brie
Ungarische Küst

Punctirozott, méretei 12.8 : 8

7551.

31/93 N

Hanzély András

1926/27 – 1931/32

Ferkèpzomfoiskèvk

89/c.

tümöket sok szeretettel fest. Erőteljes színek, fényhatások mestere. Képei főleg hollandi múzeumokban. Templomjárás Hindelopenben (hamburgi múzeum). Nálunk a Szépm. Múzeumban (Pálffy-gyűjt.) Duzzogás című genreképével van képviselve.

BISSEN, *Hermann Vilhelm*, dán szobrász. * Schleswig 1798, † 1868. Rómában 1823—34. Thorvaldsen tanítványa és segédje, mesterének halála után a dán szobrászat elismert vezére, aki a klasszicizmusból kiindulva, utóbb némi mértékben a realizmus útját egyengette. Tőle való (Thorvaldsen terve szerint) Gutenberg mainzi emléke (1837), a dán katonaemlék Fridericiában (1850), Öhlenschläger (1855), VI. Frigyes király (1856) emlékszobrai Kopenhágában. A termékeny B. műveinek nagy gyűjteménye a Ny-Carlsberg-Glyptothekben.

BISSOLO, *Francesco*, velencei festő, * 1470 körül, 1492 körül szerepelt, † Velence 1554. Valószínűleg Trevisóból való. Giov. Bellini későbbi stílusának hű követője. Hosszú élete alatt sokat festett. Szt. Justina Katalin és Ker. Jánossal (Treviso, dóm). Legszebb képei: Krisztus bemutatása a templomban (Velence, Akadémia), Krisztus megkoronázza Szt. Katalint (u. o.), Oltárkép (Velence, Frari), Krisztus feltámadása (Berlin). Képeit nyugodt felület, egyenletes, világos fény jellemzi, de összességükben kissé álmatagok, sokszor unalmassá válnak.

BISTOLFI, *Leonardo*, * Casale Monferrato (Piemont) 1859. A legnépszerűbb olasz szobrászok egyike. Milánóban, majd Torinóban Tabacchinál tanult. Első munkái kisebb realisztikus genreszobrok. Később főleg síremlékei (Torino, Milánó, Génua), melyeken a halál gondolatát érzékelteti finom, gyöngéd nőalakokban, tették híressé.

Hanzély András ifj

Ötvös Késmárk

F. sz. *Lf. Nr.*	Próba *Beschau*	Mesterjegy *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
948			Ugyanaz avagy — *Derselbe oder*
		AH	**Andreas Hanzély junior,** * 1780, e. 1813—1828, †1847.
	Nr. 923		*a)* Késbakok akantuszlábakon. — *Messerbänkchen m. Füssen aus Akanthusblättern geformt.* Kőszeghy-Winckhler Benőné, Selmecbánya — *Schemnitz.*
	Nr. 934		*b)* Gyertyatartók. — *Leuchter.* — Empire. Özv. Erőss Károlyné, Alsólánc.
	Nr. 924		*c)* Lábas fanyéllel. — *Kasserolle m. Holzgriff.* Dr. Lipták Jánosné, Késmárk — *Kesmark.*
	Nr. 924		*d)* Javítás egy 1730-i feszületen. — *Reparatur an einem Kruzifix v. 1730.* R. k. pléb. templom, Késmárk — *Pfarrkirche, Kesmark.*
	Nr. 924 +936		*e)* Lábas, fedelén bogyó. — *Kasserolle, auf d. Deckel Beere.* Dr. Lipták Jánosné, Késmárk — *Kesmark.*
	Nr. 924 +936		*f)* 2 sótartó. — *2 Salzfässer.* — Empire. Kolbenhayer Vilma, Késmárk — *Kesmark.*
	Nr. 924 +936		*g)* 2 gyertyatartó. — *2 Leuchter.* — Empire. Özv. Szunnyoghné, Tálya.

Hanzély Andrásitj

ötv.

l.

Kőmagyötvj.

948. r.

Hanzely András

ötvös

1813, 1828 Kesmárk

Kapmagyarorszötvösök 36 l.

4505. Albert Keller

Sz. Gaisban 1844 a

Antigone halál

Alképen van ábrázol
tumba jónoszlopainak egy
fátyolján, Haimon pedig jó
rel a kezében, ~~[illegible]~~ a ke
élén ~~[illegible]~~ Krevara, mi
támaszkodik, ~~[illegible]~~ bal kezét g
ja a történendőket. Jelz

Vászon, méretei 48·2
500 K. — Gróf Andrássy
9-én (621–913). — A Ma
(1381–913). — ~~Átvétetett~~ 1
tetett 1914 március 30-án

Hanzely András

ötvös

1772 Késmárk

Besztercebányán tanult

H. János fia.

Kapmagyarországi ötvösök 18 l.

dobogói)

Lelet, [illegible] VI. 132.

Hanzély András id

Ötvös Kérmárk-

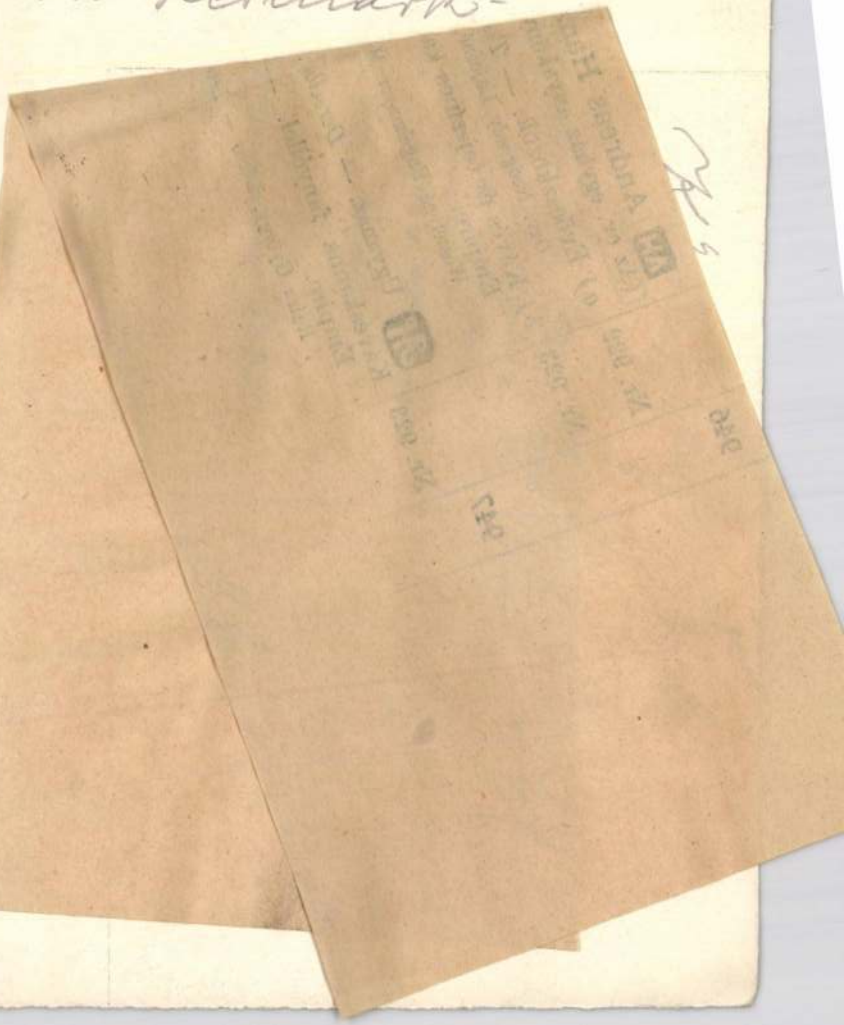

A kórus.

emploma Londonban.

Hanzély András id

ötv.

l.

Kőmagyötvi.

946. z.

Hanzély Antal

Nagyszentmiklósról,
1843-ban 19 éves.

Lásd
Fleischer Béla 49. l.

Hanza Tibor

HANZA TIBOR festőművész kiállítása tegnap nyílt meg a Nógrád megyei Palotás község művelődési házában.

Magyar Hirlap 1980.9/16/9

MDK

Hanzelli Gizella,

Vaszary János tanár növendéke, rajzokkal szerepelt a kiállitáson.

Az OMKK Főisk.Növ.Munk.kiáll. 1923 márc.18-25. Kat. 19.1

Ernst Múz.

Hanzéky Gizella

A fővárosi pedagó gus képzőművészek kiállitásán Fáklya klubban részt vett Sz. Nagy Mária, Já nosi András fafaragással, Hanzéky Gizella kisplasztikával.

Rajztanitás 1975-4-32
Dr Maksay :Fővárosi ped. képzőm. kiállitása

H

MDK

Johann Hanzeli, ötvöstanuló

kit Schüszler Mátyás 1721 jul 5-én szegödtet tanulóul 4 évre, s 1725 jun.5-én szabadit fel. Később J.H. helybeli ötvösmester lett.

Mihalik Sándor: Besztercebányai ötvösök a XV és XIX. sz.-ban. Muz.és Kvt.Ért. 1918. 41-53.l.

Hanza Tibor

Műcsarnok

1932. őszitárl. 52.

Hanza Tibor MDK

Magyar leány

Műcsarnok 1932. őszi tárlat

HANYITZ Miklós kőmüves. Egerben a Beloianniisz u.11.sz. ház /hrsz.2525, un. Mártonffy-ház/ tulajdonosa 1782-91 között, özv.Hanyitzné pedig 1795-1805 között mutatható ki, mint birtokos.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

HANZ [redacted], acsmeter

"Anno 1630.die 9 Marty kezdetik Esztendeie Uy Kereszteny
alcs hanznak Leszen Esztendeig kész Pénz fizetése fl 80.
Tizenhat keöbeöl Buza Napiaban két Pint bor,minden he-
tenhat funt Tehen hus egy fedor Soó,két keobeöl Arpa,
keth Keöbeöl Haideha,fenigh Raiz/!/két keöbeöl,két Sze-
ker Szena" 452.old.

KATONA IMRE: Szemelvények a Batthyany-levéltár anabap
tista emlékeiből.I.rész.Az anabaptisták Vas megyében
a XVII.században 445.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 3.szám, Szombathely

HANZ, ácsmester

A németújvári kastélyba először szerződik Hanz ujkeresztény ács. 1638-39-ben. 446.old

KATONA IMRE: Szemelvények a Batthyany-levéltár anabaptista emlékeiből.I.rész.Az anabaptisták Vas megyében a XVII.században. 445.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 3.szám, Szombathely

M.D.K;

HANZ Andreas

mercatorum magister

Sümeg

1952)

Művért. Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és
és grafikusok Magyarországon 1828-ban. 136.l.

Hanza

MDK

A mikolás

Mücs rnok 1877. nov.8.

MDK.

Hanza Erzsébet

Kritika iparművészi tevékenységéről

Nógrád 1965 máj.27.lap -

Hanzely Jenő, iparművész

Herend hófehér szobrai

Jól fizető kézi munkák ✦ Búcsú a mézesmackótól

Tö-Hua ősrégi kínai település, ahol a XVI. századtól kezdve hosszú időn át készítették *a legfinomabb porcelánból* az istenalakokat formázó, hófehér, különleges művészi szobrokat. A budapesti Kelet-ázsiai Múzeum jó néhány ilyen szobrot őriz, s közülük nyolc megihlette *Hanzely Jenőt*, a Herendi Porcelángyár iparművészét.

MŰVÉSZI ÉRTÉK

A szobrokról művészi másolatot készített és *a gyár felkészült* a nyolc figura gyártására, sőt néhány már készen, bemutatkozásra vár. Köztük van *Kuna-Yin*, a kegyesség istene, *Kuan-Ti* hadisten és a sorozat egyetlen félisten tagja, *Tung-Fung-Shou* is. Ezeket az új termékeket exportra ajánlják, valamennyiből csupán 460 számozott példány készül. Az előzetes piackutatás szerint *kedvezően fogadják* majd a vásárlók, s várhatóan *jól meg is fizetik* az igényes kézi munkát.

Az iparművészek és a kínai istenségek találkozását nem földöntúli hatalom irányította, hanem nagyon is *kézzel fogható piaci érdek*. Herendnek ugyan igazán nincsenek piaci gondjai, amit gyárt, arra eddig is *bőven talált vevőt*. Nem mindegy azonban, hogy termékei mennyiért kelnek el. A drága import alapanyagból készült termékek gyártása akkor gazdaságos igazán, ha *művészi értéket hordoz*, igényes kézi munkát tartalmaz. Ugyanakkor egy-egy ritkaságszámba menő termékcsoport öregbíti a gyár hírnevét, és *jó garancialevél* az itt dolgozók tudásáról is.

KÉRDŐJELEK NÉLKÜL

Ez a kettős törekvés jellemzi a termékszerkezet átalakításának irányát *az idén önállóvá vált* Herendi Porcelángyárban. Képesek voltak önmagukat is felülbírálni. A szigorú zsürizés a herendi figurákra vonatkozott, ezek közül ugyanis többnek a művészi színvonala *megkérdőjelezhető*. A herendiek azonban most nem kérdőjelet írtak a terméklistára, hanem annak egyötödét *egyszerűen törölték*. Így *nem készül többé a mézesmackó* és sok kis állatfigura, amely — mondjuk a rendkívül tetszetős étkészletek mellé állítva — valóban *méltatlan volt a gyár hírnevéhez*. Szám szerint csaknem 500 terméket *„száműztek"*. Ezek egy részének helyébe lépnek a hófehér *kínai istenek és az ó-herendi szobrok*.

A porcelángyár művészeti, szakmai vezetői ugyanis nemcsak a kínai porcelángyártás kincsei között, hanem *saját múltjukban is kutattak*. Rájöttek, hogy 100-120 évvel ezelőtti saját figurálk között is van több olyan, amelyet *kár volt elfelejteni*. Ilyen egyebek között a farkasbundás férfi, a rokokó pár, a halárus, az arató, a dudás. Ezekből tízet jelöltek ki *újragyártásra* — természetesen újonnan formálva és színezve.

AJÁNLAT JÖVŐRE

A sorozatot *Molnár Jenő* iparművész további öt azonos stílusú figurával egészítette ki, s *Klein Mihály* kosztümbe öltöztette. A *Vieux Herend* (Ó-Herend) sorozat tervezésében, felújításában *dr. Molnár László*, az Eötvös Loránd Tudományegyetem docense volt a herendiek művészettörténeti konzultánsa.

A kínai szobrok és a felújított figurák már ott vannak a herendiek jövő évi ajánlataiban. Ezzel azonban *nem merült ki* a megújhodást szolgáló ötlettár. Ötvösökkel, üveggyártókkal kívánnak szövetkezni, elképzeléseik között van *a nemesfém és a* herendi porcelán kombinációja. S talán nem utópia, hogy nemsokára a világhírű herendi készletekhez hasonló motívumokkal csiszolt *ólomkristály kelyheket* is exportálhatnak.

...nat a kora középkortól ...öbb feljegyzés őrzi a múlt ...zázadok időjárásának vál...ozását, addig az Újvilág...an rendszeres írásbeli ada...ok két-három évszázada ...llnak rendelkezésre. Ugyanez a helyzet Ausztrá...iában és általában a Föld *déli féltekéjének* ország...aiban is.

Ám kiderült, hogy az *„évgyűrű krónika”* Európában ...em nélkülözhető. A közép...kori feljegyzések nem min...dig megbízhatók, gyakran *túlzók*, és sokszor *ellentmondók*. A múlt év nya...rán a belfasti Queen's Egye...temen összegyűlt szakem...berek arra a megállapításra ...jutottak, hogy Európában az időjárás változásai az évgyűrű-adatokból 1750-ig a telek lehettek zordak, de a nyarak esősek és melegek voltak. Annál erősebb volt az *1575* körül tetőző *hűvös évek sora*. A rövid felmelegedést 1610—1730 közt egy újabb, minden korábbinál *hidegebb időszak* követte. Azóta viszont, kis ingadozásokkal folyamatos a felmelegedés.

A kelet-európai és ázsiai éghajlat-ingadozás *nem követte* mindig a nyugati részek változását. A nagy lehűlések időszakában gyakran csak *tartós szárazság* köszöntött be. Ilyen száraz időszak állt be — évtizedeken át — 1200 és 1275 között, és — több történész nézete szerint — ez volt az Európába betörő nagy mongol invázió *(a tatárjárás)* egyik megindítója is.

A kutatók sokat vártak a tervezett „Évgyűrű-Banktól”, ám lehetséges, hogy a világgazdaság időjárásának *zordabbá válása* derékba törte ezt a kezdeményezést. Egyelőre nincsen pénz a tervezett nemzetközi adatbank létrehozására. Csupán *remélni lehet*, hogy az egyes országok tudományos intézményeinek hozzájárulása átlendíti a hullámvölgyön az *érdekes és hasznos* intézmény tervét.

i. b. l.

Szputnyik ja

Gyerekkora óta beszél fran... ban tanult meg angolul, szerete... *a csinos nőkért*, sokat dohányz... rában a Szovjet Tudományos A... választották. Mindezt, és még s... *Keldis akadémikusról* azok, aki... iratnak abban a publikációjáb... Keldis akadémikusról címet vis... mészeti katasztrófát és annak ... ecseteli *Georgij Gyimov* Hogy... század földcsuszamlását című...

A folyóirat januári számá... *Olimpiai stadion hétköznapjai*... ára, míg a Finom ízek háza cí... hatunk Moszkva egyik legpa... konyhájába. Új *vetélkedőt ind*... nuári száma. A vetélkedő feltét... ményeket ismerteti a folyóirat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hantai Simon

MAGYAR NEMZET

1967 JUL 2

Július 2

Az ARTS hasábjain François Lauris beszámol Hantai Simon, Párizsban élő magyar festő életútjáról, abból az alkalomból, hogy az első ízben odaítélt Maeght-díjat, a modern művészet elismerését jelző kitüntetést ő kapta meg.

10.00

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 34 49 37

Simon Hantaï

Tages-Anzeiger
Zürich (CH)
Aufl. t. 257 599

1021

17. Juli 1979

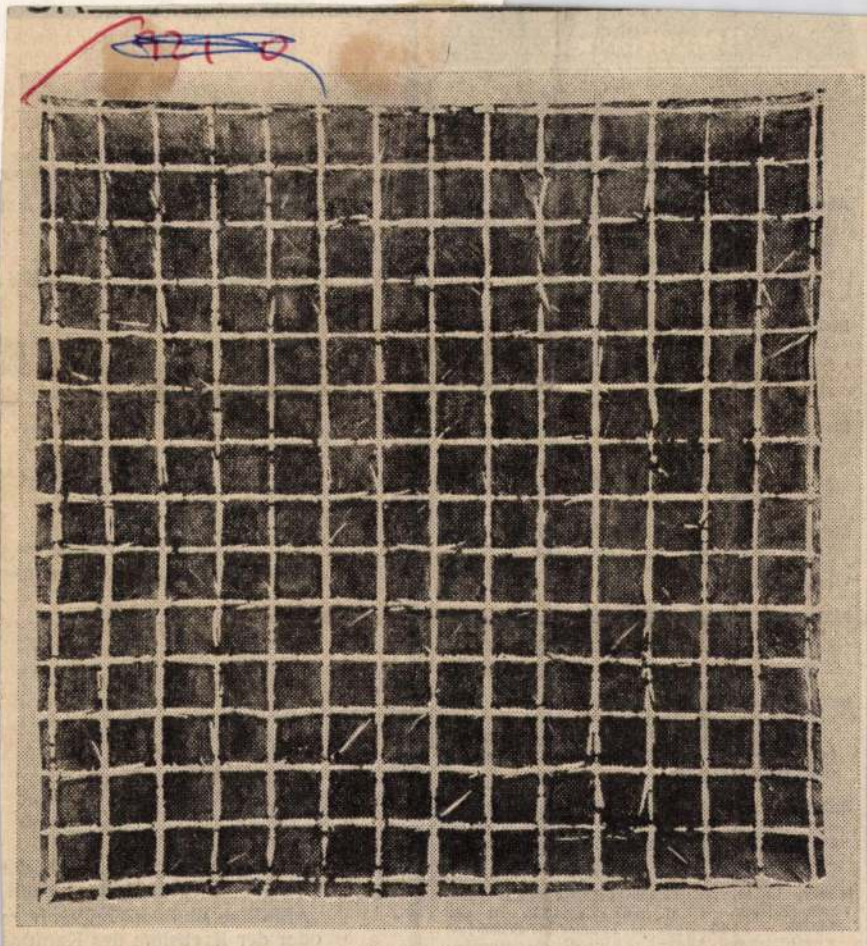

Ein Werk von Hantaï in der Galerie Ziegler. (Bild PD)

Hantaï, bei uns ein unbekannter Maler

fbr. Simon Hantaï, 1922 in Ungarn geboren, seit 1948 in Paris, schloss sich in den frühen fünfziger Jahren, von Breton protegiert, den Surrealisten an und wechselte dann bruchlos zum Tachismus über. Das Gemeinsame beider Strömungen ist eben, dass hier das Malen im Rausch, in der Erregung oder aus der geistigen Konzentration heraus mit grosser Geschwindigkeit entsteht und so Zeichen des Unbewussten an den Tag fördert.

Dann wurde es, wenigstens ausserhalb Paris, still um den Künstler. Jetzt aber zeigt die *Galerie Ziegler* Werke von ihm, die in den Jahren 1969 bis 1976 entstanden sind. An ihnen erprobt Hantaï eine Technik, die sein Bildgefüge stark bestimmt. Er faltet die oft grossformatige Leinwand, die ohne Rahmen und meist auch ohne Chassis an die Mauer geheftet wird, derart zusammen, dass in die Knickzonen keine Farbe hingelangen kann. Diese bilden die breiten, nur mit Grundweiss bedeckten Netzstränge im bewusst unregelmässigen, oft fast aufgebrochenen Quadratraster in wässrigem Blau, in Rotbraun und Altrosa. Hinterher wird die Leinwand wieder gestreckt, dass die Faltungen kaum mehr hervortreten.

Es gibt aber andere Werktypen, bei denen eher zum Dreieck oder zur Lanzettform neigende Elemente (zuweilen von abgeschossener Buntheit) schon fast wieder wie in den tachistischen Anfängen zu wuchern beginnen. Bei diesen reicher angelegten Arbeiten ist die Falttechnik nicht mehr leicht nachvollziehbar.

Von der früheren, problematischen Aufgewühltheit ist den neuen Werken nichts mehr anzumerken. Sie wirken im Gegenteil flächig, luftig, souverän, beschwingt. Die französische Kunstkritik sieht daher den Maler in der Nachfolge von Matisse. Die Gefahr für Hantaï ist die Tapete, d. h. der Eindruck von unendlicher Fortsetzbarkeit, derart dass die Strukturen ins monoton Dekorative abgleiten. *(Bis 28. Juli.)*

Bestattungen

Stadt Zürich

Mittwoch, den 18. Juli 1979

Abegglen, Leo, Alt-Uhrmacher, geb. 1892, von Isetwald BE, Witwer der Elise geb. Hafner; 8051 Zürich 12, Altwiesenstrasse 339. – 14.45 Uhr Urnenbeisetzung im Friedhof Schwamendingen. Anschliessend Abdankung in der ref. Kirche.

Bickel geb. Tschamper, Lina, geb. 1890, von Zürich und Affoltern am Albis ZH, Witwe des Robert, Alt-Kaufmanns; 8047 Zürich 9, Altstetterstrasse 267. – 10.30 Uhr im Krematorium Nordheim, Halle II.

Bissegger, Emil, Alt-Wirt, geb. 1916, von Zürich und Wuppenau TG, Gatte der Margarethe geb. Städeli; 8050 Zürich 11, Dörflistrasse 74. – 14.30 Uhr im Krematorium Nordheim, Halle I.

Elsener geb. Scipio, Mathilde, Wirtin, geb. 1909, von Schlossrued AG; 8004 Zürich 4, Neufrankengasse 29. – 16.00 Uhr im Krematorium Sihlfeld.

Flühr geb. Lack, Anna, Alt-Hausabwartin, geb. 1896, von Zürich, Witwe des Alfred; 8008 Zürich 8, Hammerstrasse 10. – 16.00 Uhr im Krematorium Nordheim, Halle II.

Hochstrasser, Rudolf, Psychologe, geb. 1930, von Zürich und Gisikon LU; 8006 Zürich 6, Universitätsstrasse 86. – 10.30 Uhr im Friedhof Witikon. Anschliessend Abdankung in der Friedhofkapelle.

Huber geb. Hodel, Anna, geb. 1897, von Ufhusen LU, Witwe des Bruno, Alt-Vertreters; 8055 Zürich 3, Hanfrose 31. – 10.00 Uhr im Friedhof Uetliberg.

Hüber, Luise, Alt-Büroangestellte, geb. 1904, von Zürich, ledig; 8047 Zürich 9, In der Ey 58. – 13.45 Uhr im Friedhof Sihlfeld A. Anschliessend Abdankung in der Friedhofkapelle.

Keller, Hans, Kontrolleur, geb. 1919, von Reinach AG; 8048 Zürich 9, Grünauring 33. – 15.00 Uhr im Krematorium Sihlfeld.

Keller, Walter, Alt-Kontrolleur, geb. 1909, von Zürich, Witwer der Henriette geb. Fanchon; 8057 Zürich 6, Hofwiesenstrasse 234. – 15.00 Uhr im Krematorium Nordheim, Halle II.

Mannhart, Josef, Konditor, geb. 1937, von Flums SG; 8003 Zürich 3, Gertrudstrasse 26. – 10.30 Uhr im Friedhof Sihlfeld A. Anschliessend Abdankung in der Friedhofkapelle.

Odermatt, Ferdinand, Alt-Strassenbauarbeiter, geb. 1898, von Dallenwil NW, Witwer der Carolina geb. Seglias; 8004 Zürich 4, Kanonengasse 31. – 9.30 Uhr im Friedhof Sihlfeld A. Anschliessend Abdankung in der Friedhofkapelle.

Speck geb. Braunschweiler, Lydia, geb. 1894, von Genf und Oberkulm AG, Witwer des Walter; 8003 Zürich 3, Gotthelfstrasse 38. – 14.00 Uhr im Krematorium Sihlfeld.

Stehli geb. Spörri, Luise, Hotelière, von Aeugst am Albis ZH, Witwe des Marcel; 9410 Heiden AR, Pension Nord. – 14.30 Uhr Abdankung in der Kreuz-Kirche, Hottingen.

Vautier, Johann, Kunstmaler, geb. 1891, von Zürich und Baldingen AG, ledig; 8032 Zürich 7, Minervastrasse 144. – 13.45 Uhr im Friedhof Manegg. Anschliessend Abdankung in der Friedhofkapelle.

Wegmann, Robert, Kaufmann, geb. 1930, von Zürich, Gatte der Lilian geb. Studer; Schwerzenbach ZH, Grabenstrasse 2. – 14.00 Uhr im Krematorium Nordheim, Halle II.

Es war ein Leben einfach und recht
Sein Sinn war gut, sein Kern war echt

TODES

Bescheiden und still, wie er gel
geliebter Lebensgefährte, Soh
Onkel und Freund

Emil Bisseg

im 63. Lebensjahr friedlich eing
nicht helfen können war mein gr

Abdankung: Mittwoch, der
im Krematorium
Allfällige Blumenspenden bitte
oder der Krebsliga des Kantons

DANK

Die Zeichen der Anteilnahme

Stadt

Reynold

waren überaus herzlich und zah
Der Gemeinderat dankt den
Corps, den Institutionen und V
Bevölkerung der Stadt Bern f
die sie dem Verstorbenen erwies
Besonderer Dank gilt Herrn P
seine menschlich einfühlsamen
ziellen Rednern, die Persönlich
gebührt allen, die zur Gestaltu

M.D.K.

Hanzelij András, ötvösmester

(apja neve János), a beszterce-bányai ötvösöknél tanult. A kesmárki ötvöscékben 1772-től kezdve szerepel a neve

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18.Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.

261. old

Hanzély Gizella

1920/21 II. – 1928/29 I.,
1929/30

Ferképzőmfoiskèvk

89. c.

Hanzély Gizella

szül. Budapesten 1902 okt.
14. Rk. tanítónőképző

1920/21. II. Erőcsés mű-
vesznő. Vaszary János

Hunyadmegye III. 178

Hanzély Gyi

Műcs. kiáll. 1930 tól
Pipics 113. l.

ros polgármestere

gos Bizottsága

Budapest

IX.ker., Hőgyes Endre-utca 10.

. sz. mintája — 717

Hanzély Gizi, szobrász

Akadémia u. 5, Műcsarnok

1930/31 - jub. kiáll. 210 -

Hanzély Gizi

szobrász Műcsarnok

1931. tav. tárl. 120.

Hanzély Gizella

festőművész

VIII. Benczúr u. 3.

MKSz 1947

Hanzély Gizi

festő ?

H. P. főhadnagy

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

Hanzély Gizi

Mr Michel Taffanelli
bronz

Nemzeti Szalon

Munkácsy Céh VIII.
repr. kiáll. Kat.
1935. marc. 30 – apr. 14

Hanzély Gizi

Nobran

Vul. Bpest.

l.

Boz Magyarlex

408 h.

Schipper Ferenc kelyhe aranyozott ezüst, pré-
selt diszekkel. Mag....

1930-ban került a kincstárba

Hanzély Gizi

Képzőművészet
1935. 83-84. sz. 1.

Hanzély Gizi: Michel Tafanelli aremása
A Munkácsy-Céh kiállításáról

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 MAI 31

Budapester Rundschau

Jenő Hanzely

1976/2

1021

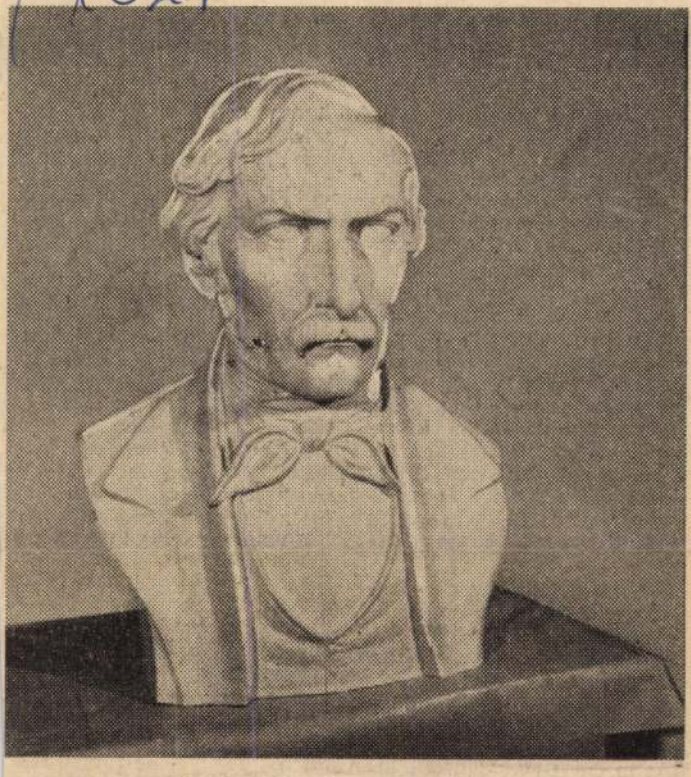

In Sátoraljaújhely

Neues Lenau-Denkmal

Viele waren zu diesem feierlichen Akt gekommen, viele bedeutende Repräsentanten des Geisteslebens aus der Hauptstadt und der Stadt Sátoraljaújhely, wo Nikolaus Lenau im bekannten Piaristen-Gymnasium lernte, während sein Vater in Tokaj Arzt war. Der Spiritus rector dieses Gedankens, hier, wo Lenau als Gymnasialschüler seine ersten geistigen Impulse erhielt, dem Dichter ein Denkmal zu setzen, war der künstlerische Direktor der Ungarischen Porzellanfabriken, *Dr. Győző Sikota*, der ein Abbild von Lenaus Büste aus Herender Porzellan — ein Geschenk Ungarns an die Stadt Sockerau — jetzt aus Keramik in der Porzellanfabrik Pécs anfertigen ließ.

So verbindet denn beide Denkmäler hier und dort der Gedanke, daß Lenau Ungar und Österreicher zugleich war. Die Stadtväter in Sátoraljaújhely und alle Anwesenden, einschließlich die Schüler des heutigen Gymnasiums, die zur Enthüllungsfeier Lenau-Gedichte in ungarischer und deutscher Sprache vortrugen, sind stolz auf das neueste Lenau-Denkmal in ihrer Stadt.

Nachdem beide Nationalhymnen erklungen waren, würdigte Professor *Dr. Dezső Keresztury*, Leiter der Ungarischen Lenau-Gesellschaft, den Dichter und seine völkerverbindende Humanität.

Der Schöpfer dieses neuen Lenau-Denkmals, *Jenő Hanzely*, ist ein Künstler aus der Herender Porzellanfabrik. Die Büste steht nun in dem Park, durch dessen frisches Grün im Hintergrund die Schule zu sehen ist, wo Lenau die Humanitas-Klassen absolvierte, und wo er in dem patriotischen und fortschrittlichen Geist erzogen worden war, für den das Piaristen-Gymnasium bekannt war.

S. B.

MAGYAR NÉPSZAVA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31.

1976/22

Kádár—Rede auf SED-Parteita

(Fortsetzung von S. 1)

Vertrages und des RGW, mit den sozialistischen Staaten. Die Ungarische Sozialistische Arbeiterpartei und die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, unsere Länder und Völker sind durch starke Bande brüderlicher Freundschaft verbunden. Die Gemeinsamkeit unserer marxistisch—leninistischen Prinzipien, unserer grundlegenden Interessen und sozialistischen Ziele bildet das feste Fundament für unsere internationalistischen Beziehungen und unsere vielseitige Zusammenarbeit.

In vollkommener Einmütigkeit beurteilen wir alle grundsätzlichen Fragen des sozialistischen Aufbaus, der internationalen kommunistischen Bewegung und der Außenpolitik. Wir versichern unseren Freunden in der DDR, daß wir alles tun werden, um die Zusammenarbeit unserer Parteien und unserer Länder sowie unsere brüderliche Freundschaft in der Zukunft noch mehr zu stärken.

Kampf um Entspannung

Die internationale Lage ist dadurch gekennzeichnet, daß die Kräfte des Fortschritts und des Friedens immer mehr an Boden gewinnen. Auf dem Wege zu der im Vorjahr in Helsinki abgehaltenen Konferenz für Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa spielten diejenigen Abkommen eine wichtige Rolle, die die Anerkenung der nach dem Zweiten Weltkrieg in Europa entstandenen Realitäten fixiert haben. Die friedliebende Öffentlichkeit der Welt weiß und schätzt es hoch ein, daß die Deutsche Demokratische Republik mit ihrer prinzipiellen Politik, ihren konstruktiven Initiativen in großem Maße zur Lösung der herangereiften Fragen beitrug, indem sie jene Aufgaben auf sich nahm, die ihr bei der Förderung der friedlichen Koexistenz von Ländern unterschiedlicher Gesellschaftsordnung zufielen. Die Entfaltung der Entspannung und die bisherigen Ergebnisse zur Schaffung der europäischen Sicherheit haben wir im Kampf errungen, und dieser Kampf dauert weiter an. Die Tagesereignisse beweisen, daß in der Bundesrepublik Deutschland und in anderen Ländern Westeuropas neben den mit der entstandenen Lage nüchtern rechnenden Kräften auch noch solche Faktoren existieren, die gegen die Festigung der Entspannung Barrieren errichten wollen.

PRESSESTIMMEN NACH LÁZÁRS RÜCKKEHR A

Erfolgreich, fruchtbr fördernd

Die Aufmerksamkeit und die Erwartungen der ungarischen Presse — d. h. die der Öffentlichkeit —, die unseren Ministerpräsidenten auf seiner Österreich-Reise begleiten, blieben nicht unbefriedigt. Zeitungen, Rundfunk und Fernsehen berichteten während des Besuches über herzli-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 ÁPR 18
Napló (Veszprém)

Hanzély Jenő ipar-
1021 művész

Herendi porcelán indiai megrendelésre

Az Air India légitársaság maharadzsás elefántot rendelt a Herendi Porcelángyártól. A gazdagon aranyozott figura mintapéldányát Hanzély Jenő iparművész (képünkön) készítette, s a dísztárgyból előreláthatólag mindössze harminc darab készül.

(MTI Fotó: Rózsás Sándor felvétele – KS)

vassz
bant a „bomba": az átszervezés köve
ben rengeteg csapat kényszerült búcs
NB-s mezőnytől. Köztük sok olyan,
ly.k további szereplésével bizonyította
számukra fájó — szükségszerűséget!
múltú MÁV TIAC például ma már
csony színvonalú megyei bajnokságba
tud helytállni...

Az átszervezést az MLSZ újabb re
bályai követték. Más országok labd
sát tanulmányozva „fazont szabtak" a
osztályok tevékenységének, sőt a s
munka minimumát is meghatározta
MLSZ alapvető elve az, hogy a szak
lyokban folyó munka színvonalát —
vezési és szakmai téren egyaránt —
ximumra emeljék.

Megyénk legrangosabb szakosztály
ségkívül a Várpalotai Bányász. Els
patuk évek óta a sportág második
lában szerepel, de az ott folyó után
nevelésre sem lehet panasz. Második
tuk, ifjúsági és serdülő gárdájuk is
ször végzett már bajnokságban az e
lyen. Az MLSZ rendszabályainak hat
hát náluk mérhető le leginkább. Az

Hanzenmiller Joannes,

lásd:Hosenmiller János
és Joannes Conversus (?)

Hanzélyi Gizella
/Budapest/

Kisplasztikai munkáival résztvett a Pedagógusok Szakszervezete VII. kongresszusa alkalmából az Egressy klubban rendezett tárlaton.

Péter Imre: Pedagógus müvészek országos kiállitása Rajztanitás 1963. II-III. 63.1.

Hanzély Gizella

l.

Rajzoktatás

1944. V. cit. 5. sz.

48. l.

ó 6-án 256. szám alatt kelt felter-
si müemléki templom helyreállitására
engedélyeztem.-
. póstatakarékpénztár utján a mis-
kifizettetni.-
anuár hó 31-én.-

A miniszter h e l y e t t :

Hansély Gizella

rént vett 1960-ban az 50. Nemzetközi Nőnap és felszabadulásunk 15. évfordulójára rendezett kiállításon a Műcsarnokban.

A budapesti pedagógusok képzőművén stúdiója 1953–1963. Bev. Vajkai Aurél. Bp. 1963.
21. o.

Hanzély Gizella

1960-ban megkapja a Kékely Bertalan emlékérmet

A budapesti pedagógusok képzőmű vénetí stúdió-ja 1953-1963. Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963.

23.0

Hanzély Gizella

A Stúdió folyóirat

A budapesti pedagógusok képzőművészeti stúdiója
1953-1963 Ber. Vajkai Aurél Bp. 1963.
37.o.

Hanzély Gizella

A Stúdió alapító tagja

A budapesti pedagógusok képzőművészi stúdiója.
1953-1963. Bev. Vajtai Aurél - Bp. 1963.
29.o.

Hanzély Gizi MDK

Aţcmás, gipsz

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

MDK

Hanzély Gizi

Mr. Michel Taffenelli, br.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Hanzély Gizi

Leányfej, szobor

Képzőművészek Nemzetk. Kiáll. 1960. Milan.

Hanzély Gizi

MDK

Női fej, gipsz

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállítás

Hanzély Gizella MDK

Szerepelt a vörösberényi pedagógus művésztelep aug. 14-iki kiállításán.

--: Vörösberény vinegája.
PEDAGÓGUSOK LAPJA. 1960. aug.

Hanzély Gizella MDK

kisplasztikáival

résztvett a Ped. Szaksz. VII. kongresz-
szusa tiszteletére rendezett kiállitáson.

Péter Imre: Pedagógus művészek kongresszusi
seregszemléje.
Köznevelés, 1963. márc. 8.

M.D.K.

Hanvély Gizella
szobrász

Kis szobrait állította ki a
kiállításon

Maksay László: Pedagogus művészek kiállítása
Művészet, 1963. julius – 37 kep

MDK

Hanzély Gizi, szobrászm.

Mr. Michel Taffanelli. Bronz.

Nemz. Szal. - A Munkácsy Céh VIII.repr. kiáll.-a
1935. márc. 30.-ápr.14. Kat.

MDK

Hanzély Gizella

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiall.
Kiállitó művészek névsora. 26.lap

MDK

Hanzély Gizella, r.tanitó

Tanügyi kinevezések a föv.nál. Magyarság, 1938. jun. 26. 14. 1.

MDK

Hanzély Gizella rajztanár

Kinevezések a főv.isk.nál. Függetlenség, 1938. jun. 26. 8.l.

MDK

Hanzély Gizi

Férfi arcmás, gipsz

" " "

Pedagógus szakszerv. 1.képzőmüv. kiáll. 1947.máj.

5. l.

H.

Hanzely Gizella
mohán

M.D.K.

„Leányhafej" c. művével vett
"részt a III. Ütörőkárban a kiál-
lításon.

X. Gy.: Pedagogus művészek országos grafikai kiállítása.
Művészet, 1961. szeptember — 39 l.

Hanzély Gizi

Leányfej, szobor

Miskolc 1959 Képzőművészeti kiállítás

Hanzély Gizella MDK

Női fej, gipsz

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Hanzély Gizella

Pedagógus képzőművészek 1959-ben az Ernst Muzeumban rendezett kiállitásán részt vett.

Maksay László: Pedagógus képzőművészek az Ernst Muzeumban

Rajztanitás 1959. IV.sz. 29-30. l.

Hanzély Gizella
naptanár

M.D.K.

Székely Bertalan emlékpla-
kettet kapott.

Székely Bertalan emlékünnepségek – 31 lap
Művészet, 1960. szeptember.

Miss Mary Spencer
Hospital Nurse

Base Hospital
Camp Dix, N.J.

M. D. K.

HANZÉLY Gizella szobrász

Tanulmánytej

A M. N. Galéria ánagjegyzéke I/a. r.

Bp. 1959. 156. l.

MDK

Hanzély Gizi
H.P.főhadnagy

N. Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
13 l.

Hanzély Gizi

Szerepelt a dűcsarnak Tavasi tárlatán.

N. M. 1931. IV. 26.

Hauzély Gizi

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

B. H. 1931. III. 26.

Hanzély Gizi

"Férfifej" c. szobormüve a Munkácsy-céh kiáll.-á
án.

Ujság, 935. III. 30.

Hanzély Gizi

Szerepelt a Munkácsy-céh kiáll.-án.

M.U.935.III.31.

Hanzély Gizi

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Újság 1931. IV. 26.

Hanzély

szobrász

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása- s
Műcsarnokban - szoborral szerepel.

8 Órai Ujság
1930.VII.21.

Hažély

[illegible]

Képzőművészeti Tárgulat jubiláris kiállítása - a Műcsarnokban - szeberrel szerepel.

Magyar Hirlap
193[illegible].[illegible].21.

Hanzély Gizi

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

M. H. 1931. IV. 26.

Hanzély Gizi

Leányfej, szobor, 30 cm

Képzőművésznők nemzetközi kiállítása, 1960. Bp.

Hanzély Gizella

Anya és gyermeke
agyagnobar
fotó

Abudapesti pedagógusok képzőművén stúdió-
ja 1953-1963 Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963

Hanzely Jenő

készitett Bartók mellszobrot., a Herendi Porcelángyárban

Magyar Hirlap 1973-212-6

Hanzéli Jenő

Munkamódszerátadás, porc.

Ernst Múzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1952.

9 l.

Pásztó /Bojáré Aggházy/

Berendezés: Oltárkép: S
Béla, 1887. Rokoko puhaf
Felszerelés: Bronzcsengő
tal. Vörösréz szenteltvi
"öntötte Schraudt András

Deák Ferenc u. 2.
Jellege: Koraeklektikus.
Külseje: Földszintes, zár
felett rozettás mező és v
párkány. Sima keret és kö

Iskola u. 3. /Általános i
Jellege: Koraeklektikus.
Külseje: Szabadonálló, f
záló elemekkel tartalmaz
lokzata: 3 + 1 + 3 tengel

MDK

Hanzely Jenö, ip.müv.
/Herend. Porc.müveszet./

14. Elefánt.

69. Elefánt.

OMIP.Társ. Bp.-Müveszet az iparban. 1943. Üveg- és Fémkiáll. Kat. 2o.l.
21.l.

Hanzély Jenő MDK

Weiner M.né: Herendi porcellán. Sz.M. 1954.

156, 159.l. képpel

Hanzel Jenő

MDK

A herendi Porcelángyár iparművésze

Fürdés előtti nő
Őzikét simogató nő

(Kerekes): A herendi iparművészek hétköznapjai.
KÖZÉPDUNÁNTULI NAPLÓ, Veszprém. 1957. V. 25

M.D.K.

Hanzéli Jenő

A herendi porcelán kiállitáson szereplő "Szerelmi bájital" c. szobrához "Donizetti "Szerelmi bájital" c. operája adta meg az ihletet."- A táncospár szobrának fényképrepr.-ját közli a lap.

/Pongrácz/: Szinház és porcelán c. riportja. Szinház és Mozi. Bp. 1954. május 21. VII. évf. 21. sz. 12. l.

MEK

Hanzéli Jenő

iparművész

A herendi porcelángyár művészházában dolgozik.

Radics Elemér: Herend.
KISALFÖLD, Győr, 1957. jun. 16.

Hanzeli Jenő MDK

porcelánművész

Népszava, 1958. dec. 19.

MDK

Hanzéli Jenö, Tóth János, Garányi József
iparmüvészek.

uj porc.szobrkat készitenek a Herendi Porcelán-
gyár iparmüvészei. Hanzéli Jenö "Hajdutánc",
Tóth János"Csikós"szobrának
és Garányi József:székely csürdüngölö táncot
ábrázoló figurájának gyártását kezdték meg.

Uj porcelánszobrok. - Magyar Nemzet. 1954. jun.1.

× Hanzéli Jenő

M.D.K.

kerámikus

herendi szobra :

Fürdés előtt 350 mm fer. és szines

× Néha „y"-nal írva!

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 41. old

× Hanzéli Jenő kerámikus K.D.K.

herendi szobrai:

Leány tükörrel	200 mm	fek. ci. sines
Büszreség	230 " "	" " "
Pillangó	278×280 " "	sines

× Néha „y"-nal írva!

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és domborművek. Bp. 1959. 40. old.

M.D.K.

Hanzéli Jenő, kerámikus

herendi szobrai

Kenguru 40x70 mm sines

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombromüvek. Bp. 1959. 14.old.

MDK

Hanzély Jenő

porcelán

4. Orsz. Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

× Hanzéli Jenő kerámikus M.D.K

herendi szobra :

Angyal karácsonyfával – színes

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1953. 26. old.

× Néha „y"-nal irva!

× Hanzéli Jenő kerámikus M.D.K.

herendi szobra :

Rókacsalád	63×175 mm	nincs
Elefánt, csavart ormánnyal	90×75 " "	fekete nincs
Legelésző csiró	120 " "	nincs
Vitorlás hal	110×80 " "	"

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 38. old.

× Néha „y"-nal irva!

+ Hauréli Jenő kerámikus M.D.K.

herendi szobra :

Mozart, mellszobor 195 mm ferés
Liszt Ferenc, " 230 " " "
Erkel Ferenc " 220 " " "

Ř.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és domborművek. Bp. 1959. 36. old. és 37. old.

× Néha „J"-nel írva!

Hanzéli Ferenc kerámikus M.D.K.

herendi szobra :

Tacskó, kicsi 105 mm (hossza) sima
Kismacska 52 " " "

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 12.old.

M.D.K.

× Hanzéli Ferenc, kerámikus

herendi szobrai:

Pelikán	80 mm	színes
Kakadu, nagyobb	215 " "	"
Kakadu, kisebb	170 " "	"

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és domborművek. Bp. 1959. 10.old.

× Néha „y"-nal írva!

Hanzéli Ferenc, szobrász

M.D.K.

Fúró készüléket tartó, pirenő bányász figurájának képe (1953)

Herendi porcelán 1839-1954. Kiállítás. Bp.1954. Dobrovits Aladár előszavával. 33. képold.

M.D.K.

Hanzéli Jenő, szobrán

„Szerelmi bájital" c ballett táncospárt ábrázoló porcelán-szobrának képe (1954)

Herendi porcelán 1839-1954. Kiállitás, Bp. 1954.
Dobrovits Aladár előszavával. 32.képold.

Hanzeli Jenő, szobrász 8/ Ob

A Herendi Porcelángyárban készült
korsós lány c. porcelánszobrot
Hanzéli mintázta.

Repr.

Kőszegi friges – Kovács Ilolya: A Herendi Porcelán-
gyárban 12. f

Népszabadság, bp. 1960. okt. 27. [Vidéki]

MDK

Hanzély Jenő

Kompozició I., ker.

" II., "

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár Csók I. Képtár 1966.

Hanzély Jenő

Kompozicio I. Kerámia m: 42 cm.

Kompozicio II. (repr. 24 l.) Kerámia, m: 32.

Eszakdunántúli képzőművének harmadik kiállítása. Székesfehérvár, 1966. Kat. [illegible]. Kralovánszky szám. Bev.: Kovács Péter.

6 l.

Hanzély Jenő

A hazandi porcellángyár műtekem vezetője. 30 éve dolgozik itt

Andrássy Antal: hűvész ház a gyárban

Építők Lapja 1968 X. 21.

Hauzély Jenő

Résztvesz a FIM ip. műv.-i felszabadulási pályázaton

Sámán: Eredményhirdetés előtt...
Mestermunka, Bp. 1970. jan. 28.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Hanzéli Jenő

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1964. október 22. 1021 NA

A páros oldal versenye a páratlannal

Lelkes községfejlesztés Herenden

A társadalmi összefogás elismerésre és követésre méltó példáját illusztrálja a herendiek községfejlesztési mozgalma. Igen: mozgalom ez, mert Herenden nem egy — egy akció végrehajtásához elegendő — szalmaláng lobbanása villant, hanem a közös érdek, az egész falu javát szolgáló folyamatos, megfontolt tervek következetes végrehajtásának tüze izzik. *Évek óta.*

Kezdték a vízellátás javításával. Itt társadalmi árokásással értek el jelentős költségmegtakarítást. Ma már a község minden utcájára kiterjedő vízvezetékhálózat biztosítja az egészséges ivóvizet.

Járdaépítés

Járdaépítéssel folytatták. Eddig beépítettek hatezer forint értékű saját anyagot, *s elvégezték 30 ezer forintnyi társadalmi munkát.* Elsőnek a Dózsa György útiak kezdtek a járdaépítéshez — utcagyűléssel; *a páros házszámú oldal versenyre hívta a páratlan oldalt.* Az eredmény: mind a két oldal rekord gyorsasággal készült el — *egyszerre.* A napokban érkezett s máris a felhasználási helyre fuvarozott 43 800 forint értékű, 6 ezer darab cementlap módot ad a verseny továbbfolytatására más utcákban is.

Két tanterem

Közben *iskola bővítésre is sor került.* 460 tanuló számára hat tanterem az iskolában és egy parasztházban kialakított két szükségterem; sürgetően szükséges volt a helyzet javítása. De az állam csak 1967-ben tud a gondon segíteni. Egyelőre 100 ezer forint állt rendelkezésre. A tanács végrehajtó bizottsága a lakossághoz fordult. Gyűjtés indult. Senki sem húzta ki magát. *50—400 forintig terjedő összegből 44 ezer forint gyűlt össze.* Ebből, s *az úttörők 1500 forintjából, s a tsz fuvarvállalásából és Németh István* tűzoltó, *Gunther Antal* porcelángyári dolgozó, *Matuczek Péter* kőműves, *Molnár Károly* bányaalkalmazott, és — a felsorolhatatlanul sok — társaik munkájának eredményéből enyhült a tanteremhiány. *Elkészült két tanterem, s egy tanári szoba.* Egyidejűleg háromszobás összkomfortos nevelői lakás. Érdemes lakója már be is költözött.

A tanácstitkár előtt levő hosszú-hosszú kimutatás tanúsága szerint *minden herendi család* letette a maga áldozatát a közösség oltárához, ki forintját, ki két keze munkáját adta.

És fásítanak is. 650 nyár- és hárscsemete került elültetésre a község fásítási programja szerint. A fa országos gond. Dicséret mindenkinek, aki ha csak egy csemete elültetésével is — segít a gond enyhítésén.

S akik növelik ezt a gondot, akik pusztítanak?! — mert sajnos ez is előfordul. *A Táncsics utcában elültetett csemetékből alig-alig maradt mutatóban.* Senkinek sem szükséges magyarázni: milyen jó az árnyas hársfasor az utcában... s ha országos szempontból jelentéktelen is, de abból az utcából, ahol nincs — hiányzik, kivált Herend esetében; a környezetéhez képest mélyedésben van, levegője megszorul, olykor a porcelángyár s néhány vasúti mozdony „összedolgozása" folytán valóságos füstfelhő borítja a községet. Milyen üdvös lenne a minél több és több levegőtjavító falomb!

Lenin szobor a tanácsház elé

Lám, akik sokat dolgoznak, azoknak szerencséjük is több akad: *ajándékba kapnak egy Lenint ábrázoló művészi alkotást,* s hogy a szobrot méltó és illendő környezetben helyezhessék el, a Bakonyi Intéző Bizottság is jelentős összeggel segített. A pénz a tanácsház előtti 400 négyszögöl térség parkosítását tette lehetővé. *A szobor ünnepélyes leleplezését november 7-re tervezik.* A mű *Hanzély Jenő* alkotása és adományozása.

Csak a fentiek ismeretében is bizonyosak lehetünk abban, hogy az eddigiekkel nem fejeződött be az a lendületes tevékenység, ami a községfejlesztés érdekében történő kollektív munkát jellemzi Herenden. Mert a szüntelen buzgólkodás tüzét olyan emberek szítják, akiknek lételemük a közösségért végzett munka — akik még sok tanácsülésen választókerületi és utcagyűlésen fognak érvelni, agitálni azért, hogy a község nap nap után rendezettebb, kulturáltabb legyen.

Zámbó Zoltán

...alakult

thon

és zsíros arcbőr ápolása

váljék. Erre a bőrre puder alá minden alkalommal zsíros krémet kenjünk, nem szükséges külön nappali krém használata. Pakolásként, melegített zsíros krémet pár csepp kamilla-teával és egy tojássárgájával keverünk összse. Ecsettel kenjük az arcra, s ha megszáradt, langyos vízzel mossuk le. Állandó ápolás mellett mindkét száraz bőr üde, bársonyos és rugalmas lesz.

A zsíros bőrnek szintén két csoportja ismeretes. Az egyik zsíros tapintású, de korpás, hámlásos felületű. Ez a bőr nem kíván különösebb krémezést, inkább vitaminokra van szükség. „B" vitaminos pakolást tej és glycerin keverékéből készítsünk. A „D" vitaminhoz napozás és kvarcolás útján jutunk.

Az olajosan zsíros bőr már mosakodás után félórával fényes, és a kitisztítatlan pórusok teteje szürkés. Az ilyen bőrt lehet örökölni, de lehet ká-
s folyamat

zsöljük át a zsírosabb arcterületeket, az orrot és az állat.

Ne hanyagoljuk el az arc ápolását, mert csakis a rendszeresen ápolt és gondozott arcbőr üde és fiatalos hatású.

Gálfi Piroska

Szendvicsek

MÁJAS SZENDVICS

A májat finomra daráljuk, fél áztatott zsemlével összedolgozzuk. Finomra vágott hagymával megpirítjuk, borssal, piros paprikával, sóval fűszerezzük. Kenyérre kenjük és átpirítjuk.

GOMBÁS SZENDVICS

A jól megtisztított gombát kevés hagymával, petrezselyemmel, sóval, borssal megpirítjuk. 15—20 deka gombához (6 személyre elég) 3 tojást tálban jól elkeverünk, majd a gombához öntjük és nem túl keményre sütjük. Kenyérre kenjük, átpirítjuk.

SONKÁS SZENDVICS

A sonkaszeleteket kissé megsütjük, majd tükörtojást készítünk és az átsütött kenyerekre tett sonkaszeletekre helyezzük.

Reggel... délben... este...

Hanzély Lenő

„Liszt" - porcelán, 1938

/ Herendi Múz / Repr.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 100.
Műszaki Kiadó - 1970.

Hanzély Lenő

„Zsirát pár" – porcelán 1960
/ Herendi Múz. / Repr.

„Lovaslány" – porcelán 1963.
/ Herendi Múz. / Repr.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 100.
Műszaki Kiad. 1970.

Hanzély Imre

„Fekvő akt" - porcelán, 1950.
/Herendi Múz./ Repr.

„Európa elrablása" - porcelán, 1950
/Herendi Múz./ Repr.

dr. Sikota György: Herendi porcelán 100.
Művészeti Kiadó 1970.

Hanzély Lenő

~ mellszobrai herendi porcelánból.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 73.
Műszaki Kiad. 1970.

Hanzély Jenő

vállatfigurái ~~berendi~~ herendi porcelán-ból.

dr. Sikota Győző: Herendi porcelán 70.
Műszaki Kiad. 1970.

Hanzély Lenő

„Rokoko vadász és dáma kutyával" –

– porcelán. 1966. /Herendi Múz./

Repr.

N. Sikota Győző! Herendi porcelán 100.
Műszaki ~~ki~~ Kiad. 1970.

Hanzély lenő
iparművén

Több évtizede a herendi porcelángyár-
ban dolgozik. „Lovaslány" c. műve.

N. Sikota Győző: Herendi porcelán 86.
Műszaki Kiad. 1970.

Hanzély Ernő

„Matyó szüret", „Legelő őrike" —

— herendi porcelán.

dr. Sikota Jenő: Herendi porcelán
Műszaki Kiadó. 1970.

77

Hanzély Gyula

Szül. Bpest. 1872 Rk

1896/97. IV e. rajztjel

Magyarování (V. 307.

muzeum

Hanzély Gyula

cill. fa-és fémipari
szakiskolai rajztanár
Győrött.

Értimisk 1910/11.

6 l.

451, Ismeretlen festő.
A XVIII. századból.

~~451.~~ Férfi képe.

Derékon alól (ig) ~~látható~~ ~~áll~~
ketetollas forgóval. Göndör haja, s
szeme kék. Öltözete; körülcsavart f
mente. Derekát szolgálati jelvény s
les fekete szij vonul „F. 1" monogramm
lánfőből indul ki. A háttérben jobb

Fvállravetett

Elefántcsont miniature, m
Vétetett Wolf Józseftől 1
Elszámoltatott 1892: I. 2
Az elszámolást elfogadta
az 1892: VII 20-iki 26[illegible]16 sz. leirat

Hanzély Gyula

wobraz

1890–92

Eimisk 1930.84. l.

Hanzély Gyula

1896/97, 1905/6

Ferkèpzomfoiskèvk

89. l.

Hanzély Gyula

~~w obraz~~

l.

Művészi Ipar

1893. 1. tábla.

76 l. mellett

Rechnitz (Rohonc) h. n. III. 208.

Hanzély Gyula

a Györi m. kir. állami fa és férnipari szakiskola tanára betöltvén 35 ik szolgálati évét, 1932 nyugalomba vonult.

Rajzoktatás

1932. 44. l.

Das grosse Portal des Schützenhofes nebst Grundplan in Pesth. *Medau* színezett könyomata. 16×10 cm. — Kremmer: A régi . . . 323.

Szálloda a Vadászkürthöz — Hotel zum Jägerhorn. Számla-fejléc. — Lith. *A. F. Walzel Pest, 1852.* — Főv. Kvt. B. 362/1/1852.

Hotel Pannonia szálloda. Számla-fejléc, 1850 es évek. — Főv. Kvt. B. 640/1/18 . . .

Hotel Königin von England, 1854. Nyomt. Engel és Mandello. — B. 640/1/1855.

A magyar központi vasút első megnyitása. Varsányi János rajza után könyomat *Walzel*től. Hollós O. úr tul. K. 549.

Magyar központi vasúti indóház. Feszel rajz. *Perlaszka* metsz. — Az Életképekhez.

A pesti városi színház leégte után. A megkárosodott zenekar tagok' javára. — *1847.* február 7-ikén. — Das K. Städt. Theater in Pest nach dem Brande. Zum Vortheile der beschädigen Orchester Mitglieder. — Nyomt. *Walzel A. F.* Rajz. *Dr. A. 1847.* — Főv. Múz. 1495.

Lövész bál Kéler Bélától. A Kóta címlapján a *régi pesti lövöldének* képével, *1862. Lorber* pesti műhelyében. Magy. Bibl. Szemle, I. 3—4. 176. l.

Zrínyi kávéház-nóta, a *Zrínyi kávéház belsejének* képével. Langer Ede könyomdájából. Pesten, 1863. Tatzelt V. — *Magy. Bibl. Szemle, I. 3—4. 177. l.*

A Sándor utcai Képviselőház az Országgyűlési induló címlapján, Langer Ede könyomdájában, Pesten, *1865*-ben. — Magy. Bibl. Szemle, I. 3—4. 177. l.

Hanzély Gyula

rajztanár Győr
1938.

Nadler Róbert
tanítványa volt

Rajzoktatás
1938. 4-6. sz.

35. l.

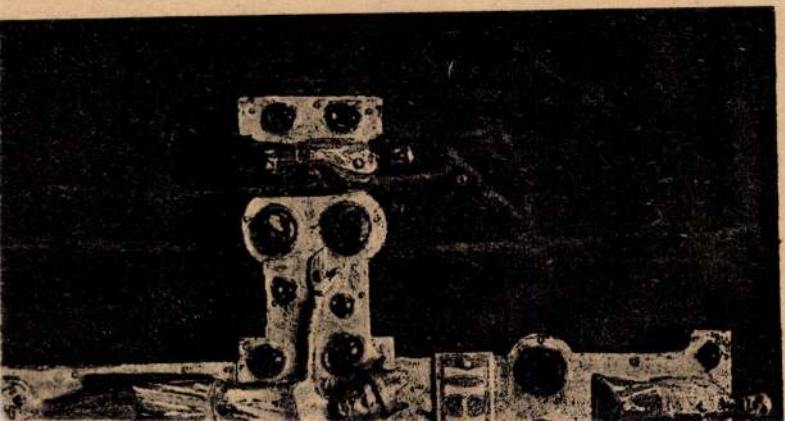

Hanzély Gyula

áll. nagyiskolai tanár

Győr

1905

MŰEM... ORSZÁGOS BIZOT...
346 1925 szám
Érk. 1925 év nov. hó 27. n.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MESTERMUNKA

Budapest

1970 APR. 8

1021

A bunkertől a művészházig...

A herendi művészház, helyesebben az alkotóház csendjében fiatal tervezők társaságában dolgozik Hanzély Jenő, a gyár egyik művészeti vezetője. Formatervező. Munkaasztala mögött a polcokon, szinte csak új formájú, új „megfogalmazású", herendi hagyományokat követő porcelánfigurák sorakoznak. Mind az ő alkotásai. A polcok fölött a falon, különböző kiállításon kapott oklevelek függnek. A brüsszeli világkiállítás oklevele, hazai kiállítások első, második díjat képviselő oklevelek. Jelenleg, az áprilisban sorra kerülő párizsi világkiállításra, a Lenin 100 éves évfordulójára készülő munkáival foglalkozik.

A művész 1939 őszén, újsághirdetés útján, Kisfaludy Stróbl Zsigmond ajánlásával került a gyárba. A nyersáru műhelyben kezdte, ahol a munka minden folyamatával megismerkedett. Mestervizsgát tett, majd 12 évig vezette a műhelyt.

— Hol is kezdjem?... Talán a háborúval. Herend és környékét a szovjet csapatok bekerítették. Errefelé csak hátvédharcok folytak. A falu határában az erdőbe ásták be a német tigristankokat. Kisebb páncéloscsata folyt itt márciusban a szovjet T 34-esek, és a német tigrisek között. Mi a Bresits domb alatti alagútban tartózkodtunk, egészen az ostrom végéig. Stadler elvtárssal, aki már akkor az illegális kommunista párt tagja volt, fogadtuk a szovjet katonákat. Megkezdődött a munka, mi Stadler elvtárssal megkezdtük a párt szervezését.

— Mikor ötvenegyben megépült a művészház, akkor kerültem ide. A munka kettős — magyarázza később saját feladatát. — A herendi hagyományok megőrzése, a megfelelő igények szerint, az új formai megoldások keresése, kikísérletezése. Ez az én munkám ma. Nézze — mutatja a Hárfázó lány alkotását (légies, lyuggatott, térben komponált alak) követem magyarázatát s lassan kibontakozik előttem szavai nyomán az újat képviselő herendi forma, a ma igényét inkább képviselő szépség. Nők a tükör előtt, teljesen modern ábrázolású kettős figura. Hasonló, a Táncoló lányok vázaszerű csoportja, amely asztalközépre stílusos dísz.

— Sajnos — mondja —, alkotásaira mutatva — ezek csak kísérletek. Bár a zsüri elfogadta őket, a gyártásuk az üzemben is biztosítva lenne, technológiai és egyéb szempontokból egyaránt mégsem készítjük őket.

A konzervatív kereskedőszellem, amely hazánkban és külföldön is megnyilvánul a herendi áruk iránt ismeretkörön kívülre zárja az ilyen alkotásokat. Konzervatív szellem alatt azt értem, amely csak a régi befutott áruféleségeket ajánlja. Pedig ahhoz, hogy egy termék hagyományos és márka legyen, az kell, hogy elkezdjenek propagandát csinálni neki. Magyarul úgy árulják az üzletekben, hogy a vevő is felfedezze, megismerje, hogy ez is herendi áru, és akkor az új figurák is márkássá válnak. De egyébbel is így van ez.

Itt van például dr. Csernus Alánné mokkáskészlete. Herendi ez is, mégis teljesen újszerű, formában, dekorban egyaránt, díjat is nyert, mégsem gyártják.

De van egyéb is, amit a fiatalok készítettek kísérletként, sajnos, a kereskedelemben nincs pártfogójuk, pedig érdemes volna ajánlani az új dolgokat is, később gazdaságos lenne.

Beszélgetés közben egy gyári fiatal keresi fel a művészt, hogy hová menjen szemináriumot tartani, mert Hanzély Jenő nemcsak formatervező művész, de a fiatalok eszmei nevelője is.

Somoskői

Hanzély Jenő

RAGYOGÓ

Kőbányai Porcelán–Zuglói Danúvia 5:3

A negyedik fordulóban remekeltek a kőbányai női tekézők, az Angol utcai „oroszlánbarlangban".

Az egyenletes teljesítményt nyújtó játékosok közül kiemelkedett *Rudolfné*, aki 423 fás teljesítményével még a hazaiak legjobb dobóját, az exválogatott *Sallainét* és *Ballagónét* is túlszárnyalta.

A porcelánosok másik két pontszerzője *Feketéné* 405 fa és *Szabó Kati:* 401 fás teljesítményekkel! A faarány 2367: 2351 a kőbányaiak javára, így végeredményben 5:3 arányban legyőzték a *Zuglói Danúvia* csapatát.

Az ötödik fordulóban nagy lehetőség előtt állnak a kőbányaiak. A válogatott mérkőzés miatt a *Kőbányai Porcelán—Kecskemét* és a *Veszprém—Győr* mérkőzés elmaradt. A csonka fordulóban több váratlan eredmény született, csökkent az éllovasok előnye — és így amennyiben a kőbányaiak a Kecskemét ellen 7:1-re győznek, úgy a bajnoki tabella élére kerülhetnek!

Az élcsoport állása az 5. forduló után:

1.	*Szeged*	26 pont
2.	*Ferencváros*	25 pont
3.	*Tatabánya*	21 pont
4.	*Csepel*	21 pont
5.	*Kőbányai Porcelán*	19 pont
	(csak négy mérkőzés!!)	

Veretlen a Kőbányai Porcelán!

A 2. fordulóban játszották a Budapest II. osztály kőbányai rangadóját! A kőbányai Tégla otthonában fogadta a porcelánosokat.

A fölényben játszó *Kőbányai Porcelán* csapata a 20. percben *Tóth* szögletrúgása után Bende fejesgóljával megszerezte a vezetést. Hiába rohamoztak a jól játszó porcelánosok — számtalan biztosnak látszó gólhelyzet maradt kihasználatlanul. Váratlanul született meg az egyenlítő gól is, s bár Tóthot sportszerűtlensége miatt kiállította a bíró, az eredmény nem változott —, mert a védelmek kitűnően játszottak mindkét oldalon.

A MÁSODIK MÉRKŐZÉS

Kőbányai Porcelán—Tipográfia 3:2 (0:1)

Tárna u.

Kőbányai Porcelán: Orbán — Szabó, Borlai, Sárközi — Aranyosi, Nagy — Bende, Katona, Makk, Mottl, Badár.

Számtalan biztos gólhelyzet, és egy váratlan ellentámadás utáni gól az első félidő története.

Bár a II. félidő 5. percében már 2:0-ra növelte előnyét a vendégcsapat, a porcelán játékosok — remek játékkal nagy akarással megfordították a mérkőzés eredményét.

Katona 11-esét, bár a kapus kiütötte, ekkor azonban már *Katona* biztosan lőtt a hálóba, 1:2.

A 15. percben a felfutó *Nagy* 20 méterről védhetetlen góllal egyenlített. A 22. percben eldőlt a két bajnoki pont: Makk remek elfutása után, középre ívelt és a támadással futó *Mottl* előrevetődve, a bal sarokba fejelte a labdát!

Jók: Nagy V, Katona, Mottl.

A bajnokság állása: 1. *Generátor: 6:1, 5 pont, 2. Rákosszentmihály: 5:1, 5 pont, 3. Kőbányai Tégla; 6:2, 5 pont, 4. Kőbányai Porcelán: 8:4, 5 pont.*

Magdics László

IDEGENBEN ÚJABB GYŐZELEM

A Budapest II. osztályban szereplő *Zuglói Porcelán* labdarúgócsapata, bár a második fordulóban hazai pályán 3:0 arányban vereséget szenvedett a Transvill csapatától, a harmadik fordulóban meglepetésre győzelmet arattak idegenben.

A *Gerely — Rumi, Horváth, Sinkó, — Huber, Kónyi — Rácz, Temleitner, Sági, Királypáli, Varga* összeállítású zuglói csapat hallatlan lelkesedéssel, harcos szellemű játékkal 2:1 arányban legyőzte a *MÁV Előre* csapatát.

A gólokat *Királypáli* és *Rácz* lőtték. A mezőny legjobb játékát *Huber* nyújtotta —, aki a beállós szerepkörben remekelt, de kiemelkedőt nyújtott *Gergely* és *Sinkó* is!

A bajnokság állása a 3. forduló után:

1. *Testvériség* 9:0, 6 pont, 2. *Mezőgép* 5:2, 5 pont, 3. *Transvill* 8:3 5 pont, 6. *Zuglói Porcelán*, 3:4, 4 pont.

Hanzély Jenő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

19 NOV 17

1021

* TIT Kazinczy klubjában ma délután a városlődi Majolikagyár termékeiből nyílik kiállítás. Képünkön a kiállítás két szép darabja, Hanzély Jenő iparművész asztali dísze és Sz. Horváth Éva, valamint Brand Ágoston étkészlete látható.
(Ágotha Tibor felvétele)

n hősöknek, edzőknek...»

igmond az EB-ről

lusérzékük. Ki lehet emelni még a lengyeleket és a bolgárokat is.

— *Mikor találkozunk legközelebb itt Miskolcon egy hasonló, rangos ökölvívó versenyen?*

— Remélem, minél előbb. Én magam is azon leszek, hogy a város és ez a nagyszerű sportlétesítmény minél több nívós bokszmeccsnek legyen a színhelye...

FELFÖLDI GYÖRGY

Kisnémeth és a vívás

Használt a tv-nézés

A kö... vizsgázott

Hat nap alatt húszezer ember látogatta a miskolci sportcsarnokot, s egyre fokozódó lelkesedéssel biztatta a magyar versenyzőket, egyre forróbb légkört varázsolt a szorító köré. Az Európa-bajnokság eseményei fontos témaként szerepeltek a sajtóban; természetszerűen szóba került a közönség is. Szólni kellett róla, hiszen ritka az olyan nézősereg, amelyik ilyen hatalmas lelkesedéssel buzdítja a sportolókat, versenyzőket. Ütemes biztatásban, vastapsban, sőt — mint többen megjegyezték — hozzáértésben sem volt hiány. Ezen főleg azok csodálkoztak, akik tudták, hogy városunknak nincsenek nagy ökölvívó hagymányai, s az ökölvívás jelenlegi helyzete sem ad kellő alapot a hozzáértés megteremtéséhez. (Remélsportág is Miskolcon. Bizakodásunk oka: úgy hallottuk, hogy már a döntők utáni első napon 23 fiatal jelentkezett bokszolónak.)

Jelesre vizsgázott tehát a közönség — nagy része! Ezt hangsúlyoznunk kell, hiszen az egészséges lokálpatriotizmus örvendetes megnyilvánulásai mellett időnként disszonáns hangok is vegyültek az örömujjongásba, a szép sportteljesítmények vastapsos elismerésébe. Buzdítani, lelkesedni tud a miskolci közönség, s ezért megérdemelte, hogy ilyen rangos eseményt kapott a sportcsarnok avatására. Azt azonban — néhány, főleg fiatalabb korosztálybelinek — meg kell még tanulnia, hogy a nemzetek himnuszait tisztelje, s a versenyző számára oly magasztos pillanat nem alkalmas sem a tetszés, sem pedig a nemtetszés kinyilvánítására.

Természetesnek tartjuk, hogy nem mindenki ért egyet azzal, ami a küzdőtéren történik. De természetes kell hogy legyen az is, ha elismerést kívánunk azok számára, akik vitathatnul magasabb képzettséggel, nagyobb tudással szerezték meg győzelmeiket!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1965 SZEP 6.

Hanzély Jenő

1021

Hanzély Jenő

Hanzély Jenő iparművész tervezte asztalközépváza
(Képes riport a 3. oldalon)

A világpolit[illegible]

Rudé Právo: „Minden

— Harcok Sa

Prága

A Rudé Právó csütörtöki száma „A normalizálás útján" címmel szerkesztőségi cikket közöl.

A fő feladat ma — állapítja meg a cikk — biztosítani a feltételeket a közélet normális menetéhez és a társadalmi szervezetek funkcióinak megújításához. Ettől függ a Varsói Szerződés haderőinek fokozatos kivonása. A továbbiakban így folytatja: „Részünkről minden azon múlik, milyen gyorsan fog hozzá mindenki saját posztján az élet normális feltételeinek kialakításához: az összes szervek és intézmények — a helyzetet reálisan értékelve — milyen nyugodtan, mértékletességgel és bölcsességgel fognak hozzá dolgozni. Lelkesítő tény — állapítja meg a cikk —, hogy a legfelsőbb párt és állami szervek, ebben az irányban példát mutatnak.

A Központi Bizottság ülése bebizonyította, hogy [illegible] gon ellen intézett offenzívája óta.

A szabadságharcosok egy másik támadásának célpontja a Saigontól 35 kilométernyire északnyugatra fekvő Hau Nghia városa volt. A város egy Saigonba vezető főútvonal mentén fekszik.

Az amerikai légierő gépeinek tevékenységét a VDK területe felett szerdán akadályozta a „Bess" tájfun közeledésének veszélye. A szélvihar egyébként az amerikai haditengerészet egységeit is arra kényszeríti, hogy kihajózzanak a Tonkini öbölből.

Amerikai kongresszus

Washington (MTI)

Mindjárt a konvenciók miatt elrendelt szünetet követő első napon éles vita robbant ki az amerikai szenátusban a chicagói véres rendőrterror miatt, amelyek[illegible] chicagói rendőrség a

Hanzéli Jenő

nevét a ~~[illegible]~~ herendi porcelángyár keramikus-tervezői között emliti

Katona Imre: Modern iparmüvészetünk néhány kérdése.
Müvtört. Ért. 1970. 4.sz. 278-283. l.

281. l.

Hanzély Ferő

Fő fülmegoldású „metopés" készletével szerepelt az Iparművészeti Tanács bemutató termében.

T. Marik Klára: Vásárlód új kerámiái; Ipari Művészet, 1970, 3. sz. 44. l.

Hanzély Jenő, szobrász

Diana címmel szobrot tervezett
a Herendi Porcelángyárban.

— : Csecse-becsék őszre 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 19.

Hanzély Jenő
iparművész

1938 óta dolgozik Herenden a
gyár egyik vezetője. Rendkívül
sokoldalú művész és fogalmazó
az új stílusok ixait.

Nékám Lajosné: A herendi porcelángyár
Művészet, 1971. április - 43.oldal

Hanzély Ferenc

Herendi tervezőművész.

A Városlődi Majolikagyár kiállítása; Ipari Művészet, 1969. 1. 49. l.

HANZÉLY JENŐ

Szobrászművész. A Herendi Porcelán-
gyárban „Diana" címmel szobrot
tervezett.

Esti Hírlap, 1971. ápr. 19.

Hanzély Jenő
iparművész

A művész szamos endeti és bájos porcelánfigura tervezője. Legendebb figurája a Cyrano de Bergerac.

Nékám Lajosné: A herendi porcelángyár.
Művészet, 1971.á prilis - 43.oldal.

Horváth Jenő

A herendi porcelángyár tervezője. Szerepelt a Legszebb Termék pályázaton barokk és rokokó figurákkal.

Filep István: A porcelánipar. — Ipari Művészet, 1967. 3. sz., 38. l.

MDK

Hanzély János, iparművész

30 éve működik a herendi gyárban. [Most művészeti vezető a Herendi Porcelángyárban.]

Máté György: Egész szépen hagyományt tisztelet
4-5. l.

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 28.

Hanzély Jenő

A 125. éves jubileumát ünneplő Herendi Porcelángyár választékbővítése érdekében kiírt országos pályázaton H. J. Lovas lánya és Sinkó András Bikája negyedik díjban részesült.

Ipari Művészet, 1965. 1. sz., 108. l.

M. Dy

Hanzely Jenő
keramikus

Gravirozott díszítéssel ellénti
műveit. Figuralis asztal-
közepe szerepel a kiállitáson.

Sikota Györö: A városlödi majolika
Művészet, 1969. október - 30 lap

M.D.K.

Kaurely Jenő
keramikus

Falképe a magyar falu iránti
érdeklődését bizonyítja.

Sikora Gyöző: A városlődi majolika
Művészet, 1969. október - 30 lap.

Hanzély Jenő
keramikus

„Falihép"
(repro)

Schotta Györö: A városódi mágolika
Művészet, 1969. október - 30 lap.

Hanzély Jenő

MDK

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

Hanzély Jenő M.D.K.

Cyrano, repr.

Kivitelező: Herendi Porcelángyár.

Ipari művészet Bp. 1960.

Hanzély János, szobrász
kerámikus

MDk

Tervezőművész. A Herendi Porcelángyárban dolgozik. Az új formák egyik kialakítója.

Hamos Imre: Herend márkája 4-5.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. júl. 2.

01

MDK

Hanzély Jenő

Hanzély Jenő / porcelán/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-om.

IV.Országos Iparművészeti Kiallitas.Műcsarnok Budapest 1959.Dec. 18 - 1960.Jan.31.Kat.

Fénykép

Szab. Múv. Hegedűsné

Hanzély Jenő: Porcelánkészítés

Kemény cserép-váza

Falus Károly, 1954.

Neg. nincs.

MDK.

Hanzély Jenő

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1966 nov.13.lap 3.

Hanzély Jenő, porcelán

MOK

4. Orsz. iparm. kiáll. Műcs. 1959.

MDK

Hanzély Jenő ipm.

Dutka M: A m. iparm. első seregszemléje, Magy.Nemz.
1952. aug. 12. 4.1.

Hanzély Jenő

Plantiláit porcelánba öntöket a Hi-i gyárban. Stilusában modern, gyakran a kubismus felfogásában, dezorativan nezentett komp.-k. Kiemelet a „Gilágos", „a Madáspár", a Jelenet előtt" c. művelet, továbbá lovas lány" c. komp.-at.

Molnár László, Herendi porcelánnotrok, vempreni —

16 l.

Hanzély Jenő, szobrász

MDK

„Sovas leány" c. porcelánszobra. 11. jelű kompozíció. 311 old. 6. kép. Fekete repr. Szöveg 309 old.

Molnár Lázsló: A Herendi Porcelángyár jubileumi pályázata. 305.o.

A Veszpré Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1965. Veszprém

Hanzély Jenő M.D.K.

Almavivő lány, repr.

Kivitelező: Herendi Porcelángyár.

Ipari művészet Bp. 1960.

M.D.K.

+ Hauzély Ferenc" kerámikus
herendi szobrai:

Tehérző	—	—
Szakbordó	320 mm	fehér
Faradtság	305 "	"

Sz.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és domborművek. Bp. 1959. 31. old.

x Nélsa „i"-vel írva!

x Hanzély Jenő kerámikus M.D.K.

herendi szobrai:

Munkamódszer-átadók	250 mm	sinas
Almalopó	75 " "	"
Ifjú vájár	350 " "	fehér
Felszabadulás	273 " "	—

É.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 32. old.

x Néha „i"-vel irva!

M.D.K.

× Hauzély Jenő kerámkus

herendi szobrai:

Matyó nő puttonnyal	—	—
Matyó szüret	165×205 mm	sines
Kopogós	295 mm	"
Szerelmi bájital	250 " "	"
Hajdu tánc	290 " "	fekés
Cigány tánc	310 " "	sines
Cyrano de Bergerac	335 " "	fekés és sines
Táncoló cigánylány	330 " "	sines
Heléna	300 " "	fek. és sines

Ż.M. Árjegyzék. Herendi porcelán szobrok és dombormüvek. Bp. 1959. 33. old. és 34. old.

× Néha „i"-vel irva!

MDK

Hanzély Jenő

A herendi Porcelángyár művésze Liszt ferenc, Erkel, Wagner stb porcelán mellszobrát készíti el.

Esti Hirlap 1957 márc 2 51 sz. 2 old.

MDG

Hanzély Jenő, iparművész
keramikus

A „Jelenet előtt" c. herendi nobron az utolsó simításokat végzi.
(fénykép.)

Bende Ibolya: Posba, vízbe égetett költészet 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. márc. 28.

M.D.K.

Hanzélik Ferenc, szobrász

„Kopogós" c. bőszoknyás parasztmenyecskét ábrázoló porcelán szobrának képe (1954)

Herendi porcelán 1839-1954. Kiállitás. Bp. 1954.
Dobrovits Aladár előszavával. 31.képold.

Rómay Mária

Hanzély Jenő: Porcelánkészités, /váza/, kerámia

SZABAD MÜVÉSZET

1954.jul.sz. 156.l.

/Weimer M.-né: Herendi porcelán/

Hanzély Jenő, iparművész 17 Dk

Iparművész társaival együtt újvonalú porcelántárgyakat készített.

–: Újvonalú herendi porcelán

Népszabadság, Sp. 1959. nov. 14.

2.l.

Hanzély Jenő

I. Iparművészeti kiállításon szerepel „Munkamódszerátadás" c. porcelán kisplasztikája. (említve.)

Magyar Nemzet, 1952. aug. 3.

MDK

Hamzély Jenő

a herendi Művészházban új figurát tervez: a gyümölcshordó lányt. (más adat nincs. a művészt munkája közben ábrázoló fényképp repr.)

Gál Zoltán: Színek, illatok, tenyek - Herendem.

Ország-Világ, Bp. 1958. november 26. 8.l.

velodest.

Lenau-szobrot avattak Sátoraljaújhelyen

Az osztrákok klasszikus költője, Nicolaus Lenau Magyarországon született, diákéveinek egy részét Sátoraljaújhelyen töltötte. A városhoz fűződő kapcsolatainak emlékét örökíti meg az a szobor, amelyet a városi tanács kezdeményezésére készítettek, s avattak föl a város Ifjúsági Parkjában. A *Hanzély* Jenő szobrászművész faragta Lenau-arcmás fölavatásán *Keresztury* Dezső mondott — a költő életművét méltató, s hazánkhoz fűződő kapcsolatairól megemlékező — ünnepi beszédet.

Hanzély Jenő
Magyar Hírlap
1976. V. 15.

Hanzély Jenő

Magyar Hírlap 1976. V. 15.

HANZÉLY JENŐ
iparművész

1919-ben Szarvason született. Az Iparművészeti Főiskolán 1939-ben végzett Ohmann Béla növendékeként.
1940. éta Herenden dolgozik, ahol fő munkaterülete a porcelán plasztika, a kerámiakészlet tervezése a falicsempe tervezés.

Összeállitotta: Z.Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1980.február - 17.lap.

HANZÉLY JENŐ

Magyarországi és külföldi kollektiv kiállitásokon vett részt:
Brüsszelben, Milánoban, Párisban, Frankfurtban, Jablonceban, Budapesten az Iparmüvészeti Muzeumban, Veszprémben a Bakony Muzeumban, Székesfehérváron a Csók Galériában, Miskolcon és Szegeden.

Összeállitotta: Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőmüvészei.
MŰVÉSZET, 1980. február - 17. lap.

HANZÉLY JENŐ
iparművész

Önálló kiállitása volt 1977-ben az Iparm-- vészeti Muzeumban. Köztulajdonban levő munkái az Iparművészeti Muzeumban és Herenden találhatók.

Kétszeres életnagyságu Lenau-mellszobra az ausztriai Stockerau-ban van.

Összeállitotta: Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye képzőművészei.

MŰVÉSZET, 1980. február - 17. lap.

HANZÉLY JENŐ
iparművész

A művészt porcelán kisplasztikáiért
többször kitüntették.
Hanzély Jenő a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének tagja.

Összeállította: Z. Szabó Ágnes: Veszprém megye
képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1980. február - 17. lap.

HANZELY JENŐ, szobrász

Herenden 1953-1957 között számos plasztikai kompozíció jött létre az akkori művészeti igényeknek megfelelő témákat dolgozva fel.-E csoportba tartozik Hanzely Jenő Szerlmi bájital c. figurája. 464.old.

MOLNÁR LÁSZLÓ:Sikota Győző:Herendi porcelán 461.old

A Veszpém Megyei Muzeumok Közleményei. 11.sz. 1972.- Veszprém, 1972

Hanzély Jenő, iparművész

Alapítók

— Megnagyni nem erőg. *Vigyázni és ápolni kell.* Egyként, mindenkinek. Nehezebb volt építeni? Igen, nehezebb. Kerítésekkel, színes figyelmeztető szalagokkal védtük a munkagépektől az erdőt. Jobban kellett figyelni. De hát végül is mindnyájunkért cselekedtünk. *Minden kiter-*

— : Alapítók ..... 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. aug. 10.

Hanzély Jenő, szobrán

Emlékülés brigádok me

(Tudósítónktól.)

A Magyar Partizán Szövetség a Történelmi Társulat, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, valamint a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum pénteken emlékezett meg *a spanyolországi nemzetközi brigádok megalakulásának 40. évfordulójáról.* Az emlékülést *dr. Liptai Ervin* ezredes, kandidátus nyitotta meg. Köszöntötte az emlékülésre egybegyűlt magyar internacionalista harcosokat, s emlékeztetett rá, hogy ők személyükben is őrzik a forradalmi és szabadságharcos múlt e kiemelkedő hagyományát, amelyet olyan nevek fémjeleznek, mint *Zalka*

nerést
ezünk
kezdte
eit, és
litása
celán-
z 1948.
húsz-
gyár
varán
lór —
Jenő
Mun-
orváth
ója ki-

...n...

jén a spanyol
lyzetbe került.
életre-halálra
t, a Manzana-
a tűzkereszt-
gadisták: az
vű brigád" ka-

brigádokban
er külföldi an-
spanyol köz-
oldalán, köz-
r magyar ön-
losok számát
a hatodik he-
ranciák, a né-
a lengyelek és
.)

— : kárötven éve

5.

Népszabadság, Bp. 1976. okt. 2.

Hanzély Jenő

Megbízást kapott Hanzély Jenő a sátoralja ujhelyi Ifjúsági Park részére Lenau mellszobra elhelyezésére.

------:Köztéri munkák.

Művészet, 1976. október - 48.oldal.

Hanzély Jenő, iparművész

— A HERENDI PORCELÁNGYÁR alapításának 150. évfordulójára Hanzély Jenő iparművész elkészíti a nagyhírű gyár alapítói — Stigl Vince és Fischer Mór — mellszobrát. Az életnagyságúnál valamivel nagyobb porcelánszobrokat az ősszel a gyár parkjában helyezik majd el.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. febr. 18.

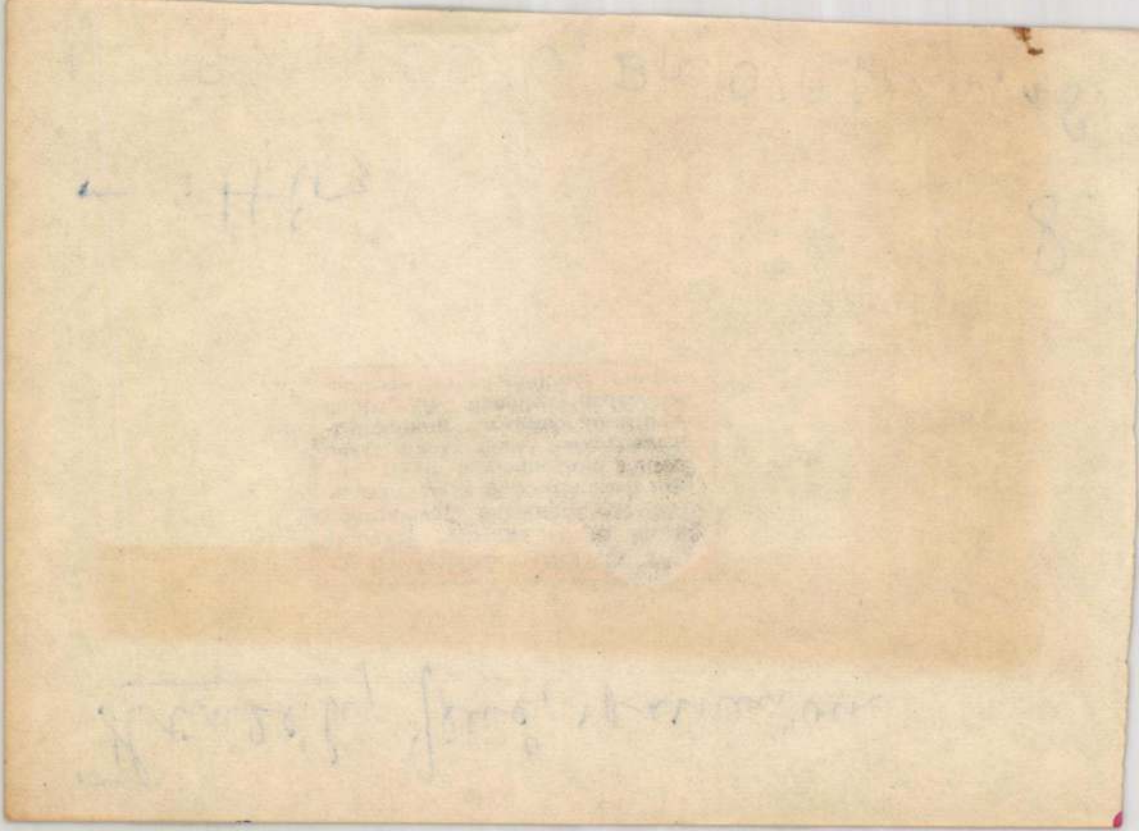

Hanzéli Jenő

Részt vett a Művész az iparban c. kiállításon (Ipar-művészeti Múzeum, 1972 december).

Fekete György megnyitó beszéde; Ipari Művészet, 1973/1-32. 27.p.

Hampéky Dezső

Művei a Herendi Porcelángyár mintáiként emlitve

Művészettörténeti Értesitő 1973/1 51.old

Hanzély Jenő

a Herendi porcelángyár művérzdolgozója.

Dér Ferenc: a herendi új szelek.
Szabad Föld, 1973. máj. 27.

Hanzély Jenő, [ ]

1966-ban tervezett két figurája:
rokokó vadász
s rokokó dáma untyával.

c. porcelánjai : Repr.

— : Könyv a kerendi porcelánról 262-266.

Élet és Tudomány, Bp. 1971. febr. 5. XXVI/6.

Hanzely Jenő

„Bányász" 1963
„Szerelmi bájital" 1954
„Kopogós" 1954 c. szatrai
említve

Művészettörténeti Értesítő 1973/1
52. old

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Hanzely Jenő

Nógrád

iparművész

1973 AUG -3

ságát. (MTI)

— **Új alkotások porcelánból.** A Herendi Porcelángyár művészeti és gyártmányfejlesztési bizottsága 34 új alkotást fogadott el, amelyek mindegyike a gyár iparművészgárdájának munkája. Az új alkotások között külön dicséretet kapott Hanzely Jenő, Bartók-mellszobra, és Cs. Illés Irén neobarokk mokkáskészlete. Sajátos, ritkán alkalmazott technológiával készült Horváth László Lenin-plakettje, amely plasztikai úton előállított grafika. A porcelán vastagabb és vékonyabb rétegei átvilágítva, rendkívüli finomságú fényképre emlékeztetnek.

1021

sakk-csapatbajnokságát vasárnap 10 órai kezdettel rendezi meg a szövetség Salgótarjánban, a kohászati üzemek ebédlőhelyiségében. Egyesületenként több csapat is indulhat. A csapatok négy főből állnak.

×

Kalocsán augusztus 13-, 14-, 15-én országos sakkfeladványnapokat rendeznek. Ezen a

Hanzely Jenő, [kerámikus]

Diszéretet kapott Bartók-mellszobra.
(Herendi újdonságok.)

— Tessék átvilágítani 4.

ESTI HIRLAP, Bp 1973 aug. 2.

Hanzély Jenő

"Herend és tsai" cimmel Vadas József ir a herenci porcelángyár munkájáról és az edényeket festő és formáló müvészekről. A nagy dijat nyert Horváth László formatervezőművészen kivül megemliti Tóth János Hanzély Jenő, Cs, Illés Irén, Sz. Horváth Éva és Brand Ágoston müvészeket.

Vadas József: "Herend és Tsai" c. cikkét lásd: Horváth László nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. nov. 13.
XX. évf. 46. sz. 12. lap.

Hanzéli Jenő, [ ]

Lázd: R. Kiss Lenke

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. júl. 6.

Hanzély Jenő

A Natalógust kol. Bognár Zoltánnál

Bognár Zoltán ... kiállítása
Tihanyi Múzeum, 1975.

Hanzély Jenő, [ ]

Lénaurós kérült porcelán-mellnobrát (- különleges eljárással kénilették Herenden-) Mosonmagyaróvár ajándékaként a Lénau-archívum épületének parkjában helyezték el. →

—: Nemzetközi Lenau-szimpozion az ausztriai Stockerauban 8.

Bp. 1974. szept. 24.

NÉPSZABADSÁG

Hamzaly Jenő, ipaminvéz

A Herendi Porcelángyár
rémére dolgozik.

— : (— szöveg — fénykép —) 8,

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 16.

Hanzély Jenő iparművén

PORCELÁNBÓL LESZ

Szobor az alapítókról

A Herendi Porcelángyár fennállásának 150. évfordulójára *Hanzély Jenő* iparművész elkészíti a nagy hírű gyár egykori alapítói, *Stigl Vince* és *Fischer Mór* mellszobrát. Az életnagyságúnál valamivel nagyobb porcelánszobrokat az idén októberben a gyár parkjában helyezik el.

Az évforduló alkalmából felújítják és átrendezik a gyár díszudvarát is, amelyben a szobrokon kívül új szökőkutat is elhelyeznek. (MTI)

— : kobor a ... ól 8.

EST! HIRL ... 6. febr. 21.

HORVÁTH LÁSZLÓ

Iparművész (1941, Debrecen).
1965-ben végezte el az Iparművészeti Főiskolát, azóta a Herendi Porcelángyárban dolgozik, 1973 óta mint műteremvezető.
Rendszeresen vesz részt a Veszprém megyei, a különböző országos és külföldi – Ljubljana, Jablonec, Prága, Faenza – kiállításokon.
Művészeti díjai: Pécsi Országos Kerámia Biennale díja (1968, 1972), FIM díja (1972, 1973), Faenza különdíja (1973).
Péten és Fóton két nagyméretű kerámia falburkolatát helyezték el.

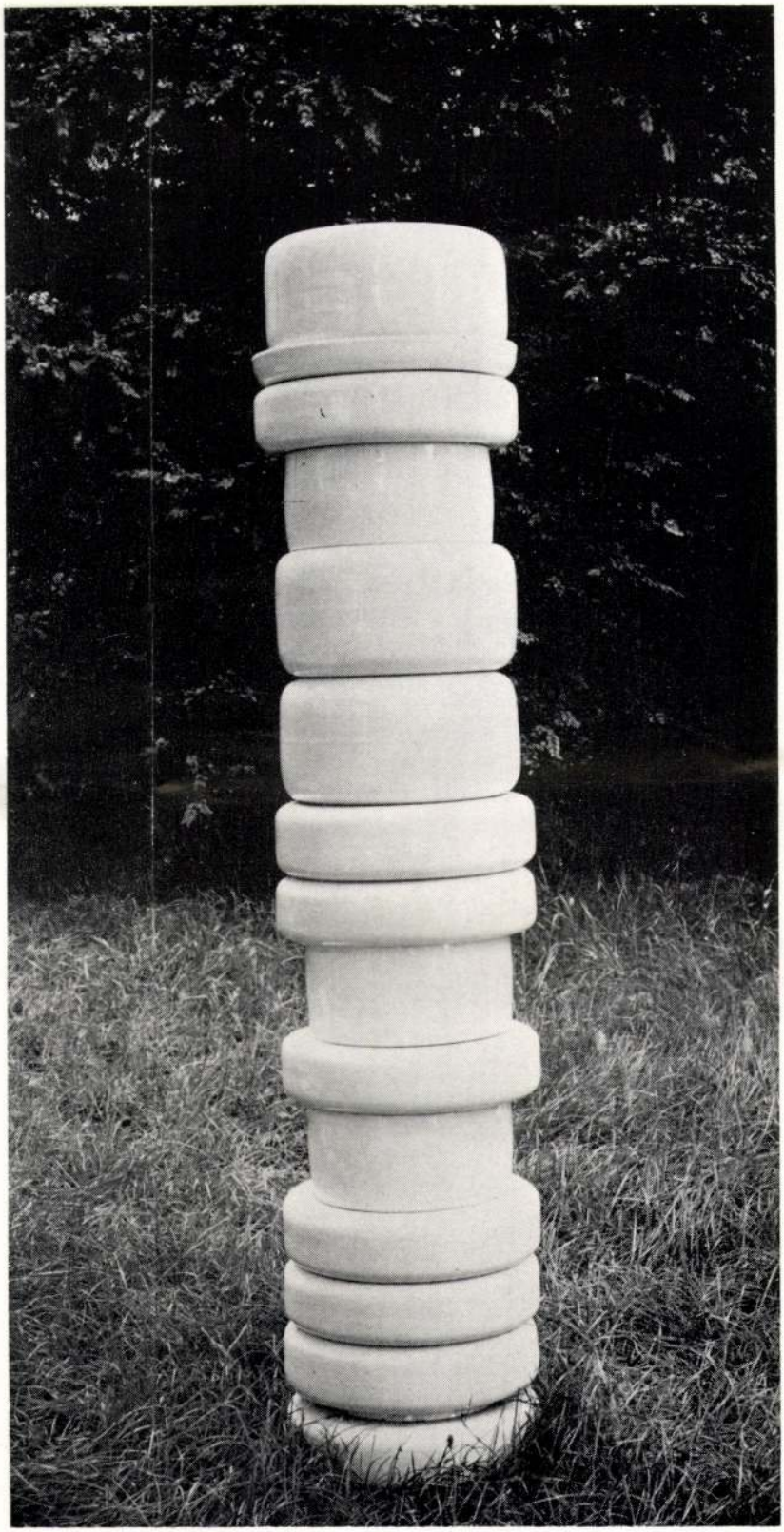

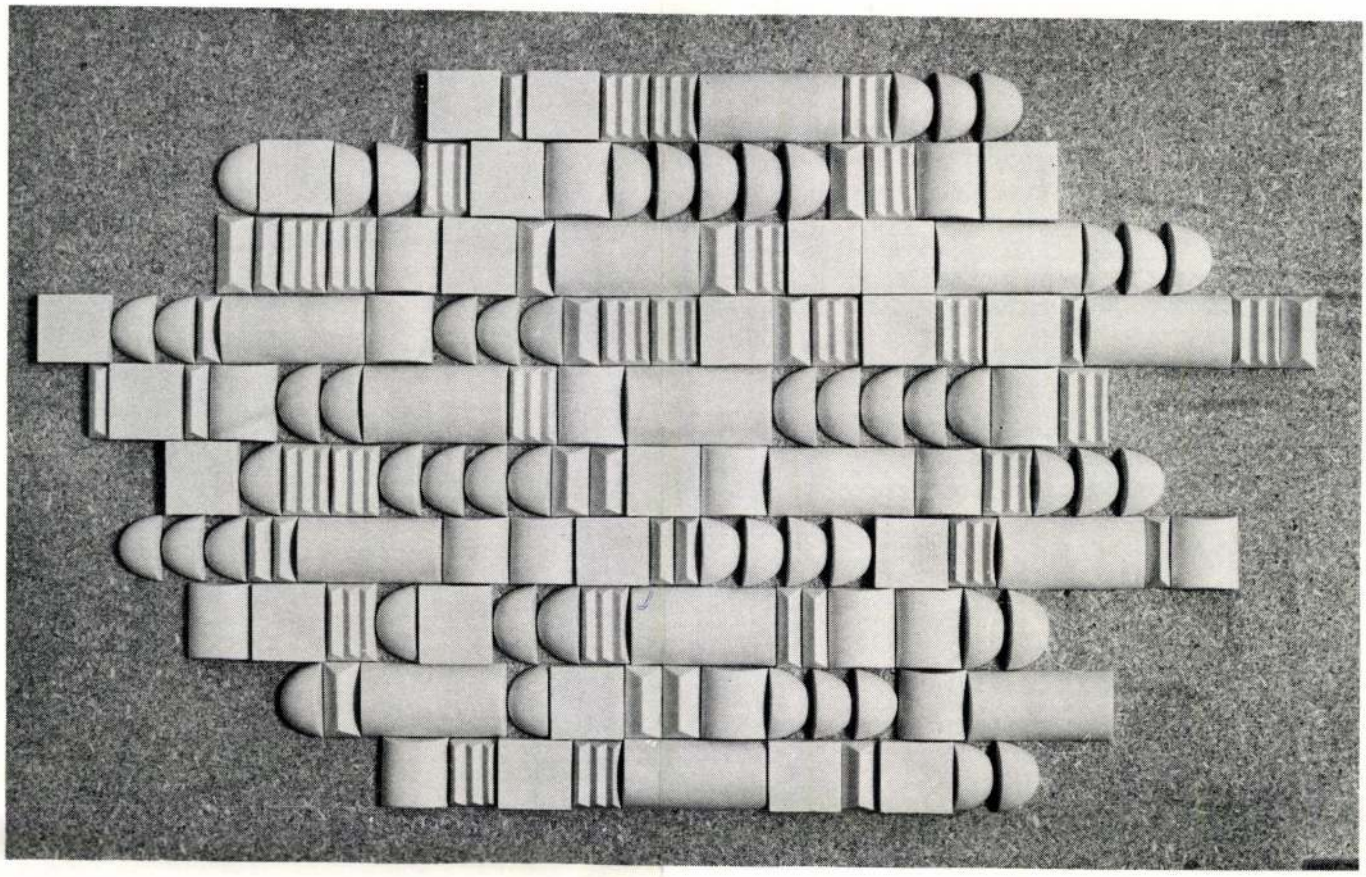

↓ Gizmadia Foltán ↓

HANZÉLY JENŐ

Iparművész (1919, Szarvas).
Az Iparművészeti Iskolát 1937-ben végezte el Ohmann Béla tanítványaként. 1940-től a Herendi Porcelángyárban dolgozik, ahol 1965–1972 között a gyár művészeti vezetője.
Rendszeresen vesz részt a Veszprém megyei, a különböző országos és külföldi – Brüsszel, Milánó, Jablonec, Párizs, Bécs, Koppenhága – kiállításokon.
Művészeti díjai: Művelődésügyi Minisztérium, Építési Minisztérium, Iparművészeti Tanács pályadíjai (1961–1972).
Több művét őrzi az Iparművészeti Múzeum és az ausztriai Lenau Múzeum Stockerauban.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDATÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 FEB 15
Napló (Veszprém)
Hanrely Jenő iparművész

1021

Műteremlátogató

HANZÉLY JENŐ IPARMŰVÉSZNÉL

Hanzély Jenő iparművész kollégáival közös műterme a Herendi Porcelángyár udvarának mélyén megbúvó művészház.

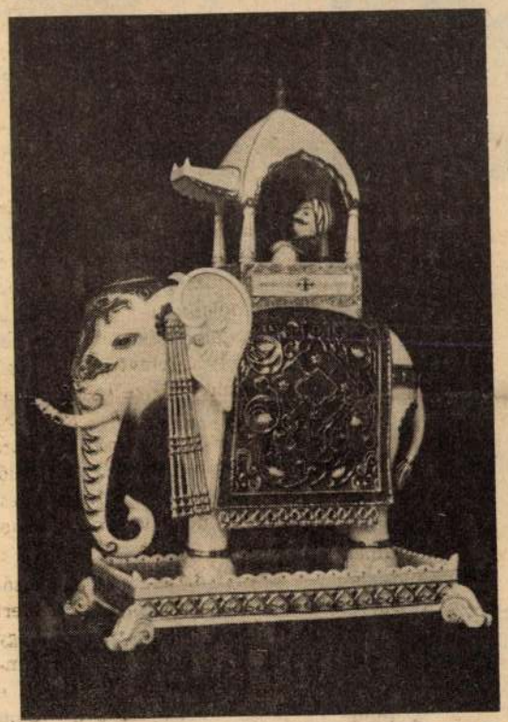

Mint egy ékszer, olyan a maharadzsa elefánttal, a díszítése kék-vörös alapszínű

A folyosón *Lenau* osztrák költő szokatlanul nagyméretű szobra fogad. Hasonmását a Bécs melletti Stockerauban állították föl a közelmúltban. Közöltünk erről tudósítást.

Alkotója szívesen beszél róla, hiszen 35 *éve, hogy elszegődött a világhírű üzembe,* de ilyen különleges megbízatást még nem teljesített. Sőt, tudtával, *párja sincs Európában* köztéren két és félszeres életnagyságú porcelán mellszobrának.

— Nagyon nehéz vállalkozás volt a porcelán intimitása és a méret miatt is. Igen komoly technikai feladatot jelentett a kivitelezés is.

Hasonló sikerrel tervez és dolgoz ki kisebb, zömében hagyományos herendi figurákat és dísztárgyakat. Képzőművészeti alap és budapesti szövetségi tagsága épp úgy, mint kitüntetései, vagy a brüsszeli világkiállításon, az országos iparművészeti és más rangos kiállításon, pályázaton nvert díjai igényes munkára kötelezik. Hasonlóképp a gyár hírneve, amelynek öregbítéséhez munkáival és a termékbemutató rendezésével is hozzájárult. Hazai tárlatokon is gyakran szerepel egyedi és kis szériában készülő alkotásaival. Közreműködött a megújhodó városlődi kerámiagyár első formatervezésében is.

— Mostanában? *Csináltam néhány modern figurát. Elkészült az indiai légitársaságnak a maharadzsa elefánton, amit kormányfőknek ajándékoznak majd.* Mint egy középkori mestertől, olyan aprólékos munkát igényelt. *Egy svájci cégnek kanton-figurákat,* katonákat formázok. Herend legdrágább figurái közé tartoznak, nagyon munkaigényes egyedi darabok, kötöttek korhűségben, öltözékben, stb. A cégtulajdonos ükapja gyűjtötte össze a rézkarcokat a kantonokról. De nézzék meg.

Ime:

Modern figura: az Akrobaták

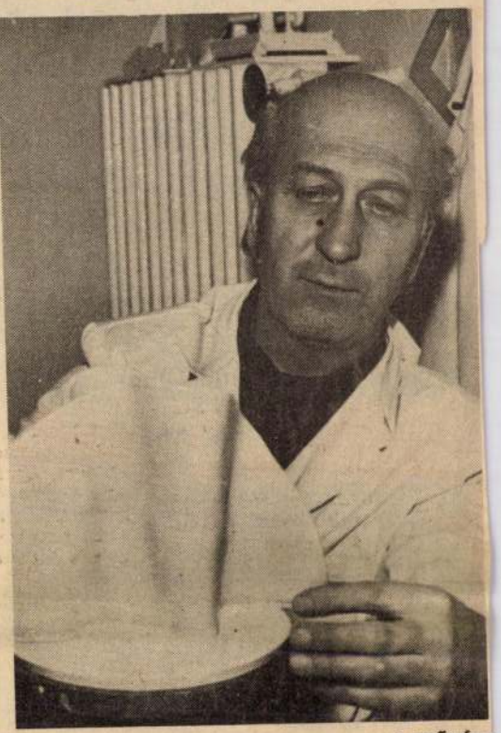

A művész

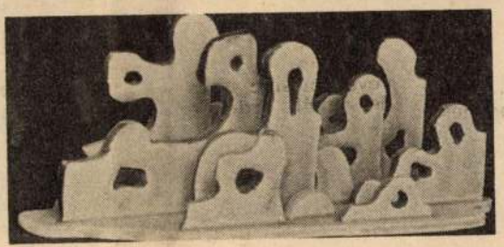

Térkompozíció
(Foto: Borbás)

CSÓK ISTVÁNRA EMLÉKEZÜNK

A beteg Züzü

Száztíz éve, 1865 február 13-án született Csók István festőművész, kétszeres Kossuth-díjas kiváló művész. 96 éves korában 1961-ben hunyt el.

Budapesten, a müncheni Akadémián és Párizsban tanult. Korai képei, (Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre) a francia naturalizmus hatását tükrözik. Feltűnést keltett Báthory Erzsébet című történelmi képe. (1895) 1897-ben csatlakozott a nagybányai művészcsoporthoz. Később a Dunántúlon, a népviselet és a népművészet hatására festészete megszínesedett. Női aktképei (Műteremsarok, 1905) mellett közismertek a sokác világból merített képei. Élénk, derűs csendéletein, intérieurjein és arcképein, melyeket az I. világháború után festett, dekoratív módon alkalmazza tiszta, erős színeit. (Züzü és Coco, Keresztapa reggelije, stb.)

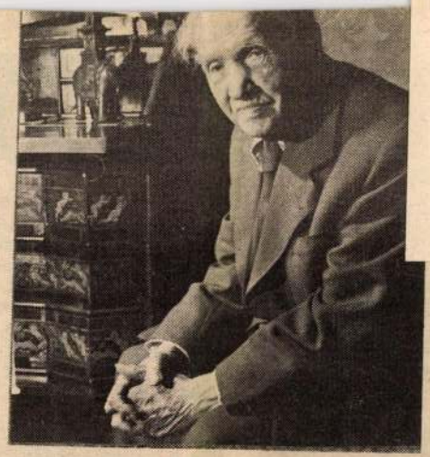

A 93 éves mester

„Heni soit qui mal"

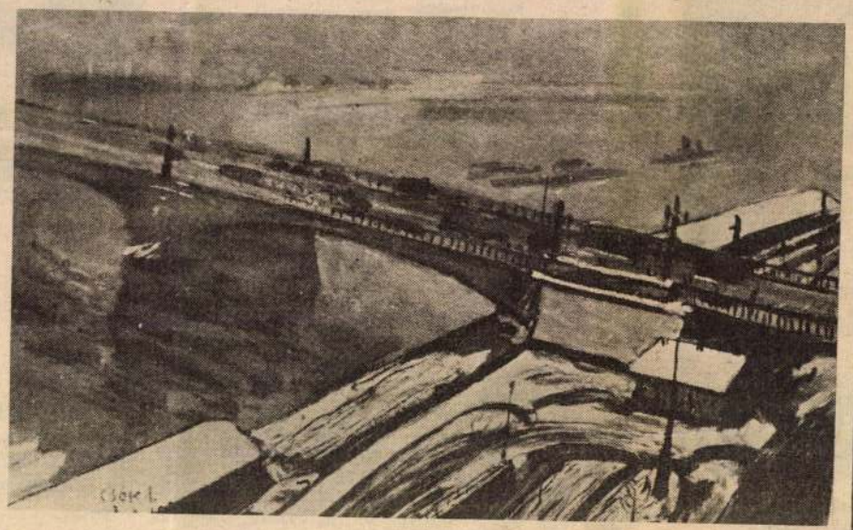

Ködös Margit-híd

nézhetjük le a múlt emberét. „...tudott az mindent, amire szüksége volt, és a világról való ismerete szervesebb egész volt, mint a mi részt-tudásunk".

A végtagok mozgásából vezeti le az erő megnövelését, s az ellenkezőjét, majd a surlódásból a fúrást, a tüzet, a kereket, majd az embertől független mozgások, a szél, a víz hasznosítását. Emberősünk találékonysága a vadászatban és a halászatban szintén lenyűgöző, akárcsak az állatok háziasítása, vagy a növénytermesztésben, a viszontagságok megelőzésében, orvoslásában. Szól az égbolt, a földi élet és testünk együtemű ritmusáról is, de nem hallgatja el a civilizáció artalmait sem. Ezért is érdemes elolvasni.

(r. i.)

Helyreigazítás

Lapunk február 8-i számának 7. oldalán a nyomda hibájából sajnálatos eltördelés történt. Batár Attila és Szokoly Tamás versében a „Nézd, a szél is szavam fújja —" sor nem a Burns emlékére című költemény első, hanem a Kiterítni maradásul című vers utolsó sora. Elnézést kérünk a szerzőktől és olvasóinktól.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5[illegible]
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Hanzély Jenő, ipar-

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

művész

1976. dec 12.

1021

Jubilál a Herendi Porcelángyár

Fennállásának 150. évfordulójára készül a Herendi Porcelángyár. A jubileum alkalmából felújítják a díszudvart, új szökőkutat állítanak fel. Ősszel avatják fel Hanzély Jenő iparművész alkotásait: Stingl Vince és Fischer Mór, a nagy hírű gyár alapítóinak mellszobrát.

nai András, a sportiskola vezetője adott át.

Az összetett pontversenyben a **SZEOL** atlétái szerepeltek legeredményesebben, így egy évig ők védik a **Viharsarok Kupát.**

A viadalon a következő eredmények születtek: Serdülők:

Tárgy: Új Színház - RadaR
Feladó: "RADAR ART" <radarart@mve.hu>
Dátum: Mon, 7 Jan 2008 09:57:37 +0100
Címzett: <galavics@arthist.mta.hu>, <boreczk@arthist.mta.hu>, <orsi@arthist.mta.hu>, <david@arthist.mta.hu>, "Horvathne Acs Kato" <acs@arthist.mta.hu>, <teresia@arthist.mta.hu>, <isoram@arthist.mta.hu>, <nha@arthist.mta.hu>

Az Új Színház és a RadaR közös fotókiállítása
2008. január 9-től egy hónapig az Új Színházban

ÚJ SZÍNHÁZ NEW THEATER

MEGHÍVÓ
Az Új Színház és
a RadaR (Európai Kortárs Művészetért Egyesület)
meghívja Önt és kedves Partnerét

Havancsák Éva
Nézőképek (Previewes) című fotókiállításának megnyitójára
2008. január 9-én, szerdán 17 órára az Új Színházba.

A kiállítást megnyitja:
Csoszó Gabriella fotóművész és
Márta István zeneszerző, az Új Színház igazgatója

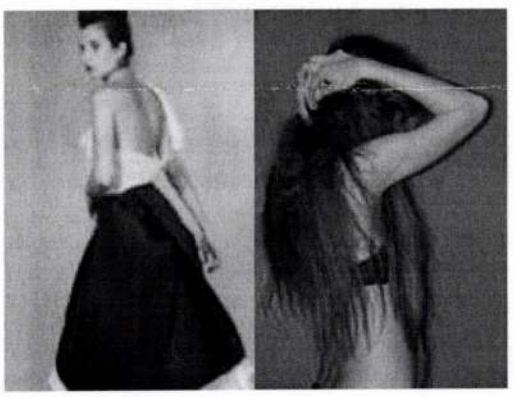

Havancsák Éva a Kontakt Fotóművészeti Kurzusok kiemelkedő tehetségű hallgatója. Különös hangulatú képi világa több műfaj jegyeit viseli. A divatfotózás kliséit, technikáját és modelljeit felmutató, azokkal ironizáló fotók egyben portrék is, a képeken szereplő gyönyörű fiatalok mind-mind Évi életének legfontosabb aktív szereplői. Így a dekoratív fotók dokumentálják és felmutatják az alkotó életének személyes életterét, különös vízióit, meghatározó kapcsolatait, belső életét. Mint egy személyes dokumentáció lapjait, úgy szemlélhetjük a néhol szürreális, máskor a színházak világára emlékeztető képeket, itt azonban a szereplők a saját szerepeiket élik. (Cs.G.)

A kiállítás megtekinthető:
2008. február 5-ig minden nap 10 órától 18 óráig és az előadások előtt, valamint a szünetekben.

Új Színház – 1061 Budapest, Paulay E. u. 35. (az Operával szemben)
ujszinhaz@ujszinhaz.hu; www.ujszinhaz.hu; +36/1 269-6021
Információ: Papp Ervin; papp.ervin@t-online.hu; +36/30 694-3271

Havancsák Éva

HARAMIA ISTVÁN, fazekasmester

Sárvárott a fazekas czéh czéh-zászlót kivánt készittetni 1862-ben. Összköltsége 136 osztr, forint volt. A czéh jövedelméből készült. Ezt jegyzőkönyvbe vették és kilencen alá is irták. Többek között ő is. 361.old

BÁRDOSI JÁNOS-B. DORNER MÁRIA: Adatok a sárvári/és kőszegi fazekasság történetéhez 333.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 5-6. 1971.72. Szombathely, 1975

Harang Jenő,

Ma nyílt meg Debrecenben a két
világháború között e városban élt festők
kiállítása, a Munkásmozgalmi Múzeumban.
A művész „Embervásár" c. képén azokat örö-
kítette meg, akik a század tizes éveiben a
nyomortelepekről indultak munkát ke-
resni. (említve)

TV Híradó 2.
1978. febr. 3. 21.00 Áné.

Harangházy Perger Ferenc MDK

festő

Hatvanezer látogató a "Magyar művészetért"
mozgalom kiállitásán.
Esti Kurir 1941. jan. 9.

M.D.K.

Haranghy

A de Gériolles: "A rut katalin" c, müvét illusztrálta. /A könyvet Csetényi Erzsi forditotta./

Uj könyvek c. rovat hiradása.
Szinházi Élet. Bp. 1919. december 28.- január 3.
VIII. évf. 54. sz. 37. lap.

Haranghy

Debreceni festő a szálló Bocskai termét kifestette

Bakassa Sándor: A debreceni Aranybika Szálló Története 1959. Debrecen 93.l.

MDK

Haranghy

Kampis János: Séta a Műcsarnok őszi tárlatan.

Magyarság 1942.okt.18. 15.o.

Réthore. Állattanulmányok, Haranghy

Pesti Hirlap. 1925. nov. 29. 4

k. k. l. A Kéve munkiállítása

Táblakép. Olajfestmények, Haranghy

Pesti Hirlap. 1925. nov. 29. 4

k. k. l. a kéve mukiáltása

MDK

Haraghy/?/ festöm.

egy freskótervet bizánci formában szerkesztett- anélkül azonban, h. régi, festöi hagyományokból kiindulva - azt uj tartalommal töltötte volna meg.

Kemle Béla: Szent István kiállitás a Mücsarnokban. Tárlatok. - Müvészet. 1938. 87.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 AUG 29
KISALFÖLD
Hanzely Jenő, szobrászművész

LENAU EMLÉKÉRE

1021

Szoboravatás Mosonmagyaróváron

A Nemzetközi Lenau-társaság ez évi ülésének nyitányára került sor tegnap délelőtt Mosonmagyaróváron. Nikolaus Lenau osztrák költő, egykori mosonmagyaróvári gazdász mellszobrának ünnepélyes avatására gyűltek össze a várudvaron a Lenau-társaság elnökségének tagjai, valamint a város érdeklődő közössége.

Bedő János, a városi tanács elnöke köszöntötte az ünnepségen megjelent *dr. Fred Sinowatz* osztrák kulturális minisztert, a nemzetközi Lenau-társaság elnökét, *dr. Nikolaus Britz* professzort, a társaság főtitkárát, *Takács Imrét*, a városi pártbizottság első titkárát, *Fördős Andrásnét*, a Hazafias Népfront Győr-Sopron megyei Bizottságának titkárát, *dr. Varga János*, egyetemi tanárt, rektort, valamint a Lenau-városok polgármestereit.

— Én Burgenlandból származom — mondta szoboravató beszédében az osztrák kulturális miniszter. — A Lajta, amely az én falumban is folyik, itt is megtalálható, Mosonmagyaróváron keresztülhaladva ömlik a Dunába. A Lajtán kívül más is összeköt bennünket. Lenau Burgenlandban és az önök városában is élt és dolgozott, ezért a magyarok is költőjüknek tarthatják. Lenau volt az, aki Petőfi kortársaként meghozta számunkra a szabadság és a haladás gondolatát.

Lenau mellszobrának leleplezése után az egyetem tánckarának műsorában palotást láthattak a jelenlevők, majd Britz professzor mondott ünnepi beszédet.

— Petőfi és Lenau költészetének összehangolását egy Lenau-szoboravató ünnepségen költészetük hasonlósága, sokrétűsége, jelentősége és érdekessége indokolja. Lenau valószínűleg nem tudott Petőfi Sándorról, ugyanakkor Petőfi bizonyára ismerte Lenaut. Mindkét költő művészi törekvései azonosak voltak. Petőfi Lenau tanítványának is tekinthető, aki azonban túlszárnyalta mesterét. Tehát amikor ma itt, Mosonmagyaróváron az Egyetemi Kar Lenau-szobrot avat, nemcsak a mi költőnknek, hanem az önök nagy fiának, Petőfi Sándornak is emléket állít.

Britz professzor elmondta azt is, hogy a Lajta-part, a Hanság és a Mosoni-Duna ligetei ihlették Lenaut azon versek megírására, amelyek költővé tették. Lenau az akkori Mezőgazdasági Felső Tanintézetnek — melyből a mai Agrártudományi Kar fejlődött ki — hallgatójaként írta első jelentős költeményeit, melyek közül a leghíresebb magyar tárgyút, A három cigányt szavalta el *dr. Hajdú Frigyes*.

A szavalat után *dr. Schmidt János* dékán ünnepi beszédében elmondta, hogy Lenau 1822 októberében érkezett Magyarországra, hogy jogi tanulmányait mezőgazdaságira cserélje. Kezdetben szorgalmas látogatója volt az előadásoknak, a tanulmányok nem jelentettek nehézséget neki. Bár Lenau első verse csak 1828-ban jelent meg nyomtatásban, mosonmagyaróvári tartózkodása idején is verselt már. Mivel a költő vonzalma a mezőgazdasági pálya iránt nem bizonyult tartósnak, 1823 tavaszán Bécsbe utazott.

— Lenau költői életműve iránti nagyrabecsülés vezette karunk tanácsát, amikor úgy határozott, hogy a költő óvári tartózkodásának emlékére az ősi vár udvarán szobrot állít — folytatta dr. Schmidt János. — Lenau munkássága során egyik lényeges feladatának tekintette, hogy összekötő kapocs legyen az osztrák és a magyar nép, a két nemzet között. Ezért az a nemes törekvés is vezetett bennünket, hogy a ma felavatott szobor legyen a két nemzet barátságának jelképe is. Hirdesse a szobor a lenaui életmű halhatatlanságát, a két szomszéd nép barátságát.

A MOTIM fúvószenekarának bécsi dalokból összeállított műsora után dr. Fred Sinowatz és Bedő János megkoszorúzták a Lenau-ház falán levő, a költőt ábrázoló domborművet.

A mosonmagyaróvári program befejezése után az osztrák vendégek Győrbe utaztak. A városi tanács székházában *Zámbó József* tanácselnök mutatta be a megyeszékhelyt a vendégeknek. Ezután az osztrák küldöttség megtekintette a műszaki főiskolát, az épülő színházat, az új kórházi szárnyat és más kommunális jellegű győri létesítményeket.

Bedő János (balról) és dr. Fred Sinowatz leleplezi Lenau mellszobrát, melyet Hanzely Jenő szobrászművész készített.

nem támaszt előfeltételt. *James T. Broyhill* sajtóértekezletén végül kijelentette: a küldöttség tagjai javasolni fogják *Carter* elnöknek és a külügyminisztériumnak, hogy haladéktalanul vizsgálják meg a diplomáciai kapcsolatok felvételének és a Vietnammal szembeni embargó feloldásának a lehetőségét.

mondta, hogatólagosan rif-Emami ges állásfo kormánnyal azonban csa tézkedéseit ják ki.

Kína lázítja a meókat

A kínai vezetők nemcsak a Vietnamban élő hoákat, hanem Dél-Kelet-Ázsia több országában élő meókat is felhasználják a térség egyensúlyának megbontására — állapította meg elemző cikkében a Quan Doi Nhan Dan, a vietnami néphadsereg lapja.

A Dél-Kelet-Ázsiában (Burmát és Thaiföldet is beleszámítva) körülbelül három millió meó él, törzsekbe csoportosulva. A mintegy 300 000 Vietnamban élő meó a francia gyarmatosítás és az amerikai agresszió idején nemcsak a legfontosabb ópiumszállítók voltak (Bangkokon és Vientianén át Nyugat-Európába és az USA-ba), hanem az agresszorok által kihasznált és a felszabadító erők ellen kijátszott ágyútöltelék.

A meók egyik reakciós vezetője — írja a lap — *Vang Pao*. A francia gyarmatosító hadseregben altisztként szolgált, majd az amerikaiak és kitartottjaik háromcsillagos tábornokot csináltak belőle, korszerű fegyverekkel ellátva 6000 fős hadseregét. Főhadiszállása a laoszi Long Chengben volt.

Vang Pao, aki 1975 után az Egyesült Államokba ment, most „megkísérli az új uraskat követni, hogy régi szennyes céljait megvalósítsa". Külföldi forrást idézve megállapítja a Quan Doi Nhan Dan, hogy Észak-Laoszban tevékenykedik egy, a nemzetközi reakció támogatta meó csoportosulás, amely fegyveres erőszakot követ el a laoszi központi kormányzat ellen.

„Újabban a kínai irányítású felforgató elemek nemcsak a hoákat szólítják fel arra, hogy távozzanak tömegesen Kínából, hanem különböző manővereken, alaptalan híresztelésekben keresztül az országunkban élő nemzeti kisebbségek életét is bizonytalanná akarják tenni. Így bedobták azt a hírt, hogy a „meók királya" (azaz Vang Pao) jelenleg Pekingben tartózkodik, hogy megossza a meókat és bevonja piszkos játékába a nem eléggé szilárd embereket" — írja végül a vietnami néphadsereg lapja.

jobboldal

kra készül

dítményeket építenek ki és a városi közlekedésben használt autóbuszokat felfordítva barrikádokat építenek. Nyugati megfigyelők szerint ezek az előkészületek azt mutatják, hogy Beirútban a libanoni jobboldali vezetői újabb harcokra készülnek.

Cami le Chamoun a libanoni jobboldal vezetője, az amerikai Newsweek magazinnak adott interjújában is a harcok folytatására szólított fel.

ilkosságról

mire az felmutatta a titkosszolgálat „szabályos azonosítási jelvényét".

S. M. Holland vasúti alkalmazott a gépkocsisor érkezésekor azt látta, hogy a hídon álló két rendőr társaságában „egy polgári ruhás detektív vagy FBI-ügynök" is van. A Warren-bizottság jelentése szerint a két rendőr mellett senki sem állt a hídon, jóllehet Holland közölte a bizottsággal a látottakat.

Julius Hardie, aki a merénylet perceiben autón haladt el a vasúti híd közelében, arról számolt be, hogy a hídon három férfit vett észre, közülük kettőnél hosszúcsövű puskát látott. „Még vissza is néztem, mert Texasban is ritka dolog hosszúcsövű puskás embereket látni" — mondotta Hardie a Dallas Morning Newsnak.

GYORSLISTA

az 1978. augusztus 28-án megtartott lottó jutalomsorsolásról, melyen a 33. heti szelvények vettek részt. A gyorslistában az alábbi rövidítéseket használtuk:

- **a** Láda személygépkocsira utalv.
- **b** 15 000 Ft-os otthon lakberendezési utalv.
- **c** 5900 Ft-os sztereórádió
- **d** 50 000 Ft-os ötlet utalv.
- **e** 14 000 Ft-os „Ismerje meg a Szovjetuniót, az 1980. évi olimpiai játékok országát" utalv.
- **f** 22 300 Ft-os színes tv
- **g** 20 000 Ft-os zenesarok utalv.
- **h** 10 000 Ft értékhatárig televízió vásárolható
- **i** 10 000 Ft-os vásárlási utalv.
- **j** 9 000 Ft-os „Ki mit választ" utalv.
- **k** 7 000 Ft-os „Tetőtől-talpig" utalv.
- **l** 5 000 Ft-os vásárlási utalv.
- **m** 6 000 Ft értékhatárig hűtőgép vásárolható
- **n** 4 000 Ft-os „Konyhafelsz." utalv.
- **o** 3 000 Ft-os „Textil" utalv.
- **p** 2 800 Ft értékhatárig táskarádió vásárolható
- **r** 1 500 Ft értékhatárig táskarádió vásárolható
- **s** 1 300 Ft értékhatárig táskarádió vásárolható

A nyertes szelvényeket 1978. szeptember 20-ig kell a totó-lottó kirendeltségek, az OTP fiókok, vagy posta útján a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875. Budapest,. V. Münnich Ferenc u. 15.) eljuttatni.

A gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, az esetleges hibákért felelősséget nem vállalunk..

1 032 126	l	1 726 46
1 060 458	o	1 728 9?
1 074 976	o	1 733 9?
1 082 682	n	1 744 11
1 083 260	j	1 745 2?
1 093 635	h	1 749 6?
1 100 420	e	1 769 0?
1 100 534	l	1 806 87
1 103 458	r	1 824 3?
1 108 118	h	1 836 3?
1 108 324	l	1 859 1?
1 146 843	i	1 869 3?
1 167 727	c	1 878 06
1 173 886	s	1 914 04
1 193 351	h	1 926 85
1 208 111	k	1 931 01?
1 217 678	l	1 941 54?
1 229 501	d	1 966 81
1 236 322	n	1 975 62
1 242 213	l	44 378 94
1 243 321	o	44 380 15
1 246 052	i	44 405 38
1 261 071	o	44 408 20?
1 302 053	o	44 416 01?
1 303 345	j	44 416 62?
1 317 237	o	44 765 99?
1 338 777	f	44 767 98?
1 361 732	n	44 768 51?
1 373 590	n	44 784 03?
1 377 996	p	55 385 82?
1 410 306	i	55 390 87?
1 412 163	s	55 391 09?
1 417 034	i	55 400 63?
1 445 954	k	55 411 62?
1 457 461	g	55 417 96
1 472 175	o	55 763 29?
1 488 426	r	55 768 54?
1 491 346	n	55 777 73?
1 493 110	k	60 006 93?
1 504 562	e	60 033 10?
1 509 791	l	60 037 08?
1 546 709	l	60 039 08?
1 566 323	g	60 051 62?
1 577 465	o	60 056 82?
1 577 669	s	60 062 20?
1 602 933	f	60 078 14?
1 605 438	o	60 085 06?
1 607 951	o	60 096 01?
1 612 802	l	61 004 79?
1 621 521	p	61 006 91?
1 669 906	r	61 018 43?
1 696 593	o	61 018 68?
1 711 027	l	61 045 82?
1 720 046	n	61 052 02?

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hanzely Jenő

NAPLÓ (Veszprém)

1962 NOV 16

1021

Az élet: igen!

A vízhordó lány, vállán a korsóval, becsalta a négy fal közé a nyári mezők varázsát. S becsalt mást is: a friss életet, az erőt. A művésszel is erről beszélgettünk: az életről, az erőről. A vízhordó lány karcsú derékkal állt, s domborodó keblein végigfutott az apró véső. Most formálódik még a hallgatag anyag, de a kicsi szobor nemsokára beszédesen viszi új otthonába a művész lelkét. Lelket kell adni a szoborba, sok gondolatot. Míg a művész csendben dolgozik, látja a lányt, aki libbenő léptekkel visz éltető vizet. Látja a formát, az életet és erőt a műteremben. Kíváncsi voltam, hogy aki agyagból formálja a szépet, mi a véleménye az életről és az erőről, amely nemcsak az övé, de őt is felemeli. A művész megállt s beszélni kezdett. „Formabontással". Nem keresztünk sorrendet, hiszen az élet is küktető.

— Egy szóval is megmondhatom: szép! Amit eddig vártunk — megvan; ami ezután jön — még több. Kiolvastuk a kongresszusi irányelvekből azt, ami ránk is vonatkozik: újat tökéletesebbet adni a fejlettebb társadalmi rendszernek. Nekünk nagy lehetőségeink vannak: napról napra épülnek az új lakások, s mi is azok közé tartozunk, akik praktikussá, újjá, széppé teszik az otthont. Úgy kell formálnunk az agyagot, hogy az formálja az embereket: az ízlést, az érzéket. Ez alkalmazkodó művészet, a porcelánnak nemcsak hasznos használati tárgynak, hanem szépnek és praktikusnak is kell lennie. Új emberek és új lakások követelik ezt: a szocialista ember a szocialista kultúrát. A mának a ma az igénye — s gyakran felvetődik ez nálunk a vitákban. Hogyan, hogy a legszebbet, a legtöbbet adjuk?

— Talán azt hiszi, hogy máról holnapra jutottunk ide? Nem! Hosszú évek vezettek idáig, s most a megbecsülés. Ismerem a téziseket — s már lapozza is az újságot, aztán hangosan olvassa: „Minden erővel és eszközzel segítjük, támogatjuk a marxista világnézetű, szocialista-realista irodalmat és művészetet, de teret adunk minden más jó szándékú, nem ellenséges művészi tevékenységnek is..." Azt hiszem, legtöbben az előbbit választjuk. Ebben van az élet, az erő, a ma...

Olvassa tovább a sorokat, amikben ott van a biztatás: „A jövőben sem döntünk el rendeletileg, adminisztratív eszközökkel olyan vitákat, amelyek a művészi megformálás, a stílus kérdéseiről folynak... bátorítjuk az alkotó vitákat... A szocialista realizmus magába foglalja a kísérletezés szabadságát, a különböző stílusirányzatok létjogosultságát, a témák és a formák változatosságát..."

— Nem új ez, és mégis új...

Nem új, mert már régebben érezzük a megbecsülést, új mert többet is kapunk ennél, mint amit ez az írás mond. Lehetőséget, lendületet, alkotókedvet. Az egységes, új művészet kialakítása a gyakorlatban nem könnyű: vitát, sok munkát és anyagi áldozatot követel. Mi ezt már régebben megkaptuk. Segítenek neves, külföldi iskolákat járt művészek. Én is és kollégáim is, akik itt dolgozunk a Herendi Porcelángyár tervező műtermében, többször jártunk ösztöndíjjal külföldi tanulmányúton. Sok híres porcelánüzemet láttam, ami nagyon sokat segített a munkámban. Minden héten van egy tanulmányi napunk is: gyűjtés, tárlatlátogatás. Sokat tud beszélni egy hallgatag gipsz-szobor is...

— Meg a kiállítások: Budapest, Szeged, Veszprém, Győr, Miskolc, Pécs. Beszélhetünk saját alkotásainkkal.

— Terveink is vannak itt a gyárban: szeretnénk egy művészeti kivitelező részleget építeni, mert az üzemnek kötött gazdasági terve van, nem tud külön foglalkozni egy-egy új alkotással. Úgy tervezzük, hogy néhány fiatal dolgozna itt a művészek irányításával.

— A régi akadályok gátolnak bennüket is. A művészetben is volt személyi kultusz, egyeseket 56 előtt „túl favorizáltak". A személyi kultusz nem a tiszteletet és megbecsülést eredményezte. A nagy művészeknek pedig a megbecsülés és a tisztelet a legnagyobb jutalom. Ezt mi is érezzük, akik a nép művészei vagyunk, és nem jegyzi fel nevünket a nagyvilág.

— Volt, elmúlt... A ma megnyugtat, elégedettek vagyunk, a holnap többet ad. Csak béke legyen. Örülünk a szovjet sikereknek, a béke zálogát látjuk ebben. Nekünk pedig béke kell, akkor tudunk csak alkotni. Béke, új házak, megelégedett emberek... Az élet szép, s ezt a szépséget akarjuk.

Hanzely Jenő, a tervezőművész, az apró szobrocskába faragja ezt az életigenlést. A vízhordó lány szoknyáján csúszik a finom szerszám s előrelépő lába mellé apró agyagdarabkák hullanak. A szoknyája olyan, mintha friss reggeli szél simítaná erős combjain. Telt vállán viszi a korsót és előre néz.

Birkás József

Ankét az Autóközlekedési Vezérigazgatós

A sajtó beszámolt a Soroksári úti tömegszerencsétlenségről, amelynek az volt az oka, hogy a tehergépkocsi vezetője elaludt. Néhány nappal a Soroksári úti előtt, hasonló baleset történt Hajdú megyében. Hajdóböszörményből Debrecenbe vezette YA 89-47 számú gépkocsiját Nagyházi János, hajdúsámsoni lakos. Ő is elaludt és beleszaladt az út jobboldalán álló tehergépkocsiba. A tehergépkocsi vezetője és a mellette ülő két rakodómunkás súlyosan megsérült. Az anyagi kár 40 000 forint. A rendőrségi kihallgatás során Nagyházi János elmondotta, hogy 18 órát ült a volán mellett, így igen álmos és fáradt volt. Bár hosszú ideig munkában volt,

a fárasztó vezetést tovább vállalta

és nem kérte feletteseitől leváltását.

A gyakran előforduló — elalvás miatt történő — közlekedési balesetek ügyében a hét végén ankét zajlott le az Autóközlekedési Vezérigazgatóságon. A beszélgetés lényege az volt: miért dolgoznak a gépkocsivezetők 300 óránál többet? Kiderült, hogy autóközlekedési vállalatok, népgazdasági érdekekre való hivatkozással próbálják leplezni munkájuk fogyatékosságait, hibáikat. Időnként adódik persze olyan sürgős szállítási feladat, amely „túllépésre" kényszeríti az egyes AKÖV-ök vezénylőtiszt szerencsétlenségek nagy nem az ilyen esetekből s Megállapították:

a gépkocsivezetők eg

többet dolgozik az en

zett 300 óránál.

A budapesti AKÖV 1. számú üzemegységénél például két megvizsgált hónapban a gépkocsivezetők 12 százalékát foglalkoztatták 300 órán túl. Ugyanakkor a gépkocsivezetők 21 százaléka 211 és 270 óra között dolgozott, nem töltötte le a 300 órát, viszont előfordult, hogy egy-egy alkalommal egyhuzamban 24 órát, vagy még többet is vezetett a gépkocsivezető.

Szabálytalanságok — „túldolgoztatás" — miatt több vállalati vezénylőtisztet megbírságoltak. Leváltották a tatabányai AKÖV vezénylőtisztjét és prémiumcsökkentéssel büntették a tatabányai, a szegedi és a székesfehérvári AKÖV-ök vezetőit.

Fegyelmi vizsgálatot indítottak a veszprémi üzemegység irányítói ellen, akik úgy próbálták eltitkolni a túlfoglalkoztatást, hogy az érintett hónapokban csak 300 órára számfejtették a gépkocsivezetők bérét.

Az ankét tanulsága az volt: meg kell szüntetni a gépkocsivezetők túlfoglalkoztatását, meg kell tartani a törvényes rendelkezéseket.

Italboltot kérnek a monoszlóiak

A Napló szeptember 19-i számában közzétett „Italboltot kérnek a monoszlóiak" című cikkre a Földművesszövetkezetek Veszprém megyei Szövetkezeti Központja az alábbi választ adta:

A Kővágóörs és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Igazgatóságának elnöke több esetben tárgyalt Monoszló község ital ellátásáról, amely ez ideig eredményre nem vezetett, mert a községi tanács vb italbolt részére megfelelő helyiséget biztosítani nem tudott.

Jelenleg a falu lakosainak száma nem teszi lehetővé, hogy komolyabb beruházást eszközöljenek, azonban az ellátás biztosítása érdekében lehetőséget keresnek arra, hogy „bolt-italbolt" jellegű egység kialakítását megoldják és ezzel az italellátást biztosítani tudják.

Farkas József, főosztályvezető

Vincze Mária, Végh Mária, Végh Eszter, Tomor Éva — készítették a szőlőkosarat, feltűzték az „Eladásra" szánt szőlőfürtöket, majd a legényekkel közösen csinosan „felöltöztették" a kultúrházat. Este, kitűnő hangulat mellett kezdődhetett a mulatság.

A bál hangulata kitűnő volt, amit az is bizonyít, hogy már éjfél után 2 órakor az „élelmes" legények elloptak minden szőlőt a bálteremből.

A szüreti bál bevételét a sportkör sportfelszerelések vásárlására fordítja.

Molnár István

KÉRJÜ

Mit tudunk a múltbeli Kiskászonról? Leginkább ennyit: 1567-ben említik először a történelmi források, 580 méter tengerszint feletti magasságban, a Perkő nyugati alján, a Kászon völgyében fekszik. Főleg borvizéről híres település. Orbán Balázs csupán egy-két mondat erejéig foglalkozik a faluval. Közigazgatásilag mindig kézdiszentlélekhez tartozott. Egyházilag szintén a községközpont filiája. A téesz megszűnésével az egyetlen telefonvonalat is felszámolták. Súlyos betegség vagy tűz esetén az itteniekneK Szentlélekre kell menniük telefonálni mentőért, tűzoltókért.

159 porta van a faluban, a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 321 székely él Kiskászonban. A cigány ajkú lakosság is magyar nemzetiségűnek vallotta magát.

Pillanatnyilag nem a múlt a fontos, hanem az, hogy ma miként él, hogyan hasznosítja a múlt tapasztalatait, mennyire képes — a századvég követelményeinek megfelelően — megszervezni hétköznapjait. Egyáltalán: hogyan élnek és dolgoznak a kiskászoniak az Úr 1992. esztendejének végén? Faluriportunkban főleg ezekre a kérdésekre kerestük a választ.

„SOHA NEM VÁGYÓDTAM EL INNEN"

— Örülünk, hogy a megyei sajtó kicsi falunkról sem feledkezett meg — mondja Somai István, akihez otthonunkban először betértünk. Házigazdánk a kézdivásárhelyi bútorgyár megbecsült karbantartó-műves, tősgyökeres kiskászoni, a falu mindennapjainak jó ismerője. Egy csésze kávé mellett beszélgettünk.

— Kiskászont, több háromszéki faluhoz hasonlóan, a diktatúra halálra ítélte. Talán, ha nem következik be '89 decembere, eddig már el is tüntették volna a föld felszínéről Ceauşescu buldózerei. Tudva azt, hogy milyen szomorú sors vár a falura, senki nem építkezett, aki tehette, beköltözött a városba vagy Kézdiszentlélekre. Csak az én tőszomszédságomból legalább nyolc család hagyta itt a falut, és adta el a házát cigányoknak vagy romiknak, ahogy az utóbbi időben nevezik őket. A színtiszta székely település kezd vegyes lakosságúvá válni. Míg nálunk egy-két gyermek születik családonként, náluk az 5—6 gyermekes család sem ritka.

Hogy őszinte legyek, én soha nem vágyódtam el innen, mindig tetszett nekem a csendes, hegy alatti falu, a hideg kiskászoni borvíz, a tiszta levegő.

A munkásemberek Kézdivásárhelyre ingáznak, ott keresik meg a mindennapit. Útjaink, középületeink nagyon el vannak hanyagolva. Ha netalán pár napig esik az eső, akkor már sártengerré válnak az utcák. '89 decemberéig még külön falutáblánk sem volt, most, hála az Istennek, az is van. Nekünk nagyjából csak ennyi változást hozott a demokrácia. Két év alatt egyetlen utat sem javítottak meg, hogy ne is említsem a kultúrház vagy az iskola épületét. Mindkettőre már nagyon ráférne a főjavítás. A helyi önkormányzattól elvárjuk, hogy egy kicsit jobban odafigyeljenek Kiskászon gondjaira, bajaira. Tudjuk, hogy kevés a pénz, de valamit csak kellene tenni, és ha szükséges, mi is odaállunk. A jelenlegi polgármester népszerű ember, mindenkit meghallgat, a nép oldalán áll. Ezért is reménykedünk abban, hogy megpróbál segíteni bajainkon, és legalább a telefont visszaszerelik. Kiskászon népe, ha van vezetője, nem zárkózik el a munkától, sőt anyagi áldozatot is vállal a közösség érdekében.

„BÜSZKÉK VAGYUNK A TEMPLOMUNKRA"

— Azt is el szeretném mondani — folytatja Somai István —, hogy lett temploma Kiskászonnak. Itt emberemlékezet óta nem volt különálló templomunk, a hívő nép a perkői kápolnához vagy a szentléleki római katolikus templomba járt misét hallgatni és áldozni. 1978-ban került Kézdiszentlélekre Balázs György plébános úr, aki szívügyének tekintette a kiskászoni templom felépítését. Látva azt, hogy a községközpont temploma elég messze van, felkarolta ügyünket, mellénk állt, sok fáradsággal és a kiskászoni nép anyagi hozzájárulásával lassacskán elkészült a jelenlegi templom. A legvadabb kommunizmus idején, amikor még disznópajtára sem bocsátottak ki építkezési engedélyt, mi akkor húztuk fel az épületet, semmiféle hivatalos engedély, jóváhagyás nélkül. Egy régi épületet bővítettünk ki két alkalommal, addig alakítottunk rajta, míg elnyerte mai formáját. Azt, hogy templomunk van, elsősorban Balázs György plébános úrnak köszönhetjük. Nélküle talán még mindig Szentlélekre járnánk templomba. Jómagam a kőművesmunkát végeztem el, a plébános úr késő estig segédkezett ha kellett, éppenséggel maltert kevert, falat emelt. Persze, bátor kiállásáért sokat zaklatták és fenyegették a hírhedt szekuritáté emberei.

A telek és az épület, amelyik helyére a ma látható templom épült, Szabó Alberté és nejéé, Volloncs Ágnesé volt. Bartha András és felesége örökölték a telket, tőlük pedig fiuk, Antal. Az utóbbitól vásárolta meg Barta Domokos kézdiszentléleki nyugdíjas plébános, szüleire való tekintettel, mivel mindketten idevalósi születésűek voltak. 1979-ben kezdtük el az átalakítási munkálatokat. A telken lévő hetvenéves ház előtt valamikor harangláb állt, mely az idők folyamán kirothadt. Itt gyülekeztek a Csíksomlyóról hazatérők pünkösdkor, és innen indultak a búcsúsok a kereszt alatt a Perkőre. A templom hat évig épült. Védőszentje Árpád-házi Szent Margit. 1985. január 18-án, a kiskászoni búcsú alkalmával szentelték föl. Balázs György plébános úrra a falu népe mindig szeretettel gondol. Rég nem találkoztunk vele, elvárjuk, hogy látogasson el Kiskászonba, hiszen mi őt magunkénak tartjuk.

A KRÉTA KÖRÜL

Sajnos, az iskolát nem nézhettük meg belülről, mivel az összevont I—IV. osztályban oktató tanítónő kézdiszentlélekről, az óvónő pedig Csernátonból ingázik. Kevés, egyre kevesebb a gyermek: az óvodában 15, az iskolában 18 gyermek tanul. Az V—X. osztályosok a Perkő alatti ösvényen átjárnak a szentléleki iskolába, a XI—XII. osztályosok pedig Kézdivásárhely középiskoláiban tanulnak, naponta ingáznak. Egyetlen pedagógus sem él a faluban.

EGY ÜZLET ÉS MÁS SEMMI

Más falutól eltérően, a privatizáció szele még nem érkezett meg Kiskászonba. A szövetkezeti bolton kívül eddig egyetlen magánvállalkozás sem indult be. Mészáros Ilona, a falu boltosa otthonunkkor éppen a mezőn volt. Máskülönben hamarosan két becsületrontóval „gazdagodik" Kiskászon, két bár vagy vendéglő már félkész állapotban van.

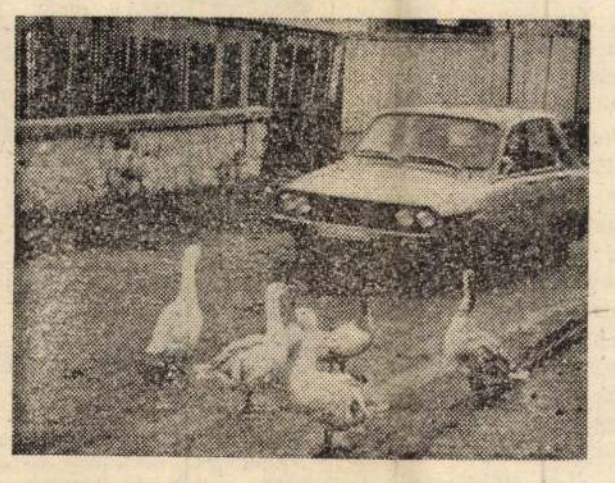

(IMREH ISTVÁN felvételei)

A KULTÚROTTHON ÉPÜLETE

szintén elhanyagolt, javításra szorulna. Megbízott felelőse kézdiszentléleki. Többen is elmondották, hogy az utóbbi időben nem volt filmvetítés, diszkó, táncest, meghalt a kultúrélet. A színtársulatok messze elkerülik a kis települést. Elcsodálkoztunk: nem akadna a 321 lélek közül valaki, aki kézügybe venné a művelődési élet sorsát? Közeledik a hosszú tél. A jelek szerint a kiskászoni ifjúság egyetlen szórakozási lehetősége a kocsmában való időtöltés lesz, ami eléggé elszomorító dolog.

A FALUFELELŐS

Marthi Keresztes Béla, ő képviseli Kiskászon népét a kézdiszentléleki tanácsban. Édesapja, Marthi K. Géza takaros portáján kérdezés nélkül is sorolja szülőfaluja ügyes-bajos gondjait.

— Sajnos, nagyon megkéstünk a földtörvény életbe ültetésével, a földek végleges kimérésével. Nagy a széthúzás az emberek között, már nincs meg a régi összetartás, pedig ez most létfontosságú volna. Sikerült összeugratni a testvért a testvérrel, a rokont a rokonnal, a szomszédot a szomszéddal. Társas nem alakult, csupán családok, a rokonság állít össze és együtt művelik a földet. Mi is, édesapám, a három fiútestvér és a rokonság összefogtunk. Igyekeztünk idejében megvásárolni a traktort és a többi mezőgazdasági gépet, hogy ne legyünk kiszolgáltatva a „szemete" kényének-kedvének. 54 hektáron gazdálkodunk. A többség azonban egyénileg próbálja megművelni a visszakapott földjét. Nem akarják belátni, hogy társas formában sokkal könnyebben és gazdaságosabban lehet megművelni a földet, mint egyénileg.

A telefon problémáját nem is egy tanácsülésen már említettem, de eredménytelenül. El vagyunk teljesen szakítva a külvilágtól. Az utcák is siralmas állapotban vannak. A borvízforrás környéke is el van hanyagolva.

A tanácsban ez ideig nagy dolgot nem tudtunk kivitelezni, és mindezt a pénzhiány miatt. Semmire sincs pénzalapunk. Szegények vagyunk. A földkimérésen kívül nem is tudtunk másra koncentrálni, az lévén a legégetőbb naprendi teendő.

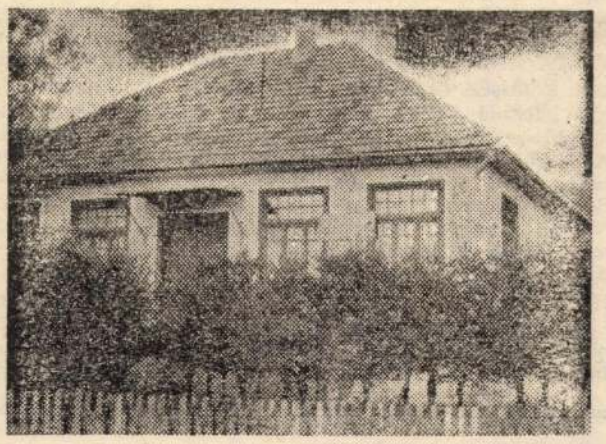

— Az idén kevés föld maradt megműveletlenül — veszi át a szót Marthi K. Géza, az édesapa. — Kiskászont szorgalmas nép lakja, akik szeretik a földet, az állatokat. Nálunk nem volt különálló gazdaság, csak istállók az igásállatok számára. A kártalanításkor két ló helyett egyet adtak vissza, a másikért pénzt adtak. Úgy-ahogy, kielégítették a népet. Persze, az új árak szerint értékelték föl az állatokat. Aki élelmes volt, az nálunk is megszedte magát, aki becsületes volt, az csóré fenékkel maradt. Ez az őszinte beszéd. A földméréssel mindenki ragaszkodik ahhoz, hogy a régi dűlőben kapja vissza a neki visszajáró földet. Csigatempóban haladnak a méréssel, az őszi munkálatok itt vannak a nyakunkon, és a szántás, az őszi vetés már nem tűr halasztást.

— A földosztással sikerült összeugrasztani a falvak népét — fűzi hozzá Marthi K. Béla. — Akarattal és tudatosan tették tönkre a mezőgazdaságot, szervezett, irányított módon történt e rablógazdálkodás kivitelezése...

*

Ezek után hadd mondjam el, hogy Kiskászonban egy bölcs mondást is hallottam az egyik idős bácsitól: — Aki sokat és jól dolgozik, az sokáig él... Ez a nép bölcsességéből származó „aranymondat" nemcsak egy-egy személyre, családra érvényes, hanem a kisebb-nagyobb emberi közösségekre is. Társadalmi méretekben. Ilyen emberek a kiskászoniak. Nemzedékről nemzedékre örökölték a munkaszeretetet, és ugyanakkor nagyon céltudatosak is. Ezért hiszem, hogy Kiskászon a jövőben is élni fog.

IOCHOM ISTVÁN

TELEPÜLÉSEINK MÚLTJA

TELEPÜLÉSEINK (76.)

HARALY

Gelencén alul, szűk völgyben fekszik ez a kis falu, utolsó katolikus települése a „Szentföldnek". Első oklevéles említése 1567-ből való, amikor 13 kapuval szerepel a regestrumban. A Honterus által 1532-ben szerkesztett Erdély térképén viszont már megtalálható Harayl formában. Az 1675-ös szatirikus versben ez áll a faluról: „Kevés ember van te benned, akadályos Haraly, / mit parancsol szomszéd urad, ellene ne nyargalj, / ha úgy akarsz, hogy miatta semmi szégyent ne vallj, / keresztényebb se most sem vagy, mint valól tavaly." Orbán Balázs leírása szerint — aki a néphagyományra hivatkozik — itt régen szerzetesek éltek, mely feltételezést bizonyítja, hogy az egyik hegycsúcsot Barátoknak hívják. Valószínűnek tűnik, hogy a katolicizmus megvédése, a reformáció terjedésének megfékezése érdekében Domokos-rendi kolostort alapítottak Haralyban.

A családok növekedésének ütemét tekintve, főként a XVII. század elején demográfiai robbanásként kétszerezódik meg a gazdaságok létszáma. 1567-ben 13 család élt a faluban, 1602-ben 33-ra szaporodik a gazdaságok száma, 1614-ben viszont már 62 családot vesznek számba. 1703-ban ez a növekedés megtorpant, és a gazdaságok száma 50-re esik vissza. A lélekszám a múlt század közepétől számítva mindössze egy esetben haladta meg a félezret. 1850-ben 421-en, 1880-ban 505-en, 1910-ben 406-an, 1930-ban 489-en, 1956-ban 486-an és 1966-ban 393-an élnek Haralyban. A társadalmi megosztottság tekintetében a lakosság rohamos eljobbágyosodása észlelhető. Míg 1602-ben a 33 gazdaság mindegyike szabad embereké volt, 1614-ben már a 62 család több mint fele jobbágyparaszti sorban élt: 2 nemes, 15 szabad mellett 39 jobbágy, 4 zsellér és két jövevény alkotta a falu társadalmát. 1703-ban pedig az 50 gazdaság megoszlása a következő volt: egy nemes, 16 lófő és gyalogos, 27 jobbágy és 6 zsellér. Vallási szempontból a majdnem homogén közösség összetétele 1869-ben: az 553 lélekből 547-en katolikusok, és mindössze 6-on voltak reformátusok. A Haralyban megtelepedett régi családok nevei 1602-ből: szabadok: Fejér, Bajcsi, Csekme, Posony, Bende, Finta, Szigeti, Kovács, Orosz; 1713-ban: nemes: Fejér; lófők: Györgydeák, Szőke, Árros, Finta, Finna, Fejér, Bajcsi, Herke, Sidó.

A földesúri szolgáltatások a különböző birtokokon, ellentétben a környék falvaiban tapasztaltakkal, itt viszonylagos összhangban voltak az 1785-ös úrbéri összeírás alapján: „A Sztolyka úr jobbágyai 10 forint taxát adnak és az itt való allodiális földeket is maguk számukra művelik, a többi földesurak jobbágyai pedig nyárban kézi munkát minden héten négy nap, télben két nap, marhával pedig télben, nyárban két napot dolgoznak. A zsellérek pedig akár vonóval, akár kézi munkával nyárban kettő, télben egy nap és ezen szolgálat módja, emberi eleinktől fogva így volt." Ami a terményjáradékot illeti: „méltóságos Mikó Miklósné és Mara Izsákné számára a négyökrös jobbágyok adtak esztendőnként tíz csirkét és annyi tojást, a kétökrösök pedig öt csirkét és tíz tojást. A többi posszesszorátus urak részére pedig esztendőnként egy-egy jobbágy asszony font hat font kendert akár gyapjút."

A székely határőrség megszervezésekor, 1764-ben a haràlyi kis közösség szabad része katonai igazgatás alá került: a gyalogosok a zabolai 8. századhoz, míg a huszárok a Márkosfalván állomásozó huszárszázadhoz tartoztak. 1802-es statisztikai adatok alapján a 26 katonaköteles család mellett 16 civil igazgatás alatt levő jobbágycsalád élt. A kettős igazgatás közötti feszültségek legfőbb okozója a határőri szervek gyakori beavatkozása volt a falvak belső életébe, önkormányzatába. Általánosan elfogadott szabálynak tekintették, hogy a falvak közügyeinek vezetésére megválasztott személyeket tisztségük idejére mentesítették a katonai szolgálat alól. A megegyezés ellenére, igen gyakoriak az olyan esetek, amikor a falusi bírónak megválasztott katonaköteles személlyel szemben a határőri közegek gáncsoskodni, kellemetlenkedni próbálkoznak. Így volt ez 1841-ben Haraly esetében is, amikor Szőke Tamás lovas katonát immár másodízben választották meg falusi bírónak. A határőrség azonban nemet mondott, megtagadta a jóváhagyást a kötelékébe tartozó katonának. A haralyi kommunitás az ügy orvoslása érdekében Orbaiszék királybírójához, Horváth Károlyhoz fordult, aki bátor fellépésével nem egy esetben megtorpanásra késztette az erőszakoskodó tiszteket. A panaszlók Marcant őrnagynak a megfeddését is kérték törvényellenes cselekedetéért. Horváth Károlynak a Háromszéki Tiszti Hivatalhoz (főkirálybíróhoz) küldött leveléből kitűnik, hogy a kétféle hatóság teljesen ellentétes szemszögből közelíti meg a feszültségeket okozó kérdéseket: „A nemes haralyi közönségnek hozzám benyújtott kérelmének záradékából világos, hogy a megmarasztott bíró, Szőke Tamás, ha a bíróságot fel meri vállalni, arestom alatt a századhoz való kíséréssel, s ottan Isten tudja, minémű önkényes büntetéssel fenyegettetik. Tekintetes Tiszti Hivatal! Az egy szabadrendű bíróság az, mely által a köztünk lakó primpilláris és pixidáris nemes székelyek tövény szerint kötelességüket teljesítik, ezen egy hivatal által köttetünk még valamennyire össze, és ismerhetünk törvény nyomán nemes székely atyánkfiaira. Minő korlátok közé szoríttatott pedig a bíróság viselése, mennyi törvényes és néha emberiség jogai áldoztatnak fel itt is, azt tudjuk, mert a legügyesebb, a falu kormányzására, annak perei folytatására, közdolga igazítására kiformált szabad székely, ha falujának minden egyénétől egy kapott szavazattal és úgy a legnagyobb közbizodalomnak örvend. Hazafias jutalom és megtiszteltetés is midőn a közönségek a választást az illető századnak bejelenteni kötelesek — s ennek van joga ki vagy nem adni a közbizalommal megtisztelt személyt. A közbizalom és egy nemzetnek minden szent ereklyéi kijátszottattak, nem mondom, kicsúfoltattak. Azonban ezen hatalmas vétó ellen, midőn legelőször választatik bírónak valaki, és jelentetik be, melyik józan s a dolgok folyamatával ismerős polgári tisztviselő kívánja szavát emelni, bizonyára egy sem, mert az egyszerűen és minden ok felfedezése nélkül odavetett századkormányi vétónak midőn hivatalosan megkérdeztetnek, annyi helyes katonai okai fedeztetnének fel, melyek a választottnak bíróságot viselni nem engedik, hogy azokkal mostani állásunkban kénytelenek vagyunk mindenkor megelégedni, s így az először kiválasztottak ki nem bocsátatásukért szót emelni. Sok tapasztalás bizonyítja, ok nélküli fáradozás, de tekintetes Tiszti Hivatal, midőn valamely székelv, mint jelen esetben is lovas katona Szőke Tamás, a bíróság viselésére az illető századkormánytól is kibocsátott, ellene egy évig ok fenn nem forgott, és miután a bíróságot nemcsak elviselte, hanem az illető közönségtől, a perek és közügyek folytatására oly érdemes személynek tapasztaltatott, miszerint a második évre is közbizalommal, a szabadrendű bíróság viselésére megválasztatott, az ily személy ellen is oly kurta, más tentával megcsonkított vétó adassék ki, csaknem a polgári álladalom kicsúfoltatása, s midőn tiszteletteljes átalírásomra is se hozzám, ott, ahol az átírás történt, se hivatalos levélben felvilágosítás nem adatik, ez csaknem megvetés. Nem tehetem, hogy polgári és hivatalos kötelességemnél fogva ezen nemzeti alkotmányunkon ejtett új sebet fel ne fedezzem, mert ugyanis a XIX. század 41. évében, mikor se kül-, se belháborúk a katonai erőt, s héla az egeknek, még a jövendő is oly kevéssé igényli, akármely közbizodalommal megtisztelt székelyeknek a szabadrendű bíróságra való kibocsátását méltán követelnünk... Melyhez képest bízván a nemes Háromszék polgári rendjeitől a nagyérdemű lovasezred ezredesének igazságszeretetében, hogy a fennforgó tárgy hivatalos felvilágosítása után ne terheltessen a tisztelt nemes ezred kormánya előtt kieszközölni, miszerint a haralyi nemes közönségtől ezen katonai évre is megválasztott Szőke Tamás a szabadrendű bíróság viselésére kibocsásson, s az ellene kiadott fenyegetések megszűnjenek." Sajnos, nem áll rendelkezésünkre a katonaság válasza, nem ismerjük szándékát az ügy békés rendezése érdekében.

A havasalji településnek szűk volt a határa: 983 katasztrális hold összterületből 503 szántó-, 379 erdő-, 11 kaszáló-, 12 legelő-, 31 zöldséges rész és 39 hold terméketlen terület. Haraly falu az egész környéken kádáriparáról volt híres. Sehol Háromszéken annyi csebret és kádat nem készítettek, mint itt. A múlt század végi kimutatás 36-ra teszi a kádárok számát.

1899-ben több mint hat órán keresztül tartó tűzvész pusztította el a falu épületeinek, gazdaságainak több mint a felét. 96 épület esett áldozatul a tűznek, 33 család maradt hajléktalanul. A tűz oltását késleltette az a tény, hogy a férfiak jó része a brassói vásárban volt faedényekkel kereskedni. A közvélemény felkarolta a szerencsétlenül jártak ügyét, bizottság alakult a károsultak javára történő gyűjtés megszervezésére, melynek élén gróf Mikes Benedekné, Hollaky Attila járási főszolgabíró és Csiby Tamás gelencei plébános állott.

Az oktatás kezdeteit Haralyban nem ismerjük. Egyházi feljegyzések arról szólnak, hogy 1800-ban már tanítás folyt a faluban. Első tanítói: Elekes János, Tinna András, Bartis Endre. 1874-ben a községi jellegűvé átalakult iskola számára tágas épületet emeltek.

Legújabb kutatások alapján Haraly katolikus temploma középkori gótikus elemeket visel magán. Az 1977-es földrengés alkalmával vállköves, gótikus bejáró kőkerete és a sekrestye ajtónyílása vált láthatóvá.

CSEREY ZOLTÁN
Dr. BINDER PÁL

NÉPFŐISKOLAI RANGON

Az idei csernátoni faragótábor zárszámadása

Hat hónap után, szeptember 15-én bezárta kapuit a csernátoni hagyományos, nyári faragótábor. Az előző évekhez viszonyítva, az idén sokkal többen vettek részt a táborozásban, nagyobb volt az érdeklődés.

— Büszkék vagyunk arra, hogy intézményünket népfőiskolai rangra emelték — mondja Haszmann Pál. — Persze, a kétéves népművészeti iskola továbbra is működik. Az alkotótáborokat kereken húsz éve indítottuk be, amelyeken több ezren vettek részt. Az idén több mint hétszázan voltak jelen, hosszabb-rövidebb ideig. Táborunk önellátó, tehát minden résztvevő a saját költségén tartózkodik itt. Ettől függetlenül, szerte a világból eljöttek. Volt itt az idén magyar, román, dán, szlovák, cseh, kárpátalji és vajdasági magyar stb. Nagy részük sátorban lakott, a többiek padlásterekben vagy műhelyekben húzódtak meg, vagy éppenséggel a faluban, családoknál kaptak elszállásolást. Március 15. és szeptember 15. között folytonosan táboroztunk, nem volt megszakítás, pihenés. Mindenki annyi ideig maradt, amennyi szabad ideje volt. Van, aki rendszeresen, évek óta nálunk tölti a pihenőszabadságát, de a legtöbben újak, akik itt sajátítják el a fa-, kőfaragást, a kovácsolást, a bútorfestést, fazekasságot stb. Az idén, a kecskeméti Vidák Istvánék jóvoltából, a nemezelés is jelen volt. Kéthetes tanfolyamot tartottak. Így érthető, hogy jövőre már a nemezelést is besorolhatjuk a nálunk elsajátítható ősi mesterségek közé. Hivatalos, szervezett csoportokat is fogadtunk, például a kézdivásárhelyi Bod Péter Tanítóképző faipari osztályát, a pécsi Pollack Mihály Építőipari Szakközépiskola diákjait, a veszprémieket, a bukaresti és budapesti képzőművészeti akadémia hallgatóit, a moldvai Szabófalva csoportját (máskülönben testvérfalunk), a francia cserkészeket, a debreceni, budapesti és kolozsvári néprajzosokat, a bólyiak, szegediek és bereckiek csoportját stb.

A táborozás alatt előadásokat tartott: Fülöp Zoltán, Tompa Dezső, Máthé Ferenc Ilonka, Horváth Arany, Jánó Mihály, Kocsis Klára, Ábel József, Tőkés István, Jákob Ildikó, Haáz Sándor, Moldován Endre, Vidák István és Vidák Nagy Mária. Ezeket úgy szerveztük meg, hogy ne legyen gyűlésszerű. Vita, megbeszélés formájában zajlottak le. Az Illyés-alapítványtól kaptunk egy színes televíziót és egy videolejátszót, amit a szakmai ismeretek bővítésére használtunk föl.

A leghosszabb ideig itt tartózkodók közül megemlíthetem a Fülöp Zoltán, Tompa Dezső, Kocsis Klára, Ábel József, Jákob Ildikó, Szász Judit, Ábrahám Róbert, Fórizs Csaba, Bogdán István, Tarcsi Veress Imre, Bardócz István, Horváth Péter, Dobra Tibor, Konnáth László, Ambrus Szilveszter, István Sándor, Hegyeli Attila, Bagoly Zoltán és Varga Ernő nevét.

Most már látjuk húszéves munkánk eredményét, most érik be a gyümölcs. Egyre szépülnek falvaink, temetőink. A faragott tárgyak a lakáskultúránál is jelentkeznek. A népfőiskolának éppen az a fő célkitűzése, hogy továbbadja, átadja a népművészet „gyöngyszemeit" az utánunk jövő nemzedéknek.

IOCHOM ISTVÁN

„Most már látjuk húszéves munkánk eredményét, most érik be a gyümölcs. Egyre szépülnek falvaink, temetőink."

Ø (Happel:)

(-) Ung. Krieg-Roman.
Ulm 1687.

Happelius, E. G

Thesaurus exoticorum etc.
Hamburg 1684.

Gró és nem grafikus

Happelius E. G =
Hochverdiente Ehren Säule.
Hamburg 1688.

mert ezekből meglepően gazdag gyűjteményt mutat föl a leltár.

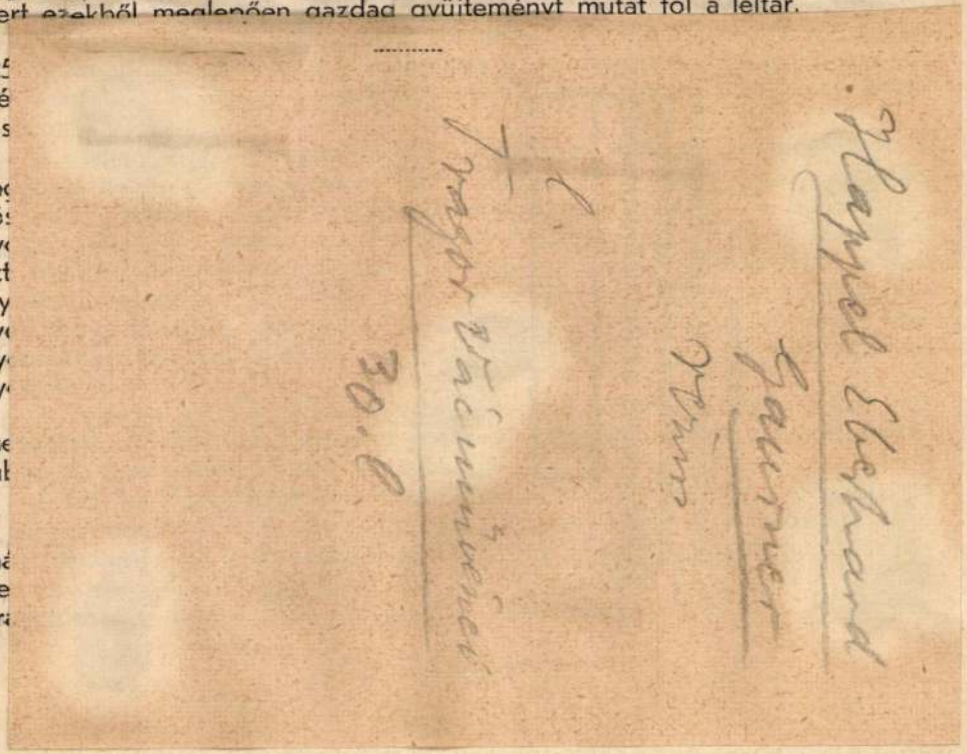

országbíró, Nádasdy Pál és Révay Judit fia, a Wesselényi-féle szabadságmozgalom elfojtása után 1671-ben vérpadon fejezte be életét, a Nádasdyak hagyományos hírü kincseire vágyó bécsi martalócok első dolga volt kifosztani a már egy évvel előbb leltározott sárvári kincstárt.

Hogy némi fogalmunk legyen arról, milyen műkincsekkel rendelkeztek ebben az időben a magyar főurak, s az »összeesküvés méltó megtorlása« címén fej és jószágvesztésre ítéltek vagyona mint pusztult el a harácsosok kezén, a sárvári kincstár köteteket kitevő leltárából, melyet 1670. szept. 18-án és következő napjain Kádasy György vasvári kanonok, Telekesy István, Görgey Márton, Mednyánszky Pál és Schwarz János bíró vettek föl, az alábbiakban közlünk nehány adatot:

A sárvári kincsek egy része 31 művészi kiállítású faragott fájú szekrényben volt fölhalmozva. Tömör ezüstből készült szobrainak sulya az 50 mázsát meghaladta.

A leltározók a leltárba vett kincsek értékének megállapításánál a legkisebb tekintettel sem voltak azok mű- és történeti értékére, hanem egyedül anyagértéküket nézték. Pedig műtörténeti kincs volt annak nagy része. Nádasdy ugyanis amellett hogy korának egyik leggazdagabb főura volt, egyben szenvedélyes műgyüjtő, ki a műipar, de különösen az ötvösművészet remekeit, történelmi nagyságok emléktárgyait igyekezett kincstárában fölhalmozni. Ennek a túlalacsony értékelésnek egyes kirívó példái: Báthory István lengyel király címeres,, gyémántokkal kirakott gyürüjét 21

HAPSTOCK /Hopstock / MÁRTON, asztalosmester

Pesti asztalos kontár volt 1828-ban.-Józsefvárosi lakos.-Helyrajzi szám: 1209.-Összeirási szám: 2478.- 47.old.

BATÁRI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban
39.old.

Az Iparműv.Múz.Hopp Ferenc Múz.évkönyve. XIII. 1970.
Bp. 1971.

Haputmann János

pesti órás

Fálióra, képalaku,
ökörszemes keretben,
Zenélő szerkezettel

XXIX. aukc.

Postatakarék

1925. máj

A hivatkozott 1881. XXXIII. tc. a

szerint a műemléken semmiféle változtatást a M

délye nélkül végrehajtani nem szabad. Az 1

megóvásáról intézkedik.

A fenti törvények és rendelet alapján

a műemléki jellegű kastély fenntartásáról gond

ingatlanon tervezett helyreállítási és esetleges áta

céljából a Műemlékek Országos Bizottságának

Felkérem továbbá, hogy a mellékelt

állapotáról postafordultával, a Műemlékek O

Amennyiben a kastélyról fényképpel rendelke

Budapest, ...

47.783. — Egyetemi

HARA János Ausztriából jött egri ácslegény, aki Erdőtelken 1752-ben dolgozik --+ Wildinger ácsmesterrel együtt.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

M.D.K.

Hara János, Ausztriából jött
ezüst ácslegény

Erdőtelkén 1752-ben
dolgozik Wildinger ács-
mesterrel együtt.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 337 old.

Ø Haradauer Ferenc

épitési rajzoló

1788.

1.

Ember Levett Kőrl

1942–45.

350 l.

M.D.K.

Hazael Hugó, szervita atya, püspöki geometra

sok finom kivitelű biztoktérkép és telekhatáros térkép szerzője, terverte az egri egyhori szervita templom tornyát 1751-ben (144. á.) és az egyhori egri rác templom tornyát, mely utóbbinak szerző 1778-ban készült terométsolatát körli. (143. á.)

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsányi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó.

147. + 338. old.

M.D.K.

Harael Hugo [szerzita atya, püspöki geometra]

nevét említi a szerző az egri ráctemplomhoz készült és Leopold Grossmann bécsi irodájában lemásolt tervével kapcsolatban. (1777.)

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

246. old.
+ 338.

Magyar Nemzet
1985. VI. 1.

Harag György (Árkossy István rajza)

Harai János

Ötvösmas Szombathely

1723

l.

Horváth Tibor.

34. l.

Harai József

Asztalosm.

1799-ben, 10 évi legény-
kedés után, avattár mes-
terre Kolozsvárt

Jakab Kolozsvár

III. 594. C.

Vézett talpas üvegpoharak, 6 drb, rész-
ben aranyozva. XVIII.–XIX. század.

Id. Harai József

Asztalos. 1799-ben történik emlités őróla. Mestere Steinbach volt. 1809, 1810. Kolozsvár: Toldalagi-Korda ház, a butorzat egy részét készíti.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben. Bukarest, 1970.

3031.

id. Horai József

1813. Zsibó; Wesselényi kastély, néhány butordarab. 1815: Kolozsvár; a városnak dolgozik. 1833 u.o. Teleki Lászlónak 225 forint értékü munka. 1846: u.o. a királyi biztos számára készit butorokat.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970. 3038

Harák Jutka, jelmeztervező

a Radnóti kínpad előadásához

a jelmezeket tervezte.

2

Farkas Ágnes: Budapest Nagykávéház

Esti Hirlap, Bp. 1980 febr. 23

Haram vára

a mai Palánk
Fehértemplom köze-
lében

Pais: Magyar Anony-
mus. 118. l.

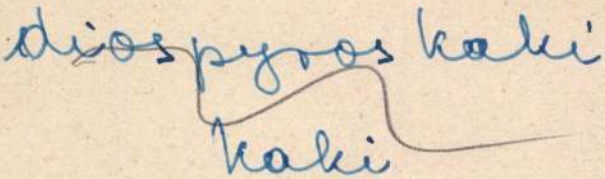
diospyros kaki
kaki

Hapák
fotós

A Művészet októberi számainak a
borító hátlapján Tilles Béla „Roman-
tikáját" Hapák fotózta.

A borító hátlapján.
Művészet, 1974. október.

Hapák
fotós

Hapák fotós készítette Bíró-hajos
„Eszter piros sapkában" ennek
képeinek a reprójat.

Kovács Gyula: Debrecen képzőmüvészei.
Müvészet, 1974.október - 9.oldal.

Hapár
fotós

Hapár fotóskészítette Móré
Mihály „Bartók emlékére" ci-
mű képzek a repróját.

Kovács Gyula: Debrecen képzőművészei.
MŰVÉSZET, 1974.október - 9.oldal.

Hapák
fotós

Hapák fotós készítette Darió Márton „Kónis" és „Kitlány" művének a repróját.

Kovács Gyula: Debrecen képzőmüvészei.

Müvészet, 1974.október - 9.oldal.

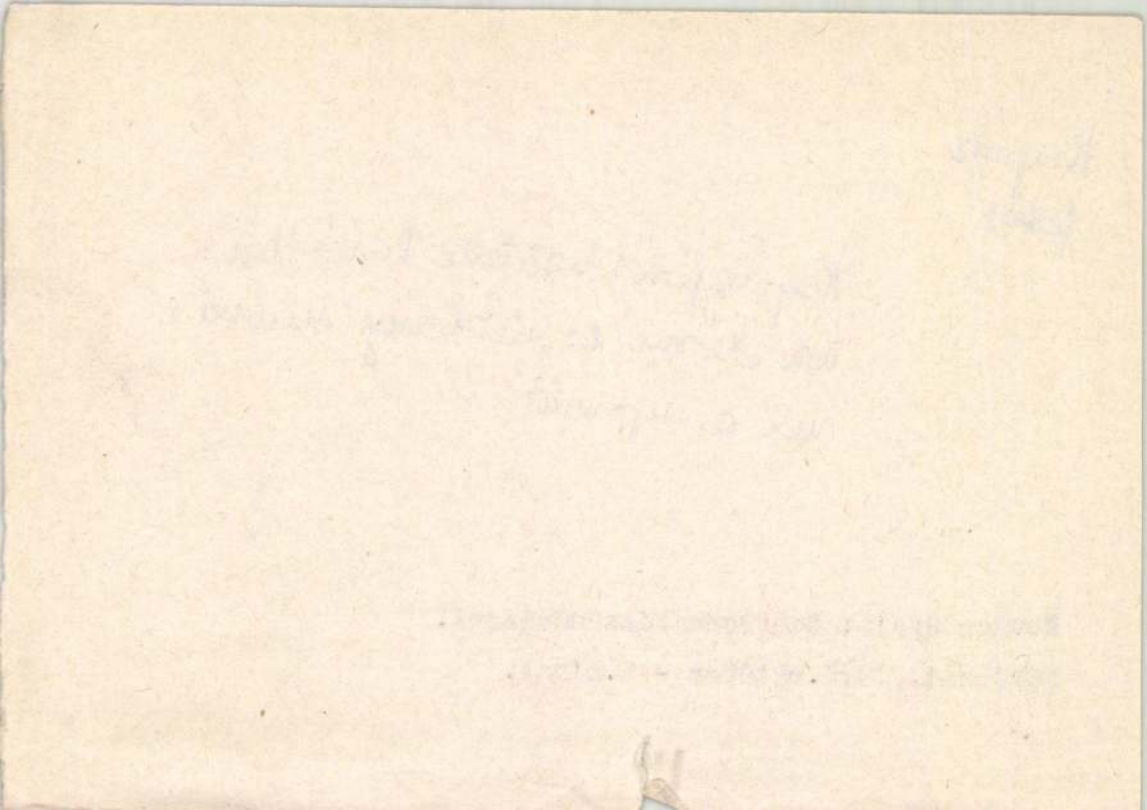

Kapás
fotós

Kapás fotós készített reprókat
a „Debreceni képzőművészek" című
cikkhez.

Kovács Gyula: Debrecen képzőművészei.
Művészet, 1974. október - 9.oldal.

MDK

Hápli Ilona, IV.é.nyomottanygaterv.

Ifj. képzőm. és iparm.kiáll. M.Szal. 1950. jun.

Hápli Ilona

Strandruha, textilterv

Ernst Muzeum. I.iparművészeti kiállitás. 1952.

13 l.

18

kurcsi vitka

.d közepén az Aba-nemzetség Rhédey-
század közepén teljesen elpusztult,
összeirsokban sem szerepel. A XVIII.
be ujra, de az 1715-ös összeirásban
azonban már adómentes nemesközség.
a ~~farkaskeöi és csetneki~~ Dessewffy-
özség 1885. III. 17-én leégett, a
s a harnagokkal együtt.
zásánál halmazos település.

ilt, kőből rakott vastag falakkal, a
bádog toronysisak, mely a huszártornyot
ő felszerelése, valamint vasgarendás
ész utáni időből származik.

jellegtelen egyhajós épület két be-

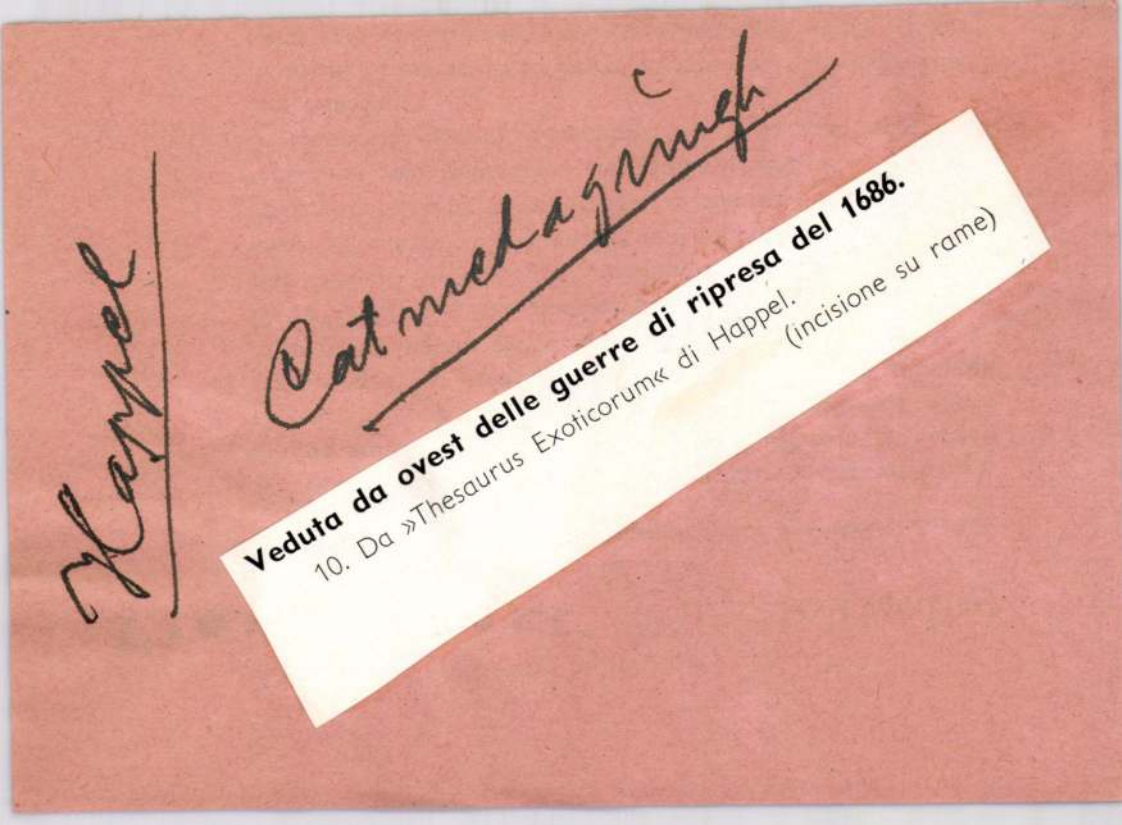

Veduta da ovest delle guerre di ripresa del 1686.

10. Da »Thesaurus Exoticorum« di Happel.
(incisione su rame)

Az épület belsejében felállított

„Flox-műrost" (Flox-Zellwolle)

fonóberendezés leírása

A magasan álló üveg „VISCOSE"-t tartalmaz. Ez egy sárga, nyulós, szálat képező folyadék. Ennek előállítása oly módon történik, hogy a celluloset egymást követő eljárások során nátronlúggal és szénkéneggel oldható vegyületté alakítjuk át és nátronlúgban oldjuk.

A „VISCOSE"-t kis „fonószivattyuk" egyenletes áramban „fonófejeken" keresztül a „fonófürdőbe" préselik. A fonófejek 0.06 mm átmérőjű finom lyukakkal vannak ellátva. Ezekből a viscose finom folyadékszálakat alkotva kerül a fürdőbe, amelyben azok felületükön megkeményednek.

A fonófürdő hígított kénsavból áll, amelyben glaubersó van feloldva.

A megszilárdult szálnyalábokat azután egy ellenállást kifejtő elrendezés húzza és egyidejűleg valamelyest nyujtja, mialatt

Happel

l.

Tragor Václava

103, 104. l. 109,
110. l. 154. 156 l.

~~Csiszolt Köbalta X. 49.~~

1

Kappel

taid
=
Bmk 38.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Érsekújvár:

Elfoglalása 1685-ben.

A középtért elfoglaló s részben égő várat a Lothringeni Károly fővezérlete alatt álló seregek, minden oldalról ostromolják s azok egy része az ágyuk fedezete alatt a bástyákat megmászva a várba vonul. A háttér hegyes vidék s az előtérben balra Károly herczeg a vezérekkel tanácskozik, jobbra pedig két főtiszt beszélget. Felirata a fölül jobbra lebegő mondatszalagon:

„Die Denckwürdige Belager und
Eroberung Neuhäusel A° 1685."

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 29.1 : 35 Cm.

Happel: Thesaurus Exoticorum. Hamburg, Th. Wiering 1688. Lebenslauf des Kais. Leopolds I. pag. 64.

Happel

Esztergom:

A középtért jobbra haladva átszelő Duna innenső partján emelkedő hegyen van a vár, ormain a császári lobogóval. Velészemben Párkányt látjuk, hova hajóhid vezet át. Az előtérben a törökök táborát szemléljük, honnan nagyszámú katonaság rózsékkel s kapákkal indul az ágyúütegek felé, a melyekkel a várat lövöldözik, honnan a tüzet élénken viszonozzák. Jobbra a vár terrajza van adva s a fönt lebegő mondatszalagon e két sort olvassuk:

„Türckische vergebliche Belagerung Gran und der Christen herrlicher Sieg."

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 30.8: 38.9 cm.

Happel: Thesaurus Exoticorum. Hamburg, Th. Wiering 1688. Lebenslauf des Kaisers Leopold I. pag. 76.

Magyar Nemzet
1985. V. 11.

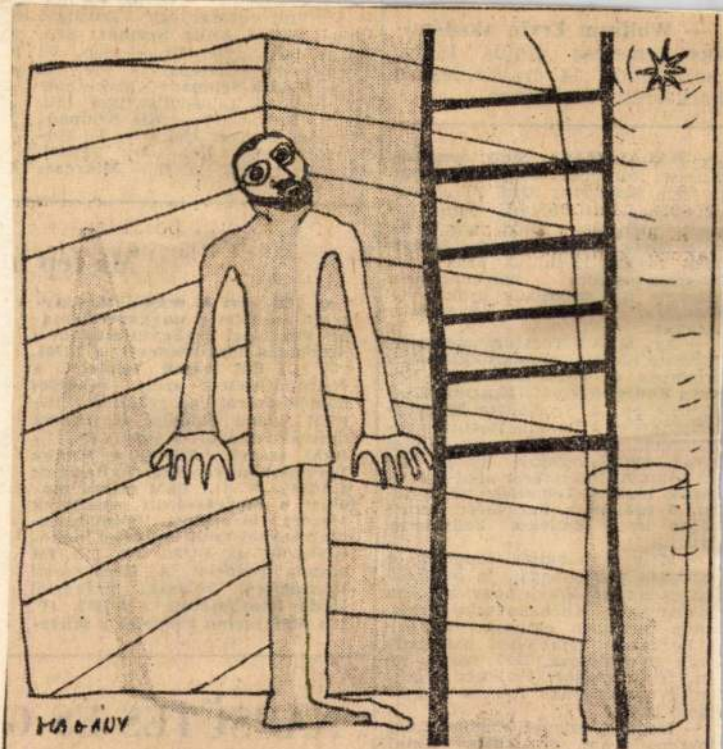

Hanzl Klára: Magány

Hansl Klára

Rajz

Magyar Nemzet 1985. V. 18.

Hanzl Klára rajza

Magyar Nemzet
1985. V. 18.

Hanzs József, bognár,kédár

A Pé csett müködött legjelentősebb kisiparosok adattára
1863-ban szül.Kurdon.1894-ben szabadúl.Bpesten segéd.
901-ben Pécsre került.Következő évben önálló.19[illegible]3 óta önál
álló.Bécsben is dolgozott.2 segéd,1 tanoccal dolgozott
163.old

B.Horváth Csillar Mozaikok a pécsi kisipar történe-
téből az 1930-as években 149.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

HAP Béla

Bp. PIM, 1987 Nidll.

Kép-ver / ver-kp.

apján, kólikában elpusztult...

<u>iszik tovább...</u>

lajdonságait három kancaivadéka viszi
i a mai napig. Mint előbb említettük
ő r, hároméves korában elpusztult,
ia a szeszélyes Tokio, később eltünt
t hagyva. A három kancautád azonban te-
most is, a világ 11 országába jutot-
szerint 4. kanca családba sorolt
lyes családfát szemléletesen lehet
Muzeumban, a Budapesti Kincsem Park
és a diószpusztai ménes főépületében.

nek

a 12. GALÉRIA eddigi kiállításai

1. SÁNTA LÁSZLÓ grafikái
   M.KISS JÓZSEF grafikái
2. DÁNIEL KORNÉL festményei
3. ZEBEGÉNYI MŰHELY grafikái
4. MORVAY LÁSZLÓ grafikái
5. KONDOR LAJOS illusztrációi
   RÉBER LÁSZLÓ illusztrációi
   REICH KÁROLY illusztrációi
   SZÁNTÓ PIROSKA illusztrációi
   WÜRTZ ÁDÁM illusztrációi
6. NAGY MAGYAR FESTŐK
7. ÉSZT KISGRAFIKÁK
8. KISS TERÉZIA grafikái
9. PÁNCZÉL TIBOR fotói
10. PHILIPPE GIELEN fotói
11. RADÓCZY MÁRIA textiljei
12. MAGYAR JÓZSEF grafikái
13. MAGYAR DIAFILM-GRAFIKÁK
14. ZEBEGÉNYI MŰHELY grafikái
15. KÓRUSZ JÓZSEF grafikái
16. STETTNER BÉLA exlibrisei
17. RÓZSAHEGYI GYÖRGY karikatúrái
18. NAGY LÁSZLÓ LÁZÁR grafikái
    KIRÁLY LÁSZLÓ grafikái
19. BAKALLÁR JÓZSEF rajzai
20. SZABÓ BÉLA festményei
21. CSIBY MIHÁLY grafikái
22. KOUTIBA AL. JANABI fotói
23. PAPP GYÖRGY grafikái
24. BALANYI KÁROLY grafikái
25. ARTNER MARGIT grafikái

FSZEK 82/613

FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR
12-ES GALÉRIÁJA
BUDAPEST, X. PATAKY ISTVÁN TÉR 7-14

Hanzl Klára

GRAFIKÁI

1982. NOVEMBER
DECEMBER

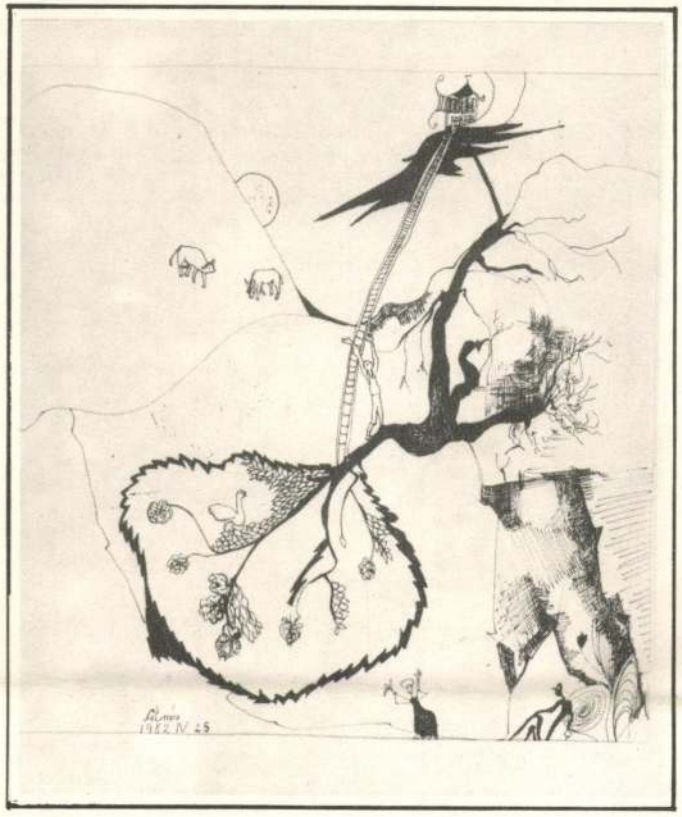

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR
tisztelettel meghívja Önt

HANZL KLÁRA

grafikai kiállítására

1982. november 19-én 17 órakor

a kiállítást megnyitja:

BERKI VIOLA
festőművész

A kiállítás megtekinthető:
november 19–december 31-ig

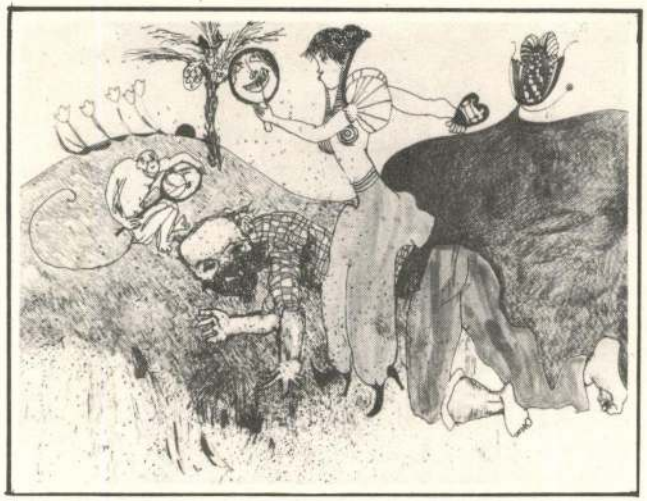

1953. február 15-én születtem Szombathelyen. 5 éves koromtól rajzolok és festek. Különböző amatőr rajzkörökbe jártam eleinte, de nagyon hiányoltam azt, hogy ott nem foglalkozhattam intenzívebben a képzőművészettel. Első mesterem R. Kováts Árpád volt. 1976-tól jártam a budapesti Fő utcai Ferenczy Károly rajzkörbe, ahol a hét minden napján az ünnepnapok kivételével foglalkoztam tanulmányaimmal. Ide 2 évig jártam. Ezt követően beiratkoztam az V. kerületi Dési Huber rajziskolába, ahol 1 évig tanultam. 1980-ban felvettek a Fiatal Képzőművészek Stúdiójába. Az utóbbi időben érdekel a kerámia valamint a linó és szitanyomat is. Rajzaim jelentek meg a Magyar Nemzetben, valamint az Élet és Irodalomban, az Ifjúsági Magazinban. Nagyon sok örömöt találtam és találok ma is a tollrajzokban és a monotypiában. Akitől lehet tanulok. Hiszek a művészetben, ennek emberformáló erejében. Kedves festőim közé tartozik Hundertwasser és Van Gogh, a grafikában nagyon szeretem Dürert és Kondor Bélát. A karikatúra műfajában nekem a legkedvesebb Daumier és Toulouse-Lautrec. Képeimmel túl szeretnék lépni a közhelyek világán, megmutatni, hogy a megszokott dolgok nem is olyan hétköznapiak, és érdemes a mélyükre nézni. Szeretem a meséket és szívesen illusztrálok. Nagyon sokat szeretnék még dolgozni a magam és mások örömére.

Hanzl Klára

HANZL Klára

AS

Szombathelyen született. **1953** Born in Szombathely.
Rajzolással foglalkozik, első **1967** She has benn dealing with drawing.
mestere Radnóti Kovács Árpád volt. Her first master: Árpád Kovács Radnóti.
Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, részt vesz a **1980-1988** Member of the Young Artists' Studio, contributed to
Stúdió csoportos kiállításain. Rajzai, illusztrációi magyar the collective exhibitions of the Studio.
sajtótermékekben, országos és megyei folyóiratokban, Her drawings and illustrations are published
időszaki kiadványokban jelentek meg. in the different papers of the Hungarian press.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK **SOLO EXHIBITIONS**

Budapest, Pataky István Művelődési Ház **1982** Budapest, István Pataky Community Center
Zsámbék, Művelődési Ház **1985** Zsámbék, Community Center
Szombathely, Utcagaléria **1987** Szombathely, Street Gallery
Szombathely, TIT Galéria **1987** Szombathely, TIT Gallery
Zsámbék, Művelődési Ház **1988** Zsámbék, Community Center
Szombathely, Utcagaléria **1988** Szombathely, Street Gallery
Szombathely, Forgó Klub **1990** Szombathely, Forgó Club

Geboren in Szombathely. **1953** Nata a Szombathely.
Beschäftigt sie sich mit dem Zeichnen, **1967** Si occupa del disegno.
ihr erster Meister war Árpád Radnóti Kovács. Suo maestro è stato Radnóti Kovács Árpád.
Mitglied des Studios Jugendlicher Bildender Künstler nahm an **1980-1988** Membro dello Studio dei Giovani Artisti e partecipa all'esposizioni
den Gruppenausstellungen des Studios teil. Ihre Zeichnungen collettive dello Studio. I suoi disegni e le sue illustrazioni sono
und Illustrationen erschienen in ungarischen Druckschriften, stati pubblicati sulle edizioni ungheresi, sulle riviste nazionali
Landes- und Komitatszeitschriften und periodischen Ausgaben. e di comitato ed anche sulle pubblicazioni periodiche.

EINZELAUSSTELLUNGEN **ESPOSIZIONI PERSONALI**

Budapest, Pataky István Kulturhaus **1982** Budapest, Centro di Cultura "Pataki István"
Zsámbék, Kulturhaus **1985** Zsámbék, Centro di Cultura
Szombathely, Straßengalerie **1987** Szombathely, Galleria di Strada
Szombathely, TIT-Galerie **1987** Szombathely, Galleria TIT
Zsámbék, Kulturhaus **1988** Zsámbék, Centro di Cultura
Szombathely, Straßengalerie **1988** Szombathely, Galleria di Strada
Szombathely, Forgó-Klub **1990** Szombathely, Club "Forgó"

"**A**ki a képemet nézi,
beszélgetek azzal. De a képi beszédhez is kettő kell, annyi elég is.

"**I** talk to people who
watch my pictures. The picture conversation needs two people and that's enough."

"**W**er meine Bilder betrachtet,
mit dem spreche ich. Zur Bildsprache sind zwei nötig, so viele sogar genug.

"**I**o discuto con tutte le persone,
che guardono i miei quadri. Alla discussione dei quadri ci vogliono due persone, non occorono molte...

APOKALIPSZIS KARIKATÚRA
1990. 69,5 X 49 CM TUS, PAPÍR

APOCALYPSE CARICATURE
1990. 69,5 X 49 CM WATERPROOF INK, PAPER

APOKALYPSE - KARIKATUR
1990. 69,5 X 49 CM TUSCHE, PAPIER

CARICATURA APOCALISSE
1990. 69,5 X 49 CM INCHIOSTRO DI CINA, CARTA

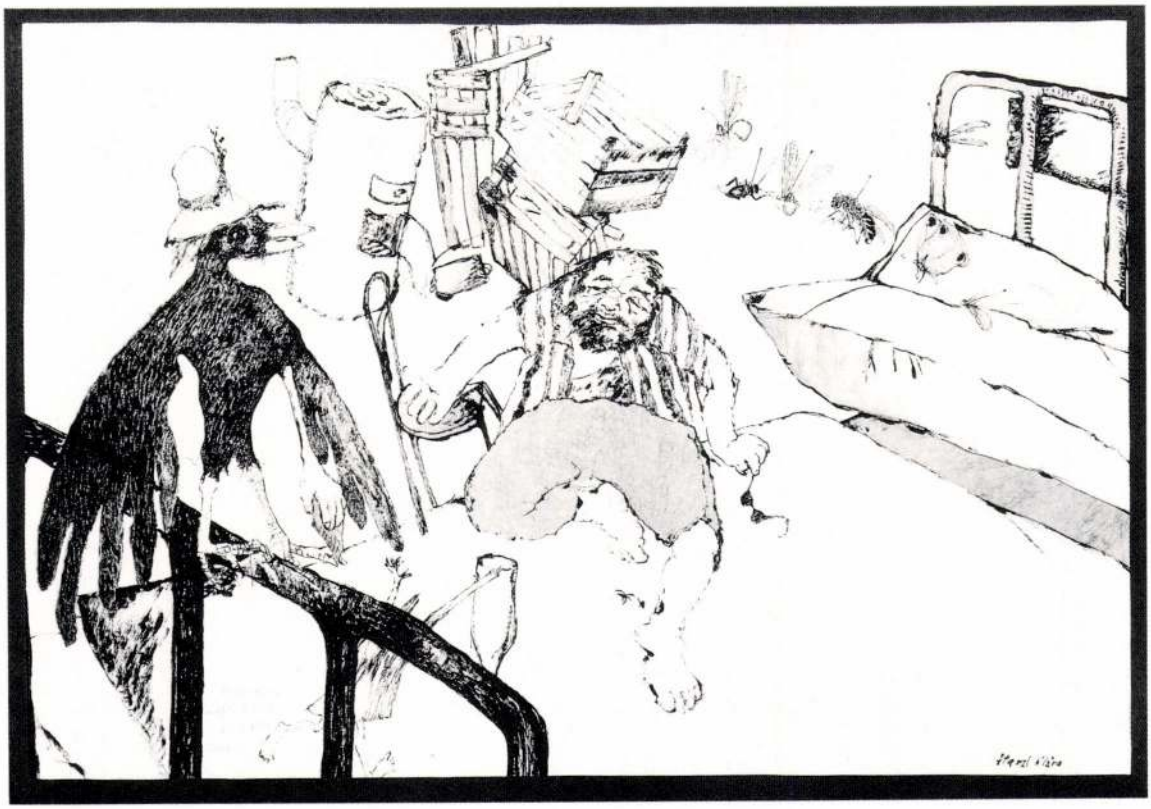

DIGESZTOV MEGHITT TÁRGYAI
1987. 63,5 X 95 CM TUS, CERUZA, PAPÍR

DIGESZTOVITS' FAMILIAR OBJECTS
1987. 63,5 X 95 CM WATERPROOF-INK, PENCIL, PAPER

DIE VERTRAULICHEN GEGENSTÄNDE VON DIGESZTOV
1987. 63,5 X 95 CM TUSCHE, BLEISTIFT, PAPIER

GLI OGGETTI INTIMI DI DIGESZTOV
1987. 63,5 X 95 CM INCHIOSTRO DI CINA, LAPIS, CARTA

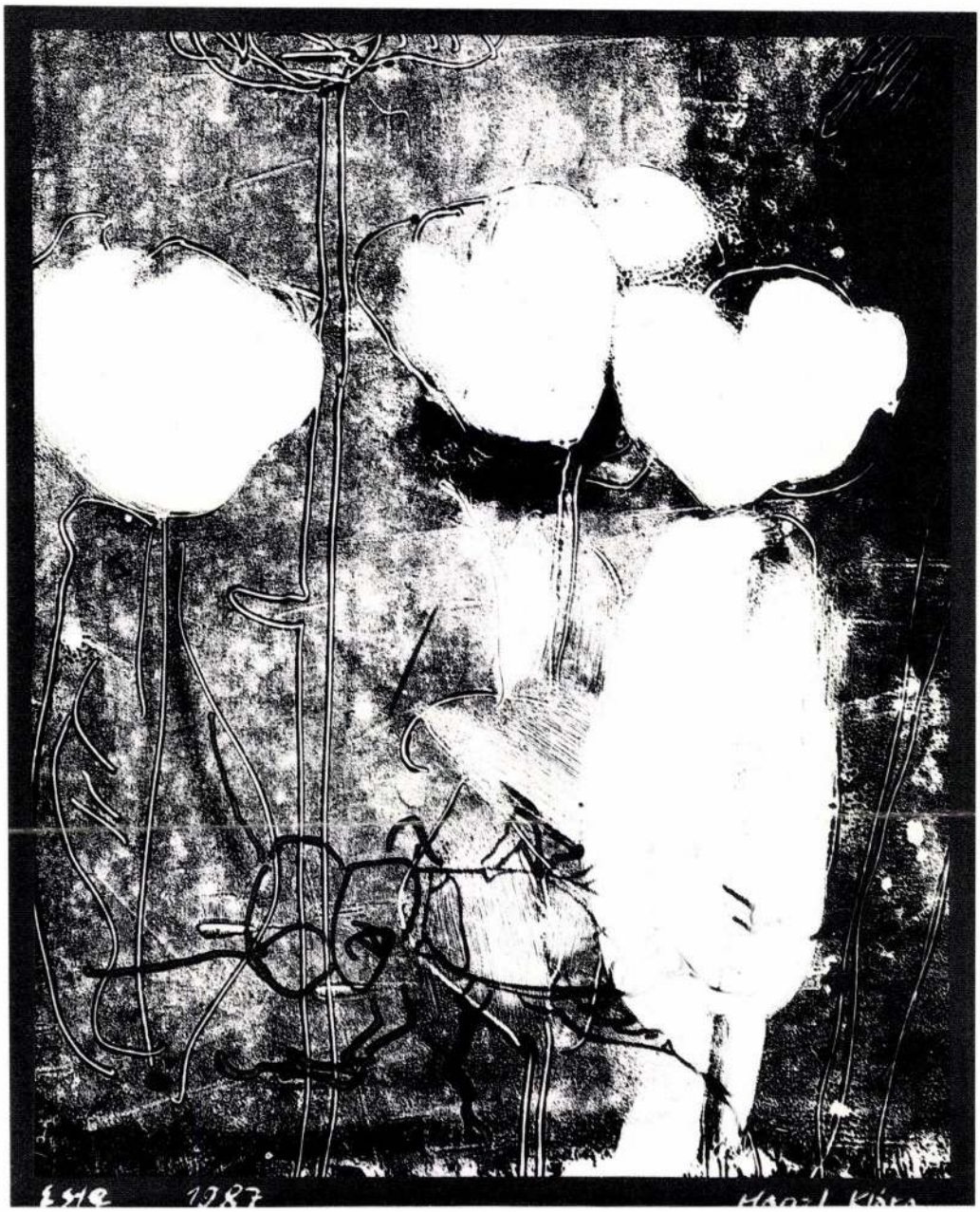

ESTE
1987. 31,5 X 26 CM MONOTÍPIA, PAPÍR

EVENING
1987. 31,5 X 26 CM MONOTIPIA, PAPER

ABEND
1987. 31,5 X 26 CM MONOTYPIE, PAPIER

SERA
1987. 31,5 X 26 CM MONOTIPIA, CARTA

MTI SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGYETEMI ÉLET

1972 MÁJ 23

Ifj. Hapák József
1021

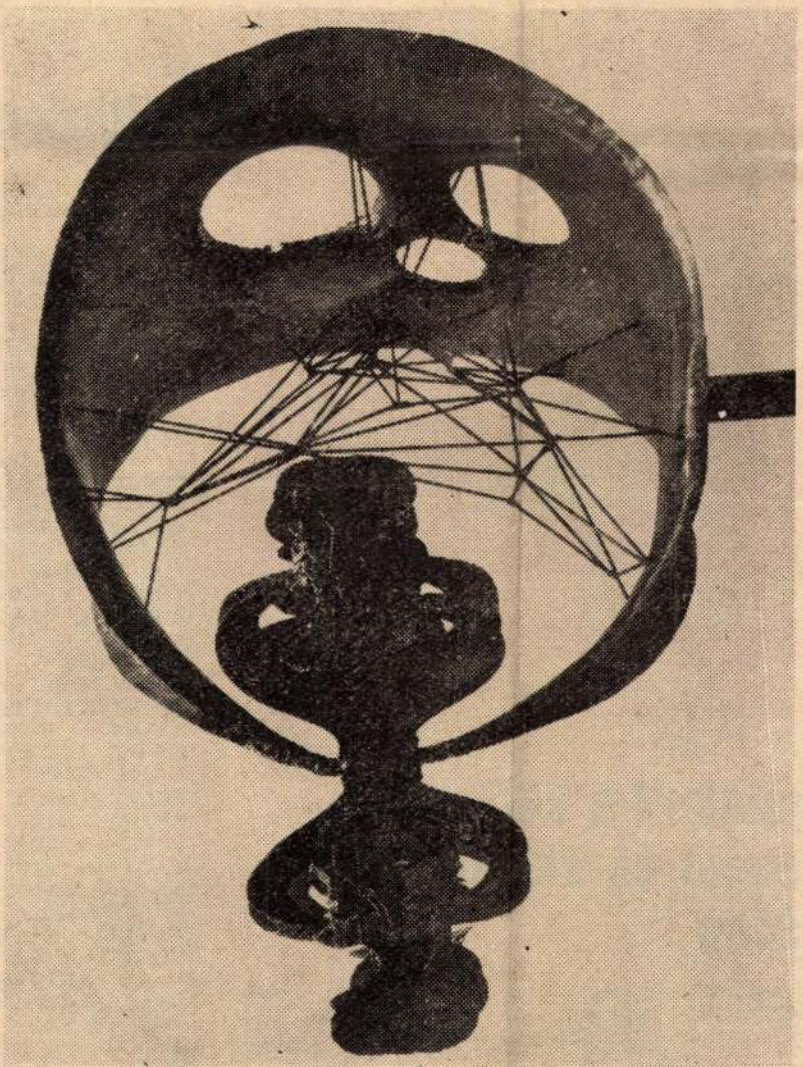

Ifj. Hapák József: KOMPOZÍCIÓK

X. évf., 16. szám

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

EGYETEMI ÉLET 16

A DEBRECENI EGYETEMEK LAPJA

Megalakult a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanácsa

1972. május 12-én megtartotta alakuló ülését a KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanácsa.

A tanácskozást több hónapos előkészítő munka előzte meg. A KISZ KB 1971 júliusában, majd a KISZ VIII. kongresszusa 1971 decemberében foglalkozott a rétegtanácsok működésével kapcsolatos kérdésekkel. Határozataik arra figyelmeztettek, hogy ifjúsági szövetségünk csak akkor képes hivatását betölteni, ha munkájában job-

Közlemény

AZ EÉ 9. SZÁMÁBAN AZ ÍGÉRTÜK OLVASÓINKNAK HOGY A KLTE KISZ-SZERVEZETÉBŐL KIZÁRT BIOLÓGUSHALLGATÓK ÜGYÉRE VISSZATÉRÜNK, MI HELYT A VÁROSI KISZ-VB MEGHOZTA A HATÁROZATOT.

AZ ÜGGYEL KAPCSOLATBAN MÁJUS 17-ÉN BÁNSZEGI JÓZSEFTŐL, A DEBRECEN VÁROSI KISZ-BIZOTTSÁG ELSŐ TITKÁRÁTÓL ÉS MILBIK KÁLMÁNTÓL, A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG TAGJÁTÓL AZ ALÁBBI INFORMÁCIÓT KAPTUK:

A VÁROSI KISZ-VÉGREHAJTÓBIZOTTSÁG A NYOLC BIOLÓGUSHALLGATÓ ÜGYÉNEK KIVIZSGÁLÁSÁRA HÁROMTAGÚ BIZOTTSÁGOT HOZOTT LÉTRE, AMELYNEK VEZETŐJE MILBIK KÁLMÁN. TAGJAI: NOVÁK LÁSZLÓNÉ ÉS NAGY ZSUZSA, A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG TAGJAI. A BIZOTTSÁG A VIZSGÁLATOT MÁJUS 18-ÁN KEZDI MEG, A VIZSGÁLAT EREDMÉNYÉT DÖNTÉS VÉGETT A JÚNIUS 8-ÁN TARTANDÓ VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGI ÜLÉS ELÉ TERJESZTI.

TEKINTETTEL ARRA, HOGY AZ EGYETEMI ÉLET

PÁSKÁ

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 JAN 1

Tudati szellemi óvszerek

A demográfiai vitákban nemcsak a háborúk, járványok, természeti csapások vagy kivándorlás okozta emberveszteségről, de sokkal több szó esik az emberek anyagi létfeltételeiről, jövedelemről, orvosi ellátásról, szociális juttatásokról, lakáskérdésről, az anyára létfontosságú zöldövezet problémáiról stb. Úgy érzem, e kérdéskörben minden javító ajánlat, szándék, terv, megvalósítás — még a legtúlzóbb is — többnyire helyes. Most mégsem erről szeretnék beszélni. Hanem arról, hogy *a tudat is lakás, kedvező vagy hátrányos „tér", „talaj", „helyzet", serkentő, illetve gátló körülmény a népszaporulat szempontjából.* Nem mondok meghökkentőt, ha kijelentem: bennünk nemcsak a

...gyan
...gok e

más iránti felelősséget fellazító. A polgári demokráciával tömeges váló *individualizmus* előretörése azt is jelentette, hogy az addig apaközpontú, apatengelyű család két-, sőt többcentrikus -tengelyűvé lett. A hierarchia (a gőleges rangsorend) átalakult, legalábbis módosult. A belső családi törvényhozásba, a szaporodni vagy nem szaporodni kérdésében ezután már nemcsak az apa, nem az anya is beleszólt. Sőt, a nagyobb gyermek is véleményét mondott, ha ettől épp saját perspektíváit látta veszélyeztetve. A nőemancipáció, ifjúsági, sőt gyermekmozgalmak stb. fellendülése jól jelzik a patriarchális társadalom s egyben családszerkezet bomlását. Nálunk eléggé fejlett szocialista demokrácia, tűrhető általános a jólét, a vallási tiltás

1021

HANZL KLÁRA

Hanzl Klára: A ház és lakói

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Hanzl Klára, grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM
1981 ÁPR 18

1021

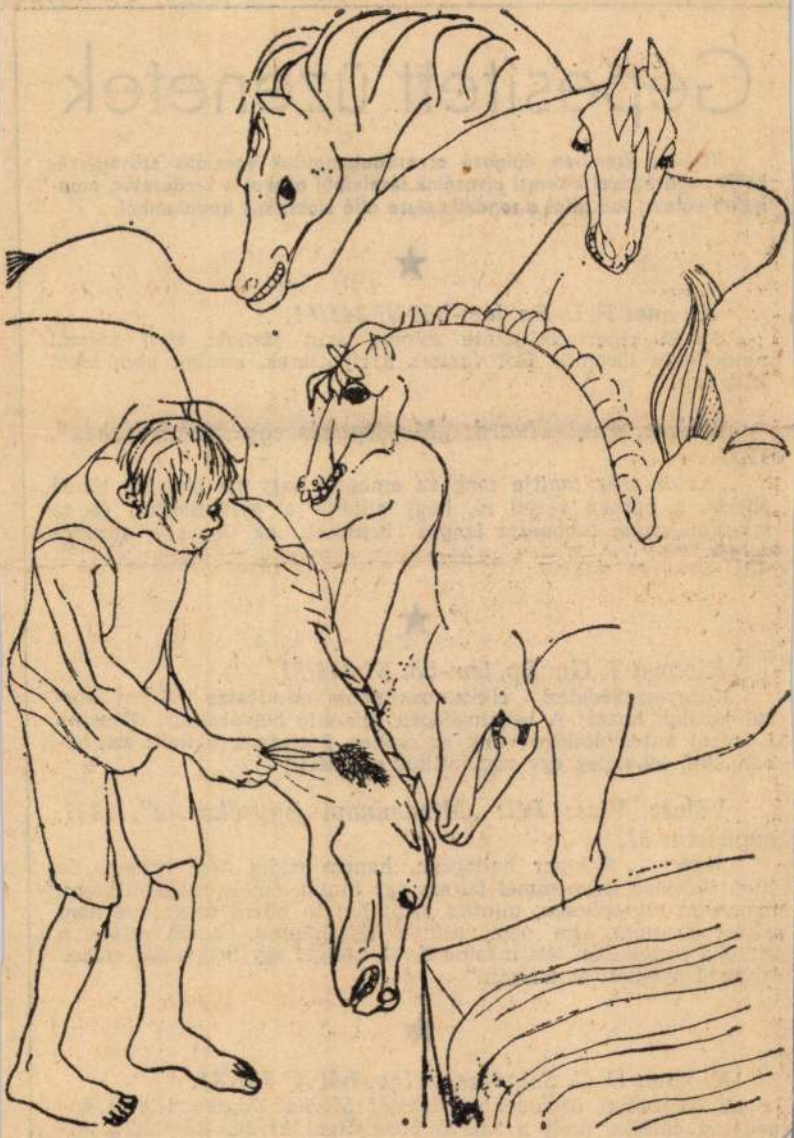

Hanzl Klára rajza

Gépesített üzenetek

Kísérleti üzemben dolgozó olvasóautomatánk speciális szövegérzékelők segítségével kikeresi olvasóink leveleiből azokat a kérdéseket, amelyekre választ tud adni a rendelkezésre álló klasszikus irodalomból.

★

Kivonat P. L. Bp. lev.-ből N° 341/81.

Az ÉS riporterei szinte mindig arra járnak, ahol valami rendellenes történik. Hol vannak a riporterek, amikor nem lehet leleplezni?

Válasz. Paul Éluard: „Megjegyzés egy körkérdéshez", 1951.

„Az éhínség tanítja meg az embert, hogy ne akarjon többé éhezni, a háború vezeti rá, hogy elítélje a gyilkosságot, és *az igazságtalanság lobbantja lángra bennünk az igazság szenvedélyét.*"

★

Kivonat T. Gy. Bp. lev.-ből N° 344/81.

Környezetvédelmi cikksorozatukhoz mindössze három sorral járulok hozzá: A benzingőzben fuldokló belvárosban (Kossuth L. utca) autógyűlölővé válik az ember. Szeretnék a múlt században élni, lehetőleg egy romantikus szigeten."

Válasz. Wass Pál: „Mindennapi jegyzőkönyv", 1817. augusztus 31.

„Kapri... Sokszor hallottam, hanem eddig nem hittem, de itten tulajdon szememmel láttam egy hintót, amely magától ment, mégpedig oly sebesen, mintha aztat hat ló húzta volna; de nem gőzzel (Damph), sem nem vasúton (Eisenbahn), hanem valami a hintóba benne készített masinériával, melyet egy benne ülő ember lábaival nyomott és dirigált."

★

Kivonat D. G. Salgótarján lev.-ből N° 347/81.

A Gépesített üzenetekben idézett Móricz Zsigmond-levél éppen azt cáfolja, amit a Szerző bizonyítani kíván. Rávilágít, milyen módszerekkel érte el Móricz Zsigmond, hogy *ne* legyen belőle író. Nélkülözte Mikszáth derűjét, Jókai fantáziáját és Herczeg mesterségbeli tudását. Herczeg Ferenc, mint a hivatalos,

Hanzl Klára, grafikus

Hanzl Klára rajza

Hanzl

Élet

13.

XXX/5

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1980 MÁJ 19

Klára Hamzl

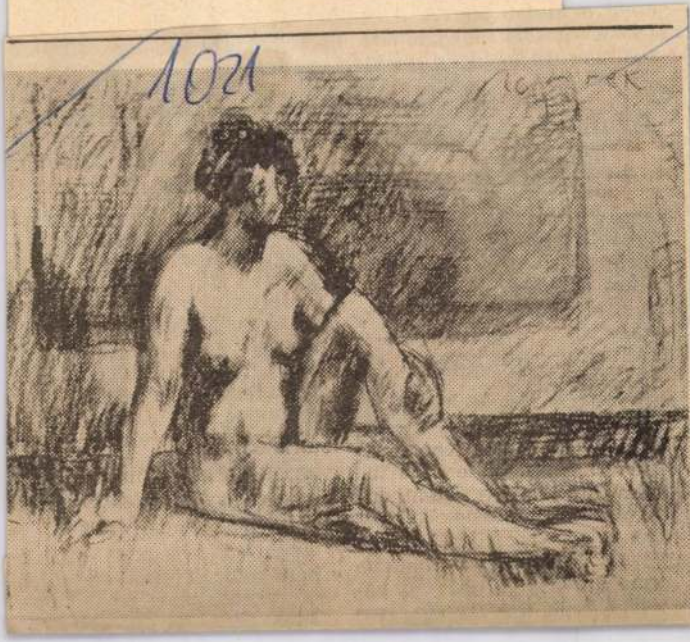

einer Me
Diskussio
ristische

Tod für

Als Ha
zuerst Ungarn das Wort. Vor dem Präsidium wurde eine Grußadresse des Ersten Sekretärs des ZK der USAP *János Kádár* verlesen: „...Die Urheber der verschärften internationalen Spannung sind jene an der Rüstung interessierten, sich gegen den gesellschaftlichen Fortschritt wendenden Kräfte, die versuchen, das gegenwärtig bestehende Kräftegleichgewicht zwischen den beiden Weltsystemen zu stören und die Gefahr eines

Auch der stellvertretende Ministerpräsident *István Huszár* richtete eine Grußbotschaft an das Präsidium. „Alle militärischen Konfrontationen", führte er unter anderem aus, „gefährden den Weltfrieden. Und dennoch behaupten einige, das Bild von einem die Menschheit vernichtenden Krieg sei nur eine rhetorische Redewendung. Man versucht die Welt damit zu beruhigen, daß — ihrer Rechnung nach — in

Klára Hanzl: Sitzender Akt

Pomázer Ausstellung

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Klára Hanzl

1980 MÁJ 19

1021

Klára Hanzl: Fasching

Pomázer Ausstellung

eine ausreic
zur Lösung
Gefahren be
tionalen Pro
In der h
haben Vor
Treffen in
Sache der gesamteuropäischen Konferenz zur Minderung der militärischen Spannungen und zur Förderung der vertrauensstärkenden Maßnahmen eminente Bedeutung.

Nicht säumen!

Die Politik der Entspannung ist keine Episode, auch kein feierliches Kapitel im internationalen Leben, sondern verkörpert ein ständiges zielbewußtes Bestreben, eine universelle Notwendigkeit. Allerdings wird es noch eine geraume Zeit dauern, bis wir die Spannungen, die die friedliche Koexistenz gefährden, lösen können. Das alles darf aber kein Grund dafür sein, tatenlos zu verharren, im Gegenteil: Wir werden — wie vor kurzem auch beim Treffen der 22 europäischen kommunistischen Parteien in dem Aufruf an die friedliebende Öffentlichkeit Europas, an alle Menschen guten Willens betont wurde — durch all diese Umstände gemahnt, nicht zu säumen, da jedwede Verspätung schwerwiegende Folgen haben kann.

die Lage in Ayg... verständnisse zwischen de partnern".

In den heimatlichen Ge auch sogleich jemand, der In der gleichen Ausgabe fünf Seiten später einen A brauchen Amerika", der s und mißtrauischsten Gelie Augen treibt. Dort findet und hingebungsvollen Satz schen Beitritts zum NAT Bundesrepublik daran erin nis zum amerikanischen E oder unfähig, wie geschick lige Präsident der Vereini agieren mag — die Summ der Gegensätze beträchtlich

Gewiß, gewiß: unfähig o sich gleich. Es gibt und w wir nicht für richtig erach vorausgesetzt, sie kommt die Quintessenz der Ansich mindest des Herrn v. Rave demnach verständlich, daß Washington Kommende zu Richtigkeit ein wenig zu b „meist nicht Prosowjetism aber doch auf jeden Fall Antiamerikanismus verbrei schuldigung noch verständ de, kreidet er diese Stimm führenden Partei der Bonn deren „Duldung" dem Kan

Denn in dieser Angelege nicht zu übertreffen. Das

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-868, 337-748, 340-726

Hanzl Klára, grafikus

IFJÚSÁGI MAGAZIN
Budapest

1982 ÁPR

HANZL KLÁRA RAJZAI 1021

... az árut az üzemünkbe. A Puskás-gyár szépen termelt, huszonöt alkalmazottal kezdtünk és nemsokára már hatvanan dolgoztak nekünk. Nagyon élveztük a dolgot, mindent szívesen csináltunk. Hogy miért beszélek többes számban? Volt egy társam is. Sajnos. Mert vele befürödtem. Egy nap, amikor már jól belejöttünk és kezdtünk nyereségesek lenni, kijelentette, hogy ő kiszáll az egészből, mert nem bírja a hajszát, a nagy elfoglaltságot. Jól van, mondtam, ami a tiéd, az a tiéd, ami az enyém, az az enyém, elszámolunk és kész, nincs harag. Megállapítottuk, hogy jár neki még valami pénz, de ő nagy kegyesen lemondott róla. Csak másfél hónappal később tudtam meg, miért volt ilyen „adakozó". Több mint egymillió pezeta sarat hagyott rám, az összes tartozását nekem kellett kifizetnem..."

(Részlet a könyvből)

sa. A P
adta ki
A szer
rítólapja
színes P
ilyen ne
ugyan s
hogy né
originál
Puskás
különbs
kell, Pa
Szóva
lete szü
alapján
színezés
sedett r
Beval
ő írta m
is, hogy
Moldov
— *M*
morit.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Hamvai Klára, grafikus

IFJÚSÁGI MAGAZIN
Budapest

1982 ÁPR

körforgásnak

1021

ugye, nekem mindig súgtak jó tippeket, elkezdtünk gyártani debreceni pároskolbászt. Madrid közelében, San Fernando de Henares nevű faluban létesítettünk egy kis üzemet, amelyben az automata töltőgépek naponta ezerkétszáz kiló húsárut gyártottak le. Kilónként, légmentesen lezárt zacskókban szállítottuk a kolbászt a különböző spanyol városokba. Természetesen ez az egész nagy adminisztrációt is követelt. Én, persze, teljes erővel bedobtam magam, ahogy otthon

Még a Népstadio

Hanzl Klára

Hanzl Klára rajza

Magyar

első két tételében hatott teljesen megoldottnak, a harmadik tétel elején és a befejező tétel végén néhány pontatlanság zavarta meg a magas színvonalú előadás harmóniáját.

RÁNKI DEZSŐ ÉS KLUKON EDIT négykezes hangversenyének színhelye a Régi Zeneakadémia Liszt Ferenc Kamaraterme, fővárosunk zenei képének új színfoltja volt. A mintegy másfél száz hallgatót befogadó terem hangulatát a szomszédos Liszt-múzeum döntő — és felettébb előnyös — módon határozza meg. Kívánatos volna, hogy ebben az ihlető kör-

villantják föl előttünk. A budafoki zeneiskola növendékei a zenekar törzsgárdájának tagjai, de vannak közöttük „felnőtt", sőt, beérkezett muzsikusok is. A zenekar hangzása semmi esetre sem műkedvelő színvonalú, annak ellenére, hogy vonóshangszereik nem patinás mesterek műkincsértékű remekei; fúvósaik tisztasága pedig egyenesen feltűnő. A hangversenyt *Jancsovics* Antal vezényelte a reá mindenkor jellemző gondossággal és stílusbeli hitelességgel. Mozart két kései remekművét, a g-moll szimfóniát és a *Rekviemet* adták elő a lelkes és tehetséges fiatal muzsikusok.

Hanzl Klára

Hanzl Klára: Még küzdünk

Magyar

a Edgar Bronfmann

szervezet főtitkárát. Mindketten a Magyar Izraeliták Országos Képviseletének meghívására érkeztek hazánkba. A megbeszélésen részt vett *Miklós* Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hi-

Nagy hangsúlyt kapott a vitában a sokat emlegetett, de mindmáig nem kielégítő *lakásgazdálkodás* javítása. Megszívlelendő vélemény: ideje volna véget vetni annak, hogy némelyek *úgy üzletelnek, ügyeskednek az állami tulajdonban levő annak idején*

Hanzl Klára

Magyar

Hanzl Klára rajza

főosztályvezetője, az Iparterv nyug. irányító tervezője 90 éves korában, 1987. júl. 21-én, váratlanul elhunyt. Hamvaitól a Farkasréti temető alsó ravatalozójában augusztus 11-én, 10 órakor veszünk búcsút. A mélyen gyászoló család. Minden külön értesítés helyett.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy **Balogh Pálné Katona Ildikó** nyugdíjas középiskolai tanár, 69 éves korában, 1987. július 17-én, rövid szenvedés után, Mátraszentimrén elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása 1987. aug. 8-án, 15 órakor lesz a Kelenföldi Szent Gellért plébániatemplomban. (Bp., XI., Kelenföldi út 39. főbejárat: Vasút u. 10.). A gyászoló család

Kaboltak, gé
okiratot

A bűnügy, amelyben a BRFK vizsgálati osztálya nyomoz gyanúsítottak konok tagadás miatt még tart, noha a házkuta tások és egyéb bizonyítékok a bűnösségüket támasztják alá. M történt tehát?

Egyik este egy vállalati igazgató S. T. Ferenc betért a VII. ke-

Hanzl Klára

Hanzl Klára rajza

A költő ott ült a kemence mellett. Nem mintha a kemence melegített volna, hanem mert csupasz lábait a padkán maga alá húzhatta s nem kellett a hideg, nyirkos földre lelógatni. A költő ugyanis a Földnélküli Jánosok

De másról is beszéltek ezek versek. A siralmas munkaviszo nyokról, az embertelen bérekr Milyen megdöbbentő színekk állítja szembe egymással a hodá sivár világát a külvilág csend nyugalmával:

Itt az ökörhodályban, hol a
nyolcvan filléres élet alszik,
rút patkányok siratják sorsom
s az éjszakám kínban vonaglik.
Kint az éjben ökrök kérődznek,
dús jászolnál, csendben és lomhán,
hodály fölött csillag lobban el,
bagoly gubbaszt a kastély tornyán.

Nemcsak a jelen, a múlt fájdalma is ott zsong idegeiben. A föld- munkásság sok százéves szenv dése. Íme:

Izzó mezőn tövissé fogant
az éhenhalt jobbágyok átka,
s az utódok tövisbe lépnek,
most egy lánynak vérzik a lába.

Zavarog a délibáb vize,
egyre búsabb, izzóbb lesz a dal,
csak a leg[illegible]